

Mezi koly

Dick Francis

1

Přikázal jsem svým řidičům, aby za žádných okolností nebrali stopaře. Samozřejmě mne jednoho krásného dne neposlechli a stopaře vzali. Než s ním přijeli před můj dům, byl mrtvý.

Žiju sám, a tak jsem si právě k večeři ohříval nezajímavé dušené hovězí, když zazvonil zvonek. Ani jsem si pořádně nepovzdychl, neměl žádné zlé tušení. Vypnul jsem vařič, odstavil pánev a šel se podívat, kdo jde. Přátelé většinou vcházeli rovnou a ode dveří na mne volali, zaměstnanci zaklepali a taky vcházeli bez vyzvání, jen cizí zvonili a čekali.

Tentokrát to bylo jiné. Když jsem otevřel dveře, dopadlo žluté světlo z domu na vyděšené, vytřeštěné oči mých dvou zaměstnanců. Stáli nejistě na mém prahu, přešlapovali z nohy na nohu a byli očividně vystrašení. Čekali, že spustím bouřku.

Jakmile jsem spatřil ty neklamné známky nějaké pohromy, hned mi jako obvykle stoupl adrenalin. Vždycky jsem tak reagoval, přestože jsem pohrom zažil už tolik.

„Co se děje?“ zeptal jsem se. „Co se stalo?“

Zadíval jsem se za oba muže na obrys velkého přepravního boxu, stojícího na tmavém parkovišti. Na stříbřitém laku jeho boku se odráželo světlo. No co, v příkopu neskončili, dojeli až sem, tak to nemůže být tak zlé.

„Poslyš Freddie,“ bědoval Dave Yates, „my za to nemůžeme.“

„Za co nemůžete?“

„Za toho chlápka, co jsme ho svezli...“

„Co že jste?“

Ozval se mladší z těch dvou: „Já ti říkal, že bysme ho brát neměli, Dave.“

Mladší z nich, Brett Gardner, vysloveně kvílel. Vždycky se ze všeho snažil vykroutit. Přijal jsem ho, protože měl sílu a byl slušný mechanik, nemohl jsem tušit, jakou má nesnášenlivou a věčně nespokojenou povahu. Dobíhala mu tříměsíční zkušební lhůta a já ho natrvalo vzít nehodlal.

Byl dobrý, pozorný řidič, ale několik z dobrých zákazníků mne požádalo, abych Bretta s jejich koňmi na dostihy neposílal, že kolem sebe rozsévá nespokojenost jako infekci. Stájníci prý, když se vrátí z jízdy s Brettem, vždycky dělají doma potíže a majitele to dráždí. „Přece jsme nevezli koně,“ hájil se Dave Yates, „jeli jsme jen my dva, sami.“

Mnohokrát jsem řidičům vtloukal do hlavy, že když vezmou do vozu stopaře při jízdě s koňmi, přestává nás pojišťovna krýt. Taky jsem jim říkal, že kdyby se v tomhle prohřešili, okamžitě letí, a že vůbec nikdy, za žádných okolností nesmějí stopaře brát, i kdyby o svezení škemral někdo z jejich známých. Jistě Freddie, přikyvovali. V tu chvíli by mě zajímalo, kolikrát a jak často se proti tomu zákazu prohřešovali.

„Tak jak to bylo s tím člověkem?“ zeptal jsem se dopáleně. „K čemu vlastně došlo?“

Dave řekl nešťastně: „Je mrtvej.“

„Vy pitomci...“ chyběla mi slova. Dostal jsem strašný vztek a byl bych Dava nejraději praštil. Viděl to na mně a podvědomě ustoupil. Měl strach. Hlavou se mi hnaly různé katastrofické scénáře, všechny směřující k velkému nepříjemnostem a soudům. „Co provedl? Pokusil se vyskočit za jízdy? Snad jste ho nepřejeli...“ Probůh ne, jen to ne!

Dave udiveně zavrtil hlavou a mně se hned ulevilo. „Je v boxu,“ řekl. „Leží na sicu. Když jsme dojeli do Newbury, snažili jsme se ho vzbudit, že už má vystoupit, jenže to nešlo. Chci říct... byl mrtvej.“

„Jste si jistí?“ Oba neochotně přikýkli.

Rozsvítil jsem venku nad parkovištěm a šel se s těmi dvěma podívat, co se stalo. Šli každý z jedné strany vedle mne, poskakovali bokem, nešťastně mávali rukama, snažili se shodit ze sebe vinu, ospravedlnit se, toužili, abych vzal na vědomí, že to byla hrozná smůla, a jak říkal Dave, oni že za nic nemůžou.

Dave byl asi stejně velký jako já, sto osmdesát pět, stejně starý (mezi třiceti a čtyřiceti), vyznal se v koních líp než v autech a jezdil většinou s transporty zvířat, se kterými jejich majitelé z nějakého důvodu neposlali stájníka. To ráno jsem byl při tom, když s Brettem odjížděl pro devět dvouletých hříbat určených do Newmarketu. Majitel stěhoval všechny své koně od jednoho dobrého trenéra k jinému, protože se s

původním trenérem nepohodl. Nebylo to poprvé, dotyčný majitel přesunoval koně už víckrát a jistě ne naposledy. Včera jsem stěhoval jeho tříletky, zítra máme vézt jeho klisny. Majitel měl víc peněz než rozumu.

Věděl jsem, že jeho dvouletí dorazili k cíli v pořádku, protože mi z jejich nového domova Brett zatelefonoval, jak bylo zvykem po dojezdu na místo určení, před zpáteční cestou. Ve všech boxech byly mobilní telefony. Telefonická hlášení byla samozřejmost, i když je starší řidiči považovali za zbytečná. Je možné, že mi za mémi zády přezdívali Opatrný Freddie, ale já si skutečně nemůžu dovolit neopatrnost nebo nedbalost, když moje vozy po celé zemi denně převážejí a rozvážejí milionové hodnoty ve čtyřnohé podobě.

Přední kabiny boxu byly velké, pohodlné, vešlo se tam kromě jednoho nebo dvou řidičů i několik pomocníků. Do kabin ve vozech pro devět koní se vešlo osm lidí. Pravda, žádný luxus to nebyl, ale přece jen to bylo lepší než místa k stání. Za sedadlem řidiče a předním sedadlem pro spolujezdce bylo rozměrné zadní sedadlo, na které se mohlo natěsnat až pět sedacích částí, pokud byly menší. Na zadním sedadle, po celé délce, ležel na zádech člověk. Nohama ke mně, tichý, čas už ho netrápil.

Vyšplhal jsem se do kabiny a zadíval se na něho.

V tu chvíli jsem si uvědomil, že jsem očekával ošumělého trampa, někoho neoholeného, v propoceně bundě, starých džínách, prostě chudáka. Nepředpokládal jsem, že uvidím celkem dobře vyhlížejícího padesátníka se zlatým prstenem s onyxem, naleštěné boty s koženou podrážkou, špičky k nebi. Mrtvý nevypadal jako někdo, kdo si nemůže dovolit veřejnou dopravu.

Že byl mrtvý, o tom nebylo pochyb. Ani jsem se nepokoušel mu nahmatat puls, zdvihnout skleslou bradu nebo zatlačit oči za silnými brýlemi. Pod hlavou měl složenou přikrývku. Jedna paže mu sklesla podle těla, ruka s prstenem až u podlahy, kousek od černé aktovky. Seskočil jsem z kabiny, zabouchl za sebou a zadíval se na ustarané tváře obou mužů. Do očí se mi nepodívali.

„Kolik vám zaplatil?“ zeptal jsem se.

„Freddie!“ Dave se kroutil rozpaký, pokoušel se zapírat. Jindy býval v dobré náladě, trochu lehkomyšlný. Moudrosti moc nepobral.

„Já přece nikdy...“ Brett se začal pohoršeně ohrazovat, ale rychle mu došel dech.

Znechuceně jsem se na něj podíval. „Kde jste ho nabrali, proč jel stopem a kolik vám nabídl?“

„To domlouval Dave,“ žaloval Brett.

„Jo, ale podíl sis vzal.“ To mi bylo jasné.

„Brett dokonce chtěl, aby zaplatil víc,“ vztekal se Dave. „Řek si o to.“

„Dobře, dobře, teď se uklidněte.“ Vykročil jsem k domu.

„Radši si rozmyslete, co řeknete policii. Pověděl vám vůbec, jak se jmenuje?“

„Ne,“ odpověděl Dave.

„Nebo proč jede stopem?“

„Říkal, že se mu podělalo auto,“ vysvětloval Dave. „U pumpy v South Mimms přecházel sem a tam, motal se kolem čerpadel s naftou, snažil se ukecat řidiče jedné cisterny, aby ho vzal do Bristolu.“

„A dál?“

„No, prachy držel v ruce, jenže ta cisterna jela na jih, snad do Southamptonu.“

„Co jste vůbec u té pumpy dělali?“

Tankovat nemuseli, na cestu do Newmarketu a zpět jim nafta v nádrži stačila.

„My tam stavěli,“ řekl Dave neurčitě.

„Dave měl bolení,“ dodal Brett, „křeče v břiše, tak jsme museli někde zastavit a něco mu na to sehnat.“

„Jo, živočišný uhlí,“ přikyvoval Dave. „Právě jsem se kolem pumpy vracel...“

Otráveně jsem zamířil zpět domů a vedl je přes halu, zadem, do velkého obývacího pokoje, kde jsem trávil většinu času. Roztáhl jsem záclony, takže bylo dobře vidět na dopravní box na betonové ploše. Zůstal jsem u okna a díval se ven, zatímco jsem telefonoval na policii.

Vzal to místní konstábl, můj dobrý známý, oba jsme strávili valnou část života v dostihovém centru Pixhill, velké vesnici nebo malém městečku v širokém údolí v Hampshiru, jižně od Newbury.

„Sandy?“ oslovil jsem ho, když se ozval. „Tady je Freddie Croft. Mám takový menší problém... Jeden z mých vozů svezl stopaře a ten cestou umřel, jak se zdá. Mohl by ses tu prosím zastavit? Ten člověk je tady, u mne před domem, ne na farmě.“

„Chceš říct, že je mrtvý?“ zeptal se Sandy se váhavě po jisté chvilce mlčení.

„Ano, chci říct, že je mrtvý. Jako že nedýchá.“ Odkášlal si. „Hele, neutahuješ si ze mne?“

„Bohužel ne.“

„Dobře. Jsem tam za deset minut.“

Pixhillská policie sestávala jen ze Sandyho, jako na Divokém západě jediné rameno spravedlnosti a pořádku. Pixhillskou policejní stanici pak tvořila jedna malá kancelář v Sandyho domě, kde vlastně nedělal skoro nic jiného, než zapisoval denní obchůzky. Po pracovní době se Sandy v pohodlném oblečení díval na televizi, popíjel pivo a občas se pomazlil s matkou svých dětí, s buclatou paní věčně nazutou v pantoflích.

Během deseti minut čekání, než Sandy dorazil (úředním autem, všechny majáky důležitě rozsvícené a blikající), jsem se mnoho nového o našem nevídaném hostu nedozvěděl.

„Jak jsem mohl tušit, že nám umře?“ bědoval Dave, když jsem položil telefon. „No přece uznejte... Jo jasně, já vím, že jste nám mockrát říkal, ať nikoho neberem, když ale on nedal pokoj, že prej musí do Bristolu, že se mu vdává dcera nebo co...“

Užasle jsem se na něho zadíval.

„Ale fakt, jak jsem moh tušit co bude?“ hájil se Dave.

„Byl to Davův nápad,“ žaloval Brett.

„Ty buď zticha,“ vztekal se Dave. „Stačilo, abys nechtěl vyjet, abys řek, že s ním nepojedeš, ale pokud se dobře pamatuju, nic takového jsem neslyšel.“

„Takže vy jste si ani jeden, ani druhý nevšimli, že umírá?“

Ta představa jim nebyla příjemná, ale jak se zdálo, skutečně si ničeho nevšimli.

„My mysleli, že spí,“ řekl Dave a Brett přikyvoval. „No a pak, když jsme ho nemohli vzbudit... přece jste viděl, jak vypadá... uhnuli jsme z dálnice před křižovatkou na Newbury... chtěli jsme ho vysadit u chieveleyský pumpy, ať si tam stopne něco do Bristolu... no a byl mrtvej. Přece jsme ho nemohli dost dobře vyhodit na silnici.“

Ne, to tedy opravdu nemohli. Takže mi ho přivezli před práh, jako nosí kočka mrtvé ptáčky.

„Dave ho chtěl vyhodit,“ žaloval naříkavě Brett. „Fakt chtěl, já mu to ale vymluvil.“

Dave se na něho rozzuřeně podíval. „Co kecáš, jen jsme vo tom mluvili, nic víc.“

„To kdybyste udělali, byli jste v průšvihů nejen se mnou,“ poznamenal jsem.

V tu chvíli veledůležitě dorazil Sandy. Ještě si dopínal knoflíky uniformy. Podíval se na mrtvého a ihned začal rádiem přivolávat posily. Za chvíli se na scéně objevil lékař a my čelili spoustě otázek, na které jsme neuměli odpovědět.

Jak se ukázalo, měl náš mrtvý aspoň jméno, uvedené na všech možných kartách uložených v náprsní tašce. Sandy ji přinesl z vozu a ukázal mi ji.

„K. K. Ogden. Kevin Keith Ogden,“ krátkými silnými prsty se probíral kartami. „Bydlí v Nottinghamu. Říká ti to něco?“

„Ne, v životě jsem o něm neslyšel.“ S tím Sandy počítal.

„Na co umřel?“ zeptal jsem se.

„Možná na mrtvici. To nám teď doktor neřekne, až po pitvě. Ale žádný známky násilí ani nic jiného podezřelého nenašel, jestli ti jde o tohle.“

Tenhle výrok jsem slyšel věru rád.

„Může ten vůz zítra vyjet?“ zeptal jsem se.

„Nevím proč ne.“ Zamyslel se. „Asi ho budete chtít vyčistit, ne?“

„Jo, vždycky vozy myjeme.“

Úkosem se na mne podíval. „Já myslel, že zásadně stopaře neberete.“

„Dave a Brett jsou v průšvihů.“

Zadíval se na ty dva, čekající u vchodu do domu, s nepatrnou dávkou soucitu. „Však taky nemáš jen tak pro nic za nic povést šéfa se železnou pěstí.“

„Jo, ale v sametové rukavici.“

„To taky.“

Čtyřicátník Sandy začínal mít břicho, kulatý obličej, a vzbuzoval klamný dojem venkovské prostoty. Jeho nadřazení ho svého času z Pixhillu přeložili podle teorie, že je-li policista příliš dlouho na jednom místě, příliš tam zdomácní a není dost důsledný. Tehdy do Pixhillu posílali pravidelně policejní hlídky odjinud. V Sandyho nepřítomnosti však náhle stoupl počet drobných trestných činů, zatímco došetřenost naopak výrazně klesla. Tak milého konstábla Smithe zase tiše přeložili nazpět, k nemalé nelibosti všech drobných darebáků.

Chytrý, mladý a elegantní pan doktor Bruce Farway se do Pixhillu přistěhoval před krátkou dobou, ale už si svým povýšeným chováním stačil znepřátelit polovinu pacientů. Slezl z kabiny a přísně mi přikázal, abych s mrtvým nehýbal, dokud nezařídí odvoz.

„Ve snu mne nenapadlo na něj sahat,“ namítl jsem klidně. Nemilostivě se na mne zadíval. Nepadli jsme si

do oka od prvního okamžiku, kdy se mi před několika měsíci nelíbila jeho diagnóza u jednoho z mých řidičů. Povolal jsem si tenkrát jiného lékaře, podle něhož se Farway skutečně zmýlil. Kdepak, pan doktor Farway neznal pokoru a příliš lidského citu taky neměl. Slyšel jsem však, že se hezky chová k nemocným dětem.

Opustili jsme ho se Sandym v okamžiku, kdy z auta telefonicky udílel úsečně pokyny. Šli jsme ke mně domů, kde Sandy krátce vyslechl Dava a Bretta a sepsal s nimi protokoly. Řekl jim, že se uskuteční koronerovo líčení, ale že je nejspíš moc času stát nebude.

Bude je to stát čas, říkal jsem si dopáleně, a ti dva na mě poznali, co si myslím. Pak jsem jim řekl, že si promluvíme ráno. Nezaradovali se.

O chvíli později je Sandy propustil, ať si jdou do hospody (kde bezpochyby okamžitě všechno roztroubí). Sandy zavřel notes, ušklíbl se na mne a odjel domů, aby zavolal policii v místě bydliště mrtvého. Na místě zůstal už jen doktor Bruce Farway, čekající u svého auta, až přijedou pro Kevina Keitha Ogdena. Šel jsem se ho zeptat, co je nového.

„Představte si, že chtěli přijet až zítra,“ řekl pohoršeně. „My se Sandym jsme ale trvali na tom, aby přijeli ještě teď.“

Za to jsem mu byl vděčný. Pozval jsem ho dál. S váhavým pokrčením ramen pozvání přijal. Ve velkém obývacím pokoji jsem mu nabídl alkohol, kolu nebo kávu. Nechtěl nic.

Se svěřenými koutky si prohlížel záramované fotografie z dostihů. Většinou jsem na nich byl v sedle koně ve skoku. Naše vesnice byla oddaná dostihovému sportu, protože čtyřnozí aristokraté skýtali víc práce a prosperity než co jiného. Pan doktor Farway se nicméně nechal slyšet, že životy věnované dostihům jsou životy promarněné. Za smysluplný považoval výhradně život věnovaný nezištné pomoci druhým, jakou poskytují lékaři a sestry. Podle něho si žokejové za úrazy mohli sami. Nikdo z nás nechápal, proč se s takovými názory nastěhoval právě do Pixhillu.

Napadlo mne, abych se ho na to zeptal. Překvapeně se na mne ohlédl, pak přešel k oknu a krátce se zadíval na vychládající dopravní box.

„Věřím ve všeobecné lékařství, věřím v rodinné lékaře na malém městě, věřím, že lékař musí v první řadě znát a léčit rodinu jako takovou.“

Ano, říkal jsem si, znělo by to krásně, kdyby se na mne přitom nedíval tak svrchu.

„Na co zemřel ten náš mrtvý?“ zeptal jsem se.

Stiskl úzké rty. „Nejspíš na obezitu a kouření.“

Žít v jiném století, nejspíš by pátil čarodějnice. Samozřejmě by je upaloval pro jejich duševní blaho.

Hubený, zanícený, puntíkář, netrpělivě postával u okna. Pak na oplátku položil otázku mně.

„Proč jste žokej?“

Odpověď byla příliš složitá. Zjednodušil jsem si to. „Narodil jsem se pro to povolání. Můj otec trénoval steeplery.“

„Proto snad to bylo nevyhnutelné?“

„Ne, můj bratr je námořní kapitán a sestra dělá fyziku.“

Odvrátil se od okna a užasle se na mne zadíval. „Opravdu?“

„Ano, proč se vám to nezdá?“

Nic chytrého ho nenapadlo, ale zachránilo ho zvonění telefonu. Zdvihl jsem to, a ozval se mi udýchaný Sandy, listující v notesu.

„Nottinghamská policie by ráda věděla, kde je South Mimms.“

„Přece mají mapu!“

„No tak Freddie...“

S úsměvem jsem ustoupil. „Čerpací stanice South Mimms je severně od Londýna na silnici M 25. A něco ti řeknu, kamaráde, náš přítel Kevin Keith Ogden necestoval přímo z Nottinghamu do Bristolu. Ono se z Nottinghamu do Bristolu prostě přes South Mimms nejede ani náhodou. Takže sděl kolegům v Nottinghamu, ať pozůstalé pojednají opatrně. Nevíme, co náš mrtvý v South Mimms dělal, ale určitě necestoval z domova na svatbu své dcery nejkratší cestou.“

Zvolna informaci strávil. „Jo, to jim musím říct.“ Položil jsem telefon.

Doktor Farway se zeptal: „Na jakou svatbu?“ Vyprávěl jsem mu, jak stopař údajně přemluvil Dava, aby ho svezl, ačkoli to bylo proti mému výslovnému zákazu.

Farway se zamračil. „Vy na tu dceru a svatbu nevěříte, co?“

„Moc ne.“

„Ono na tom asi nezáleží, proč vlastně byl... jak se to jmenuje... v South Mimms.“

„Jemu už na tom určitě nezáleží,“ přikývl jsem. „Moje řidiče to zdrží od práce. Bude vyšetřování a tak.“

„Ten člověk přece nemůže za to, že zemřel,“ namítl Farway.

„Způsobil nám ale pěkné nepříjemnosti.“

Doktor Farway pohoršeně odešel hlídkovat k oknu. Čas se vlekl.

Dal jsem si skotskou s vodou (já děkuji, pravil Farway). Hladově jsem vzpomínal na své nedojedené vystydle hovězí a vyřídil jsem dva telefony.

Zpráva se šířila závratnou rychlostí. První, kdo si žádal informace, byl majitel oněch dvouletých hříbat, která moji lidé vezli do Newmarketu, druhý jejich bývalý trenér, který musel přihlížet, jak mu je odvázejí. Majitel, Jericho Rich, se nikdy nezdržoval zbytečnými zdvořilostmi. Šel rovnou k věci: „Co to slyším o mrtvole ve vašem boxu?“ Byl podrážděný, vznětlivý a útočný, stejně mluvil. Podle úředních listin se jmenoval Jerry Colin Rich, ale Jericho se k němu hodilo líp, už pro tu hlučnost připomínající jerišské trubky.

Vyprávěl jsem mu, co se přihodilo, a v duchu jsem ho viděl, jak jsem ho znal ze závodistiř, menšího šedovlasého suveréna s oblibou šermujícího ukazováčkem.

„Dobře mě poslouchejte, kamaráde,“ hulákal. „Pokud jezdíte pro mě, tak žádný stopaři, je to jasný? To bylo vždycky vaše pravidlo, a tak se mi to líbí. Když povežete moje koně, tak jenom ty moje, a ne abyste s nima vezli cizí. Tak jsme to vždycky měli dojednáno a já na tom nehodlám nic měnit.“

Napadlo mě, že až všechny jeho koně odvoším do Newmarketu, už toho pro něj stejně moc nenaježdím, ale nebylo by moudré si toho starého mrzouta proti sobě popudit. Za rok za dva jeho koně možná zase povezu zpátky.

„A co víc,“ pokračoval. „Až zítra povežete moje klisny, tak jiným boxem, koně cítí smrt jak víte, a já nechci, aby moje klisny byly nervózní.“

Ubezpečil jsem ho, že pošlu jiný vůz a nenamáhal jsem se mu vysvětlovat, že inkriminovaný box bude ráno cítit hlavně dezinfekcí, nikoli smrtí.

„A pošlete jinýho řidiče.“

Nemělo smysl se s ním hádat. „Dobře,“ řekl jsem.

Docházela mu pára, začal se opakovat. Já mu na všechno kývl, protože tím člověk nejrychleji otupí ostří hněvu, zvláště když se něco omílá už potřetí nebo počtvrté. Prošli jsme si to ještě dvakrát. Znovu jsem mu slíbil, že pošlu jiný box i jiného řidiče. Potom konečně přestal mumlat, spokojený sice nebyl, ale zavěsil. Vlastnil v minulosti pět nebo šest proutěnkářů, a já pro něho pravidelně jezdil. Náklady a výbuchy Jericha Riche jsem dobře znal, byl jsem proti nim obrněný a uměl jsem je snášet.

Díky tomu, že Rich tak hulákal, slyšel Farway celou konverzaci a k mému překvapení řekl, co si o tom myslí.

„Přece nemůžete za to, že vaši lidé vzali stopaře.“

„Možná ne,“ odmítl jsem se. „Jenže jak říká můj bratr, kapitán se potápí s lodí.“

Zadíval se na mne. „Chcete říct, že se za to cítíte odpovědný?“ Připadlo mi, že na takovou filozofickou debatu není právě nejvhodnější okamžik. Litoval jsem, že Kevin Keith Ogden nevypustil duši někde jinde. Škoda, říkal jsem si, že ta cisterna jela do Southamptonu.

Na rozdíl od Jericha Riche mluvil Michael Watermead civilizovaně a zdvořile. Nejdřív ze všeho se zeptal, jestli dvouletá hříbata, která byla jeho péčí odebrána, došla v pořádku do Newmarketu.

Ubezpečil jsem ho že ano a tušil jsem, že už to stejně ví.

Bylo by přirozené, kdyby Michael byl zatrpklý, protože mu vzali koně, jenže Michael se uměl chovat a ovládal se.

Asi padesátiletý, vysoký, plavovlasý, s přezdvorným chováním, byl ve skutečnosti velmi schopný a dobře vládl stájím středního kalibru, kde měl šedesát pěkných stání na třech hezkých dvorech. Stáje byly většinou zdravě obsazené. Koně ho měli rádi, a to je velmi dobré doporučení. Třeli se mu nosem o krk, když se ocitl nablízku, vykukovali z vrátek, jakmile na dvoře zaslechli jeho krok. Nikdy jsem pro něho nejezdil, protože trénoval výhradně rovináře, ale od doby, kdy jsem si pořídil transportní firmu, jsem se s ním sblížil. Byli jsme přinejmenším obchodní přátelé.

Třetí syn baronův trénoval taky pro jednoho člena královské rodiny, byť byl až na třicátém místě od trůnu, což se líbilo snobům a což k němu taky přilákalo Riche. Nutno říct, že lidí, jako je Rich, majitelů tak velkého počtu nadějných koní, je málo. Oboustranné počáteční nadšení u majitele i trenéra však velmi brzy opadlo, lépe řečeno rozpadlo se dočista. Oba pánové si mně pak občas jeden na druhého postěžovali.

„Ten chlap je nemožný,“ zlobil se Michael, když si Jericho vymyslel zvláštní podmínky dopravy. „Počíná si docela iracionálně.“

„Můj kuň prošvihnul dostih ve Skotsku kvůli dlouhý cestě,“ stěžoval si Rich. „Proč posílá koně tak daleko?

Stojí to řádu peněz a koně jsou pak unavený.“ Zcela pominul skutečnost, že Michael měl s týmiž koňmi nemalé úspěchy až ve Francii.

Při všech sporech mezi majitelem a trenérem jsem zachovával přísnou neutralitu, z pouhého pudu sebezáchovy. Už na počátku své jezdecké kariéry jsem zjistil, že neuváženě vyslovená kritika snadno kruhem doputuje ke kritizovanému. Tehdy mě to málem stálo místo. Od té doby jsem se naučil dávat najevo pochopení, aniž bych řekl slovo, dokonce i v hovoru s přáteli.

Umění dosáhnout svého smírnou cestou mi určitě usnadnilo život a posloužilo mi v podniku. Uměl jsem mnohem líp chlácholit než útočit, přemlouvat než přikazovat. Zřídka kdy jsem prohrál.

Michael se váhavě zeptal: „Je pravda, že tvůj box vezl... mrtvého člověka?“

„Obávám se že ano.“

„Koho?“

Znovu jsem vyprávěl historii o K. K. Ogdenovi. Taky jsem Michaelovi řekl, že Jericho trvá na tom, abych pro jeho klisny poslal jiný box s jiným řidičem.

„Hrozný chlap. Mám bez jeho koní ve stájích díru, ale stejně jsem rád, že jsem se ho zbavil. Vztekly idiot.“

„Podaří se ti zaplnit ty díry?“

„Časem určitě. Momentálně mám deset koní umístěných externě, ty můžu hned stáhnout zpátky. Ztratit Jericha je sice otrava, ale tragédie to není.“

„To jsem rád.“

„Nepřijdeš v neděli na oběd? Maudie ti ještě zavolá.“

„Výborně.“

„Tak zatím...“

V modrých očích Maudie Watermeadové by se člověk snadno utopil, a její nedělní obědy byly slavné. Farway, stále stojící u okna, začínal být netrpělivý. Opakovaně se díval na hodinky, jako by tím mohl čas popohnat.

„Skotskou?“ zkusil jsem mu znovu nabídnout.

„Já nepiju.“

Nechutná mu to, nebo býval alkoholik? Spíš prostě pití neschvaluje.

Rozhlédl jsem se po svém prostorném obývacím pokoji, jako bych se díval jeho očima. Šedá krytina, na ní tu a tam perské koberce. Světlé stěny. Fotografie z dostihů. Maminčina sbírka porcelánových papoušků ve výklenku. Edvardiánský mahagonový psací stůl, zelené, kůží čalouněné otočné křeslo.

Pohovky se starými, vybledlými květovanými potahy, na servírovacím stolku táč s pitím, těžké, světlé, dvojité závěsy na oknech, všude možné stolní lampy, poličky na knihy a zeleň v květináčích. Nic kvetoucího. Zabydlený pokoj, ne zvlášť uklizený, taky ne jako od architekta.

Prostě domov.

Na parkoviště loudavě přijel černý vůz a zastavil mezi dopravním boxem a vchodem do domu. Byla to dlouhá černá limuzína bez oken, a já si teprve v tu chvíli uvědomil, že to je pohřební vůz. Za ním dorazil Sandy se svým úředním autem.

Farway vykřikl a běžel naproti Sandymu i třem mužům, kteří pomalu lezli z černého vozu a chystali se do díla. Vydal jsem se za ním a díval se, jak muži vykládají úzká nosítka pokrytá mohutnými vrstvami černého plátna s koženými řemínky.

Muž, který akci velel, oznámil, že je z koronerova úřadu, a podal Farwayovi formuláře k vyplnění.

Další dva muži s nosítky vylezli do kabiny boxu, za nimi Sandy. Ten se za okamžik vrátil. Nesl cestovní brašnu a aktovku. Obě zavazadla byla kožená, omšelá, ale původně kvalitní.

„Svršky mrtvého?“ zeptal se úředník.

Farway řekl, že asi ano.

„Mým lidem to nepatří,“ dodal jsem.

Sandy položil zavazadla na zem a znovu vylezl do kabiny. Tentokrát se vrátil s igelitovým sáčkem obsahujícím předměty, které měl mrtvý u sebe. Hodinky, zapalovač, balíček cigaret, hřeben, piňák na nehty, kapesník, brýle a zlatý prsten s onyxem.

Nahlas předměty vyjmenoval a koronerův úředník si je zapsal. Pak na sáček přilepil nálepku s nápisem Majetek K. K. Ogdena a odnesl si ho do vozu.

Sandy s koronerovým úředníkem nastoupili znovu do kabiny. Já si mezitím sedl na bobek vedle zavazadel a rozevřel zip brašny. „To byste myslím neměl,“ namítl Farway. Brašna byla poloprázdná. Našel jsem v ní jen věci na přespání, holení, pyžamo, čistou košili. Nic z toho nebylo nové ani zvláštní. Zase jsem zip zavřel a otevřel aktovku. Nebyla zamčená. „No tak, no tak!“ káral mne Farway.

„Když někdo umře na mém teritoriu, chci se s ním seznámit,“ namítl jsem věcně. „Nemáte právo...“

Zadíval jsem se na chudý, nic neříkající obsah. Kapesní kalkulačka. Prázdný, nepopsaný notes. Svazek pohlednic svázaný gumičkou, všechny stejné, s obrázkem jakéhosi hotelu, zřejmě reklamní. Krabička aspirinů, krabička zažívacích tabletek, dvě malé lahvičky vodky, jaké se rozdávají v letadle, obě plné. „Poslyšte...“ Farway ze mne byl celý nespokojený. Zavřel jsem aktovku a vstal. „Je vaše,“ řekl jsem. Pohřebáci si dali načas. Nakonec Kevina Keitha Ogdena vynesli předními dvířky, ne těmi u zadního sedadla. Ukázalo se, že tělo smrti náležitě ztuhlo a nešlo zadem vymanévrovat. Museli je přeložit na nosítka na přední sedadlo. Kevina Keitha Ogdena vynesli zahaleného v černém plátně připevněném řemínky, nohama napřed.

Jak jsem se dozvěděl, mrtvý byl nadprůměrně těžký a obtížně manipulovatelný, protože měl jednu paži ohnutou, takže nešla narovnat. Nezaznamenal jsem při akci žádnou úctu k mrtvým, zřízenci prostě řešili hlavolam, dostávali ježka z klece. Asi to jinak nejde, sběrači mrtvých musí být otrlí. Oba muži si vyměňovali poznámky jako „zaber“ nebo „máš tu ruku ve dveřích, bacha“. Jeden z nich pak probíral šance svého oblíbeného fotbalového klubu na příští sobotu. Bez velkých cavyků nosítka do černého vozu zastrčili, jako by tam házeli pytle s odpadky. Pak Ogdena zabaleného v černém přeložili z nosítek do kovové rakve.

Farway se na celou proceduru díval věčně, byl na mrtvé zvyklý. Sdělil mi, že pitvu provede sám a že si myslí, že to skutečně byla srdeční mrtvice. Smůla. Koronerovo líčení prý bude ryze formální. Přednese ohledací zprávu a mne prý možná ani nepředvolají.

Věčně mi popřál dobrou noc, nasoukal se do auta a odjel. Za ním pak vyjel i pohřební vůz. Poslední odjel Sandy. Vzal s sebou aktovku a brašnu mrtvého.

Najednou bylo ticho. Zadíval jsem se na hvězdy, svědky naší pomíjivosti. Přemýšlel jsem, jestli Kevin Keith Ogden věděl, že umírá, když ležel na koženou potaženém sedadle za hučícím motorem. Asi ne, asi nevěděl nic. Při pádech na dostizích se mi několikrát stalo, že poslední, co jsem si pamatoval, byl rozmazaný pohled na nebe, na trávu a pak nic. Pokud by se člověk pádem zabil, nevěděl by to. Když jsem se pak probíral k vědomí, říkal jsem si, že taková neuvědomělá smrt by vlastně byla milosrdenství. Vydal jsem se znovu do kabiny boxu. Na složené příkrývce byl ještě dolík po Ogdenově hlavě a na sedadle byla ošklivá skvrna. S tou se zítra bude muset něco udělat, říkal jsem si. Čert vem toho nešťastníka.

Brett nechal klíčky v zapalování, další zásadní prohřešek. Přelezl jsem dopředu a klíčky vyndal. Taky jsem zkontroloval, jestli jsou zatažené brzdy a zhasnuté všechno kromě stropního světla v kabině. Nakonec jsem zhasl i to, seskočil z vozu a zamkl za sebou dvířka u spolujezdce.

K oběma předními dvířkům byl stejný klíč jako do zapalování, velký a složitý, dodává ho výrobce vozu. Zamkl jsem ještě dvířka u řidiče – Brett je nechal otevřená – a druhým klíčkem na kroužku, podstatně jednodušším, jsem zamkl dvířka u zadního sedadla kabiny. Třetí klíček byl od malé přihrádky pod přístrojovou deskou, kam jsem ukládal přípojku na mobilní telefon a všelijaké doklady. Ověřil jsem si, že tam všechno je, jak má být.

Ještě jednou jsem celý box pro jistotu obešel. Všechno v pořádku. Obě rampy zdvižené a správně připevněné. Pět dvířek pro lidi – dvě vpředu, tři vzadu, pro pomocníky a stájníky, všechna bezpečně zamčená. Posledním klíčkem na kroužku se zamykala příklopka na uzávěru nádrže, aby se k naftě nedostali zloději.

Stejně jsem byl nespokojený. Zvolna jsem se vrátil domů a zamkl zadní vchod, což obvykle nedělám. Natáhl jsem se, že venku zhasnu, ale pak jsem si to zase rozmyslel.

Moje vozy normálně nocovaly na dvoře velké přestavěné farmy, na jejíž bráně byly velké visací zámky. Velký přepravní box pro devět koní, osaměle stojící na mém parkovišti před domem, mi připadal příliš zranitelný, přestože jsem věděl, že velká nákladní auta se kradou jen zřídka. V takovém voze je příliš mnoho čísel na různých součástkách, nemluvě o tom, že na tom mém nejmiň na šesti místech karoserie stojí jméno firmy, Croft Raceways, těžko k přehlédnutí.

Ohřál jsem si zbytek hovězího, přilil tam trochu červeného vína pro chuť a výsledný pokrm snědl u okna se záclonou roztaženou tak, abych viděl na vůz venku.

Nic se nedělo. Postupně jsem se uklidnil a připsal svůj nepříjemný pocit setkání se smrtí.

Vyřídil jsem několik telefonických hovorů. Nejdřív ze všeho jsem si ověřil u svého vedoucího řidiče, že se všechny vozy vrátily v pořádku na farmu. Dozvěděl jsem se, že ostatní jízdy ten den proběhly bez zvláštních příhod, podle programu. Časy se nepopletly, motory nevynechaly, nikdo nikde nikoho a nic nezapomněl. Všichni řidiči vyplnili stazky a hodili je, jak se patří, do zvláštní schránky v kanceláři. Brána zamčená. Ke klíčům nemá nikdo přístup. Navzdory mrtvému cestujícímu zněl závěr dne, že si šéf může jít v klidu lehnout.

Šéf si nakonec skutečně lehnout šel. Ložnici jsem měl nad obývacím pokojem, z okna jsem dobře viděl na jasné osvětlený, zaparkovaný box. Záclony jsem nechal roztažené. Každou chvíli jsem se budil, protože se venku svítilo, a na to jsem nebyl zvyklý. Pak mě vzbudil mihotavý záblesk světla na stropě, jak mi pronikl zavřenými víčky.

V poslední době bylo pěkné počasí, přestože byl teprve začátek března, ale mně se najednou zdálo, jako by se v uplynulých hodinách ochladilo o několik stupňů. Bosý, v šortkách na spaní, jsem se šel podívat z okna. Třásl jsem se zimou.

Na první pohled se nic nezměnilo. Pokrčil jsem rameny a už už jsem se chystal jít si zase lehnout, když vtom jsem se polekaně zarazil.

Dvířka u sedadel pro státníky, jimiž jsme postupně všichni lezli do kabiny devítky, byla pootevřená.

Předtím jsem je sám zamykal.

Otevřená dvířka!

Znovu jsem se pořádně podíval. Nebylo pochyb, při okraji dvířek byla úzká, tmavá škvíra. Záblesk světla na stropě nejspíš pocházel od okénka, jak se dvířka otvírala.

Na oblékání jsem ani nepomyslel. Utíkal jsem rychle dolů k zadním dveřím, kde jsem si nazul holínky a z věšáku sundal plášť do deště. Plášť jsem si oblékal v běhu. Dvířka jsem otevřel dokořán.

Uvnitř kabiny se pohybovala tmavá postava. Ten člověk se mne lekl stejně jako já jeho. V prvním okamžiku mne neviděl, teprve když se prudce obrátil. Křikl, jako by měl vyražený dech. Zhlédl jsem, že má na hlavě černou kuklu, v kulatých otvorech jiskřící oči. Karikatura lupiče nebo teroristy.

„Co tu k sakru děláte?“ zařval jsem a splašeně, jak blázen jsem se snažil vyšplhat nahoru. V holínkách to byla samozřejmě pitomost, schůdky byly příliš úzké.

Člověk v černém vzal složenou přikrývku, rychle ji roztřepal a hodil ji po mně, když jsem byl v půlce schůdků. Uklouzl jsem, udělal krok zpět, ztratil rovnováhu a spadl na betonovou plochu. Černá postava, člověk splývající s tmou přeskočil sedadlo pro řidiče, zevnitř odemkl dvířka, pružně seskočil z kabiny a rychlý a hbitý zmizel v temnu.

Mít tenisky, pokusil bych se ho dohonit. V holínkách, v rozepnutém plášti jsem neměl šanci. Znechuceně jsem vstal, vymotal se z přikrývky, zapnul si konečně plášť a marně poslouchal, jestli nezaslechnu uprchlickovy kroky.

Všechno mi to připadalo bláznivé, i to, že stojím uprostřed noci venku skoro nahý a třesu se zimou. V boxu nebylo nic, co by stálo za ukradení, snad jen rádio a telefon, ale ten černý člověk po těch přístrojích nešel... Vlastně v kabině nedělal vůbec nic. Když jsem si ho vybavil, jen tak tam stál, zády ke mně. Měl špinavé, zaprášené šaty. Nezdálo se, že by něco nesl. Neměl žádné náradí, ani baterku neměl. Pokud dvířka otevřel nějakým nástrojem, nejspíš ho strčil do kapsy.

Klíčová dírka byla přímo v klíce, žádný klíček jsem v ní nenašel. Neviděl jsem ani žádný škrábanec, žádné stopy násilí.

Promrzlý a otrávený jsem přikrývku hodil zpět na sedadlo, zavřel zadní dvířka a dvířka u řidiče a šel si domů pro klíčky, abych zase všechno pozamykal.

Z úcty ke svým kobercům jsem si vyzul holínky a běžel přes halu do obývacího pokoje. Ani jsem se nenamáhal s rozsvěcováním, protože v pokoji bylo dost světla zvenku. Vzal jsem si ze zásuvky psacího stolu klíčky, vrátil se pro holínky a klopýtal znovu k vozu.

Když jsem došel blíž, s úžasem vidím, že se v kabině zase pohybuje tmavá postava. To snad není možné!

Co tam ten chlap hledá? Stál za sedadlem řidiče a rukama šmátral v polici na zavazadla. Hluboká, široká police byla nad celou šíří kabiny, nad předními sedadly. Široká, prostorná, sloužila spoustě státníků a jiných zaměstnanců k ukládání věcí, převlečení, někdy i spacích pytlů a polštářů. Byla tam i standardní matrace, na ní někteří řidiči občas spávali, když někde museli přenocovat. Bylo jim to milejší, než spát v laciném hotelu. Brett si stěžoval, že mu to není dost dobré. Namítl jsem, že má přece možnost volby.

Člověk v kabině mne zhlédl a zmizel, než jsem měl čas k němu dojít. Pracně jsem se snažil ho dohonit, klopýtal jsem, jako bych se brodil sirupem, bosé nohy se mi při každém kroku vyzouvaly z holínek. Běžel k příjezdové cestě a zmizel mezi tmavými keři a stromy u silnice.

Celkem zbytečně jsem šel až na silnici. Po tom člověku ani stopy. Běžná venkovská silnice, ze které odbočovaly cesty k domům. Stromů a keřů tam byly stovky, možností úkrytu nekonečné množství. Aby toho chlapa člověk našel, potřeboval by na to celou armádu.

K boxu jsem se vracel zmatený a rozzlobený. Dvířka u řidiče ten člověk nechal zešířena otevřená.

Nemotorně jsem se vyšplhal nahoru za sedadlo řidiče, přesně tam, kde stál ten vetřelec, a jako on jsem si prohlížel polici na zavazadla. Rozsvítil jsem v kabině, aby bylo líp vidět.

Police byla skoro prázdná, našel jsem tam jen matraci a igelitový sáček. Ten jak jsem zjistil při bližším

nahlédnutí obsahoval zbytky po jídle, což vypadalo na Brettů. Zmačkané obaly od čokolády, prázdná průhledná trojhranná krabička na sendviče s nápisem Hovězí s rajskými jablíčky a dvě prázdné plechovky od coca-coly.

Vrátil jsem sáček na polici, přece nebudu uklízet po Brettovi, je na řidiči, jak si vůz udržuje v pořádku. Ať už Dave s Brettem dnes dělali cokoli, vzít stopaře na umření byl jen jeden z jejich hříchů. Ti dva mi toho ráno budou muset vysvětlit hodně, pomyslel jsem si.

Znovu jsem pečlivě zamkl a vrátil se domů. Doma jsem však nepřestával mít nepříjemný pocit. Ten šikovní vetřelec se už poprvé dostal do boxu lehce a bez násilí. Zřejmě si tak mohl do vozu zjednat přístup, kdykoli se mu zlíbí.

Neměl jsem sebemenší tušení, o co tomu člověku jde, ale nelíbila se mi představa, že by se do vozu vloupal potřeť. Taky mě napadlo – a vůbec mě to netěšilo – že třeba do boxu chce něco uložit nebo že něco chtěl zničit nebo celý box vyřadit. Vyděšeně jsem odkopl holínky, svlékl plášť a běžel se nahoru pořádně obléct. Natáhl jsem si džíny, dva svetry, ponožky, obul si dobré sportovní boty. Pak jsem z přístěnku vyndal starý spací pytel, ještě jednou jsem se podíval z okna, jestli právě nedochází ke třetímu vloupání – ne, zdálo se že ne – a šel si dolů pro bundu a rukavice.

Řádně vyzbrojený proti zimě jsem se znovu vydal k boxu a usadil se vpředu na sedadle pro závozníka.

Měl jsem to tam docela pohodlné, jen duševní pohoda mi chyběla.

Čas plynul.

Usnul jsem.

Nikdo se nedostavil.

2

Jak se dalo čekat, probudil jsem se promrzlý a ztuhlý, jakmile příroda vlastním světlem potlačila světlo elektrické. Se zíváním jsem se odploul do kuchyně za trochou tepla a kávy. Noviny a poštu už donesli. Prošel jsem účty, prohlédl si titulky, prolistoval dostihové stránky, snědl ovesné vločky a vyřídil několik časných telefonických hovorů.

Většinou jsem začínal pracovat mezi šestou a sedmou a končil kolem půlnoci, a to i v neděli. Jenže to byl můj život, vyhovovalo mi to, nijak jsem tím netrpěl. Trenéři jsou na tom stejně a myslí si, že když oni můžou vstávat před svítáním a starat se o koně, měli by ti, kteří pro ně pracují, mít stejný režim.

Stávalo se, že se plány od večera do rána změnily. Jako první mě tehdy v pátek ráno volal jeden trenér, že prý se jeho kůň ve stání zranil, jak se pokoušel postavit, když se zasekl a mlátil kolem sebe nohama.

„To hloupý zvíře si vykroutilo levou zadní. Hlavní stájník přišel s tím, že ho viděl kulhat.“ Jasný, jasný hlas mi rezonoval v uších. „V Southwellu nebude moct běžet, aby to čert vzal, takže si ho škrtněte na seznamu, jo?“

Řekl jsem že jistě a poděkoval za zprávu.

„Já vím, že bojujete s časem,“ hlaholil. „No, ty ostatní čtyři, co jedou do Sandownu, jsou OK. Ale prosím vás, neposílejte mi Brettů, je to věčněj kverulant a vždycky mi rozhasí stájníky.“

Ubezpečil jsem ho, že Brettů nepošlu.

„Tak dobře Freddie, však se uvidíme.“

Nemařil jsem čas a ihned jsem zavolaal svému vedoucímu řidiči a zeptal se ho, jestli už vyjel box do Southwellu.

„Už to natočili.“

„Ať vynechají Larryho Della, jeho kůň je chromý.“

Jasně.“

Položil jsem v kuchyni telefon a šel do obývacího pokoje k psacímu stolu, z větší části zakrytému rozpisem jízdy s údaji o tom, které koně kdo kam poveze. Rozpis jsem vždycky psal tužkou, protože často docházelo ke změnám.

Na menším stolku, na který jsem ze zeleného otočného křesla snadno dosáhl, jsem měl počítač, monitor a klávesnici. Teoreticky je prý jednodušší vyvolat si určitý box na obrazovce a pak uložit změny v jízdách.

Prakticky jsem do počítače ukládal konečné uspořádání jízd, ale když šlo o to, abych si udělal přehled, byl mi milejší papír a tužka s gumou.

Na farmě, v hlavní kanceláři jsem měl dvě sekretářky, Isobel a Rose, ty se pečlivě staraly o to, aby v počítači byly všechny aktuální údaje. Nad mým zastaralým způsobem plánování kroutily hlavou. Terminál v mém pokoji byl jakousi „vedlejší stanicí“, na níž se objevovaly všechny změny, které sekretářky vložily do hlavního počítače. Doma jsem počítač vlastně používal hlavně k ověřování změn, které vznikly za mé nepřítomnosti.

Já zase na oplátku vkládal do počítače všechno, co se změnilo nebo co přibýlo po pracovní době. Tak se

nám společnými silami dařilo nedopustit, aby někde nějaký kůň marně čekal na odvoz k radovánkám. Zkontroloval jsem seznam zhruba odpovídající faktu, že byl pátek, první týden v březnu. Dva vozy měly vyjet na sever do Southwellu, kde byla dráha pro rovinové i překážkové dostihy, které se tam pořádaly v průběhu celé zimy. Čtyři boxy vyjely pro koně startující to odpoledne v Sandownu na jih od Londýna. Jeden velký box jel s chovnými klisnami do Irska, jeden box pro šest koní vezl klisny do Newmarketu, jeden do Gloucestershiru, jeden do hřebčína v Surrey. Chovná sezóna právě vrcholila. Jeden z vozů byl ten den mimo provoz, byl na řadě s údržbou, jeden byl ve Francii. Další vůz poveze klisny Jericha Riche do Newmarketu. Svítalo. Brettův velký vůz pro devět koní, teď v klidu stojící pod mými okny, měl ten den postupně odvézt všechny koně jednoho trenéra, který se ze Saliburské pláně stěhoval do Pixhillu. Jízdy na krátkou vzdálenost, ale bylo jich tolik, že se vyplatily. Následující den se měl konat Cheltenhamský festival, vrcholná událost překážkové sezóny. Za týden se rozjede rovinová sezóna s bohatým programem, který mi na šest měsíců zajistí práci a slušný výdělek. V březnu si člověk vždycky vydechne úlevou. Zimní mrazy a mlha poleví a přestanou člověka sužovat svým svíravým objetím. Jestliže boxy stojí v nečinných řadách ve sněhu, člověk nic nevydělá, ale řidiče platit musí.

Zavolal mi můj vedoucí řidič jménem Harve.

„Pat má chřipku, zůstala ležet.“

„Zatraceně!“

„Letos je chřipka potvora, úplně člověka vyřadí. Pat za to nemůže.“

„Ne,“ řekl jsem „A co Gerry?“

„Ještě je to s ním na draka. Co ty klisny odložit na pondělí?“

„To ne, už jsou jen se ohřebit. Slíbil jsem, že je vypravím dnes. Něco vymyslím.“

Na Pat a Gerryho se dalo spolehnout. Pokud řekli, že je jim natolik zle, že nemůžou do práce, tak jim skutečně zle bylo. Museli jsme řidiče nějak přeházet.

„Do Gloucestershiru může s klisnami místo Pat jet Dave,“ řekl jsem. Dave byl jako řidič pomalý a já ho za volant nedával, pokud to nebylo nezbytné. „Tyhle klisny nespěchájí.“

„Dobře, OK.“

„Ale nejdřív s ním chci mluvit, až se na farmě ukáže, tak mi ho sem pošlete. Brett taky.“

„Provedu. Je to kvůli tomu mrtvýmu?“

„Ano.“

„Jsou to pitomci.“

„Řekněte Joggerovi, že ho tu chci, hned. Ať si s sebou vezme plošinu.“

„Přijde až za půl hodiny.“

„To stačí.“

„Máte ještě něco?“

„Do pěti minut určitě něco mít budu.“

Zasmál se a zavěsil. Jako už tolikrát jsem si uvědomil, jak musím být rád, že ho mám. Když jsem ještě jezdil jako žokej, dělal mi Harve šatnáře, každý den mi na dostihy nosil sedlo a čisté rajtky. Dostihoví šatnáři jsou trochu jako šatnáři divadelní, i když na závodisti musí šatnář v jednom dni obsloužit pravidelně tak deset jezdců. Mezi jezdci a šatnáři vzniká blízký vztah, před šatnářem člověk těžko může skrývat nějaké tělesné tajemství.

Když jsem ježdění nechal a zařídil si dopravní firmu, objevil se Harve zničehonic na mém prahu.

Šel rovnou k věci. „Jsem tady, jestli pro mě nemáte místo.“

„Ale já už šatnáře nepotřebuju.“

„To ne, já už toho taky chci nechat, táta mi umřel a ve věznici už to není ono, když tam chybí. Potřebuju změnu, praní prádla už mě přestalo bavit. Co takhle kdybych vám dělal řidiče? Tejdén co tejdén naježdím stovky mil, už celý léta.“

„To byste musel mít oprávnění pro nákladní vozy,“ odpověděl jsem dost váhavě.

„To si opatřím.“

„Dopravní box není jako osobní auto, musel byste do kursu.“

„Když si opatřím oprávnění, vezmete mě?“

Slíbil jsem že ano, protože jsme spolu vždycky dobře vycházeli, a tak jsem snadno a rychle získal nejlepšího prvního důstojníka, jakého si lze představit.

Světlovlasý, silné paže, skoro stejně starý jako já, o kousek vyšší. Měl suchý humor, byl skeptik a rád věci zlehčoval, ale člověka to spíš pobavilo než co jiného. Jednou prohlásil, že Brett se snaží svalit vinu na druhého, ještě než si člověk uvědomí, že k nějakému provinění došlo. „Nosí s sebou pytel alibi, proto má

vždycky nějaký po ruce, když se to hodí.“

Šel jsem nahoru, osprchoval se, oholil a urovňoval prošivanou deku na posteli. Za malou chvíli už jsem zase byl za psacím stolem a sledoval venku stojící devítku.

Jogger, náš firemní mechanik, zajel před dům s dodávkou a zastavil těsně u nárazníku velkého boxu.

Hubený, s nohama do O, drzý, výřečný, vyklouzl z vozu a stál. Díval se na box a drbal se ve vlasech. Pak svým rázovitým krokem-skokem přešel k domu.

Vyšel jsem mu naproti a společně jsme se odebrali k boxu.

„Co se vaří?“ zeptal se.

Mluvil nadmíru osobitě, v rébusech a často rýmovaně, nejspíš si tohle nářečí vymyslel. Občas mu nebylo rozumět, ale já už si na jeho zvláštnosti zvykl. (Co se vaří – rozuměj daří nebo nedaří.)

„Prosím vás, zkontrolujte všechno co můžete, ano?“ řekl jsem.

„Dobře se podívejte na motor, vlezte i pod vůz, jestli něco neteče nebo jestli nám tam někdo něco nepřidal.“

„Jasan.“

Díval jsem se, jak prohlíží motor rychlými očima a šikovnými prsty. Přikyvoval si. „Všecko jako mako.“

„Dobře. Tak ještě to ostatní.“

Šel k dodávce a přinesl si ohnutou tyč, na konci se zrcátkem, ve kterém člověk viděl i za roh a do všelijakých nepřístupných koutů, a nízkou plošinu na kolečkách, na které zajížděl pod auta, když potřeboval zkontrolovat podvozek.

„Až s tím budete hotový, jsem doma.“

„Víme, co hledám?“

„Něco nepatřičného.“

Zamyšleně se na mne zadíval. „Tenhle box byl nedávno v Itálii, že jo?“

Přikývl jsem. „Jel tam minulý pátek a vrátil se v úterý večer.“ Při té jízdě se ovšem nic zvláštního neodehrálo, žádné přepadení, nic mimořádného, aspoň pokud mi bylo známo.

„Brett to nikdy řádně neumeje. Leda že to štábně zleje.“

Štábně – viz armádní štáb, něco nej, nej...

„Brett měl ve středu volno. Včera s tímhle boxem vezl hříbata do Newmarketu. Děly se zvláštní věci, takže důkladnou prohlídku.“

„Myslíte tu mrtvolu?“

„Taky.“

„Přece na tom boxu nemohl něco pidlit nebo mydlit?“

„Vím toho stejně málo jako vy. Ale hoděte sebou prosím vás, ten box musí být do hodiny čistý a musí vyjet.“

Rozvážně si lehl na plošinu a bez bázně zmizel z dohledu pod deseti tunami oceli, jenom nohy mu koukaly. Klaustrofobií se mi svíral žaludek už při pouhé představě člověka pod autem, což Jogger velmi dobře věděl, ale shovívavě mi to odpouštěl. Moje slabost zvyšovala jeho sebevědomí, a to nebylo na škodu.

Vrátil jsem se domů, když volal Harve.

„Dave je na cestě k vám,“ řekl rozčileně. „Ale tvrdí, že Brett balí.“

„Co že dělá?“

„Že není na hlavu padlej, dobře ví, že mu končí tříměsíční zkušební lhůta a vy si ho nenecháte. Takže radši balí dobrovolně. Takhle bude klidně vykládat, že dal výpověď sám, že ji nedostal od vás. Bude všude fňukat a povídat, jak se tu nadřel a že jste to nikdy pořádně neocenil.“

„Ať si klidně poslouží. Teď jde o to co s tím dneškem?“

„Jo ten pendl, co měl Brett jezdit.“

„Právě. Máme někoho jako náhradníka?“ Dobře jsem věděl že ne, v úvahu přicházím jedině já.

„No...“ váhal.

„Tak tedy dobře, když není nikdo jiný, pojedu.“

„Jenže ono nejde jen o ten pendl,“ řekl nešťastně. „Říkala Vikova žena, že Vic má vysokou teplotu a že do Sandownu v žádném případě nemůže.“

Povedený den.

„Mám je tady na farmě oba, Vika i jeho ženu. Vic trvá na tom, že pojedou, a ona tvrdí, že se s ním v tom případě rozvede. Ono je na první pohled jasný, že Vik má horečku.“

„Pošlete ho domů, ať radši tu chřipku neroznáší.“

„Dobře, ale...“

„Chvíli počkejte, ono mě něco napadne.“

Zasmál se. „Ale pospěšte si s tím.“ Zavěsil.

Nebýt toho, že si trenéři příliš vymýšlejí, mohl jsem klisny do Surrey poslat v boxu, který vezl překážkáře do Sandownu. Box mohl oba hřebce vyložit, klisny odvézt na místo určení a zase se pro hřebce do Sandownu vrátit. Byl bych to i riskoval, ale věděl jsem příliš dobře, že by se to trenér dozvěděl od stájníků. Taky jsem věděl, že příslušný trenér by nikdy nedopustil, aby jeho koně cestovali spolu s koňmi z jiné stáje. Kdybych hřebce poslal s klisnami, mohl bych se s tímhle zákazníkem rozloučit navěky.

Vyšel jsem k velkému boxu. Jogger nikde. Když jsem na něho zavolaal, vynořily se zpod vozu boty, pak od oleje umazané kalhoty, špinavý vojenský svetr a zamazaný obličej.

„Měl jste pravdu, chytli jsme klíště, snad už ne příště.“ Šklebil se od ucha k uchu. „Vy jste to věděl, co? Určitě jste to musel vědět.“

Nezaradoval jsem se. „Ne, nic jsem nevěděl.“ Byla to starost.

„Podťe se mrknout,“ vybízel mě škodolibě, vyjel zpod vozu a nabídl mi své místo.

„Vaše slovo mi stačí,“ ani jsem se nehnul. „Co jste tam našel?“

„Řek bych, že to je přidělaný na magnet,“ pravil uvážlivě. „Plechová krabice jako kasa-kasička, víkem dolů.“

„Lesklá?“

„Jasně, že ne. Mám ji sundat?“

„Ano. Jo, ještě něco... chřipka nám vyřadila tři řidiče... nemohl byste jednu jízdu vzít jako mimořádná výpomoc?“

Otřel si ušpiněné ruce o kalhoty a tvářil se váhavě. Kdyby jel jako řidič, musel by se pořádně umýt a jemu bylo určitě milejší být ušmudlaný. Zřídka kdy jsem po něm chtěl transportní jízdy, jezdil jen zkušební, se všemi boxy, poslouchal motor a všechno možné, podle sluchu poznal, když něco nebylo, jak být má.

„Poslal bych vás s klisnami, na dostihy ne.“

„Tak teda dobře... kdy?“

„V poledne.“

„Bude prémie?“

„Když přitom stihnete údržbu, tak ano.“

Pokrčil rameny, znovu se uložil na plošinu a zmizel. Vrátil jsem se k psacímu stolu a zavolaal Harvovi.

„Jogger pojede,“ oznámil jsem mu.

„On vám na to kývl? Pojede?“ divil se.

„Poveze klisny do Surrey. Poslyšte, v údržbě je na řadě Philův box, že? Vzbudte ho, zatlačte na něj, třeba se rozbřečte, ale hlavně mu řekněte, že to volno z dneška se mu odkládá a že potřebujeme, aby jel s Vikovým boxem do Sandownu.“

„Dobře.“

„Tím by to asi bylo vyřešené.“

„Když všechno půjde dobře.“

„Stavte se tu taky, až budete mít chvílku, ano?“

Po krátkém zaváhání slíbil.

Nejspíš bude zvědavý, co mu chci, hlavu si s tím doufejme lámat nebude.

V tu chvíli vjel na parkoviště Dave na kole. Opřel svůj prorezavělý dopravní prostředek o kupu dříví. Dave taky vlastnil auto, ještě rezavější, ale to bylo většinou neschopné provozu. Už dlouhou dobu vyhrožoval, že do auta investuje nové obutí a zprovozní je, ale nikdo ho nebral vážně. Utratil všechny peníze při chrtích dostizích.

Zaklepal venku u vchodu a vzápětí se objevil ve dveřích obývacího pokoje. Tvářil se mučednický, jako by právě přicházel z očiště.

„Chtěl jste se mnou mluvit, Freddie?“ Byl nesvůj a marně předstíral sebejistotu.

„Přeju si, abyste s Brettem umyli tenhle vůz. V devět má vyjet.“

„Ale Brett přece...“ Zarazil se.

„Prosím pokračujte.“

„Přece vám to Harve řekl, ne? Brett tvrdí, že si počká u dveří na Isobel, aby mu dala poslední gáži, a že pak hned vypadne.“

„Má dostat plat a za dovolenou,“ řekl jsem klidně. „Hezky si zase sedněte na kolo a sjeďte mu říct, že si pro ty peníze může přijít, že je dostane v hotovosti, ale mytí toho vozu patří k jeho včerejší náplni práce a jestli to nedokončí, ať vezme na vědomí, že jeho pracovní poměr končí včerejším ránem. Za včerejšek plat nedostane, jasné?“

„To nemůžete,“ řekl Dave nejistě.

„Chcete se vsadit? Správně by měl dát týdenní výpověď. Jo, taky se ho zeptejte, jestli třeba jednou nebude potřebovat pracovní posudek.“

Dave se na mne mlčky zadíval. „Hodte sebou a zajedte pro něj. Vratte se spolu.“ Jakmile odjel, zapnul jsem počítač a vyvolal si na obrazovku Brettův spis. Byly tam všechny jeho jízdy, datum, hodina, jméno koně, výlohy a poznámky. Jízdu ze včerejška s devíti dvouletými hříbaty do Newmarketu počítač vedl jako „plánovanou“. O mrtvolách tam ještě nebylo nic.

Ve spise byly smluvní podmínky, počet odpracovaných dní a nárok na dovolenou. Bylo snadné spočítat, co mu dlužím. Vytiskl jsem si příslušné údaje, abych mu je mohl předat.

Z okna jsem zahlédl, jak se k domu krok-skok blíží Jogger, v rukách šedohnědý předmět podobný krabici na boty. Vešel do obývacího pokoje a položil tu věc přímo na můj rozpis. Nepodstatnými věcmi jako špína se nezatežoval. Když jsem ho požádal, aby krabici zdvihl, že ji podložím novinami, zatvářil se udiveně.

„Měl jsem co dělat, abych to sundal,“ řekl, „drželo to tam jako přišitý.“

„Kde máte ten magnet?“

„Ten je ještě přilepený na šasi, hned za nádrží. Nějaký extra lepidlo, nejspíš. Tohle jsem sice nakonec sundal, ale musel jsem na to vzít montpáku. Podle mého to tam mělo zůstat napořád, fakt.“

„Jak dlouho myslíte, že to tam bylo?“

Krabici pokrývala vrstva špíny – až na malé lesklé kolečko na spodní straně, odpovídající styčné ploše s magnetem.

Jogger nešťastně pokrčil rameny. „Víte, bylo to na místě, kam tak často nekoukám.“

„Týden? Měsíc? Víc?“

Zavrtěl hlavou. „Nevím.“

Vzal jsem krabici do ruky i s novinami a zatřásl s ní. Byla lehká a nic v ní nechrástilo.

„Je prázdná,“ přikývl Jogger.

Starodávná plechová krabice asi čtyřicet na patnáct centimetrů, rohy zakulacené, zapadající držátko a dobrý zámek. Připomínala starou šedou kasu. Klíč v zámku samozřejmě nebyl. Na jedné straně byla krabice poškrábaná od montovací páky a držátko se nedalo zdvihnout ze žlábků.

„Dokážete to otevřít, aniž byste to rozbil?“ zeptal jsem se.

Jogger se na mě úkosem podíval. „Dostal bych se tam, když si dojdou pro nářadí a když se chvíli nebudete dívat.“

„Tak se do toho dejte.“

Nakonec se rozhodl, že si krabici odnese do dodávky. Za chvíli se vrátil se širokým úsměvem.

Uvnitř nebylo nic, ani prach. Přičichl jsem si. Krabice skoro voněla čistotou, což bylo s podivem, když byla zvenčí tak špinavá. Znovu jsem si přičichl. Ano, skoro voněla, trochu jako po pudru nebo po mýdle.

„Je hodně těžké prohledávat spodek?“

„S plošinou je to snadný a z jámy ještě lehčí, když víte kam kouknout. Málem jsem tu věc přehlídnul, je stejně špinavá jako celej spodek. V tom to vězí, když o ní nevíte, přehlídnete ji. Leda byste dal vůz nad jámu, což člověk normálně nedělá.“

„Kdy jste to měl naposled nad jámou?“

Povytláhl obočí. „No, je to asi pět tejdů, co jsem měnil voley a kontroloval brzdy. Velkou údržbu jsem dělal někdy před vánocema, ale kdy přesně, si nepamatuju.“

„Je to v počítači.“

Jogger se nevráživě zadíval na tmavou obrazovku. Bylo mu milejší lovit v paměti co a jak bylo, než aby mu paměť někdo kontroloval.

„V každém případě moc děkuju,“ řekl jsem upřímně. „Tu kasu bych já v životě nenašel.“

Krátce se ušklíbl. „To chce vlízt pod vůz.“

Ne, to jsem si nepřál.

Vrátil se Dave na kole a za ním Brett autem. Oba se blížili jaksi neochotně, to ráno je moc nelákalo. Oba vešli do obývacího pokoje, bez nadšení se pozdravili s Joggerem a pak se lhostejně zadívali na špinavou kasu, spočívající na novinách na stole.

„Vy dva, viděli jste tohle někdy předtím?“

Bez vzrušení řekli že ne.

„Já za to nemůžu, že auto není umytý,“ hájil se Brett. „Sandy Smith mě k němu včera večír nechtěl pustit.“

„Umyjte vůz teď, já vám mezitím nasáčkuju peníze.“

„S tím přišel Dave, abychom toho chlápka svezli.“

„Ano, to už jste říkal.“

„Sám bych to nikdy neudělal.“

„To teda kecáš,“ bránil se Dave rozhořčeně.

„Budte zticha oba a jděte mýt vůz.“

Dopáleně odešli. Díval jsem se za nimi z okna, cestou za povinností měli záda ztuhlá vzteky.

Nepochyboval jsem o tom, že vzít stopaře byl opravdu Davův nápad, ale přišlo mi, že bych jeho nedostatek odpovědnosti dokázal odpustit spíš než Brettovy výmluvy a alibismus. Oba se jistě o peníze Kevina Keithe Ogdena podělili, i když nebyla na světě síla, která by je donutila prozradit, kolik jim dal.

Jogger ukázal na kasu a zeptal se: „Co chcete, abych s tím jako udělal?“

„Ale... snad nic. A děkuju.“

„Kam s tím vlastně dneska Brett jede?“ Zadíval se spolu se mnou z okna na devítku.

„Nikam. Dal výpověď. Jedu s tím já.“

„Fakt? V tom případě vám prokážu dobrou skutek.“ Zadíval jsem se na jeho ušmudlanou vrásčitou třiapadesátiletou tvář se zarputilým výrazem starého vojáka, znajícího všechny triky a klíčky svého řemesla, i když osobně si určil pravidla důsledné poctivosti, hlavně pokud šlo o cokoli, co se pohybovalo po kolech.

„Máte na spodku silnější magnet, holej, když si nedáte pozor, nasbíráte železný tyče a všelico, s čím byste moh za něco uváznout nebo do něčeho zacouvat. Taky byste mohli prorazit nádrž nebo vanu.“

S uznáním jsem přikývl. „Co tedy mám udělat?“

„Jestli chcete, tak vám to něčím překreju.“

„Děkuju.“

Poznal, že jsem mu opravdu vděčný, a krátce přikývl. „Jo, co jsme to vlastně vozili? Vůně z tůně?“

Nerozuměl jsem mu. „Jaké vůně?“

„Parfumerii a drogerii.“

„Aha, myslíte drogy, no doufám že ne.“ Chvilí jsem uvažoval. „Víte co, Joggere, nechte si to pro sebe, ano? Aspoň než se nám podaří přijít na to, o co jde.“

Slíbil že ano. Slibuje se lehce, ale já tušil, že Jogger slib dodrží tak do třetího piva, které si dá večer v hospodě.

Zblízka byl cítit olejem a prachem, ty ho provázely vždy. Taky z něho táhl kouř a jakási zemitost. Ten pach mi ale byl určitě milejší, než pronikavě sladce vonící voda po holení a s ní zápasící ústní voda, kterými vždycky čpěl jeden z mých řidičů, takže zamořil celý box, dokonce přehlušil i všudypřítomný pach koní. Pokud to bylo proveditelné, řidiči jezdili vždy se stejným vozem, ten považovali za svůj. Zjistil jsem, že se jim to tak líbí a že se o vozy o líp starají, udržují je ve větší čistotě, víc jim rozumějí a obecně jsou na své vozy pyšní, jako by opravdu byly jejich. Všichni řidiči nosili klíče od svých vozů u sebe a kabiny si podle svého vkusu všelijak zvelebovali. Ti z nich, kteří spávali ve voze, si na okénka pořídili záclonky. Pat, toho času nemocná, s sebou vozila čerstvé květiny a skládací převlékárnu. Snadno bych poznal, čím je který box, podle kabiny.

Na Brettově kabině bylo na první pohled vidět, jak málo mu na jeho práci záleží. Neměl v kabině nic osobního. Byl jsem rád, že se ho zbavím, navzdory tomu, že mi vyvstaly potíže s nedostatkem řidičů.

Jogger prohlásil, že si potřebuje dojet pro něco, co by dal na ten magnet, a že sebou stejně musí hodit, jestli má jet s chovnými klisnami do Surrey. Odklusal k dodávce, naložil plošinu a odjel. Dave hadicí spláchl box zvenčí a okna umyl stěrkou. Brett nedbale vymetl smetl zvnitřku ven na betonovou plochu.

Nakládací plocha boxu byla přes deset metrů dlouhá a vešla se tam třikrát tři stání i s chodbičkami.

Koňské hlavy koukaly do chodbiček, kde sedávali stájníci, pokud jeli s sebou.

Na šířku se tři stání vejdou jen pro koně průměrné velikosti. Těžší koně, jako třeba staří steepleři, potřebují víc prostoru, takže se na šířku vozu vejdou jen dva. Totéž platí pro chovné klisny. Pokud vozíme klisny i s hříbaty, počítáme na jednu s celou šíří boxu. Do boxu se tedy vejde devět koní nebo tři klisny s hříbaty.

Variantního uspořádání nákladní plochy člověk snadno docílil díky šikovným dřevěným očalouněným přepážkám, o které se koně neuhodí a nezraní. Koně jsme prostě vždy naložili a pak teprve kolem nich podle potřeby zbudovali přepážky.

Podlážky v boxech byly ze silné černé pryže, aby to koním neklouzalo. Při dlouhých cestách jsme na ně občas sypali piliny, aby se v nich zachytil trus. Po dojezdu na místo řidič, závozník či pomocník podlahu zametají. A tak se náš velký box vrátil skoro v čistém stavu, protože z Newmarketu jel prázdný.

V úzké bedně na konci každého boxu byly smetáky, lopata, hadice, stěrky a mop. Brávali jsme s sebou taky jeden nebo dva kbelíky, abychom měli do čeho dát krmení koním, a několik velkých plastových lahví s vodou. Pod sedadlem pro pomocníky, kde zemřel Ogden, zase jsou rezervní ohlávky, řemeny, provazy,

jedna dvě příkrývky a brašna s první pomocí. Za sedadlem pro řidiče pak účinný hasicí přístroj. To je asi tak všechno, kromě věcí pomocníků a matrace v zavazadlové prostora kabiny. Chlapci si většinou brali i čisté věci na převlečení, aby vypadali úpravně, až budou své svěřence vodit kolem padoku. Na zpáteční cestu se zase převlékali do pracovního.

Den po dni vyjíždějí flotily vozů jako ta moje a rozvázejí po celé zemi koně na dostihy. Většinou tak denně putuje na jedno závodistiště asi sto koní, ve špatné dny kolem třiceti. Téměř všichni koně trénovaní v Pixhillu našťestí jezdí s mojí firmou, a protože tu působí trenérů pětadvacet, mám postaráno o výdělek, byť ne o bohatství.

Všichni překážkoví jezdci musí po třicítce čelit zcela zásadní otázce – co dál? Člověk nechává za sebou kus života a před sebou má najednou prázdno. Řídím dopravní boxy už od svých osmnácti, jezdil jsem nejdříve ve službách svého otce jako výpomoc a vozil na dostihy jeho koně. O koně jsem se taky staral a jezdil je v amatérských dostizích. Když mi bylo dvacet, stal se ze mne profesionál. Měl jsem smlouvu s jednou z nejlepších stájí a dvanáct let jsem se na žebříčku pohyboval od šestého do druhého místa. Ročně jsem startoval asi tak ve čtyřech stech překážkových dostihů. Jen málo žokejů se udržel tak dlouho u špičky, vyrazují je totiž zranění po pádech. Když mi bylo třicet dva, čas a následky úrazů mě taky dohonily. Před tím není úniku. Přesedlat ze sedla na majitele transportní firmy znamená v mnohém nemalý otřes, člověk musí v ledačem změnit přístup k věcem, ale aspoň se pohybuje ve známém prostředí. Po třech letech nového života mi ta změna připadala samozřejmá a logická.

Nasáčkoval jsem Brettovi výplatu, jak jsem slíbil, z vlastní hotovosti ze sejfu, a co bylo třeba jsem zapsal do počítače, aby to Rose v hlavní kanceláři mohla zanést do výstupního formuláře. Mnoho praxe s tím neměla, řidiči se u nás často nestřídali.

S obálkou v ruce jsem se vydal k boxu, kde stáli Brett a Dave. Jeden na druhého zahlížel jako vrah. Dave předtím odpojit hadici od venkovního kohoutku, měl ji přehozenou přes paži, a zřejmě se dětinsky hádal, že je na Brettovi, aby hadici uklidil.

Bože dej mi sílu, pomyslel jsem si a zdvořile ho požádal, aby hadici vrátil do bedny sám. Neochotně poslechl a Brett ho přitom škodolibě sledoval.

„Nevezl stopaře prvně,“ řekl. Vyslechl jsem ho mlčky. „Jeho jste měl vyhodit, ne mě.“

„Já vás nevyhodil.“

„Skoro.“

V mladé hubené tváři neměl ani špetku humoru a mně ho bylo skoro líto, projde životem a cestou si nadělá jenom nepřátele. Bylo to však marné, nedokázal se změnit, až do hrobu si ponese věčné nářky, není mu pomoci.

„Dejte Isobel adresu, kam vám má posílat poštu,“ řekl jsem nevinně. „Možná budou chtít, abyste svědčil u koronerova líčení kvůli vašemu včerejšímu cestujícímu.“

„Bude je zajímat hlavně Dave.“

„Stejně nám tu radši nechte adresu.“

Něco zabručel, vzal si plat a bez poděkování odjel. Mezitím se ke mně Dave vrátil a nenávistně se díval za odjíždějícím. „Co říkal?“ zeptal se.

„Že to nebyl váš první stopař.“

Zatvářil se vražedně. „To je mu podobný.“

„Nedělejte to, Dave.“

Dobře slyšel, jak důrazně to říkám. Pokusil se zažertovat: „To má jako bejt výhrůžka?“

„Varování.“

„Když mně připadá nepěkný nechat lidi stát u silnice.“

„To je dost možné, ale budete se s tím muset smířit.“

„Tak teda – dobře.“ Nejistě se pousmál a slíbil mi, že na zpáteční cestě z Gloucestershiru, až odveze klisny, žádného stopaře nevezme.

„Myslím to smrtelně vážně, Dave.“

Povzdechl si. „Je mi to jasný.“

Šel si k hromadě dříví pro své staré rezavé kolo a se skřípěním se vzdaloval. Na příjezdové cestě musel uhnout před vracející se Joggerovou dodávkou.

Jogger si přivezl kus dřeva velký asi jako knížka, plný zatlučených hřebíků. Řekl, že se hlavičky hřebíků na magnet chytí, i když ne tak pevně, aby dřevo pobité hřebíky nešlo při příští údržbě sundat. Dřevo prý zabrání tomu, aby se na magnet kdeco nalepilo.

Ochotně jsem mu uvěřil a pak jsem se díval, jak se šikovně bez plošiny souká pod vůz. Pár vteřin, a dřevo s hřebíky bylo na místě. Za další okamžik byl už Jogger zase na nohách a šklebil se na mne. „To vám

tedy netrvalo moc dlouho," poznamenal jsem.

„Když víte kam kouknout, je to lehký.“

Pak přišel Harve a Jogger odskákal. Odvedl jsem Harva k sobě, ukázal mu špinavou plechovou krabici a vysvětlil, kde ji Jogger našel. Harve se na to tvářil stejně nechápavě jako já. „Nač to je?“ zeptal se.

„Jogger si myslí, že jsme možná nevědomky přepravovali drogy.“

„Cože?“

„Že jsme možná pašovali třeba kokain.“

„To ne, to vylučuju,“ prohlásil Harve rozhodně. „Aby se něco takového dělo o my o tom nevěděli, není možný.“

„Někdo z nás o tom třeba něco ví,“ řekl jsem suše. Harve se mnou nesouhlasil, podle něj byli asi naši řidiči světci.

Vyprávěl jsem mu pak o nočním návštěvníkovi, jak přišel v černé masce a jak se dostal do boxu.

„Určitě měl klíč od dveří pro stájníky, musel ho mít, protože zámek vůbec není poškozený.“

„Hm,“ Harve se zamyslel. „Jenže jak víte, tyhle klíčky pasují k několika boxům, vím aspoň s určitostí, že k mému boxu jde Brettův klíč. Takhle to je s celou řadou klíčků.“

Přikývl jsem. Klíčky od zapalování se vždy vyrábějí individuálně a nejdou padělat, ale klíčky od dveří jsou jiný druh, menší, a často se hodí k více vozům.

„Co vlastně dělal v kabině?“ zeptal se Harve, „když tahle věc byla jinde, když byla schovaná na spodku?“

„Nemám tušení. Ten člověk měl špinavé oblečení. Možná se už předtím do té skrýše díval a zjistil, že je prázdná.“

„Co s tím podniknete? Řeknete to Sandymu Smithovi?“ zeptal se Harve.

„Jednou možná. Nechci si zbytečně zavařit průšvih, když to není nutné.“

To Harva potěšilo. „Jasně, nestojíme o to, aby se to doneslo k celníkům, zdržovali by nás celý hodiny při každém překročení hranic. Nejspíš by to považovali za formální udání.“

Jeho milý, vlídný obličej nevypadal zvláště ustaraně a já usoudil, že ho naše nevíтанé odhalení nijak nepoplašilo.

„Tak dobře, jdeme na to,“ řekl jsem, „zajedu na farmu natankovat a začnu jezdit ten pendl.“

Harve odjel, já pozamykal dům a pak jsem taky vyjel na farmu. Byly to sotva dva kilometry směrem ke středu Pixhillu.

Harve, jeho žena a čtyři děti žili hned vedle mého podniku, v obytném domě statku. V někdejší stodole teď vládl Jogger, měl tam dílnu, montážní jámu a veškerou nejnovější techniku, kterou se mu podařilo ze mne vymáčkout.

Z bývalého kravína jsme udělali tři kanceláře a malou kantýnu, vše s okny vedoucími do dvora, takže bylo vidět vozy přijíždět i odjíždět. Každý box měl své přesně vymezené místo. Malá stáj pro tři koně byla mezi budovou kanceláří a stodolou. Občas jsme tam ukládali své „zákazníky“ přes noc, když buď časně odjížděli nebo pozdě přijeli.

Několik transportů plánovaných pro ten den už bylo v běhu. Druhý velký box pro devět koní už odjel pro chovné klisny určené do Irska a parkovací místa obou vozů, které měly jet do Southwellu, už byla taky prázdná. Jogger právě zajížděl s Philovým boxem do dílny na údržbu.

Zastavil jsem u naftového čerpadla a natankoval.

Za běžných okolností jsme tankovali večer, po návratu, aby se v poloprázdných nádržích nesrazila pára. To mě naučil můj kamarád pilot. Večer jsme taky vozy myli a čistili vnitřek dezinfekcí, aby byly ráno připravené.

Všiml jsem si, že Brett uklidil sáček se zbytky po jídle, ale skvrnu na sedadle nevyčistil. Vyřešil věc tím, že přes celé dlouhé sedadlo přehodil příkrývku. Celý on, pomyslel jsem si.

V kanceláři si Isobel i Rose povídaly se svými počítači a popíjely kávu ze sousední kantýny. Rose mi oznámila, že už Brettovi dala jeho výkaz a napsala si adresu jeho matky. Prý je ráda, že se ho zbavila.

Rose, baculatá, středního věku, vedla účetnictví, připravovala výplaty, rozesílala účty, hlídala drobné výdaje, vypisovala šeky a dávala mi je k podpisu. Isobel, mladá, jemná, s chytrou hlavou, brala telefony, zaznamenávala objednávky a velmi účelně klábosila se sekretářkami trenérů, přičemž získávala předběžné informace o tom, kdy se chystá jaký přesun.

Rose a Isobel měly každá svou kancelář, kde pracovaly od devíti do čtyř. Třetí kancelář vypadala míň pracovně a byla míň zabydlená. Teoreticky patřila mně, ale skoro stejným dílem jako já ji využíval Harve. V kanceláři jsme skladovali dokumentaci k vozům a v zamčené zásuvce duplikáty klíčků ke startérům. Navzdory chřipkové epidemii, navzdory smrti Kevina Keitha Ogdena, navzdory Brettovu odchodu se zdálo, že páteční ráno pokud jde o práci probíhá normálně.

Řidič, který měl vézt šest klisen Jericha Riche do Newmarketu, se už dostavil, protože Michael Watermead si z jakýchsi neznámých důvodů přál, aby s klisnami vyjel časněji, než vyjeli dvouletci včera. Vysvětlil jsem řidiči Nigelovi, že Michael s klisnami žádného stájníka nevyšle („Ještě abych zatracenému Jerichovi tancoval jak píská!“), ale že ze stájí v Newmarketu někdo přiveze dva mládence, aby se o koně postarali.

„Včera to takhle proběhlo, když jel Brett, a především když jel Harve. Neměla by s tím být žádná potíž.“ Nigel přikývl.

„A ne abyste cestou zpátky sbíral mrtvoly.“

Dal se do smíchu. Bylo mu čtyřicet, byl nenasytný heterosexuál, život považoval za povedený žert a měl nevyčerpatelné množství energie, což byl podle mého jeho největší klad. Kdykoli jsem musel někoho vyslat na dlouhou noční jízdu, volil jsem Nigela, pokud to bylo možné.

Trenéři často mívají mezi řidiči svého oblíbence, člověka, kterému důvěřují. Michael Watermead si oblíbil Lewise. Ten si v tu chvíli zahříval ruce na hrnečku s kávou a poslouchal naříkavě, sebeospravedlňující Davovo vyprávění o smrti staršího stopaře Kevina Keithe Ogdena.

„Copak vážně ani necek?“ ptal se Lewis zvědavě. „Prostě to jen tak zničehonic zabalil?“

„Divný, co, až to člověka zarazí.“

Lewis souhlasně přikývl nakrátko ostříhanou hlavou. Bylo mu něco přes dvacet, a jako většina ostatních řidičů byl ochotný, vynalézavý a statný. Měl na jedné paži vytetovaného draka a v minulosti se proslavil jako cyklista. Ta jeho sláva sice zprvu budila moje pochyby, ale pak se ukázalo, že je za volantem svého naleštěného boxu spolehlivý, a perfekcionista Michael Watermead si ho oblíbil.

Tak se stalo, že Lewis vozil na dostihy vznešené koně. Watermeadovy stáje v tu chvíli hostily uchazeče o vítězství v klasických dostizích, byli mezi nimi koně přihlášení na Guineas i na Oaks. Všichni moji řidiči si už vsadili na Watermeadovu hvězdu, tříletého hřebečka jménem Irbab Alhawa. Pokud by vše šlo dobře, poveze Lewis hvězdu v červnu do Epsomu na Derby.

Dnes ráno se Lewis chystal do Francie, aby odtamtud přivezl dva dvouleté hřebečky, které nový majitel posílal do tréninku do Michaelových stájí. Protože jel sám, bez náhradního řidiče – s Michaelovým souhlasem – měl nárok na přerušení jízdy a odpočinek jak na cestě tam, tak zpátky, a vrátí se proto až v pondělí večer. Chystal se spát ve voze jako obvykle, vyhovovalo mu to.

Zkontroloval jsem si s ním, jestli má v pořádku všechny doklady a jestli má krmení a pití pro oba koně.

Pak jsem se za ním díval, jak vesele vyjíždí.

Společně s Harvem jsme ještě jednou probrali program na celý den, a já pak vyrazil na studenou, větrem bičovanou Salisburskou pláň, abych odtamtud začal jezdit pendl. Věděl jsem, že mi to možná bude trvat až do večera a že mě nejspíš rozbolí hlava. Tedy ne z toho ježdění, ale z halasné a energické paní trenérky, která se stěhovala. Byla to zdatná padesátnice s hlasem a výrazivem vojenského papouška. Přál jsem si nicméně, aby se mnou byla spokojená, protože jsem doufal, že pro ni v budoucnu budu jezdit.

Když jsem zastavil u ní na dvoře, přišla k boxu a rozhlaholila se:

„No ne, sám pan šéf, čemu vděčím za tu čest?“ všimla si, jak se tvářím, a pošklebovala se.

„Chřipce, Marigold. Dobré jitro,“ řekl jsem stručně.

Zadávala se za mne na prázdné místo pro závozníka. „To s sebou nikoho nemáte? Vaše sekretářka mi řekla, že přijedou dva.“

„Ten druhý dnes musí taky jezdit, bohužel.“

Podrážděně mlaskla. „No jo, polovička mejch chlapů už taky lehla popelem, je to mrcha ta chřipka.“

Dívala se na mne, jak seskakuju z kabiny a jak sundávám rampy. Šlachovitá postava v prošívaném kabátku, s nosem promodralým zimou. Ohlásila tisku, že se stěhuje do Pixhillu, protože tam koně budou mít víc tepla.

Sestavila pořadí, ve kterém se její koně budou přesunovat. Prořídle řady jejích stájníků nastoupily. Chlapci zaváděli koně po rampě do stání a já kolem nich stavěl přepážky, až jsme jich tam naskládali devět.

Marigold – pro stájníky paní Englishová – urychlovala nakládání vybranými jadrnými slovy a netrpělivým chováním. Litoval jsem, že neumím koním vštěpovat klid a důvěru jako Dave. Marigold je hnala po rampě do vozu křikem, který je vylekal, takže jsem pak stavěl přepážky kolem vyděšených, třesoucích se zvířat.

Paní trenérka se rozhodla, že do Pixhillu pojede svým vozem, aby už ve stájích byla, až do nového domova přijedou koně. Čtyři z jejích stájníků jeli se mnou v kabině. Všichni se očividně ze stěhování radovali, zdálo se jim, že noční život v Pixhillu bude podstatně hříšnější než větrné počasí ve Stonehenge. Nové stáje v Pixhillu byly v přestavěných starých budovách. První obyvatelé klopýtali po rampě z vozu a stájníci je podle hlasitých Marigoldiných pokynů zaváděli do nových domovů. Smetl jsem koňské koblihy do pytle, který mi podali stájníci, a byl jsem připravený jet pro další várku.

Marigold byla spokojená. Prohlásila, že když všechno dělám sám, nemusí jezdit celý den sem a tam, aby na věci dohlížela, a že prý mi převoz příští várky s důvěrou svěří. Předala mi rozpis, vlídně se na mne podívala a já poděkoval. S uspokojením jsem si pomyslel, že ji do večera určitě získám jako stálou zákaznici.

S podobnými příjemnými myšlenkami jsem znovu vyrazil k Salisburské pláni. Náladu mi nadobro zkazil Jogger. Telefonoval.

„Ahoj admirále,“ řekl vesele. „Máme tu další dva zahraniční jedince.“

„Prosím?“

„Další cizince,“ napovídal. „Cizopasníky, černý pasažéry. Pijavice přísátý na dno lodi.“

„Odkud voláte?“

„Z vaší kanceláře.“

„Je tam někdo s vámi?“

„Že vám to pálí, co? Chcete mluvit s konstáblem Smithem? Je tu se mnou.“

„Počkejte, myslíte vážně to, co si myslím, že si myslíte? Jako že... cizinci... kontraband?“

„Správně.“

„Jako byla ta kasa?“

„Jo, ale dvojče to není.“ Jogger se odmlčel a já z dálky slyšel brumlavý hlas Sandyho Smithe. Pak se znovu ozval Jogger: „Konstábl Smith chce vědět, kdy se vrátíte. Na tu mrtvolu prej byl vydanej zatykač.“

3

Mluvil jsem teď se Sandym.

„Jaký zatykač? Proč?“

„Podvody. Nekrytý šeky. Odcházel z hotelů bez placení. Malý věci, aspoň jak se zdá. Hledá ho nottinghamská policie.“

„Smůla.“

„Viděls ho někdy předtím?“

„Nepamatuju se.“

„Takže ne,“ řekl Sandy. „Ale něco s dostihama společného mít musel, protože se chtěl svézt koňským boxem.“

„Dave říká, že se napřed domlouval s řidičem cisterny. Takže měl nejspíš něco společného i s naftou.“

„Náramně žertovný.“

„Dej mi vědět, jak dopadne pitva, ano?“

„Jo dobře, ale dneska to asi nebude.“

„To je jedno, kdykoli. Přijď na skleničku.“

Chodil ke mně rád, protože jsem ho zásoboval informacemi o místních nepravostech, které se mi nelíbily. Na druhé straně nepravosti, odehrávající se pod mými vozy, jsem chtěl napřed trochu pochopit, než o nich Sandymu řeknu, pokud mu to vůbec řeknu.

Pak jsem ještě chvíli hovořil s Joggerem. Požádal jsem ho, aby mi určitě zavolał, až se vrátí ze Surrey.

„Zde kilo, bez hada.“

Zavěsil a já si zhluboka povzdechl. Co to bude... bez hada je bez S, protože had syčí. Zde je tu a kilo je stovka, bez hada, bez S, točka.

Tutovka. Ach jo.

Za jízdy jsem pak myslel na pijavice a zvažoval co s nimi. Pak mne napadlo, že vlastně mám možnost se zcela nezávazně poradit. Zastavil jsem tedy na odpočívadle u silnice, vytáhl notes, nalistoval číslo a zavolał na bezpečnostní odbor Jockey Clubu na Portman Square v Londýně. Chtěl jsem náčelníka.

Všichni, kdo měli pracovně co společného s dostihy, znali Patricka Venablese aspoň podle jména, ne-li od vidění. Hříšníci si přáli radši ho nevidět. Moje drobné hříchy jeho pozornosti unikly, takže jsem si mohl dovolit požádat ho o pomoc s důvěrou, že mi uvěří.

Naštěstí byl u sebe v kanceláři. Zeptal jsem se, jestli náhodou zítra nepojede do Sandownu.

„Ano, pojedu, ale dnes tam jedu taky, odpoledne, jestli ta vaše věc spěchá, přijedte tam.“

Vysvětlil jsem mu situaci s chřipkou a nedostatkem řidičů. „Můžu ale zítra vzít jednu jízdu do Sandownu.“

„Dobře. Sraz před vážnicí.“

„Moc vám děkuju.“

Pokračoval jsem v cestě, naložil další várku koní a odvezl je se dvěma stájníky za Marigold. Velice hlasitě mne poučila, že s devíti koňmi má jet stájníků víc, a já jí vysvětlil, že její hlavní stájník prostě víc rukou nemá, další člověk mu odešel s chřipkou a sám se necítí valně.

„Čert vem toho chlapa!“ hromovala.

„S nemocí se člověk těžko dohodne,“ namítl jsem.

„Já tady ale dneska ty koně musím mít!“ bouřila.

„Však je tady mít budete.“

Vyčistil jsem box, hezky se na ni usmál, připevnil rampy a vydal se na další jízdu. Musím odvézt ještě dvacet sedm koní, říkal jsem si, když třetí várka klopýtala po rampě do nového domova, což znamenalo, že pojedou teď a ještě dvakrát. Ačkoli mne hlavní stájník postrašil, že prý to paní Englishová nespočítala dobře, protože zapoměla na svého starého jezdeckého koně a dvě dosud nesedlaná hříbata.

Staré a nové stáje byly od sebe asi čtyřicet pět kilometrů a každá otočka, včetně vykládání a nakládání, mi trvala dvě hodiny. Když se zešeřilo, všichni koně, až na ten atypický zbytek, byli na místě a Marigold už vypadala unaveně. Její hlavní stájník už taky podlehl chřipce a šel si domů lehnout. Já byl celý rozlámaný. Když jsem Marigold navrhl, že pro poslední tři koně dojedou až ráno, odevzdaně souhlasila. Váhavě jsem ji políbil na tvář, ačkoli jsem to neměl ve zvyku. K mému úžasu jí najednou do očí skočily slzy. Rychle potřásla hlavou.

Pomohl jsem jí. „Byl to únavný den.“

Náhle jsem si uvědomil, že ta tvrdá, odolná dáma, přijímající statečně vše, co život přináší, je osamělá. Taký mi bylo jasné, že už moji zákazníci zůstane trvale, že jsem si ji získal. Byl jsem rád, že jsem ten pendl jezdil sám.

Opustil jsem ji, když energicky procházela nové stáje a už zase halasila. Dojel jsem s velkým boxem do dvora, zastavil u čerpadel a ze všeho nejdřív napsal stazku, jednak do záznamníku ve voze, jednak pro sebe. S Isobel jsem během dne několikrát mluvil telefonicky. Z jednoho hovoru jsem se dozvěděl, že se Jericho dostavil až k ní do kanceláře a chtěl ji kontrolovat záznamy. Pěkná drzost. Od Harva jsem vyslechl, že všechny jízdy ten den proběhly podle plánu, jenom jedna z klisen, které Jogger vezl do Surrey, začala cestou rodit a automechanik Jogger musel chtít nechtít dělat porodní bábu.

Jogger mi příhodu vyprávěl velmi pohoršené, prý když přijel do stájí, tak nechtěli, aby klisnu vyložil, dokud neporadí, a že se tam kvůli tomu dvě hodiny zdržel a přijel do Pixhillu pozdě. Jak se ukázalo, Jogger viděl porod u koně poprvé a zdálo se mu to objektivně i nechutné.

„Věděl jste, že klisny všechny ty věci žerou? Já myslel, že se pobleju.“

„Nemyslete na to,“ radil jsem mu. „Radši mi řekněte, na kterých boxech se našli cizopasnici.“

„Cože? Jo... na Philově a taky na tom, co s ním normálně jezdí Pat. Jenže když jsem na to přišel, byly už ostatní boxy pryč, co člověk ví, třeba je toho víc.“

Mluvil lehce. Nakonec nešlo o jeho podnik. Než jsem všechno zapsal, než jsem natankoval, než jsem zajel se svou devítkou na místo, bylo už dost pozdě, ale Jogger se ještě nevrátil. Venku jsem na světle ostříkal vůz a umyl okna stěrkou. O nic nešlo, protože bylo hezky a sucho celý den. Na dvoře jsme měli tlakovou hadici napojenou na vodní čerpadlo, což podstatně usnadňovalo mytí boxů a snižovalo spotřebu vody ve srovnání s obyčejnou hadicí.

Vnitřek vozu mi dal víc práce, protože se v něm vystřídalo čtyřicet pět koní a celá řada stájníků, což zanechalo stopy, byť jsem průběžně zametal. Když jsem konečně vytřel podlahu dezinfekčním prostředkem a přichystal přepážky na příští den, měl jsem toho zrovna tak dost.

V kabině to vypadalo jako po bitvě. Všude se válely zmačkané papíry od svačiny, provazy a řemeny, otěže, všechno možné, co si stájníci vypůjčili z bedny pod sedadlem.

Bednu jsem otevřel a věci do ní naskládal. Dokonce i uvnitř byl nepořádek, stopy po svačině, igelitová taška. Tu jsem vyndal a na její místo položil dvě složené přikrývky. Jak jsem bednu zavíral, padla mi na zadním sedadle do oka skvrna z předešlé noci. Marne jsem přemýšlel, jak se jí zbavím, pokud se neodhodlám nechat sedadlo přechalounit. Stájníkům, které jsem ten den vozil, skvrna nevadila, protože o smrti Kevina Keitha Ogdena nic nevěděli.

Trpce jsem se usmál, naházel smetí do většího pytle na odpadky, který jsem tam předtím stájníkům připravil, ale který očividně ignorovali. Tašku z bedny jsem už taky málem vyhodil, ale v poslední chvíli jsem si uvědomil, že je nějak těžší, než by člověk čekal. Zjistil jsem, že uvnitř je termoska a nenačatý balíček sendvičů. Při zívání mě napadlo, že ji ráno předám Marigoldiným stájníkům, ať už poslední pendl pojedou sám či ne.

Konečně jsem box zavezl na místo a všechno pozamykal. Smetí jsem vyhodil do kontejneru a termosku se sendviči odnesl do kanceláře, kde jsem do počítače zapsal záznam jízdy. Když jsem s tím skončil, chvíli jsem ještě seděl u počítače a díval se, co nás čeká následující den a jestli vystačíme s řidiči. Tiše jsem doufal, že do rána nikdo další neonemocní.

Pak jsem zavolał Joggerovi, abych zjistil, kde je. Prý deset minut od přístavu. „Přístav“ byl Joggerův přirozený domov, hostinec, kde každý večer se svými kumpány popíjel. Deset minut od Joggerovy

oblíbené hospody znamenalo asi dvanáct minut od farmy, od podniku.

„Nikde se cestou nezdržujte,“ řekl jsem.

Zatímco jsem na něj čekal, procházel jsem si na počítači poznámky, které tam do svého odchodu ve čtyři hodiny zaznamenaly Isobel a Rose.

K jedinému škobrtnutí došlo při přepravě klisen Michaela Watermeada, ale to nebylo nic hrozného. Vyjely do Newmarketu o půldruhé hodiny později.

Četl jsem z obrazovky: „Nigel nahlásil, že stájníci z Newmarketu přijeli až v 10.30. Tessa včera objednala odvoz na 9.00. Nigel vyjel s klisnami v 11.00, z Newmarketu zpět ve 14.30.“

Zpáteční cestu Nigel absolvoval bez zvláštních příhod, jak řekl Harve, a jeho box stál na přiděleném místě v pořádku, umytý a vyčištěný.

Výše zmíněná Tessa byla dcerou Michaela Watermeada, takže pokud se něco popletlo, nikoho to nebude stát hlavu. Časy se spletou často. Pokud se nestane nic horšího, bude to skoro dokonalý den.

Poslední Isobelin zápis zněl: „Pan Rich se osobně dostavil do kanceláře a přál si vidět naše záznamy o jeho transportu. Vyšla jsem mu ve všem vstříc.“

V bráně se objevily reflektory a vůz zajel k čerpadlům. Šel jsem Joggerovi naproti. Byl ještě stále otřesený krvavou realitou zrodu. Sám jsem několikrát viděl, jak se rodí hříbě i jiná zvířata, ale zrození člověka jsem neviděl nikdy. Tak mě napadlo, jestli bych to snášel hůř. Měl jsem jediné dítě, dceru, narodila se, když jsem byl daleko, jedné mladé ženě, která jiného muže přesvědčila, že je otcem, a hned si ho vzala. Občas jsem je všechny vídal i s jejich dalšími dvěma dětmi, ale nikdy jsem nepocítil otcovské city a věděl jsem, že se nikdy nepokusím dokázat pravdu.

Jogger natankoval, zajel k mytí, a při čištění vozu si něco mružel. Nechtěl jsem ho vyrušovat, bál jsem se, že by pak práci nedokončil. Počkal jsem, až bude se vším hotový, a pak jsem mu teprve položil klíčovou otázku.

„Kde jste vlastně našel ty Cizopasníky?“

„Potmě byste je neviděl,“ řekl a popotáhl.

„Joggere...“

„No jo. Teda není to pořádně vidět ani za světla.“ Otřel si hřbetem ruky nos. „Nechcete se tam podívat s plošinou?“

„Děkuju ne.“

„To jsem si myslel.“

„Stačí, když mi to povíte.“

Procházel kolem řady vozů a ukazoval na ně.

„Philův box. Měl jsem ho nad jámou. Vzadu u nádrže je přidělaný takový pouzdro, jako válec, ze strany není vidět, ani zepředu, ani zezadu, když se díváte na spodek jen tak zběžně. Zatraceně šikovně udělaný.“

Zamračil jsem se. „Co myslíte, že by se do toho vešlo?“

„Co já vím? Možná šest fotbalových míčů. Ted' je to prázdný. Ale muselo to mít uzávěr, je tam závit, dekl chybí.“

Philův box byla super-šestka jako většina mých vozů. Šest koní se tam pohodlně vešlo a kabina byla taky příjemně velká. Vůz byl opravdu mimořádně dobře vybavený a prostorný. Když bylo třeba, vešel se tam napříč klidně sedmý kůň. Jezdil jsem s šestkami radši než s dlouhými devítkami.

Při představě, že by se do schránky pod podvozkem vešlo půl tuctu fotbalových míčů, mne zamrazilo.

Taky mi to připadlo pěkně absurdní.

„S Patiným boxem vezl Dave ty chovný klisny, vzpomínáte si?“ Jogger se odmlčel. Vzpomněl si na děsivý průběh dne. „Už nikdy po mně nechtejte, abych jel s březíma klisnama.“

Patin box byl menší, vešli se do něj pouze čtyři koně. Takových vozů jsem měl pět, byly úsporné a šikovné. Během rovinové sezóny Pat zaměstnával jeden trenér, který trval na tom, aby jeho koně jezdili li sami a ne s jinými. Patin box taky často jezdil do Francie, ale s jiným řidičem.

„Tady dole,“ ukazoval Jogger, „je další roura, asi stejně velká jako tamta. Je prázdná, ale má přišroubovaný uzávěr.“

„Myslíte, že už to tam je dlouho? Zanesené špínou?“

„Jasan.“

„Ráno se na to možná podívám. Joggere, zatím si to nechte pro sebe, ano? Kdybyste to rozkecal v hospodě, tak by se ten, co to tam přidělal, zbytečně vyplašil a my bychom se nikdy nedozvěděli, kdo to vlastně je a o co jde.“

To pochopil. Slíbil, že bude mlčet jako ryba a já si znovu pomyslel, že se dá těžko říct, jestli mu to

odhodlání vydrží i při večerním pivě.

V sobotu ráno jsem vyrazil s jednou čtyřkou na Salisburskou pláň, abych zbytek Marigoldiných koní naložil a předal do devíti hodin. Cestou jsem si uvědomil, že jsem s sebou zapomněl vzít igelitovou tašku pro její stájníky. Zmínil jsem se jí o tom. Křikla na své mládence a zeptala se jich, komu ty věci patří. Nikdo se nepřihlásil.

„Jednoduše to vyhodte,“ radila mi Marigold. „Jo, posílám koně na Doncaster, doufám, že mi je tam odvezete.“

Doncasterské dostihy se poběží za dvanáct dní jako obecně uznávané zahájení rovinové sezony.

Ubezpečil jsem Marigold, že pro ni udělám cokoli a rád.

„Musí jet samostatně,“ řekla, „nechci, aby od koní z cizích stájí něco chytli. Moje koně nesmějí nikdy jet s jinými.“

„Dobře,“ přikývl jsem.

„Výborně.“ Usmívala se spíš očima než ústy. Na stvrzení domluvy jsme si potřásli rukou, jako bychom uzavřeli smlouvu.

Doma jsem si uvařil kávu, snědl ovesné vločky, promluvil s Harvem, promluvil s Joggerem („V butyce jsem ani nesmek“ – rozuměj: v hospodě jsem ani necek), a znovu zkontroloval denní rozpis. Musel jsem si poradit s nedostatkem řidičů a opět přimět Dava a Joggera, aby si sedli za volant.

Phila jsem donutil vzít devítku (nebyl rád), sám jsem si vzal jeho super-šestku. Musel jsem posbírat steeplery ve třech různých stájích a odvézt je i s jejich stájníky na závodiště v Sandownu na odpolední dostihy.

Přes sandownské překážky jsem jel mnoho vítězů, víc, než jsem uměl spočítat. Celou dráhu jsem měl tak pevně zakotvenou v paměti, že bych ji dokázal absolvovat i poslepu, a ve snu jsem po ní jel nesččetněkrát. Ze všech závodů v Sandownu na mne vždy nejvíc padal stesk po životě, který jsem musel opustit, po kráse součinnosti člověka a zvířete nabitého nevídanou energií, po tom, jak člověk s koňmi sdílel odvahu i cíl. Jistě, člověk může klidně tvrdit, že být dostihovým jezdcem je povolání jako každé jiné, ale když chvíli zpytuje svědomí, uvědomí si, že to vůbec není pravda. Řídit se na koni přes překážky rychlostí padesát kilometrů za hodinu bylo pro mne prostě opojné, podobné opojení jsem v ničem jiném nezažil ani si je nedovedl představit. Každý má své náboženství, pomyslel jsem si. Moje náboženství bývali mohutní koně nad mohutnými překážkami.

Tehdy v Sandownu jsem se cítil vyřazený. Asi to bylo rouhání, ale bylo to tak.

S Patrickem Venablesem jsme se sešli před vážnicí, jak slíbil.

Náčelník bezpečnostní služby Jockey Clubu, vysoký, hubený, s orlím pohledem (hodil se k jeho funkci), kdysi býval jak jsem slyšel „něčím u kontrarozvědky“. Nic bližšího nebylo známo. Dostihoví vtipálci tvrdili, že je „kříženec klíštěte a detektoru lži“, protože ho nikdo neobalamutí ani nesetřese.

Stejně jako jeho předchůdci řídil poměrně malé bezpečnostní oddělení účinně a energicky. Jeho zásluhou byl dostihový svět poměrně poctivý, a pokud se někde nějaká špinavost chystala, náčelník ji většinou vyčenichal, ještě než k ní došlo.

Pozdravil mne jako obvykle s povrchní srdečností. Pokud by člověk od něj očekával slepou důvěru, čekal by mamě. Podíval se na hodinky: „Pět minut, Freddie. Stačí?“

Tím chtěl říct, abych byl stručný. Žil v časové tísní, měl toho moc, a já už se chystal, že to vzdám a na radu se nezeptám.

„No, ono vlastně o tolik nejde,“ řekl jsem rozpačitě.

Moje váhavost ho neodradila, naopak, okamžitě zbystřil pozornost. Prý ať jdu s ním. Vedl mne přes vážnici do malé kanceláře, kde byl jen stůl a dvě židle.

Zavřel dveře. „Sedněte si,“ vyzval mne. „Spustte.“

Vyprávěl jsem mu o schránkách, které dosud Jogger objevil na spodcích vozů. „Nemám tušení, jak dlouho už tam jsou a co v nich bylo. Můj mechanik říká, že možná najde ještě další, prý jsou opravdu dobře schované.“ Na chvíli jsem se odmlčel. „Setkal jste se někdy s něčím podobným?“ zeptal jsem se.

Potřásl hlavou. „O ničem podobném nevím. Oznamil jste to policii?“

„Ne.“

„Proč ne?“

„Nejspíš ze zvědavosti. Chtěl bych napřed zjistit, kdo mne zneužívá a k čemu.“

Chvíli se na mne díval a uvažoval. „Teď využíváte vy mne, abyste se pojistil,“ řekl, „pro případ, že by se ukázalo, že se vašimi boxy něco pašuje.“

Nepřel jsem se. „Rád bych toho někoho chytil sám.“

Našpulil rty. „Měl bych vám poradit, abyste se do toho nepouštěl.“

„Přece se na to nemůžu jen tak dívat,“ bránil jsem se.

„Budu o tom uvažovat,“ řekl.

„Děkuju vám.“

Mračil se. „Nemá to náhodou něco společného s tím mrtvým v jednom z vašich boxů? Něco jsem o tom zaslechl.“

„Nemám tušení.“ Vyprávěl jsem mu o maskovaném vetřelci. „Nevím, co hledal. Pokud mu šlo o věci toho zemřelého, neměl šanci, ty věci dostala policie. Pak mě ale napadlo, jestli tam ten člověk naopak něco nenechal. Taky jsem si všiml, že byl ve špinavých zaprášených šatech, a napadlo mě, jestli nebyl pod vozem, vlastně proto jsem svého mechanika požádal, aby spodek prohlédl, jestli tam něco není.“

„Vy myslíte, že to tam ten člověk dal?“

„Ne, ta schránka tam musela být dlouho, byl na ní nános špíny a uschlého bláta.“

Řekl jsem mu, že vůz, kterým jsem ten den do Sandownu přijel, má na spodku za nádrží válcovitou schránku. „Není pořádně vidět, ani zespodu,“ vysvětloval jsem. „Přepravní boxy mají karoserii jako limuzíny, po straně sahá dál k zemi než šasi. Je to jednak lepší pro aerodynamiku, jednak pro vzhled, ale to nejspíš víte. Moje vozy jsou stavěné v Lambournu a jsou opravdu dobré. No nic. Okraje karoserie překrývají spodek jako u osobních vozů. Na šasi by se klidně daly přidělat i bomby.“

„Je mi to jasné,“ ubezpečil mě. „Vy se bojíte bomb?“

„Spíš bych myslel na drogy.“

Patrick Venables se podíval na hodinky a vstal. „Musím jít,“ řekl. „Přijďte za mnou do věznice po posledním dostihu.“

Když jsem přikývl, byl už na odchodu. Uvažoval jsem o tom, co si z toho asi vybere. Buď to hodí za hlavu, nebo se na to podívá blíž. Nejspíš se během odpoledne rozhodne. Moje rozhodnutí však už vlastně padlo, jak jsem si uvědomil. Tím, že jsem o věci řekl Venablesovi, se mi ujasnilo, že opravdu chci a taky musím zjistit, co se vlastně děje, ať už mi Venables pomůže nebo ne.

Šel jsem ven. Valnou část odpoledne jsem si jen tak povídal s lidmi, což prospívalo mému podnikání. Bylo to ovšem něco docela jiného, než co člověk prožívá na závodisti jako jezdec... vzrušení, rychle se převléct, do věznice, z věznice, jet... No co. Aspoň se už nemusím trápit hladu, abych zůstal nepřírozeně hubený, nelámu si kosti, neschovávám modřiny, nebojím se, že prošvihnu důležitý dostih, ztratím dobrého majitele, nervy, a tím i povolání. Jsem volný jako nikdy předtím. Pravda, i teď musím vycházet s trenéry a majiteli, ale pokud člověk chce uspět, vždycky musí s někým vyjít. Herci s publikem, prezidenti s předsedy vlád, s občany.

Zjistil jsem, že se v takovém dostihovém odpoledni chovám stejně jako moji řidiči, že největší pozornost věnuju koním, které jsem přivezl. Když takový kůň zvítězí, všichni řidiči se radují. Když kůň přijde o život, což se občas stává, vrací se řidič domů celý nešťastný. Nelogický, ale přirozený a jasně prokazatelný majetnický pocit vůči koním, které vezl, se obrazil na tom, s jakým elánem, v jaké náladě, jak pečlivě a důsledně řidič po návratu dal box do pořádku.

Protože dva z koní, které jsem dnes přivezl, patřili trenérovi, pro kterého jsem kdysi jezdil, bylo zcela přirozené, že jsem se nakonec dal do řeči s ním a jeho paní.

Zdálo se, že se Benjy Usher a Dot jako obvykle hádají: V tom Benjy napřáhl ruku, jak jsem ho míjel, a přitáhl si mne za rukáv.

„Freddie, řekni téhle ženské, v kterém roce se zastřelil Fred Archer. Tvrdí že 1890, a já tvrdím, že to je blbost.“

Zadíval jsem se na Dot. Tvářila se odevzdaně a současně úzkostlivě. Léta soužití se vzteklým mužem jí vyryla do tváře vrásky, které nevymazal ani zřídka se objevující úsměv. Co pamatuju, odjakživa jeden na druhého doslova prskali, ale jeden druhého se nepřestával pevně držet.

Bylo to zvláštní o to víc, že oba byli mimořádně pohlední. Dobře oblečení čtyřicátníci, společensky sběhlí a inteligentní. Před patnácti lety bych na jejich manželství nevsadil ani pěník, z čehož plyne poučení, že manželství se dá těžko posoudit zvenčí. „Tak co?“ naléhal Benjy.

„Nevím,“ řekl jsem diplomaticky, i když jsem si velmi dobře pamatoval, že k tragédii došlo v roce 1886. Geniálnímu jezdcovi tehdy bylo dvacet devět a měl za sebou dva tisíce sedm set čtyřicet devět vítězných dostihů. Všude cestoval vlakem.

„Jste k ničemu,“ postěžoval si Benjy a Dot se ulevilo. Benjy, jako jindy nesoustředěný, změnil předmět hovoru. „Přivezl jste moje koně v pořádku?“

„Ano, jsou v pořádku.“

„Můj stájník říká, že jste s boxem jel sám.“

Přikývl jsem. „Tři z mých řidičů mají chřipku.“ Řada trenérů chodívá k nakládání koní před cestou, Benjy to dělal jen zřídka. Jeho dohled spočíval ve vyhlížení z okna, a když se mu něco nezdálo, zařval (prý často). U Benjyho se taky stájníci střídali častěji než u jiných trenérů. Benjyho hlavní cestovní stájník, který měl koně do Sandownu provázet, dal včera výpověď.

Benjy se mne zeptal, jestli o té nepříjemné skutečnosti vím. Řekl jsem že ano, že jsem o tom slyšel.

„V tom případě mi prokažte laskavost, ujměte se sedláni a pojdte s námi do padoku.“

Většina trenérů by si v takové situaci osedlala koně sama, ale Benjy ne. Všiml jsem si, že na koně dokonce nerad sahá. Usoudil jsem, že dotaz na Freda Archera mu jen poskytl záminku k tomu, aby mne zajal.

Řekl jsem, že se sedláni rád ujmu. Vlastně to byla pravda.

„Dobře,“ přikývl spokojeně.

Věnoval jsem se tedy svěřené práci, zatímco se Benjy a Dot bavili s majitelem prvního koně. Totéž se opakovalo před dostihem, ve kterém běžel druhý kůň. První zaběhl slušně, i když bez umístění, druhý zvítězil. V prostoru pro odsedlávání vítěze Benjy jako obvykle přímo planul a byl celý rudý blahem.

Majitelé poplácávali koně. Dot mi zcela vážně řekla, že bych byl docela dobrý hlavní stájník.

Usmál jsem se.

„To jsem tomu dala!“

„Ale máte pravdu.“

Dot v sobě měla něco, k čemu jsem za celá léta nepronikl. Připadalo mi, že ji neznám o nic líp, než když jsme se před patnácti lety poznali.

Bylo známo, že si Benjy neobvyklé tréninkové metody může dovolit, protože se nemusí starat, jestli vydělá. Zdědil spoustu milionů. Kromě toho na kontinentě vlastnil řadu dobrých koní v tréninku u místních trenérů. Benjyho evropsští koně dosahovali ve Francii a Itálii větších úspěchů, než jeho koně v Anglii. Benjy jako mnoho jiných majitelů dával přednost vyšším peněžním výhrám na evropské pevnině, ale rozhodl se žít v Pixhillu a trénovat pro jiné. Byl to jeho koníček. Mne si vybral jako dopravce, což přispívalo k dobrému jménu firmy.

S Dot mne pak pozvali na skleničku. Oba si dali gin, mně objednali tonik. Jednu věc jsem riskovat nemohl: ztrátu řidičského průkazu.

Benjy se zeptal: „Mám v Itálii hříbě s nataženou šlachou a chci ho dovézt sem, aby se hřebeček doléčil, aby si odpočinul. Přivezete mi ho?“

„Rád.“

„Dobře. Řeknu vám včas.“ Poplácával mne po zádech. „S tou dopravou si vedete dobře. Vám se dá důvěřovat, co říkáš, Dot?“

Dot přikývla.

„No... děkuju.“

Tak podobně uběhlo odpoledne. Po posledním dostihu jsem čekal před vážnicí na Patricka Venablese. Konečně se objevil, skoro poklusem. Stále měl naspěch.

Řekl: „Freddie, včera jste říkal, že máte nedostatek řidičů. Trvá to ještě?“

„Tři mají chřipku, jeden dal výpověď.“

„Aha. V tom případě vám můžu někoho poslat. Podívá se na váš problém.“

Nebyl jsem příliš nadšený. „Ale musí umět řemeslo,“ namítl jsem váhavě.

„Je to žena, a jak zjistíte, řemeslo umí. Už jsem všechno zařídil, přijede do Pixhillu zítra. Ukažte jí co a jak a ona se už postará.“

Když jsem mu děkoval, neznělo to příliš přesvědčivě. Nepatrně se usmál a řekl mi, jen ať to s tou dotyčnou zkusím. „Nakonec nic neriskujete, i kdyby to k ničemu nebylo.“

Nepřesvědčil mne, ale když už jsem ho o pomoc požádal, těžko jsem mohl vycouvat. Pak ještě dodal: „Už jsem jí dal vaši adresu.“

Zmizel, než jsem se ho stačil zeptat, jak se ta ženská jmenuje. To ale nebylo důležité. Doufal jsem, že bude mít tolik slušnosti, aby dorazila, než odejdu na oběd k Maudie Watermeadové.

Jmenovala se Nina Youngová. Přistála před mým domem v devět ráno. Ještě jsem byl v županu, neoholený, četl jsem si noviny, u ruky kávu a ovesné vločky.

Šel jsem otevřít. Hned jsem si neuvědomil, kdo je.

Přijela rudým mercedesem. Měla na sobě těsné džíny, bílou košili s romantickými širokými rukávy, vyšíváný afghánský kabát a na krku zlaté řetězy, ale tak mladá už nebyla. Voněla drahou voňavkou. Měla lesklé, tmavé, dokonale ostříhané vlasy. Její dlouhá šije, výrazné lícní kosti a klidné oči připomínaly staré

portréty aristokratů, její kostru obličejů mívaly ženy před sto lety. Určitě nevypadala na řidičku dopravního boxu, aspoň podle mého.

„Patrick Venables mi řekl, že mám přijet brzy,“ řekla a podala mi ruku s nalakovanými nehty. Podle řeči chodila do nejlepších škol a dobrému chování se nepochybně učila už od kolébky. Ale z mého čistě mužského pohledu měla chybičku: bylo jí už určitě přes čtyřicet.

„Pojďte dál,“ řekl jsem a ustoupil jí z cesty. No co, řekl jsem si, když nic, bude aspoň dekorativní.

„Freddie Croft osobně,“ řekla, jako by se dívala na oživlý plakát. „Přímo osobně.“

„Ano. Můžu vám nabídnout kávu?“

„Ne, děkuju. Cítím správně jisté podráždění?“

„Ale vůbec ne.“ Zavedl jsem ji do obývacího pokoje a vybídl ji, ať si vybere, kam si chce sednout.

Vybrala si hluboké křeslo. Přehodila nohu přes nohu a odhalila tak hezké kotníky nad botami s přezkou. S botami ladila taška přes rameno. Vytáhla z ní malou slohu a podávala mi ji.

„Je tam řidičské oprávnění pro velká vozidla,“ řekla. „Jsem doopravdy pravá.“

„Kdybyste nebyla, neposílal by vás sem. Jak jste k tomu řidičáku přišla?“

„Vozila jsem svoje vlastní honební koně,“ řekla suše. „Taky parkurové. Další otázky?“

Přepravní boxy, kterými jezdívала, měly za kabinou velké obytné prostory, byly to pojízdné hotelové pokoje, kotvíci tu v Burleigh, tu v Badmintonu. V onom luxusním světě ji museli všichni znát a to pro můj účel nebylo šikovné.

„Neměl bych vás znát?“

„Nemyslím. Na dostihy nejezdím.“

„Ale... odtud musíte na dostihy trefit.“

„Patrick říká, že jistě máte mapu.“ Zaznamenala moje rozpaky a pochyby s viditelným pobavením.

„Moje dopravní boxy jsou přísně účelové,“ řekl jsem. „Žádné ledničky, vařiče ani koupelna.“

„Motory jsou mercedesy, že?“

Překvapeně jsem přikývl.

„Jsem dobrá řidička.“

Věřil jsem jí. „Tak tedy dobře.“

Pomyslel jsem si, že i když možná není nejlepší detektiv, bude mi pár šikovných rukou na volantů dobrý.

Jak se s ní vyrovnají Harve a Jogger, na to jsem raději nemyslel.

„Dobře,“ řekla suše, a po krátké odmlce se zeptala: „Odebíráte Horse and Hound?“

Zašel jsem pro výtisk z předchozího týdne, ještě neotevřený, a podal jí ho. Díval jsem se, jak časopisem listuje až skoro ke konci, k mnoha stránkám inzerátů. Došla až k oddílu s reklamou dopravy koní, kam jsem si i já jednou měsíčně podával inzerát Dostihový transport Croft. Poklepala na stránku růžovým nehtem.

„Patrick se ptá, jestli jste si všiml tohohle.“

Vzal jsem časopis a přečetl si odstavec, na který ukázala. V rámečku o šíři sloupce bylo stručné oznámení.

PROBLÉMY S DOPRAVOU?

Pomůžeme vám

Vyřešíme všechno

Na čtvrté řádce bylo číslo telefonu.

Zamračil jsem se. „Ano, to jsem už viděl. Občas se to v dopravních inzerátech objevuje. Připadalo mi to spíš k ničemu.“

„Patrick chce, abych si to ověřila.“

„Pašování drog by přece nikdo neinzeroval, to je absurdní,“ namítl jsem.

„Podívat se na to ale můžeme, ne?“

Podal jsem jí přenosný telefon. „Prosím.“

Namačkala čísla, chvíli poslouchala, pak pokrčila nos a telefon odložila.

„Záznamník,“ řekla suše. „Zanechte jméno a telefonní číslo, zavoláme vám.“

„Muž nebo žena?“

„Muž.“

Zadávali jsme se jeden na druhého. Nechtělo se mi věřit, že by na tom inzerátu bylo něco zlověstného, ale navrhl jsem: „Co kdyby Patrick Venables využil svého vlivu a zatlačil na Horse and Hound, aby mu řekli, kdo ten inzerát podává?“

Přikývla. „Na to se chystá zítra.“

Navzdory mé skepsi mi to zaimponovalo. Šel jsem k psacímu stolu a zadíval se na rozpis jízd.

„Zítra nejspíš pojedou dva vozy do Tauntonu,“ řekl jsem jí, „moje řidička Pat má chřipku, takže můžete jet s jejím boxem. Vejdou se do něj čtyři koně, ale nejspíš povezete jen tři. Můžete jet v závěsu za druhým vozem, který taky pojedou do Tauntonu, takže dojedete včas na správné místo. Když budete předtím koně vyzvedávat, pošlu s vámi svého člověka, Dave zná stáje, kam pro koně pojedete. Až je naložíte, vrátíte se sem, Dava vyložíte a pojedete za tím druhým boxem.“

„Dobře.“

„Bude lepší, když do práce nebudete jezdit v tamtom autě.“

Zářivě se na mne usmála. „Ráno mě nepoznáte, žádný strach. Jak vám mám říkat? Pane?“

„Stačí Freddie. A jak já vám?“

„Nina.“

Vstala. Vysoká, sebejistá, každým coulem přesně to, co jsem nepotřeboval. Ta jízda do Tauntonu, pomyslel jsem si, bude její první a poslední, však uvidí, zač je toho loket, až dojde na čištění boxů po návratu domů. Potrásla mi rukou – měla pevnou a suchou dlaň – a beze spěchu odešla k svému vozu. Doprovodil jsem ji ke dveřím a sledoval, jak se ten rudý zázrak se vznešeným předemím, typickým pro mercedesy, vzdaluje.

Uvědomil jsem si, že nepadla zmínka o platu a že Rose bude chtít vědět, na čem jsme se dohodli. Ačkoli šlo o tajné posláné Jockey Clubu, před úředním postupem nebylo úniku.

Neděle jsou poměrně klidné, co do množství práce. Mívám v provozu sotva polovinu vozů. Onu neděli mi dokonce ani nedostatek řidičů nepůsobil potíže. Harve, Jogger a Dave spolu s dalším si klidně mohli vybrat plánované volno. Řidiči většinou rádi jezdili v sobotu a neděli, protože za to dostávali příplatky. Stejně jsem však měl štěstí, že se mi sešla dobrá parta lidí. Všem jim vadilo, když nám jízdy sebrala konkurence, a byli proto ochotni vyjet i v době, kdy měli nárok na volno, jen abychom o jízdy nepřišli. Měli limit pracovních hodin a povinné volno ze zákona a já je občas musel pracně přesvědčovat, že kdybych nedodržel předpisy, mohli by mě za to stíhat.

Jako většina profesí spojených s dostihy je doprava koní spíš způsob života než výdělek. Proto s boxy jezdí jen ti, které to baví. Řidič musí být tělesně zdatný, přizpůsobivý a musí mít smysl pro humor. Brett byl můj omyl.

Zpráva o Brettově odchodu se po dostihovém světě rozletěla, jako by ji vybuchovaly tamtamy. Nebylo ještě jedenáct, a už se mi telefonicky hlásili dva zájemci o místo. Oba jsem odmítl. Jeden vystřídal příliš mnoho firem, druhému bylo už přes šedesát, byl příliš starý na tak namáhavé povolání, nemohl jsem s ním proto počítat dlouhodobě.

Zavolał jsem Harvovi a sdělil mu, že jsem přijal řidičku na záskok za Pat do doby, než Pat zase nastoupí, a že pojedou místo Pat do Tauntonu.

„Dobře,“ řekl Harve, nic zlého netuše.

Zatím se zdálo, že nadcházející týden bude o něco klidnější než týden, který právě končil. To je dobře, říkal jsem si, aspoň si zajedu do Cheltenhamu v pohodlí jako divák a budu se v klidu dívat, jak jiní šťastlivci vítězí a jak si lámou klíční kosti.

Z těch marných nostalgických úvah mě vytrhl Jericho Rich.

„Takže jste ty moje klisny dovezli do Newmarketu v pořádku,“ hulákal do telefonu.

„Ano, Jericho.“ Držel jsem sluchátko od ucha.

„Předpokládám, že víte, že jsem si tam u vás všechno ověřil. Dobrá práce, to se vám musí nechat.“

Páni, to snad není možné, světe zbož se!

„Mám dceru,“ halasil.

„Ano vím, setkal jsem se s ní na dostizích.“

„Koupila si parkurového koně, má takový exotický jméno, nedokážu si ho zapamatovat. Je ve Francii. Můžete pro něj poslat?“

„S radostí, Jericho. Kdy a kam?“

„Poví vám to radši sama. Zavolejte jí. Řekl jsem, že když toho koně povezete vy, za dopravu zaplatím, ale jako zákazník vám čest prokazuje ona.“ Dal se do hlasitého, ale téměř dobromyslného smíchu. „Tamtoho řidiče neposílejte, myslím toho, co vzal stopaře.“

„Ten už u nás není. Copak vám to děvčata neřekla?“

„Jo, vlastně jo.“ Nadiktoval mi telefonní číslo své dcery. „Hned jí zavolejte. Nic se nemá odkládat.“

„Děkuju, Jericho.“

Poslechl jsem ho a hned zavolał jeho dceři. Domluvil jsem se s ní o podrobnostech. Řekla mi stáří koně,

pohlaví, barvu, cenu, všechno, co jsem potřeboval vědět pro agenturu, která mi vyřizovala úřednosti včetně zajištění noclehů pro řidiče během cesty. Jednalo se s ní dobře, nevymýšlela si jako její otec, jen mne požádala, abych odvoz zařídil co nejdřív, protože s koněm musí před začátkem sezony trénovat. Dala mi francouzskou adresu a telefonní číslo a zeptala se, jestli můžu zajistit stájníka jako doprovod koně.

„Můžu poslat jednoho ze svých lidí, je na něj spolehnouti.“

„Dobře. Výborně. Účet pošlete otcí.“

Řekl jsem že ano. Pravda je, že Jericho Rich platil promptně. Většinou jsem účty za transport trenérům posílal za všechny koně z jejich stájí a oni to pak rozepsali a naučtovali jednotlivým majitelům. Jericho Rich si však přál, abych mu účty posílal přímo. Byl přesvědčený, že by mu trenéři naučtovali víc, než kolik ve skutečnosti museli zaplatit. Byl už takový, nikomu nedůvěřoval.

Dá se říct, že lidé podezírají jiné z toho, čeho by sami byli schopni. Nepoctivost má domácí kořeny. Kdysi mne obvinil z toho, že jsem se dal uplatit jedním bookmakerem, abych s Jerichovým koněm zahodil dostih. Oznamil jsem mu tehdy zdvořile, že už pro něj nebudu jezdit. Neuplynul týden a Jericho za mnou přišel, abych následující sezonu jezdil všechny jeho steeplery, za nemalou odměnu. Všechno dopadlo výborně. Já snášel jeho křik a on mně za to dával velké peněžní dary, když jsem jel vítěze. Udržovali jsme si však trvale určitý odstup.

Podíval jsem se na hodinky a rychle zavolal Isobel. Brala v neděli objednávky, když jsem neměl čas. Pak jsem se věnoval nepodstatným věcem, jako je oblékání, uklízení a trhání kytek na zahrádce. Té mírumilovné činnosti jsem se věnoval z popudu své nepřítomné sestry a vzdáleného bratra. Oba mne horlivě přesvědčovali, že je třeba občas donést květiny na hrob našich rodičů.

Protože jsem rodný dům zdědil já, byť nejmladší, a protože jsem bydlel poblíž hřbitova, považovali mne sourozenci za správné, abych se staral o kytky na hrob, a to z naší zahrádky. Kupované květiny by nebyly to pravé.

První týden v březnu kvetly hlavně narcisy, ale taky jsem našel několik krokusů a ranný hyacint. K tomu jsem nalámal zeleň. Zajel jsem na kopec k bráně hřbitova, kde naši rodiče leželi. Zemřeli už dávno, v průběhu dvou let.

Upřímně řečeno mi tahle povinnost nepřišla zatěžko. Hrob byl na vršku kopce s krásnou vyhlídkou, stálo zato se tam podívat. Neměl jsem nikdy pocit, že se na hřbitově vznáší duch mých rodičů, květiny jsem tam nechával jen jako dík za hezké dětství, které mi dali.

Samozřejmě kytky zvadnou, ale šlo přece o to, aby se na hřbitov donesly.

Společnost se sešla u Maudie Watermeadové na zahradě. Její děti s dětmi hostů skákaly na trampolíně, dospělí hráli tenis. Na to, aby člověk venku jen tak postával, bylo ještě příliš zima, březnový vítr zahnal slabší povahy ze zahrady do obývacího pokoje ke krbu, k příjemnému ohni a šampaňským koktejlům a la Maudie. Kostky cukru, hořký likér a jako doplněk růžové bublinky.

Benjy a Dot v dlouhých kalhotách se na tenisovém kurtu dohadovali, co je a není aut. Hráli jsme pak dost neprofesionální debl, Benjy s Tessou, dcerou Watermeadových, já s Dot. Benjy vždy chtěl, aby bylo po jeho. Hráť s Tessou mu viditelně dělalo dobře, což Dot dráždilo. Její nevůle ve mně budila tajné pobavení a způsobila naši veřejnou porážku.

Vítězové Benjy a Tessa pak hráli proti Edovi, synovi Watermeadových, s Lornou, sestrou Maudie. Dot se mračila, ale já ji pak odlákal do obývacího pokoje, kde se mezitím společnost rozrostla. Hluk hovoru stoupal, až nebylo slyšet vlastního slova.

Maudie mi podala skleničku a modrýma očima se na mne usmála. Jako obvykle mne přepadly hříšné myšlenky. Věděla velmi dobře, jak na tom jsem, a vší silou se snažila přesměrovat mé city ke své sestře Lorně. Lorna se jí podobala, taky měla platinové vlasy, pěknou postavu a dlouhé nohy, ale přitažlivá byla vskutku jen fyzicky. Maudie byla veselá, Lorna vážně kázala o dobrých skutcích. Maudie jedla smažené brambory, Lorna si dělala starosti, aby neztloustla. Maudie byla přesvědčená, že bych Lorně prospěl, ale já odmítal hrát roli terapeuta. Taková nuda by nutně spěla k pohromě. Připadalo mi, že k Lorně by se nejvíc hodil Bruce Farway.

Vážený pan doktor stál v tu chvíli poblíž krbu s Michaellem Watermeadem. Ve skleničce měl bezbarvé bublinky, nejspíš minerálku. Maudie sledovala můj udivený pohled.

„Michael a já jsme si řekli, že když se tu zřejmě hodlá usadit, neuškodí, když ho poučíme, že nejsme všichni uličníci a hlupáci.“

Usmál jsem se. „K Michaelovi se těžko bude chovat povýšeně, to je fakt.“

„Jen si nemysli.“

V tu chvíli jsem se zadíval na ženu hovořící s Dot. Plavá jako Maudie, modrooká jako Maudie, veselá, levačka, třicet osm let, slušná klavíristka.

„Znáš ji?“ zeptala se Maudie. Všimla si, kam se dívám. „To je Susan Palmerstonová. Někde je tu celá její rodina.“

Přikývl jsem. „Kdysi jsem jezdil koně jejího otce.“

„Nepovídej! Člověk snadno zapomene, že jsi býval žokej.“

Jako celá řada žen rovinových trenérů Maudie jen zřídka jezdila na překážkové dostihy. Znal jsem se s ní jen díky své dopravní firmě.

Z protější strany místnosti se na mne Susan Palmerstonová zadívala. Pak ke mně přešla.

„Jak se daří?“ řekla. „Je tu i Hugo s dětmi.“

„Viděl jsem děti na trampolíně.“

Maudie náš rozhovor nepřipadal příliš zajímavý. Vydala se za Dot.

„Nečekala jsem, že tu budeš,“ řekla Susan. „My se s Watermeadovými tak dobře neznáme. Nebyla bych sem šla.“

„Já vím. No nic.“

„Ano... ale... někdo namluvil Hugovi, že není možné, aby měl hnědooké dítě, a on s tím teď věčně zlobí.“

„Hugo má zelené oči a je zrzavý. Mohlo se mu narodit cokoli.“

„Já si jen myslela, že bude lepší, když to budeš vědět. Je tím skoro posedlý.“

„Dobře.“

Tenisté se vrátili ze zahrady, s nimi i Hugo Palmerston, který předtím dohlížel na děti. Oknem jsem spatřil svou dceru, stála se založenýma rukama a kriticky sledovala své světlavé bratry na trampolíně.

Cinders, moje dcera, měla tmavé oči a tmavé kudrnaté vlasy jako já. Bylo jí devět let.

Miloval jsem Susan, chtěl jsem si ji vzít a byl jsem zoufalý, když si zvolila Huga. Ale stalo se to už dávno.

Z tehdejších citů nezbylo nic. Dokonce jsem si už ani nedovedl představit, co jsem tehdy prožíval. Určitě jsem si nepřál, aby vzdálená minulost vrhla stín na budoucnost dítěte.

Jakmile se Hugo objevil, Susan se ode mne okamžitě odpoutala. Hugo však stačil zaznamenat, s kým mluvila. Vykročil ke mně s výhrušným pohledem.

Zastavil se na krok ode mne. „Pojďte se mnou,“ řekl. „Okamžitě!“

Nemusel jsem ho poslouchat, ale pomyslel jsem si, možná mylně, že když nevyslechnu, co se očividně chystá říct, mohlo by mu to daro v hlavě kvasit a mohla by na to doplatit jeho rodina. Se sklenicí v ruce jsem tedy pokojně vyšel za ním na trávník.

„Nejradši bych vás zabil.“

Na to nebylo co říct. Když jsem mlčel, dodal trpce: „Sakra, teta mi řekla, ať nejsem hlupák. Bývalý žokej mého tchána! Prý si vás mám prohlédnout a spočítat si to. Cinders se narodila sedm měsíců po svatbě, ať prý si to spočítám.“

„Teta vám moc neposloužila.“ To samozřejmě věděl. Ale zuřil na mě, jenom na mě.

„Cinders je moje dcera,“ řekl tvrdě. Zadíval jsem se ven na Cinders, jak s elánem skáče salta.

„Samozřejmě že je,“ řekl jsem.

„Byl jsem u toho, když přišla na svět, je moje, mám ji rád.“ Smutně jsem se zadíval do Hugových zelených očí. Byli jsme oba velmi rozdílní, povahou i vzhledem. Byl úředníkem v City a měl nesmírně prchlivou povahu, ohnivou jako jeho ryšavé vlasy, současně však byl i sentimentální. Až do té chvíle mi nedostatek sympatií k Hugovi zvláštním způsobem bránil v tom, abych získal vztah ke své dceři. Bylo mi jasné (zatímco jemu ne), že dojde-li mezi námi k válce, to, co ve mně mařilo vznik otcovských citů, by se mohlo dočista roztříštit. Lépe se toho vůbec nedotýkat. Otevíral a zavíral pěsti, ale nepřestával se ovládat.

„Získal jste dívku, kterou jsem si chtěl vzít. Máte dceru a dva syny. Bylo by bláhově způsobit požár.

Ničemu by to neposloužilo.“

„Ale vy... vy...“ zajíkal se vzteky. Nejraději by mne zabil.

„Můžete mne nenávidět jak chcete, ale nevybíjejte si vztek na své rodině.“

Odvrátil jsem se od něho. Čekal jsem, že se po mně vrhne a stáhne mě zpátky, ale budiž mu řečeno ke cti, že to neudělal. Měl jsem přesto nepřijemný pocit, že mít příležitost napadnout mne jinak než ryze fyzicky, nejspíš by jí využil.

Když jsem procházel zpět, ve dveřích ze zahrady mě zastavila Maudie. „O co šlo?“ zeptala se.

„O nic.“

„Susan Palmerstonová se tváří vyplašeně.“

„Ano, pohádal jsem se s Hugem, ale o nic nejde. Mimochodem, měla bys Lornu představit doktoru Farwayovi. A neposazuj mne vedle ní u stolu.“

„Cože?“ dala se do smíchu. „Dobře, ale když tě poslechnu, ty na oplátku odpoutej Tessu od Benjyho Ushera. Nelíbí se mi, jak na něj dělá oči. Dot zuří.“

„Proč je sem zveš?“

„Protože bydlí vedle, sakra. Benjy a Dot tu budou vždycky.“

Dělal jsem, co jsem mohl, ale odpoutat Benjyho od Tessy bylo prakticky nemožné. Tessa uměla do lidí hučet. Klidně se k ostatním otočila zády, aby mohla Benjymu šveholit do ucha. Asi dvakrát jsem za ní zůstal trčet, než jsem to vzdal, a zanechal Benjyho jeho osudu. Mohl si za to sám.

Bruce Farway projevoval zájem o krásnou, pro dobré skutky nadšenou Lornu. Susan zavěšená do Huga se vesele bavila s Michaellem o koních. Intriky a tajné vazby, typické pro dostihové vesnice. Tanec s cizími partnery.

Jedli jsem skvělá hovězí žebírka se smaženými brambory, jako moučník jsme dostali vynikající ořechovou zmrzlinu. Seděl jsem mezi Maudie a Dot a choval se způsobně.

Mladší děti štěbetaly o králíkárně v zahradě, kde se mazlíčkové utěšeně množili. Za poslední rok se jejich počet zdvojnásobil. Maudie výhrůžným šepem prohlásila, že na ně pozve řezníka, protože jí žerou jiriny.

„Jeden z těch malých králíčků chybí,“ trvala na svém její mladší dcera.

„Jak to můžeš vědět? Je jich tolik, že je ani nespočítáš,“ namítl Michael.

„Minulý týden jich bylo patnáct a teď jich je jen čtrnáct. Spočítala jsem je.“

„Nejspíš jednoho zadával pes.“

„Tatí!“

Lorna si vyprávěla s Brucem Farwayem o vysloužilých dostihových koních, svém oblíbeném dobročinném tématu. Bruce se zájmem poslouchal. Neuvěřitelné.

Pak se hovor stočil na Jericha Riche a na to, že opustil Michaelovy stáje.

„Je to nevděčné zvíře,“ rozhorlovala se Maudie. „Po tolika vítězích!“

„Já ho nenávidím,“ vyhrkla Tessa tak vášnivě, až se na ni otec káravě zadíval.

„Proč vlastně?“ zeptal jsem se.

Pokrčila rameny, rty sevřené. Neodpověděla. Sedmnáctiletá, plná nespokojenosti nad kdečím, patřila mezi děti, které vždy všechno dostanou, ale neumějí se srovnat se skutečností, že patří mezi miláčky štěstěny. Nejenže byla našeptávač, taky často pohazovala hlavou a neměla mě o nic víc ráda než já ji. Ed, její šestnáctiletý a nepřilíš chytrý bratr řekl: „Jericho Rich se chtěl s Tessou vyspat a ona nechtěla, proto odtud koně vzal.“

Jako konverzační brzda to zapůsobilo perfektně. Byl to výkon přímo na státní cenu. Do zdrcujícího, trapného ticha se ozval zvonek u dveří.

Dostavil se konstábl Sandy Smith. Omluvně vysvětloval Michaelovi, že potřebuje doktora Farwaye a Freddieho Crofta.

„Co se stalo?“ zeptal se Michael.

Sandy odvedl Michaela, mne a doktora do vstupní haly a tam nám to řekl.

„Ten tvůj mechanik, Freddie, ten Jogger – právě ho našli na farmě. V montážní jámě. Mrtvého.“

4

Jogger měl zlámaný vaz. Stáli jsme u jámy a dívali se na něj, na jeho nepřírozeně skloněnou hlavu.

„Musel tam spadnout,“ řekl Farway, jako by to bylo samozřejmé.

Harve, stojící na druhé straně jámy, se na mne zadíval. Myslel si stejně jako já, že Jogger by mohl do jámy spadnout jedině opilý, ale že by ho patrně i v opilosti ochránil instinkt.

Sandy si povzdechl, jako by nám četl myšlenky. „Včera se pěkně rozšoupnul v hospodě, pořádně mlel o cizopasnicích pod vozy, a že příště klíště. Vzal jsem mu klíče od vozu a pak jsem ho sám odvez domů. Jinak bych ho musel sebrat pro opilství.“

Bruce Farway se ho úředním hlasem zeptal: „Vyrozuměl jste jeho manželku?“

„Není ženatý,“ řekl Sandy.

„Nemá žádné blízké příbuzné,“ vysvětlil jsem. „Mám seznam nejbližších příbuzných všech našich zaměstnanců. Jogger žádné příbuzné nemá.“

Farway pokrčil rameny, slezl po železném žebříčku připevněném na stěně jámy a sklonil se nad zhrouceným tělem. Lehce se dotkl jeho krku. Pak se vzpřímil, přikývl a skoro vyčítavě mi oznámil: „I tento člověk je mrtvý.“

Dva mrtví v mých prostorách v průběhu čtyř dní. Farway jasně naznačoval, že to je podezřele přehnané.

Michael Watermead se osvobodil od své rozcházející se společnosti a byl teď s námi na místě neštěstí.

Zeptal se zvědavě: „Jak to myslíte – i tento člověk?“ zeptal se.

„Jako ten stopař, minulý čtvrtek.“

„Pravda, ano. Úplně jsem zapomněl. To bylo, jak se váš vůz vracel, když odvezl dvouletky Jericha Riche.“ Při vzpomínce na Jericha se zamračil. Jeho aristokratická tvář vyzařovala nevoli, vždyť ještě ani nestačil strávit šokující odhalení svého syna Eda. Michaela nejspíš přiměla k cestě na farmu směsice obyčejné morbidní zvědavosti, přátelství ke mně i smysl odpovědnosti vůči obci. Zásluhou lidí s takovými pocity odpovědnosti si anglický venkov zachovává zdravý rozum. Pravda je, že Michaelova přítomnost celé věci dodala určitou důstojnost, jaké jsme my, Sandy, Harve a já, mohli těžko docílit.

„Jak dlouho je už mrtvý?“ zeptal jsem se.

„Je hodně chladný, ale odhadl bych to na dnešek, pozdní dopoledne.“

Všichni jsme pochopili, že se okamžik smrti v tu chvíli určit nedá. Byla zima, v jámě bylo taky chladno.

Lékař vylezl po žebříku a řekl Sandymu a mně, abychom zavolali pohřební službu, poslední transport.

„Co fotografie?“ zeptal jsem se. „Mám v kanceláři fotoaparát.“

Na tenhle návrh všichni vážně přikyvovali. Přešel jsem dvůr, zašel do kanceláře, vzal nikon a vrátil se do stodoly. Ostatní stáli tam, kde jsem je zanechal, kolem montážní jámy, a dívali se dolů na Joggera. Co si mysleli, těžko uhadnout.

Do stodoly sice dopadalo trochu denního světla oknem vedoucím do dvora, ale na práci to nestačilo, vždy jsme si tu vypomáhali umělým světlem. Rozsvítili jsme tedy stropní osvětlení, ale stejně jsem fotografoval s bleskem. Pořídil jsem několik snímků z okraje jámy a několik snímků dole, přímo u mého nebohého mechanika.

Nedotkl jsem se ho, ani když jsem se sklonil, abych mu vyfotografoval hlavu. Ležel v koutě. Na stěnách jámy byl nános špinavého oleje, podlaha byla od oleje černá. Jogger jako by se díval na stěnu pár centimetrů před sebou, oči otevřené jako všichni, kdo zemřeli náhle. Mezi rty křivé zuby, na sobě starý armádní svetr, špinavé kalhoty, staré rozpraskané boty. Byl z něho zvláštním způsobem ještě stále cítit olej, prach a život, ne smrt.

Jáma byla půl druhého metru hluboká. Když jsem se postavil, viděl jsem Sandymu, Harvovi a Michaelovi na nohy. Na vteřinu mě zamrazilo, primitivní pud mě varoval, že není dobře vystrkovat nechráněnou hlavu z díry. Bleskově jsem se otočil. Za mnou stál Bruce Farway a neškodně cosi psal do notýsku. Připadal jsem si jako pitomec.

Vylezl jsem po žebříku a zeptal se Harva jak to, že v tu dobu našel Joggera tam, kde ho našel.

Harve pokrčil rameny. „Nevím. Prostě jsem jen tak chodil po podniku, to já často dělávám. Všechny vozy, co dnes jezdily, už byly pryč. Ale to já už tady byl dřív, dohlížel jsem na ně. No, pak bylo ještě brzo na oběd, tak abych ubil čas, šel jsem to tu ještě jednou projít.“

Přikývl jsem. Ano, Harve byl věčně na nohách, věčně někde pobíhal.

„No a když vidím, že se ve stodole svítí, jdu tam zhasnout, aby se zbytečně neplejtvalo elektrinou. Bylo mi jen divný, že jsem neviděl nikoho do stodoly vcházet ani vycházet,“ vyprávěl dál. „Proč jsem šel až k jámě, na to se mě neptejte, já to fakt nevím. Prostě jsem došel až sem.“

Je pravda, že jáma byla až na samém konci stodoly, aby do ní někdo nechtě nespadl. Vzadu byla taky velká plechová roleta na vjezdu, kudy se vozy dostaly přímo nad jámu. Menší dveře, kterými se vcházelo ze dvora, vedly do dílny, kde v rohu, v zamčeném skladu, bylo všechno nářadí.

Zeptal jsem se: „Vy myslíte, že tu Jogger ležel po celou dobu, co sem chodili řidiči a co vyjížděli?“

Harve se tvářil ustaraně. „Co já vím? Je to možný. Až mně z toho běhá mráz po zádech. Vám ne?“

„To se snad dozvíme z pitvy, ne, Bruci?“ řekl Michael. Bruce se zatvářil potěšeně nad tím důvěrným oslovením a přikývl, že ano, že pitva může poskytnout odpovědi na některé otázky.

Michael si dobře všiml, jak jsem se na něj pobaveně podíval. Div že na mne nezamrkal. Získat si doktora se dařilo.

Farway a Sandy vytáhli své mobilní telefony a přivolali nezbytné posily. Michael mne požádal, jestli si může zavolat ode mne z kanceláře. Řekl jsem že samozřejmě a že je kancelář otevřená. Odešel a my s Harvem se za chvíli vydali za ním. Pocity jsme měli všelijaké. Michael stál u Isobelina telefonu (byl na ráně) a ještě mluvil: „Je mi opravdu líto Freddieho... Ano, nešťastná náhoda, nepochybně. Už musím jít. Uvidíme se.“

Zavěsil, poděkoval a s dobrotivým úsměvem se vzdálil. Jistě byl rád, že jeho osobně se Joggerova smrt nijak nedotkne.

„Co si o tom myslíte?“ zeptal se Harve, když jsme došli do našeho společného útočiště a společně se zamysleli.

„Vy věříte, že tam spadl?“ zeptal jsem se ho.

„Jinou možnost si radši nepřipouštím.“

„Ne,“ přikývl jsem.

„Pokud tam ale sám nespád...“ zbytek myšlenky nevyřkl. Ani já.

„Kdo byl včera s Joggerem v hospodě?“ zeptal jsem se.

Harve začal ihned vyjmenovávat: „Samozřejmě Sandy, určitě Dave... já tam nebyl...“ Vtom se zděšeně odmlčel. „Chcete říct... myslíte... Vy chcete vědět, kdo ho slyšel povídat o cizopasníkách pod vozem... přece nechcete říct... přece si nemyslíte...“

Potřásl jsem hlavou, ale stejně mi to z ní nešlo.

„Počkáme až co pitva, jaká byla příčina smrti. Jestli se ukáže, že uklouzl po oleji a narazil o hranu jámy – možné to je – teprve uvidíme co dál.“

„Ale ta schránka přece byla prázdná,“ bránil se Harve. „Přece nikdo nemohl Joggera zabít, protože tu našel prázdnou kasu, to přece není možný. To je vyloučený.“

„Hm.“

Harve se utrápeně díval na řadu dopravních boxů.

„Když jsem ho našel,“ řekl, „tak jsem šel hned domů a zavolal vám na soukromou linku, ale měl jste tam zapnutej záznamník a že zavoláte zpátky, tak jak to míváte, když někam jdete jen tak na hodinku na dvě. Řek jsem si, že tohle nepočká, tak jsem teda zavolal Sandymu. Udělal jsem dobře?“

„Nic jiného jste udělat nemohl.“

„Nevěděli jsme, kde jste. Nakonec jsme zkusili zavolat Isobel a ta říkala, že snad jste u Watermeadových, protože jí Nigel říkal, že tam jdete na oběd, když telefonoval, že jejich dcera popletla ty časy. Tessa snad Nigelovi řekla, že se k nim chystáte. Tak jsme se teda sebrali a jeli pro vás.“

„Hm.“ Novinky se po Pixhillu šíří závratnou rychlostí.

Harve začal projevovat známky neklidu a rozpaků. Jak jsem ho znal, znamenalo to, že se nemůže rozhodnout, jestli mi něco má nebo nemá říct, protože bych to třeba slyšel nerad.

„Ven s tím,“ pobídl jsem ho.

„Jo. Tak teda... Nigel říká, že Tessa chtěla, aby ji vzal s sebou do Newmarketu, když vez ty klisny. Prostě mu vlezla do kabiny a sedla si místo závozníka.“

„Doufám, že ji nevzal.“

„Ne, ale nevěděl si rady. Chci říct, že věděl, že mu hrozí vyhazov, když někoho sveze, ale na druhý straně šlo o dceru trenéra, co chtěla vzít. To je teda číslo, ta holka, a Nigel prej je přitažlivější, aspoň to tvrdí moje žena... a... pochopte, myslím to dobře, prostě že byste to měl vědět.“

„Jsem vám za to vděčný,“ řekl jsem zcela upřímně. „Takový průšvih si snad radši odpustíme. Nechci ztratit Michaela Watermeada jako zákazníka jen proto, že si jeho dcera záměrně na mého řidiče. Uděláme nejlíp, když k nim už Nigela nebudeme posílat. Je to samozřejmě otrava. Přinejmenším.“

Michael měl z řidičů nejraději Lewise, jenže se stávalo, že Watermeadovi potřebovali víc než jeden vůz.

Pokud jsem tam nemohl poslat Nigela, nezbyval velký výběr.

Harve pobaveně řekl: „Můžem tam posílat Pat, až jí bude líp, a do té doby tam může jezdit ten váš záskok.“

Snažil jsem se nesmát. „Výborný nápad!“ V duchu jsem se rozhodl, že Nigela budu posílat výhradně k Marigold Englishové. Když se té z něj zrychlí puls, bude jen dobře.

Po nějaké době projel branou opatrně policejní vůz. Přivezl vyšetřovatele kriminálky, policejního lékaře a fotografa. Šli jsme s Harvem do stodoly, kde Sandy právě ukazoval Joggera svému kolegovi v civilu, zatímco se Bruce Farway důležitě bavil s kolegou lékařem. Oficiální fotograf pracoval s bleskem. Volil stejné záběry jako předtím já.

Zaprotokolovali Harvovu výpověď o tom, jak našel mrtvého, a pak mu ji přečetli. Zapsali všechno šroubovanou, úřední řečí. Harve protokol podepsal, i když nehovořil jeho slovy. Farway, Sandy a já jsme dosvědčili, že tělo leželo přesně tak jak leží a že nikdo nic z místa neodnesl ani nepřidal.

Sandyho kolegové se chovali neosobně a byli zcela bez humoru. Prohlásili, že se všechny smrtelné úrazy musí důsledně vyšetřit a že se na nás obrátí s dalšími otázkami zítra ráno.

Přijel stejný, nebo aspoň velmi podobný pohřební vůz, jaký předtím odvezl Kevina Keitha Ogdena. O chvíli později opustil můj dvůr další mrtvý zahalený do černého plátna, přepásaný řemeny, v kovové rakvi.

Odjeli i bezúsměvný policisté. Sandy, Farway a já jsme se za nimi dívali. Já určitě s úlevou.

„Je to velmi smutné,“ prohlásil energicky Farway. Bylo na něm vidět, že mu to je srdečně jedno.

„Patřil k vesnici,“ přikývl Sandy.

No, slavný epitaf to není, pomyslel jsem si. Zeptal jsem se Sandyho: „Když jsi včera vezl Joggera domů, jel jsi jeho vozem nebo svým?“

„Včera večer? Svým vozem, ta jeho stará konzerva asi ještě stojí před hospodou.“

„Ta jeho stará konzerva je moje,“ poznamenal jsem. „Pak si pro ni zajedu. Máš ještě u sebe klíčky?“

Dozvěděl jsem se, že je nechal doma, aby se neztratily. Řekl jsem, že si pro ně brzo přijedu, a Sandy s povzdechem úlevy odešel, aby si užil aspoň kousek neděle. Bruce Farway odkráčel hned po něm. Neplýtl na mě přízní, jíž zahrnoval Michaela a policejního lékaře. Jen mi kývl na rozloučenou. Harve se vrátil domů na dlouho odkládaný oběd a já se potuloval po stodole, díval se do prázdné montážní jámy a šel se přesvědčit, jestli nechybí nic z nářadí ve skladu. Sklad byl dost prostorný, asi šestkrát tři metry, bez oken. Odemkl jsem široké dveře, rozsvítil a rozhlédl se po Joggerově království. Dva hydraulické hevery, spousty klíčů, hasáků a šroubováků, označené krabice s náhradními díly, stočené kabely, řetězy, plechovky s olejem a šest nových michelinů, čekajících, až je někdo obuje. Podlaha byla odporně špinavá, ale nářadí bylo vzorně čisté. Celý Jogger. Všude vzorný pořádek, nikde nic rozházeného, nářadí vyrovnané v úpravných řadách. Zato v dodávce míval Jogger zaručeně beznadějnou změť všeho možného, ze které však uměl kdykoli vylovit třeba kleště. Zhasl jsem ve skladu, zamkl a prošel kolem dlouhého pevného pracovního pultu ze silného dřeva. V tu chvíli byl pult prázdný, pouze s připevněnými svěráky, jedním velkým a jedním menším. Nikde žádné nářadí, nic, o co by opilec mohl zakopnout. Zasmušile jsem vyšel ze stodoly. Zhasl jsem, ale nezamkl za sebou. Vždycky jsem nechával dveře na dvůr otevřené, zdálo se mi, že se nic nemá přehánět. Nářadí bylo zamčené a na bráně do dvora byl velký visací zámek. Bezpečnostní opatření se snadno stanou posedlostí. Ostatně jsem se až do té doby chránil jen proti zlodějům, ne proti pašerákům. Ne proti vrahům. Vyhýbal jsem se tomu slovu. Pořád jsem tomu nevěřil, nechtěl věřit. Vražda by přece vyloučená, proč by kdo zabíjel Joggera, přece ne kvůli jedné prázdné plechové pokladničce a dvěma plechovým válcům, přece ne proto, že toho v hospodě zbytečně napovídal. Začínalo se mi zdát, že věci příliš dramatizuju. Bude lepší, když počkám, co pitva. Seděl jsem v kanceláři a myslel na Joggera. Neuvažoval jsem o jeho smrti, ale o tom, jaký byl jako člověk. Samotář, starý voják, kdysi řidič armádních nákladních vozů. Ale k válce se přiblížil pouze při službě na hranici Severního Irska. Nikdy o tom nemluvil, ale já věděl, že jeho kamarády ve voze před ním na kusy roztrhala bomba. Získal jsem jeho služby současně s firmou, se statkem a s vozy. Tvářil se na to spokojeně a já blahořečil svému štěstí, že Joggera mám. Těžko bych našel druhého tak schopného, nenáročného a zaujatého pro věc. Rmoutil jsem se nad ním zcela prostě, bez postranních myšlenek, litoval jsem, že už není jako člověk. Svým způsobem byl osobnost. Ne, nikdo nemá právo vnucovat vlastní představu životního naplnění jinému.

O něco později, když už se zešeřilo, jsem si k Sandymu došel pro klíčky od Joggerovy dodávky. Sandy mi je bez řečí předal a já mu podepsal převzetí. Sandy věděl, že dodávka je moje. Ale nenapadlo ho, že dva z klíčů na kroužku určitě jsou od Joggerova bytu. Šel jsem dál, až k Joggerově oblíbené hospodě, kde na mne auto skutečně věrně čekalo. Na první pohled vypadalo zcela v pořádku, ale při bližším nahlédnutí jsem zjistil, že jsou oboje zadní dvířka otevřená a že uvnitř vozu není ani pojízdná plošina, ani změť nářadí v červené bedně. Uvnitř nebylo nic než prázdná rezavá a zaprášená kovová podlaha. Povzdechl jsem si. Celá hospoda viděla, jak Sandy opilého Joggera odvádí a že tam Jogger nechává auto. Snadné. Vlastně bych měl být rád, že tam auto vůbec stojí, že má všechna čtyři kola, benzín a motor.

Popojel jsem s vozem před Joggerovo „obydlí“. Znal jsem je jen zvenčí, uvnitř, ve staré rozpadající se garáži s podkrovím, jsem nikdy nebyl. Kdysi dávno v podkroví bydlel panský šofér (panský dům už byl zbořený). Jogger mnoho měsíců bojoval s obecním úřadem, který budovu prohlašoval za neobyvatelnou. Jogger naopak tvrdil, že jeho domov je pořád stejný, jen úřad najednou má jiná měřítka. V duchu jsem si říkal, že kdyby člověk vycházel z téhle filozofie, obhájil by i jeskyni. Jogger mě průběžně informoval o situaci, a až do té chvíle jeho „spravedlivé“ rozhořčení vítězilo nad úřadem. Pomalu, pečlivě jsemodemkl dřevěná vrata od garáže. Auto jsem nechal venku, takže tam bylo dost světla. Uvnitř bylo prázdné. Od Joggera jsem věděl, že se k němu jde přes garáž, kde jsou úzké schody do patra. V podkroví byly chatrné dveře, které se ochotně otevřely, nebyly zamčené. Našel jsem vypínač, rozsvítil a poprvé vstoupil do Joggerova soukromého světa. Měl jsem smíšené pocity. Zdálo se mi, že jsem vetřelec, ale na druhé straně jsem byl přesvědčený, že by si Jogger přál, aby někomu na něm

záleželo tolik, že se sem půjde podívat. Nedopouštěl jsem se znesvěcení. Joggerův domov jsem našel v takovém stavu, v jakém ho opustil. Do obecného nepořádku nikdo nezasáhl. Jogger léta docela slušně vydělával, ale zřejmě mu vyhovovalo žít v chudobě. Staré prosezené křeslo zakryté ubrusem, na stole prostřené noviny, na podlaze linoleum. V armádě ho kdysi donutili k pořádku, ale on si ten návyk zachoval jen v práci, jinak nejspíš už v dětství přivykl nepořádku, cítil se v něm dobře, jako ve vyšlapaných bačkorách.

Kuchyň neměl, jen několik hrníčků a talířů na příborníku, čaj, cukr, sušené mléko a nějaké sušenky. V jedné zásuvce byla změť nejrůznějšího starého oblečení. Ramínko s oblekem, který nosil při jízdách, viselo na háčku na dveřích.

Na gauči měl zmuchlané khaki přikrývky, ustláno neměl. Opravdu těžko říct, jestli tam tu noc spal nebo ne.

Uvědomil jsem si, že v místnosti není tak chladno jako venku. Pak jsem objevil Joggerův luxus – malá elektrická kamínka, otupující ostří zimy. Jogger vlastnil taky televizor, tři basy piva, elektrickou konvici a telefon. U zdi ležela hromada lehce nemravných časopisů. Týdeníky nashromážděné asi tak za dva roky. V krabici od bot na polici jsem našel Joggerův křestní list, propouštěcí rozkaz z armády, legitimaci jedné stavební společnosti a celé jeho úspory. Částka to byla taková, že jsem nad ní žasl. Už mi bylo jasné, kam dával peníze.

Nechal jsem jeho lejstra, kde jsem je našel, a podíval se do malé koupelny. Jak se dalo očekávat, čistotou se neleskla, ale nebylo to nejhorší. Žiletka na jedno použití a hřeben s vylámanými zuby.

Vyšel jsem z pokoje, kde jsem všechno nechal tak, jak to bylo, i kamínka. Pokoj byl ještě cítit Joggerem, voněl olejem, hlinou a prachem. Dokud tam ten pach přetrvá, pomyslel jsem si, bude tam i Jogger. Obecní úřad však stavení brzo smete z povrchu země.

Zamkl jsem dveře, zamkl vrata od garáže a s dodávkou odjel na farmu. V duchu jsem si lámal hlavu, proč se vlastně Jogger vydal do stodoly bez klíčů a bez auta... a když už... tak s kým?

V kanceláři ležel Joggerův sešit se záznamy, aby si z něj mohla Isobel všechno přepsat do počítače. Vzal jsem sešit do své pracovny, sedl a četl, co Jogger napsal. Byla tam jen základní fakta o cestě bez komentáře. Žádné poznámky. Vyzvedl čtyři steplery (následovala jména) v pixhillské stáji a dopravil je po M 4 na chepstowské dostihy. Doba odjezdu, doba převzetí koní, doba příjezdu do Chepstow, doba odjezdu a doba návratu do Pixhillu. Množství natankované nafty v litrech. Záznam výfukových plynů. Záznam o čistění vozu. Odpracované hodiny celkem. Počet hodin vlastní jízdy. O cizopasnicích a schránkách ani slovo.

V mizerné náladě jsem sešit odložil na Isobelin stůl. Už mě nenapadalo nic chytrého, co bych ještě mohl udělat. Kromě vozů, které odjely do Francie a Irska, jsme na cestě měli ještě čtyři.

Harve to ohlídá. Pokud se přihodilo něco neplánovaného, brzo se to dozvím. Zívá jsem, zamkl za sebou a šel domů.

Doma jsem ožil po skotském nápoji a usadil se v houpacím křesle. Přetočil jsem pásku v záznamníku u telefonu. Úřední linku jsem přepnul k Isobel a směřoval k ní objednávky. Soukromým hovorům sloužila jiná linka. Minulou neděli jsem svůj osobní záznamník zapnul, když jsem se šel sprchovat, a nechal jsem ho zapnutý, zatímco jsem trhal na zahradě kytky, šel na hřbitov i na oběd k Watermeadovým. Od té doby jsem ho nevypnul. Páska se vesele přetáčela. Stiskl jsem play a málem to se mnou praštilo. Jako první se ozval Joggerův hlas, jadrný, pomalý a chraptivý. „Tuhle mašinu nesnáším,“ řekl. „Kde ksakru jste, Freddie? Někdo mi štípnul fáro. Tady v garáži není, nějaký cvok mi ho zapísk, když jsem chrápal. Hele, řekněte to Sandymu... Ne, počkejte... moment...“ Na chvíli se odmlčel a pak se rozpačitě ozval: „Poslyšte... zapomeňte na to, Freddie, víte jak to chodí. Já už vím, kde je. Nechal jsem ho před hospodou. Tak na to zapomeňte, jo?“

Pak bylo slyšet, jak pokládá sluchátko. Na druhém záznamu se taky ozval Jogger. „Poslyšte, já už vím, jak to bylo s tou dodávkou. Klíče jsou u Sandyho. Jdu obejít podnik a pak se u něj pro ty klíče stavím. Jo, ale chtěl jsem vám říct, ty princátka... teda ty princátka do kukátka... Loni v létě jsem jednoho našel tuhýho na dně jámy, s tím teda hejbal jak vo korunovaci, stejně jako s tím Goliášovým koněm, co uhynul loni v létě. Co vy na to?“

Odmlčel se. Potíž byla v tom, že jsem vůbec nechápal, o čem mluví.

Nerozuměl jsem mu.

Princátka na dně jámy! Ještě k tomu mrtvá, jako on. Chudák Jogger, chudák starý, zlobivý, nerozluštitelný Jogger.

Proč nedokázal mluvit normálně? Ty jeho rébusy mi dřív nevadily, ale v současné situaci mne ničily.

Zapískat je ukrást, do kukátka je pořádně se na něco podívat. Copak to by šlo, to se i pochopí. Ale

princátka? Co s nimi hýbe? Při jaké korunovaci?

Budu si muset opatřit Pomocníka luštitelů, prý to existuje. Hned ráno si to koupím.

Přepnul jsem telefon na záznamník asi v jedenáct dopoledne, v tu dobu tedy Jogger ještě žil. Jestliže byl dopoledne v montážní jámě „hodně studený“, znamená to, že musel zemřít brzy po obou telefonických vzkazech. Chvilí jsem seděl a tupě se díval na záznamník, jako by mi mohl vrátit mého mechanika. Kdyby se mne dovolal, třeba by ještě žil. Ve sprše ani při holení jsem nevýrazně zvonění telefonu slyšet nemohl a světlo, které na přístroji signalizovalo, že se nahrává, jsem možná přehlédl. Bylo taky dobře možné, že Jogger volal právě ve chvíli, kdy jsem byl na zahradě pro kytky. Nejspíš jsme se minuli jen o okamžik. Svírala mne nevýslovná lítost. Přehrál jsem si pak ostatní vzkazy na pásce a asi dvěma lidem jsem podal zprávu o Joggerově smrti. Bylo mi jasné, že se to do večera roznese po celé vesnici.

Špatně jsem spal. Druhý den ráno jsem už v půl deváté byl na farmě a hovořil s řidiči, kteří vezli steeplery do Southwellu. V Southwellu, kousek na severovýchod od Nottinghamu, byla celoroční dráha, dostihy se tam běžely celý rok, kurs byl příznivý, protože nepraskal, nezamrzal ani se nerozbíhal po deštích jako turf. Z hlediska pixhillských trenérů však měl jednu chybu: byl příliš daleko od domova, sto padesát mil cesty. Pro firmu Croft Raceways ta vzdálenost samozřejmě představovala přínos, byla to největší vzdálenost, kterou naše vozy jezdily na otočku, v jednom dni. Řidiči museli samozřejmě vyjíždět časně a pozdě se vraceli. Pokud jeli na vzdálenější místa, museli cestou přenocovat, nebo jeli dva řidiči a střídali se.

Ono pondělí jsme na závodistiště vysílali šest vozů, dva s chovnými klisnami, dva jsme měli v zahraničí a čtyři zahálely, což bylo vzhledem k chřipkové situaci dobře.

Byl jsem právě na dvoře, když branou vjela žena v malém starším fordu pamatujícím lepší časy. Zastavila před budovou kanceláří a vystoupila. Vztyčila se v celé výšce. Džíny, prošíváná bunda, neupravené vlasy stažené do uzlu. Nenalíčená, nehty nenalakované. Nepředstírala mládí.

Byla vskutku skoro k nepoznání, jak slibovala.

Šel jsem jí naproti. „Nino?“

Krátce se usmála. „Obávám se, že jsem přišla moc brzy.“

„To je jen dobře. Představím vás ostatním řidičům... Nejdřív ze všeho bych vám ale měl říct, čeho teď mají plnou hlavu.“

Zamračeně poslouchala vyprávění o tom, jak jsme našli Joggera.

„Řekl jste o tom Patricku Venablesovi?“

„Ještě ne.“

„Tak to zařídím. Zavolám mu domů.“

Zavedl jsem ji do kanceláře a vyslechl hovor. „Mohla to být nešťastná náhoda,“ řekla svému šéfovi.

„Freddie aspoň doufá. Ujala se toho místní policie. Co mám udělat?“

Chvilí poslouchala a pak mi předala sluchátko. „Chce s vámi mluvit.“

„Freddie Croft,“ ohlásil jsem se.

„Rád bych si to ujasnil... Ten mrtvý je člověk, který našel prázdné schránky na spodcích vozů, ano?“

„Ano. Můj automechanik.“

„Kdo kromě něho a vás věděl, co našel?“

„Každý, kdo ho slyšel v sobotu v hospodě v Pixhillu a umí luštit rébusy.“ Jadrně zaklel a já mu vysvětlil, jaké měl Jogger zvláštnosti ve vyjadřování. „Místní policista ho slyšel, ale nic si z toho nevybral, nerozuměl mu. Pokud ale někdo o těch schránkách věděl, snadno si domyslel, co jsou cizopasníci na podvozcích vozů. Cizopasníci rovná se načerno převážené schránky. To je úplně jasné.“

„Máte pravdu.“ Patrick Venables se odmlčel. „Kdo všechno byl v té hospodě?“

„Chodí tam hodně lidí. Zeptám se hospodského, v poledne se tam zastavím. Objednám pivo všem, kdo tam byli v sobotu, když tam Jogger seděl naposledy. Jako poctu zemřelému.“

Pobaveně řekl: „To v žádném případě nemůže uškodit. Já zatím opatrně vysonduju, co si o věci myslí vaše místní policie. Smrt vašeho Joggera může být skutečně nešťastná shoda okolností.“

„Doufejme,“ řekl jsem bez přesvědčení.

Chtěl ještě mluvit s Ninou. Několikrát mu na něco odpověděla, že ano, nakonec řekla: „Na shledanou, Patricku.“ Obrátila se ke mně.

„Chce, abych mu pak zavolala. Taky vám vzkazuje, že o tom uvažoval a že si myslí, že byste měl v té hospodě být opatrný.“

Vyprávěl jsem jí o Joggerově poslední telefonické zprávě na záznamníku.

„Já vám to pak doma napíšu,“ řekl jsem. „Ale je to opravdu nesrozumitelné. Vymýšlel si ty rébusy po

svém, tyhle jsem od něho nikdy neslyšel.“

Zadávala se na mne. „Ale máte v luštění větší praxi než kdo jiný.“

„Hm. Uvažoval jsem o tom koupit si Pomocníka luštilce, jenže to by mi asi moc nepomohlo, člověk prostě musí hádat. Kupříkladu když řekl voňavky, parfém, odvodil to od drogerie a parfumerie a myslel drogy. Nestačí přijít na to, z jakého slova si co odvodil, ale jaké slovo tomu jeho slovu nějak odpovídá. Co a jak čemu odpovídá, to si Jogger vymýšlel po svém.“

„Kdyby nezemřel, byl byste se ho jednoduše zeptal, co tím myslí, a on by vám to řekl.“

„Jistě. Měl prostě ty slovní hříčky rád a taky mě trochu zkoušel. Ale abyste si neudělala falešnou představu, on opravdu v těch paslovech a pavětech myslel zcela automaticky, nijak pracně si je nevymýšlel. Potíž je v tom, že v nejmenším netuším jestli to, co řekl včera, má klíčový, zásadní význam, nebo jestli to plácl jen tak.“

V tu chvíli vešel Harve a já Ninu představil jako výpomoc. Harve dělal co mohl, aby se nezatvářil skepticky. Dobře věděl, že dávám přednost mladším řidičům, protože mají větší výdrž. Když viděl naši novou pracovníci, asi se mu zdálo, že do babičky nemá daleko.

„Pat bude po tak těžké chřipce doma nejmíň dva týdny, s tím musíme počítat.“ Věděl jsem ze zkušenosti, že když se chřipka nevystoná a člověk se předčasně vrátí k těžké fyzické práci, později nemocí promešká víc. „Nina má dost zkušeností s koňmi i s řízením dopravních boxů. Pokud jde o místopis, tak jí pomůžeme.“

Dobře zaregistroval, jak autoritativně hovořím, a zachoval se podle toho. Požádal jsem ho, aby Nině ukázal kantýnu, jak se vyplňuje výkaz o jízdě a jaké máme zvyklosti, pokud jde o tankování a čištění vozů. Pokorně Harva následovala. Bledý stín včerejší dámy. Zdaleka se nezdála tak zajímavá.

Práce se začala rozbíhat. Dva vozy určené do Southwelu už vyrazily pro svůj náklad a trousili se další řidiči. Většinou zahýbali rovnou do kantýny na čaj a topinky. Dave dorazil na svém rozvrzaném bicyklu, Nigel přiklusal, udržoval se ve formě. Všichni řidiči už věděli, co se stalo s Joggerem. Isobel a Rose byly taky v obraze. Obě přijely malými autíčky a cestou vyzvedly mléko a noviny.

Na dvoře jsem si Ninu vzal na chvilku stranou, abych s ní promluvil, než vyjede s Davem pro koně určené do Tauntonu.

„Box, se kterým pojedete, má na podvozku prázdnou schránku. Chtěl jsem, abyste to věděla, i když si dost dobře neumím představit, jak by se k ní během dneška někdo mohl dostat.“

„Děkuju,“ řekla stručně. „Dám si pozor.“

Díval jsem se, jak startuje a vyráží. S boxem si počínala šikovně, lehce projela branou a úsporně zabočila na silnici. Harve s hlavou ke straně se za ní díval, ale neměl co kritizovat. Pokrčil rameny, povytáhl obočí a soudy si nechal na pozdější dobu.

O půl hodiny později se Nina vrátila. Zastavila před branou, Dave vyskočil a s úsměvem Harvovi a mně hlásil: „Ta ženská by se s boxem dokázala otočit na pětníku a koně ji milují. Kde jste ji našel?“

„Ucházela se o místo po Brettovi. Volali ještě čtyři jiní kandidáti, dva z nich se přijdou představit dnes dopoledne. Už se rozkřiklo, že hledáme řidiče.“

„Ta vaše Nina tu nezůstane?“ zeptal se Dave zklamaně.

„Uvidíme, jak to půjde.“

Druhý box směřující do Tauntonu s troubením projel kolem Niny.

Pověsila se za něj.

„No, mohli jsme dopadnout hůř,“ řekl Harve velkoryse. „Zdá se bejt docela rozumná.“

Oznámil jsem Davovi, že až vyřídíme papíry, pojedou do Francie pro parkurového koně dcery Jericha Riche. Řekl jsem mu taky, že řídit bude Phil a že ve Francii oba zůstanou přes noc. Dave se zatvářil potěšeně, měl takové výpravy rád. Když odešel, vyslovil Harve pochybnost nad tím, že jako řidiče posílám Phila.

„To ho fakt posíláte se super-šestkou? Když jede jen pro jednoho parkurového koně?“

„Je zkušený, bude nejlepší, když pojedou on. Kůň má značnou cenu a já nechci riskovat další nežádoucí příhodu při transportu pro Jericha Riche. Phil se vrátí bez stopaře, ať už živého nebo mrtvého.“ Harve se trpce ušklíbl a dal mi za pravdu.

Vrátil jsem se do kanceláře a pobídl Isobel, aby trochu popohnala agenturu, která nám připravovala papíry pro Francii. Využívali jsme služby podniku specializovaného na zahraničí. Věděli, co je třeba udělat, vyřizovali věci rychle a jen zřídkakdy se dopustili chyby.

„Rychle a perfektně,“ řekla Isobel s úsměvem. „Jako firma Croft Raceways.“

„No, spíš brzo a bez průšvihů, to by mi stačilo.“

Vzal jsem noviny a odnesl si je k sobě. Začal jsem v nich listovat. V pondělí bývaly zprávy chudé a o

Joggerovi tam nebylo nic. V hlavním článku se psalo o záhadné viróze u koní, která se už rozšířila po několika stájích na severu a prakticky je vyřadila z provozu. Prý není možné vyloučit, že se nákaza dostane do oblasti Newmarketu. Podle pisatele se trenéři brání posílat koně společně s jinými ze strachu před infekcí.

Copak, to se mi hodí. Takové jízdy se mi líbí, každý zvlášť. Tedy bude se mi to líbit potud, pokud se nemoc nerozšíří až do Pixhillu. Dost na tom, že se mi s virózou vracejí domů řidiči, taková nemoc u koní by se v oblasti mohla držet hodně dlouho a značně by omezila počet dostihových koní potřebujících moje služby.

Sáhl jsem po dalších novinách. V těch chmurně popisovali oslabující horečku a průjmy, které loni v létě řádily u koní na evropské pevnině. Nikdo tehdy nerozpoznal příčinu onemocnění a trenéři se obávali, že se možná znovu blíží epidemie.

Prý možná zase stoupnou ceny nafty. Nesnášel jsem takové „prý možná“, podle mého to není pořádná zpráva. Podobně jako „lékaři varují“ příkládám „prý možná“ nejnížší stupeň důležitosti.

Celé to dopoledne jako by probíhalo ve znamení „prý možná“. Sunny Drifter prý možná zítra v Champion Hurdles nepoběží. Prý se možná v rozpočtu zvýší daně ze sázek. Michael Watermead prý možná nechá běžet svého skvělého hřebce Irbab Alhawa před Two Thousand Guineas v některém menším dostihu „na rozehrátí“.

Pak jsem si s úžasem přečetl zprávu Marigold Englishová o jejím přesunu do Pixhillu. „Díky Freddiemu Croftovi a jeho osobním službám šlo všechno zcela hladce.“ Ať žije ta stará paní! Ihned jsem jí zavola, abych jí poděkoval.

„Odvedl jste výbornou práci,“ řekla potěšeně.

V půl deváté už telefon nepřestával vyzvánět. V pondělí to tak bylo vždycky, protože trenéři plánovali jízdy na celý týden.

Všechny hovory brala Isobel. Při jednom přišla za mnou a hlásila: „Volá někdo kvůli tomu místu po Brettovi. Zdá se mi, že zní dobře. Co mu mám říct?“

„Zeptejte se ho, jestli by se nemohl dnes dopoledne přijít ukázat.“

Pak mi přišla říct, že se ten člověk dostaví. O deset minut později se hlásil další zájemce a hned pak další. Jestli to takhle bude pokračovat, budeme tu mít na dvoře frontu, pomyslel jsem si.

Zahájil jsem pohovory se zájemci o místo asi v deset. Čtyři už na mě čekali a další se objevil, než minula hodina. Všichni měli požadovanou licenci, měli praxi, všichni tvrdili, že už při dostizích pracovali. Pátý byl nejen řidič, ale i mechanik.

Každý řidič je aspoň trochu mechanik, ale můj pátý adept měl osvědčení o praxi z autoopravny firmy Mercedes v Londýně.

Jmenoval se Aziz Nader. Bylo mu dvacet osm let, černé kudrnaté vlasy, olivová pleť, černé zářivé oči. Byl sebejistý a přímý, hledal místo, ale nepodbízal se. Mluvil s kanadským akcentem, ale na Kanadana nevypadal.

„Odkud jste?“ zeptal jsem se.

„Z Libanonu.“ Na chvíli se odmlčel, pak dodal: „Moji rodiče jsou z Libanonu, ale když to tam začalo, vystěhovali se do Kanady. Vyrůstal jsem v Quebecu a pořád mám kanadské občanství. V Anglii ale jsme už osmý rok. Mám pracovní povolení a povolení k dlouhodobému pobytu, takže to vám nemusí dělat starost.“

Zamyšleně jsem se na něho zadíval. „Jakou řečí mluvíte s rodiči?“

„Arabsky.“

„A... jak jste na tom s franštinou?“

Usmál se, až se mu bílé zuby zablýskly. Pak na mě spustil francouzsky. Já ovládal jen dostihovou řeč, pro mě mluvil příliš rychle.

V létě vozím hodně koní pro arabské zákazníky, jejichž zaměstnanci neumějí anglicky skoro ani slovo, navíc si netroufají mluvit. Mít řidiče, který by se s nimi dorozuměl a ještě k tomu by se uměl pohybovat ve Francii, co víc si člověk mohl přát, to snad ani není možné.

„Jak moc umíte s koňmi?“ zeptal jsem se.

Tvářil se nejistě. „Myslel jsem, že potřebujete řidiče a mechanika.“

Nikdo není dokonalý. „Je výhoda, když řidič umí s koňmi.“

„Já... já se to naučím.“

Nebylo to tak jednoduché, jak si představoval, ale to neznamenalo, že vypadá ze hry.

„Řekl jsem všem, že se s nimi na zkoušku projedu, než se rozhodnu. Přišel jste poslední. Jste ochotný počkat?“

„Třeba celý den.“

Zkušební jízdy jsou důležité, protože živý náklad musí udržovat rovnováhu. Dva ze zájemců řadili a brzdili příliš zprudka, jeden byl příliš pomalý, čtvrtého bych přijal, kdyby se nikdo lepší nenašel.

Když jsem nastupoval do kabiny s Azizem, uvědomil jsem si, že už jsem skoro rozhodnutý přijmout ho, protože je mechanik a umí řeči, jen když bude umět aspoň trochu slušně řídit. Ukázalo se, že sice není vysloveně skvělý, ale jede plynule a opatrně. Ke konečnému rozhodnutí jsem dospěl hodnou chvíli předtím, než jsme se vrátili na farmu.

„Kdy můžete nastoupit?“ zeptal jsem se, když zastavil.

„Zítra,“ znovu se na mne zářivě usmál, oči i zuby se mu zablýskly. Prohlásil, že bude pracovat pilně.

Poděkoval jsem ostatním žadatelům, kteří s nadějí čekali na mé rozhodnutí, a požádal je, aby pro každý případ nechali jména a adresu Isobel. Odešli zklamání. Představil jsem Azize Isobel a Rose. Obě na něj hleděly s obdivem a rázem se začaly chovat žensky. Bylo mi jasné, že Nigel bude mít silnou konkurenci. Navrhl jsem tříměsíční zkušební lhůtu za předpokladu, že Aziz má dobrá doporučení od předchozích zaměstnavatelů, plat a další podmínky. Rose ho požádala o adresu, aby ji mohla dát do počítače. Řekl, že si ve vesnici sežene podnájem a že jí pak dá vědět. Rose se váhavě zmínila o podnájmu, kde předtím bydlel Brett, prý by ještě mohl být volný. Aziz jí poděkoval, nechal si vysvětlit, kde to je, a v dobré náladě odjel svým starým, dobře udržovaným peugeotem.

Přemýšlel jsem o tom, do jaké míry může člověk někoho posuzovat podle vozu, jakým jezdí. V neděli Nině slušel mercedes, v pondělí se k ní hodilo staré, malé auto. Aziz mi na to svoje připadal jako příliš silná osobnost. Já měl ještě ze svých jezdeckých dní Jaguar XJS, miloval jsem ho a jezdil jsem s ním na dostihové dny. Po Pixhillu a okolí jsem jezdil fourtrskem s náhonem na všechna čtyři kola. Napadlo mě, že možná každý z nás má dvojí tvář hodící se ke dvěma různým vozům, a docela by mě zajímalo, jaké auto by si Aziz vybral, kdyby na to měl.

Z opatrnosti jsem si ověřil jeho reference. Londýnská autoopravna mi sdělila, že své řemeslo uměl, ale že od nich odešel už před delší dobou. Trenér, pro kterého jezdil jako řidič, už nepůsobil, opustil trenérskou činnost kvůli finančním nesnázím. Aziz Nader prý byl dobrý zaměstnanec, ale musel ho propustit současně se všemi ostatními.

Zatímco jsem telefonoval, přijela dvě auta, každé zvlášť, ale jak se potom ukázalo, obě za účelem zjišťování faktů. Z prvního vystoupil tisk, zosobněný hubeným mladým mužem s velkým nosem a notýskem se spirálou. Z druhého vystoupili místní šerloci v civilu, jiní než včera. Bez nadšení jsem je šel přivítat. Při představování žádné úsměvy, nic, jen prezentace policejních odznaků. Nikdo se nesnažil nastolit přátelský vztah, ani projevit důvěru v moji spolupráci. Jak tisk tak policisté poté kladli útočné, ba skoro hrubé otázky, a na moje odpovědi se všichni tvářili skepticky.

Když nepočítám Sandyho, neměl jsem do té doby mnoho zkušeností s policií. Jedno jsem však věděl, a sice že člověk nemá říct ani o slovo víc, než je nezbytně třeba, jinak riskuje, že ho obviní z čeho-li bez ohledu na to, že mu nic neprokázali. Taký jsem věděl, že se s policií za žádných okolností nesmí žertovat, dokonce ani se Sandym ne. Podle mého si policie sama může za to, že jí veřejnost nedůvěřuje, i když i mezi policisty nepochybně jsou skvělí lidé. Útočí na každého, mají to v sobě zabudované, asi by jinak ničeho nedosáhli. Co vím, tak nikdo není rád, jde-li po něm policie, zvlášť když je neviný.

Novinář se očividně obsadil do role žurnalisty-vyšetřovatele z Washington Post. Policie ho k mému tichému pobavení považovala za otravu a být po jejich, tak vůbec neměl co dělat při vyšetřování.

Poslouchal jsem jejich slovní souboj, který skončil mladíkovým ústupem. Šel si zatím sednout do auta.

Policisté se pak vytasili se svými úředními notesy.

„Nuže pane,“ zahájil první z nich výhrůžně. „Teď nám laskavě předáte klíče muže, jehož mrtvola zde byla včera objevena.“

Byl bych jim Joggerovy klíče ochotně předal tak jako tak. Ale že mi to přikázali tak ostře, zatvrdil jsem se proti nim a vůbec se mi nechtělo vyjít jim jakkoli vstříc, což bych jinak udělal a co jsem taky nepochybně udělat měl.

Beze slova jsem se vydal nazpět do kanceláře, a policisté mi šli v patách. Tvářili se podezíravě, jako by předpokládali, že se chystám zahladit nějaké stopy, pokud se mi to podaří. Isobel a Rose se s otevřenými ústy dívaly, jak kolem nich procházíme. Nenamáhal jsem se s představováním.

Oba muži v civilu zůstali stát u mého psacího stolu. Otevřel jsem zásuvku, vyndal Joggerovy klíče a sejmul z kroužku jeho klíče od bytu.

Bez komentáře ode mne klíče převzali a zeptali se pak, co Jogger dělal na farmě v neděli ráno. Řekl jsem jim, že všichni moji zaměstnanci zajdou na farmu, když je třeba, z jakýchkoli důvodů, a to i v neděli, protože pro nás je neděle pracovní den.

Zeptali se, jestli Jogger pil. Řekl jsem, že do práce nikdy opilý nepřišel. Jak mnoho pil mimo pracovní dobu, byla jeho věc.

Pokud byl opilý, když spadl do montážní jámy, pomyslel jsem si, ukáže to pitva. Nemá smysl si vymýšlet. Starší policista se zeptal, jestli byl někdo přítomen u Joggerova pádu. Řekl jsem, že nevím. Byl jsem já přítomen? Ne. Byl jsem přítomen na farmě po desáté hodině večerní v sobotu nebo v neděli dopoledne? Ne.

Zeptal jsem se, proč se na to ptají, a oni odpověděli, že všechny smrtelné úrazy se musí řádně prošetřit. Koroner si bude při svém líčení přát odpovědi na otázky. Policista mrazivým hlasem dodal, že lidé často ve snaze do případu se nezaplést zamlčují informace. Nenamítl jsem, kdo že za to asi nejspíš může... Bezvýsledný výslech pak pokračoval ještě několik minut. Pozorně se na mne dívali a upozornili mě, že vyslechnou taky moje zaměstnance. Přikývl jsem. Bylo to přece samozřejmé.

Pak mě požádali o seznam řidičů, kteří jezdili v sobotu a v neděli. Zavedl jsem je do kanceláře k Isobel a řekl jí, aby jim z počítače vyjela všechny jízdy s hodinou výjezdu a návratu.

Potřásla znechuceně hlavou.

„Je mi líto, Freddie, ale já dnes z počítače nedokážu nic dostat. Jakmile to dám do pořádku, záznam vyjedu.“ Sáhla po knize jízd. „Všechno co chcete vědět je tady, jen se to musí opsat na stroji.“

„Dobře,“ řekl jsem klidně. „Budte tak hodná a vypište pro začátek aspoň jména, ano?“

Ochotně opsala z knihy jízdy jména řidičů a předala listinu policistovi. Ten si ji beze slova vzal. Když policisté odešli, Isobel se za nimi ušklíbala. „Mohli aspoň poděkovat, i když jsem zřejmě pohnojila počítač.“

„Jistě, to mohli.“

Jakmile odjel policejní vůz, hubený novinář vylezl z auta jako králík z díry. Dalších deset minut jsem strávil tím, že jsem mu vyprávěl, jaký byl Jogger skvělý mechanik, jak nám bude chybět, a že policie vyšetřuje příčinu té smrtelné nehody. Řekl jsem, že se nepochybně dozvíme výsledek vyšetřování a tak dále. Spousta frází, v jádře pravdivých. Novinář nakonec odjel neuspokojený. Nedalo se nic dělat.

Letmým pohledem na hodinky jsem zjistil, že jsem promrhal skoro celou polední přestávku, aniž bych si vzpomněl, že musím zorganizovat vzpomínková piva k Joggerovu uctění. Zajel jsem tedy rychle do hospody, abych si promluvil s hospodským.

Tělnatý, s pivním břískem, vládl skromnému podniku zařízenému tak, aby se v něm cítili dobře lidé nenavyklí na přepych. Dařilo se mu uspokojovat jak pracovníky stájí, tak důstojné místní intelektuály. Dovedl promluvit s každým.

„Starý Jogger byl neškodný,“ prohlásil, „i když se tu každou sobotu zlískal. Taky to nebylo poprvé, co ho Sandy vez domů. Sandy je dobrý chlap, to se musí uznat. Co pro vás teď můžu udělat?“

Řekl jsem mu, že potřebuju seznam všech, kteří byli ten poslední večer s Joggerem v hospodě, že bych si s nimi všemi chtěl dát pivo a zavzpomínat na Joggera.

„To vás šlechtí, Freddie,“ řekl a hned začal seznam sepisovat. Nejdřív napsal Sandyho, pak Nigela a Dava a několik dalších řidičů z mých stájí. Následovala jména stájníků skoro ze všech stájí z pixhillské oblasti včetně několika mládenců Marigold Englishové. Jména hostinský neznal. Spokojeně řekl: „Ptali se ve vesnici, která hospoda platí za nejlepší, a lidi je poslali sem.“

„Správně,“ řekl jsem. „Prosím vás, zjistěte, jak se jmenují a my pak vyrobíme takový pamětní seznam, necháme ho zarámovat a na čas ho tu vyvěsíme.“

Hostinský byl nadšený. „To Joggera pořádně uctíme, měl by z toho radost, chudák stará.“

„Ano,“ řekl jsem zamyšleně. „Mimochodem, neřekl něco jako slavná poslední slova?“

„Ještě jedno...“ hostinský se ze široka usmíval. „To říkal nejčastěji. Ještě jedno. Jinak pořád něco vykládal o cizopasnících pod vozama. Než odešel, tak už se nezmoh na nic jiného než ještě jedno. Vždycky se choval slušně, i když měl upito, nikdy neměl bojovnou opici jako třeba Dave.“

„Dave?“ zeptal jsem se s úžasem. „To myslíte mého Dava?“

„Jasně. Ten když přebere, ožene se po každém. Jenže se netrefí, už neumí zamířit. To mu vždycky přestanu nalívat a posílám ho domů. Sandy ho taky občas odveze, když už je tak zlinkovanej, že se neudrží na kole. Sandy je slušnej chlap, na policajta je fakt slušnej.“

„Ano,“ přikývl jsem a zaplatil mu v hotovosti zálohu na upomínkové pivo. Slíbil jsem mu, že zbytek doplatím, až budeme mít úplný seznam lidí a až je obslouží.

„Co kdyby se nám podepsali? Bylo by to víc osobní. Můžu ty podpisy začít sbírat už dneska večer. Co vy na to?“

„Vynikající nápad,“ řekl jsem. „Ale vedle podpisu napište čitelně jména, aby všichni věděli, s kým tu byli.“

„To udělám.“

Koupil jsem si od něj pečivo se zapečeným masem, abych měl co jíst k obědu. Když jsem odcházel, už

hledal vhodný list papíru na pamětní list.

Během odpoledne jsem s Rose prošel poslední účetní sjetinu z počítače a s Isobel jsem pak tužkou napsal do svého plánu rozpis na celý týden. Isobel ještě byla u mne v kanceláři, když jsem nohou převrhl tašku, která zbyla ve voze po stájnicích Marigold Englishové. Shýbl jsem se pro ni a požádal Isobel, ať to vyhodí.

Odnesla ji, ale během pěti minut se vrátila. Tvářila se nerozhodně.

„Byla v tom celkem pěkná termoska,“ řekla, „tak mi přišlo škoda to vyhodit. Odnesla jsem termosku do kantýny, jestli by ji třeba někdo nechtěl... a... nešel byste se podívat?“

Tvářila se tak nejistě, že jsem se za ní vydal do kantýny, abych zjistil, co jí vrtá v hlavě. Vyndala z tašky sendviče a položila je na pult. Odšroubovala uzávěr termosky, odzátkovala a skoro celý obsah vylila do dřezu. Nebyla tam jen tekutina.

Zadíval jsem se, kam ukázala, a hned mi bylo jasné, co jí dělá starosti. Ve dřezu ležely čtyři skleněné trubičky asi devět centimetrů dlouhé, v průměru něco přes centimetr. Byly hnědavé, s černou zátkou, připevněnou jak se zdálo nepropustnou lepicí páskou.

„Vypadly, když jsem tu termosku začala vylívat. Co to je?“ zeptala se Isobel.

„Nemám tušení.“

Trubičky pokrývala mléčně zkalená tekutina z termosky. Vzal jsem ji, podíval se do ní, zjistil, že tam ještě trochu tekutiny zbývá, a nalil jsem ji do hrníčku. Vypadly do něj další dvě trubičky.

Tekutina byla studená a byla mírně cítit kávou s mlékem.

„Nepijte to!“ vykřikla Isobel zděšeně, když jsem hrníček zdvihl k nosu.

„Jen si přičichávám.“

„Je to kafe, že?“

„Nejspíš.“

Vzal jsem papírový talíř ze stohu připraveného na pultě a položil na něj čtyři zkumavky, které jsem vylovil ze dřezu. Talíř jsem pak dal na tác, na který jsem ještě přidal hrníček, termosku, uzávěr, zátku a sendviče. Vzal jsem taky prázdnou tašku a všechno jsem si to i s tácem odnesl do kanceláře. Isobel mě následovala.

„Co to může být?“ zeptala se už asi počtvrté. Nemohl jsem jí odpovědět nic víc, než že se to pokusím zjistit.

Utřel jsem papírovým ručníkem povrch zkumavek. Byla na nich vyleptaná čísla, což vypadalo nadějně. Ale pak se ukázalo, že jen udávají obsah, deset kubíků.

Podržel jsem trubičku proti světlu a trochu ji naklonil. Zdálo se, že obsah je tekutý, ale tekutina je hustší než voda.

„Vy to neotevřete?“ zeptala se udiveně Isobel.

Potřásl jsem hlavou. „Zatím ne.“ Položil jsem zkumavku zpět na talíř a celý tác jsem odstrčil, jako by o nic nešlo. „Dáme se zase do práce. Tohle počká, ještě si to rozmyslím.“

Dokončili jsme týdenní rozpis. Tác byl skoro z dohledu a Isobel se o něj přestala zajímat. Pak odešla domluvit svému počítači.

Neuplynulo ani pět minut a znovu se objevila ve dveřích. Byla už oblečená k odchodu, končila jí práce. Tvářila se rozčileně.

„Co se děje?“ zeptal jsem se.

„Počítač se mi dočista zbláznil. Jako kdyby se vymazal. Nedokážu s tím nic pořídit a Rose taky ne. Mohl byste na to sehnat opraváře?“

„Dobře,“ slíbil jsem a sáhl po telefonním seznamu. „Děkuju za všechno. Uvidíme se ráno.“

Než jsem našel číslo, zavadil jsem očima o zkumavky na tác, a místo abych zavolał do počítačového servisu, zavolał jsem své drahé sestře.

5

Jako obvykle bylo obtížné ji najít. Nechal jsem jí vzkazy po celé fakultě fyziky edinburské univerzity. Na sekretariátě, v přidružených laboratořích, všude. Zkusil jsem zavolał rektoru manželku na její soukromou linku, volal jsem všechna čísla, která jsem si zapsal při posledním pátrání, ale marně.

Čekat, až se večer vrátí domů, bylo zbytečné, protože se většinou pohybovala po různých schůzích a výborech, kde byla nedostupná. Zastihnout ji ráno, než odejde do práce, je ošidné, protože se člověk musí trefit do pěti minut, do doby mezi okamžiky, kdy vstane a než odejde. Kam jsem se dovolal, tam jsem poprosil, aby jí vyřídili, že má zavolał Freddieho. Po šesti pokusech jsem to vzdal a začal shánět někoho na počítač v opravně, která byla jen asi dvacet kilometrů od farmy.

Po delší námaze se mi v telefonu ozval tón neexistující stanice, pak mi něčí nahraný neosobní hlas sdělil,

že stanice byla zrušena. Zkusil jsem to vytočit znovu, výsledek stejný. Dopáleně jsem zavolaal svému holiči, který působil jen asi o čtvery dveře od prodejny počítačů, a zeptal se ho, jestli neví, co se děje. „Ty lidi zmizeli jednoho krásného dne minulý týden,“ vykládal. „Prostě se vytratili. Všechno sbalili a vypadli. V krámě nezbylo zhora nic. My tady všichni bojujeme o život, protože strašlivě stouplo nájemný. Moc bych se nedivil, kdyby to teď zabalila obuv.“

„Zatraceně,“ ulevil jsem si.

„Je mi líto, kamaráde.“

Chvilí jsem listoval Zlatými stránkami, až se mi podařilo získat příslib jakéhosi pána, že mě dají „na záznam“.

„Kdepak zítra, to je vyloučené, to nemůžeme.“

Když už jsem držel Zlaté stránky, listoval jsem s povzdechem dál, až jsem se v jednom knihkupectví dopátral Pomocníka luštitelů. Řekli mi, že už mají jen jeden výtisk, ale že mi ho schovají.

Sotva jsem položil sluchátko, telefon zazvonil. Rychle jsem po něm sáhl a s nadějí v hlase řekl: „Lizzie?“

„Čekals dámu, co?“ dobíral si mě Sandy Smith. „Lituju, ale tou nemůžu sloužit.“

„Čekal jsem, že mi zavolá sestra.“

„To jistě.“

„Co pro tebe můžu udělat?“

„Spíš je to obráceně. Slíbil jsem, že ti dám vědět, až bude výsledek pitvy toho tvýho stopaře. Zjistili, že to byl srdeční infarkt. Zastavilo se mu srdce. Ve čtvrtek bude koronerovo líčení, nejvyšš půlhodinka, jen ověření totožnosti a tak. Doktor Farway přečte svůj nález. Možná tam budou chtít toho vašeho řidiče, toho Bretta.“

„Ten už u mne není. Nestačil by Dave?“

„Jo, asi jo.“ Pochopil jsem, že to není jeho věc.

„Děkuju ti, Sandy,“ řekl jsem zcela upřímně. „A jak je to s Joggerem?“

„To je jiná písnička.“ Najednou byl opatrný. „Zatím nemám žádné zprávy. Pokud vím, tak pitva ještě nebyla. V pondělí toho mají moc.“

„Dáš mi vědět, až se něco dozvíš?“

„To ti neslibuju.“

„Aspoň se snaž.“

Váhavě slíbil že ano a mne napadlo, jestli se nenechal zviklat těmi dvěma v civilu, jestli ho nepřesvědčili, že patřím k opozici. No nic, pokud šlo o Kevina Keithe Ogdena, dodržel slovo. Snad naše dlouholeté přátelství všechno překlene.

Chvilí jsem jen tak seděl a uvažoval o všem, co se v posledních dnech sběhlo. Pak zazvonil telefon a konečně se ozvala moje sestra.

„Prosím tě, tys nevynechal vůbec nikoho. Ze všech stran slyším, že mám volat Freddieho. Co se děje?“

„Nejdřív ze všeho jak se máš a kde teď jsi?“

„Neříkej mi, žeš na všechny strany vyslal SOS, jen aby sis se mnou popovídal.“

„Ne, to ne. Ale kdyby se to náhodou přerušilo... kde jsi?“

Nadiktovala mi číslo a já si je zapsal k ostatním. „Byt profesora Quippa,“ dodala suše.

Tak mě napadlo, že až na mne možná všichni věděli, kde moji sestru hledat. Měla v minulosti několik milenců, skoro všichni byli vousatí, ozdobení akademickými tituly, byť ne všichni byli vědci. Zdálo se, že profesor Quipp je poslední objev. Nedopustil jsem se však té chyby, abych tu hypotézu vyslovil nahlas a pak už ji nemohl vzít zpátky.

Začal jsem nesměle: „Chtěl jsem tě poprosit, jestli bys mi něco nemohla poslat na rozbor. Možná na chemii.“

„Co?“

„Neznámou tekutinu v desetikubíkové zkumavce.“

„To myslíš vážně?“ Zřejmě mne měla za blázna. „Co je to? Kdes to vzal?“

„Kdybych věděl, co to je, tak to neposílám na rozbor.“

„Drahý bratře...“ najednou byla přátelská. „Povídej.“

Vyprávěl jsem jí o tašce, kterou jsem našel v jednom ze svých vozů, a o šesti zkumavkách v termosce.

„Stala se spousta divných věcí,“ řekl jsem. „Chci vědět, co moje boxy vozí, a nemám jinou možnost, než obrátit se s tím na místního veterináře nebo Jockey Club. Proto volám tebe. Dám taky jednu nebo dvě ty zkumavky Jockey Clubu, chci být fér, jenže chci vědět, na čem jsem. Jakmile bych to předal oficiálním institucím, byl bych ze hry.“

To jí bylo jasné. Věděla dobře, jaké to je, když člověk nemá přístup k výsledkům výzkumu. Kdysi se jí to

stalo a nikdy ji to nepřestalo zlobit.

„Myslel jsem, že jistě znáš někoho s plynovým chromatografem nebo jak se to jmenuje, a že bys mi mohla nechat ten rozbor udělat soukromě.“

„Ano, to bych mohla,“ řekla zvolna, „jestli opravdu myslíš, že to je nutné. Někdo mi dluží službu, ale nechce se mi to jen tak proplýtvat. Povídej, co se ještě stalo?“

„Dva mrtví a prázdné schránky přidělané na šasi nejmíň tří z mých vozů.“

„Jací mrtví?“

„Jeden stopař a můj mechanik. Ten našel ty schránky.“

„Jaké schránky?“

„Možná na pašování.“

Mlčky uvažovala. „Asi je možné,“ řekla pomalu, „že poneseš zodpovědnost za to, co se děje, že tě budou podezírat.“

„Jo, to by mohli, zvlášť soudě podle těch policajtů, kteří tu dnes byli.“

„Ty policii nemiluješ, co?“

„Vím dobře, že je celá řada inteligentních, lidských policistů, kteří konají skvělou práci a cítí s lidmi, jenže já mám tu smůlu, že vždycky narazím na takové, co jim úsměv nikdy nezvlídní rty.“

Oba jsme měli v živé paměti, jak jsem kdysi dávno prosil policii (ne Sandyho, nebylo to v Pixhillu), aby zasáhla a ochránila jednu mladou ženu před surovým manželem. Řekli mi povýšeně, že domácí roztržky nejsou jejich věc. O týden později mladá žena zemřela na následky surového zbití. Nejvíce mě rozběsnilo, jak potom policisté lhostejně krčili rameny. Nešlo o citovou věc, já tu ženu znal jen povrchně, prostě mě pobouřila ta zničující lhostejnost úřadů. Po letech vyšla novela zákona, podle níž se násilí v rodině stalo věcí policie. Pozdě. Já se zatvrdil už ve dvaceti, ještě plný ideálů.

„Jak se ti vůbec daří?“ zeptala se Lizzie.

„V podniku máme dost práce.“

„A co milostný život?“

„Teď je zrovna pauza.“

„Kdys naposled donesl kytky předkům?“

„Včera.“

„Opravdu?“ Nevěděla, jestli mi má věřit. „Tedy... opravdu?“

„Opravdu. Ale přiznávám se, že to bylo od vánoc poprvé.“

„Ty a ta tvoje upřímnost! Říkám ti, že s ní budeš mít leda potíže...“ Na chvíli se odmlčela. „Jak sem chceš ty tajemné zkumavky dostat?“

„Nejspíš poštou, nebo kurýrem.“

„Hm. Co máš v programu na zítra?“

„Chtěl jsem jet do Cheltenhamu. Běží se Champion Hurdles.“

„Fakt? Od té doby, co přes překážky neriskuješ krk, jsem o dostizích ztratila přehled. Co kdybych za tebou zaletěla? Mám nárok na dva dny volna. Mohli bychom se dívat na dostihy v televizi, ty bys mi mohl všechno vyprávět a pak bychom spolu mohli jít někam na večeři. Ve středu bych letěla zpátky. Co ty na to?“

„Chceš přijít ke mně nebo na farmu?“

„Raději k tobě,“ řekla rozhodně. „Je to jednodušší.“

„V poledne?“

„Nejspíš.“

„Děkuju ti, Lizzie,“ řekl jsem procítěně.

„Brácho, jsi beton, tak přestaň s tím dojákem.“

„Kdes chytila tenhle způsob řeči?“

„V biografu.“

Usmál jsem se, rozloučil se s ní do zítřka a zavěsil. Přijede jako vždy puzená vnitřním nutkáním přispěchat na pomoc svým bratrům. Byla o pět let starší než bratr Roger a starala se o něj v dětství až do chvíle, kdy jsem se po šesti letech narodil já. Pak bděla nad námi oběma jako kvočna nad kuřátky. Kdyby sama měla děti, možná by mateřský vztah vůči mně ztratila, jako ho ztratila vůči Rogerovi, který měl buclatou, starostlivou manželku a tři syny. Já zůstal svobodný stejně jako Lizzie, a proto jsem byl nejen bratr, ale i náhradní syn.

Menší, hubená, nakrátko ostříhané vlasy prokvetlé stříbrem, přirozeně se pohybovala buď v černém akademickém taláru nebo bílé laboratorní kombinéze. Její činorodý mozek byl plný kvantových skoků, a hvězdných trpaslíků. Publikovala vědecké články, intenzivně se zabývala výukou a získala si jméno. Tu a

tam se vyspala se svými vousáči a byla, aspoň se mně zdálo, se životem spokojená.

Bylo to už dobře šest měsíců, co jsem vlakem vyrazil k jejímu skotskému prahu, abych s ní strávil dva dny. Společné povídání nashromážděné za šest měsíců a vtěsnané do dvou dní jí plně vyhovovalo. Přijet do Pixhillu na jeden večer, to byla celá ona. Celý týden by nevydržela nikde.

Seděl jsem v kanceláři a přemýšlel o Lizzie až do návratu Niny. Přijela s prázdným boxem, dostihové koně v pořádku odevzdala v příslušných stájích. Zastavila u čerpadel, natankovala a se zíváním šla do kanceláře hodit záznam o jízdě do určené schránky přesně podle instrukcí.

Vydal jsem se jí naproti. „Jak to šlo?“ zeptal jsem se.

„Bez zvláštních příhod, nezajímavé. Z jiného hlediska to pro mě samozřejmě zajímavé bylo. Dělo se něco tady?“

Potřásl jsem hlavou. „Vlastně ne. Přišla policie kvůli Joggerovi. Taky jsem zařídil vzpomínkový pivní večer v hospodě, takže zítra máme k dispozici úplný jmenný seznam. Zlobí počítač. Jo, až umyjete vůz, něco vám ukážu.“

Zhnuseně se zadívala na zaprášené vozidlo. „To myslíte vážně, že box musím umýt?“

„Harve to od vás očekává. Umýt zvenčí i uvnitř.“

Úkosem se na mne zadívala. „S tímhle Patrick Venables určitě nepočítal.“

„Tajný agent je tajný agent,“ namítl jsem mírně. „Udělal bych to za vás, ale kdyby se do toho vrátil Harve, rozplynula by se moje autorita jako mýdlová pěna.“

Budiž jí řečeno ke cti, že už nenamítla ani slovo a zavezla vůz k mytí. Pak se na něj vrhla s vodou pod tlakem a okna vyčistila, až se blýskala.

Harve se skutečně vrátil v okamžiku, kdy se pilně činila. Považoval to za samozřejmost, natankoval a čekal, až se uvolní místo k mytí. Já se zatím vrátil do kanceláře a využil chvilku volného času k přerovnání věcí na tácu z kantýny. Čtyři ze záhadných zkumavek jsem odstranil z dohledu a zastrčil je až na konec zásuvky v psacím stole. Pořád mi ještě zbývalo dost času. Vzal jsem nenačatý balíček se sendviči a přečetl si nálepku: Hovězí s rajskými jablíčky. Byla tam taky cenovka a datum, do kterého se doporučovalo sendviče spotřebovat. Datum z minulého pátku.

V pátek jsem jezdil pendl pro Marigold a našel tu tašku s termoskou. Sendviče z pátku? Jenže já nikde nestavěl, stájníci neměli příležitost kupovat sendviče ani cokoli jiného.

Zamračil jsem se. Hovězí s rajskými jablíčky... to mi něco říkalo... Hovězí s rajskými jablíčky jsem viděl v posledních dnech někde ve smetí... ale kde? Pak se mi pomalu rozednilo. Bylo to ve smetí z Brettova boxu, no ovšem!

Do kanceláře vešla Nina a svezla se do křesla na protilehlé straně psacího stolu.

„Co mám na zítra?“ zeptala se. „Dnes jsem se velice poučila o dostizích, o pašování zato vůbec ne.“

Obávám se, že si Patrick představoval, že na všechno hned přijdu, že hned zjistím, co se děje, jenže tady bych taky mohla strávit celý měsíc a nezjistit vůbec nic, aspoň podle dneška soudíc.“

„Nikdo neví co se děje, nikdo nic neviděl. Vy jste tu nejspíš proto, abyste zjistila, co by se dít mohlo.“

„Což poznáte vy líp než já.“

„Ne, myslím že ne. Když někde jsem, neděje se nic právě proto, že tam jsem. Nejradši bych vás poslal na jízdu do Francie, Irska nebo Itálie, ale je v tom háček.“

„Jaký háček? Já bych jela docela ráda.“

„Na tak dlouhou jízdu musím poslat dva řidiče.“

„To je v pořádku.“

Usmál jsem se. „Právě že ne. Manželky ženatých řidičů si nepřejí, aby jejich muži jezdili do ciziny s ženskou. Pat proto nikdy nejezdí ven a zlobí se kvůli tomu. Mohl bych ji vyslat s Nigelem, ten je svobodný, ale s tím zase jet nechce, protože by prý dokázal svést i jeptišku.“

„Zato mě ne, to se spolehněte.“ Jen jestli.

„Uvidíme, až se nějaká jízda bude hodit. Pokud jde o zítřek, moc toho nemáme. V týdnu, kdy se běží Cheltenham, se na jiných závodištích koná málo dostihů. V pátek už toho zase bude hodně a v sobotu se nezastavíme, když všechno půjde dobře. Jste ochotná jezdit v sobotu?“

„Zdá se, že budu muset.“

„Hm.“ Předklonil jsem se, sáhl po dvou zbývajících zkumavkách na papírovém talíři a zeptal se jí, jestli něco podobného kdy viděla.

„Asi ne. Proč?“

„Bylo to v jednom z mých boxů, schované v téhle termosce.“

Rázem ožila, únava z ní spadla.

„Co je to?“

„Nevím. Je ale možné – lze to zvažovat skutečně jen jako možnost – že ten maskovaný vetřelec hledal v kabině boxu právě tohle, protože to skutečně v kabině devítky bylo. Bylo to v tašce s nenačatými sendviči, v termosce plné nevypité kávy.“

Vzala jednu zkumavku a podržela ji proti světlu.

„Co v ní je?“

„To taky nevím. Myslel jsem si, že by to mohl zjistit Patrick Venables.“

Položila zkumavku a s potlačovaným vzrušením řekla: „To je první hmatatelný důkaz, že se tady něco děje.“

Sáhl jsem po sendvičích a ukázal jí nálepky.

„Brett, to je řidič, který s devítkou vezl minulý čtvrtek dvouletky do Newmarketu...“

„Ten co dal výpověď?“

Přikývl jsem. „Brett – aspoň myslím že Brett, protože Dave měl průjem – prostě jeden z těch dvou koupil cestou takového sendviče, protože jsem stejný obal našel ve smetí ve voze po jejich návratu. Vyhodili smetí do odpadků v pátek ráno, když box čistili. No nic. Řekněme, že Brett koupil sendviče u pumpy v South Mimms, řekněme... můžeme připustit... že tyhle sendviče jsou ze stejné prodejny?“ Odmlčel jsem se. Nina poslouchala bez komentáře. „Dave nabral stopaře v South Mimms. Takže... co když tyhle sendviče cestovaly s Kevinem Keithem Ogdenem?“

Jakmile tuhle možnost zvážila, uvažovala stejně jako já a došla ke stejnému závěru.

„Pokud ty zkumavky patřily mrtvému cestujícímu, těžko nějak souvisejí s prázdnými schránkami na podvozcích. Možná že to vůbec nijak nesouvisí ani s vaším podnikem. Ten člověk nemohl tušit, že zemře. Nejspíš ty zkumavky někam vezl.“

„Obával jsem se, že s tímhle přijdete.“

„Každopádně je to zajímavé. A...“ zamyšleně se odmlčela.

„Ano?“

Řekla mi, k čemu ještě došla, a já na to přikývl. „Nutí to k zamyšlení, co?“

„Vy mě vlastně nepotřebujete.“

„Potřebuju vaše oči.“

Harve dokončil práci a připojil se k nám v kanceláři. Zeptal se Niny, jak jí to šlo a jestli má nějaké dotazy. Poděkovala mu a snažila se přitom mluvit aspoň trochu lidově. Bylo by mě zajímalo, jak často asi ze sebe dělá jiného člověka Patricku Venablesovi kvůli.

Ozval se telefon. Volal Sandy.

„Pokud jde o Joggera, k líčení dojde ve středu v deset u winchesterského koronerova soudu. Prý to jen zahájí a hned zase odročí až do vyšetření. To se v případech smrtelných úrazů dělá. Ptal jsem se, jestli tě tam budou chtít, ale prý ne. Budou chtít Harva, protože Joggera našel, a doktora Farwaye samozřejmě. K líčení v případě Kevinu Keithu Ogdena budou chtít Dava. Řeknu mu, kdy a kam se má dostavit. OK?“

„Děkuju ti, Sandy.“

Položil jsem sluchátko a sdělil Harvovi, že musí ve středu na chvíli ke koronerovi. Pokrčil rameny, netvářil se nadšeně. Pak znovu zazvonil telefon, jako na pokračování. Ozval se však zcela cizí nosový hlas, nadřazený a důležitý.

„U telefonu John Tigwood.“

„Prosím...“

„Maudie Watermeadová mi doporučila, abych se na vás obrátil.“

„John Tigwood... nejste přítel její sestry Lorny?“

Ostře mne opravil. „Jsem ředitel Centaur Care.“

„Ano, to vím.“

Harve zamumlal: „John Tigwood, namyšlený cvok, věčně našťávaný.“

„Co pro vás mohu udělat?“ řekl jsem zdvořile do aparátu.

„Potřebuji dovézt několik koní.“

„Rádi to zařídíme,“ řekl jsem vřele. „Kdykoli si budete přát.“ Co se dá dělat, obchod je obchod. Ať už jsem měl na Tigwooda jakýkoli názor, jeho peníze ochotně vezmu.

„V Yorkshiru se ruší jedna farma pro vysloužilé koně,“ řekl důležitě, jako by to byla světoborná věc.

„Přislíbili jsme, že se koní ujmem a najdeme jim nové domovy. Watermeadovi se uvolili umístit dva, nechají je v dolním výběhu, Benjy Usher také bere dva. Ještě se obrátím na Marigold Englishovou, i když je tu nová. A co vy? Nechcete se připojit?“

„Ne, je mi líto,“ řekl jsem rozhodně. „Kdy chcete ty koně dovézt?“

„Šlo by to zítra?“

„Jistě.“

„Dobře. Lorna chce jet s sebou jako stájník.“

„Jistě, v pořádku.“

Řekl mi kam jet a já mu řekl, kolik to bude stát.

„Poslyšte, já doufal, že to uděláte zdarma, je to přece dobrý skutek.“

„Je mi líto, ale to nejde,“ řekl jsem omluvně i zcela nekompromisně.

„Přece to děláte pro Lornu!“

„Pochybuj, že by vám Maudie slíbila, že koně povezu zdarma.“

Po krátké odmlce řekl neochotně: „Varovala mě.“

„Hm. Chcete tedy, abych ty koně přivezl?“

Poněkud dopáleně ustoupil: „Zaplatím. Ale myslím si, že byste mohl být velkorysejší. Konec konců jde o dobrou věc.“

„Přece se můžete obrátit na jinou firmu,“ namítl jsem. „Třeba vám to někdo udělá gratis.“

Z jeho mlčení jsem poznal, že už to zkoušel, možná i na víc místech. Z Pixhillu do Yorkshiru, kam jsem měl jet pro geriatrické případy, pro staré koně na nejistých nohách, abych je dovezl do nových domovů, bylo hodně daleko.

Jakmile John Tigwood zavěsil, tlumočil jsem jeho pokyny Harvovi. Nina, která slyšela jenom co do telefonu říkám já, se zeptala, o co šlo.

Harve znechuceně odpověděl: „Je tu takovej praštěnej domov pro starý koně, a tenhle John Tigwood je tady všude lidem vnucuje. Majitelům těch koní účtuje, že se o ně stará, ale lidem, co je u sebe mají, nedává nic. Je to podvod. A k tomu má ještě tu drzost, že chce od Freddieho, aby koně vozil zdarma, ve jménu milosrdenství.“

Usmál jsem se. „Je to jedna z místních dobročinných akcí. Lidé vybírají peníze na dobré skutky někdy dost tvrdě. Přiznávám, že jsem byl připravený ty koně odvézt zdarma, ale nemám rád, když mě někdo k něčemu nutí a ještě navíc to není čisté. Vsadil bych se, že majitelům těch koní Tigwood dopravu naučtuje, takže nevím, proč by mi v tom případě neměl zaplatit.“

„Ovšem teď jde o to, kdo pojede,“ řekl Harve.

„Ať už jede kdokoli, musí vzít Lornu Liptonovou, sestru paní Watermeadové, která pojede jako stájník.“

Zadíval jsem se do rozpisu jízd. „Musíme tam poslat devítku. S tou po Brettovi bude ode dneška jezdit náš nový řidič, jmenuje se Aziz. Začne s těmi stařečky.“

„Jaký nový řidič?“ zeptal se Harve.

„Přijal jsem ho dnes dopoledne, když už jsi byl pryč. Z těch pěti, co se přišli představit, byl nejlepší.“

Zapsal jsem do rozpisu Centaur Care, devítku, a do záhlaví jsem napsal Aziz.

Centaur Care znělo podobně jako Centre Care, takže se mi to pořád pletlo. Byla to miniaturní instituce, sestávající doslova z přízemní chaty (jinak se to popsat nedá) u asi hektarové pastviny na kraji Pixhillu a z chatrných prkenných stájí, do kterých se vešlo šest smutných zákazníků s mizernými vyhlídkami do budoucnosti. Stáje jen tak tak splňovaly povinnou normu, a to ještě s přivřenýma očima obecního úřadu, protože šlo o dobročinnost. John Tigwood svým důležitým, důstojným chováním na veřejnosti podnik v očích místních občanů povýšil na záslužnou, závažnou instituci. Byl jsem si skoro jistý, že mnozí z těch, kteří na něj přispěli, nikdy neviděli, jak vlastně vypadá.

Po celém Pixhillu byly roztroušené pokladničky na sbírky pro Centaur Care. Byla v nich škvíra na peníze a dojemné nápisy jako Život pro životního přítele. John Tigwood pokladničky pravidelně obcházel, vybíral a zapisoval, co vybral. Jednu pokladničku nechal u nás v kantýně a pak zuřil, když ji přišel vybrat. Byly tam jen knoflíky, sušenky a prošlé kondomy. „Budte rád, že nejsou použité,“ řekl jsem tehdy, ale on to neoceníl.

Harve si prohlížel celý rozpis. Když se doslechl, že počítač stávkuje, odevzdaně pokrčil rameny. Stejně jako já měl nejraději rukopisnou plachtu s rozpisem. Vlastně ještě raději měl rozpis napsaný křídou na tabuli, ale tu jsem mu vyhodil. Jakmile jsme zavedli počítače, nemohli jsme si dovolit tolik prachu z křídly. Oznámil jsem Harvovi, že z Joggerovy dodávky někdo ukradl všechno nářadí. Zanedával, ale nic zvláštního z toho nevyvodil. Řekl jsem taky, že si musíme opatřit novou plošinu na zajištění pod boxy. Přikývl a doporučil mi, abych se s tím obrátil na Nigela.

„Ten to hravě vyrobí. Nepotřebuje k tomu nic než kus silný překližky a kolečka. Je šikovnej, to se mu musí nechat.“

Měl jsem co dělat, abych se nerozesmál. „Zítra se do toho může pustit,“ přikývl jsem. Po krátké úvaze jsem pak došel k rozhodnutí. „Ve středu by Nigel mohl jet do Francie pro koně dcery Jericha Riche. Tady Nina s ním pojede jako druhý řidič.“

Harve se na mě překvapeně podíval a legračně povytáhl obočí.

„Já ji varoval. Tvrdí, že je odolná.“

„Nezná Nigela!“

„Umí si poradit s koňmi,“ poznamenal jsem. „Dcera Jericha Riche chce, aby s sebou jel někdo, kdo se postará o koně. Nina může zvládnout oboje, jet jako druhý řidič i jako stájník.“

„Přece jste ale říkal, že by měl jet Phil s Šestkou a Dave jako doprovod.“

„Rozmyslel jsem si to. Pojede Nigel s Ninou. Můžou jet tou čtyřkou, co dnes měla Nina. Bude to lepší, úspornější.“ Obrátil jsem se k Nině: „Budete potřebovat věci na noc.“

Přikývla. Když Harve odešel naproti dalšímu vracejícímu se vozu, zeptala se: „Vy asi budete chtít, aby někdo spal v boxu, že?“

„Ano, je to ten, co má na spodku tu válcovitou schránku.“

„Dobře. Takže teď návnadu, aby všichni věděli, že právě tenhle box jede do Francie. Třeba se někdo chytí.“

„Hm.“ Váhal jsem. „Nikdo od vás nechce, abyste se vystavovala nebezpečí.“

Usmála se. „Nebuďte si tím tak jistý. Patrick klade na lidi velké nároky.“ Nedělalo jí to starosti. „Nechystám se přece k seskoku padákem do okupované Francie.“

Byla nicméně přesně ten typ, který si za války takhle počínal. Jako by mi četla myšlenky, přikývla a dodala: „Moje matka skutečně seskočila. Přežila, teprve pak jsem se jí narodila já.“

„To jen tak nedoženete.“

„Mám to v krvi.“

„Máte děti?“

Mávla rukou. Bylo to gesto nesentimentální matky, mající k ruce vychovatelky. „Tři, všechny už příliš staré na poníky, vyletěly z hnízda. Můj muž zemřel už dávno. Najednou byl život nějak prázdný, nudný, sport už mě taky nebavil, a tak... Patrick se objevil jako spasitel. Ještě něco?“

„Ne.“

Plně jsem ji chápal a ona to dobře věděla. Nevědomky se v ní vzedmula vlna citu a sebepoznání. Potřásla hlavou, jako by ten okamžik chtěla zaplašit. Vstala. Vysoká, schopná, jezdčyně a milovnice koní, ale koně sami o sobě jí nestačili.

„Pokud mne zítra nebudete potřebovat, zajela bych za Patrickem do Londýna, dovezla mu ty zkumavky, všechno s ním probrala a vrátila se ve středu. V kolik?“

„Odtud musíte vyjet v sedm. Z Doveru pojedete lodí do Calais, na místo dorazíte asi v šest. Až se ve čtvrtek budete vracet, samozřejmě dovezete obě dcery Jericha Riche tam, kam si přeje. Sem se vrátíte nejspíš kolem desáté.“

„Dobře.“

Pečlivě zabalila obě hnědé trubičky do kapesníku a schovala je do kabelky. Krátce kývla na rozloučenou, vyšla k vozu a nenápadně se vzdálila.

Vytáhl jsem ostatní čtyři zkumavky ze zásuvky, každou zabalil zvlášť pečlivě do papíru a strčil je do kapsy. Pak jsem vylil obsah hrníčku zpět do termosky, termosku zazátkoval a zašrouboval uzávěr. Poté jsem sendviče i termosku dal zpátky do tašky, že si to odnesu domů.

Pracovní den končil. Několik vozů sice ještě bylo na cestě, ale na ty jsem už nečekal. Řidiči s tím nepočítali, kdybych je začal kontrolovat, považovali by to za znamení nedůvěry. Ovšem v průběhu dne dva telefonovali, jeden z devítky, kterou jsem poslal do Irska s březími klisnami, jeden z Francie, z boxu přivážejícího dvouletky pro Michaela Watermeada. Z obou telefonických zpráv jsem se dozvěděl, že se vozy vrátí nejdříve tak ve dvě, ve tři ráno.

Z mého hlediska to bylo normální, ale pro Michaela Watermeada to znamenalo nepříjemnou komplikaci. Zařídil jsem už, aby se vůz s jeho koňmi vrátil přímo k nám do podniku, kde oba mladé koně necháme přes noc v našich stájích. Ale teď jsem si uvědomil, že jsem to Michaelovi zapomněl říct.

S potlačovaným zívnutím jsem namačkal jeho číslo. Zastihl jsem ho doma.

„Ve dvě ráno!“ bránil se. „Přece víš, jak to dopadá, to jsou pak celé stáje vzhůru nohama. Rámus a světlo, když koně spí, a vyspat se musí, jak známo.“

„Kdybys chtěl, tak ti ty dva dvouleté nechám do rána tady u nás,“ navrhl jsem, jako by mě to teprve v tu chvíli napadlo. „Těm to neuškodí. Prý snázejí cestu dobře, můj řidič říká, že jsou klidní a žerou.“

Michael brumlal: „Mohls to zařídit chytřeji.“ Pokáral mne jen mírně, jako vždy se ovládal a choval se civilizovaně.

„Ke zdržení dochází v Calais,“ vysvětloval jsem. „Tvoji koně se dostanou do Doveru nejdříve v deset večer, aspoň se mi to tvrdí. Je mi líto, Michaeli, ale s tímhle nic nepořídíme, to není naše chyba.“

„Ano, dobře, uznávám. Ale je to sakra k vzteku. No nic, těm dvěma dvouletkům to snad neublíží. Pošli je sem ale brzo ráno, aby tu byli, až moji stájníci přijdou do práce, tak v půl sedmé.“

„Pošlu je včas,“ slíbil jsem.

„Tak tedy dobře.“ Odmlčel se. „Máš... jsou nějaké novinky o tom tvém chudákovi mechanikovi?“

„Policie se nás tady na všechno možné vyptávala, jak to mají ve zvyku u smrtelných úrazů.“

„Byla to smůla, že tam spadl.“

„Velká.“

„Kdybych pro tebe mohl něco udělat, dej mi vědět.“

„Děkuju, Michaeli.“

„Pozdravuje tě Maudie.“

S povzdechem jsem zavěsil. Maudie. Pak jsem zavolał do hřebčína, kde čekali transport z Irska.

„Vaše klisny jsou teď na trajektu, ale ve Fishguardu nepřistanou před jedenáctou večer. Pojedou pak rovnou k vám, na místo by mohly dorazit tak ve tři ráno. Je to v pořádku?“

„Jo, jistě, stejně budeme celou noc vzhůru u hříbat.“

Všechny povinnosti splněné. Unaveně jsem vstal, vzal tašku, zamkl kancelář, ale nechal otevřenou kantýnu, aby se do ní dostali řidiči. Pak jsem šel ven a sedl do svého fourtraku, svého všedního vozidla. Občas, když jsem si do něj sedal, se mi zdálo, jako by se moje „jaguárová osobnost“ vytrácela. Pod slupkou podnikatele se ale ještě skrýval žokej, a já najednou cítil, že ho musím za každou cenu zachovat při životě, že nesmím dopustit, aby vymizel, že dál musí být ochotný riskovat denně krk, i když už to dlouho nedělá.

Jel jsem domů, najedl se, šel spát.

Musím občas zapřáhnout jaguára, říkal jsem si.

Brzy po půl sedmé jsem už byl oblečený, nasnídaný a na cestě na farmu, abych se podíval, jak se věci mají.

Box, který z Francie přivezl hříbata pro Michaela Watermeada, stál pokojně na svém místě. Řidič nikde, ale pod stěračem jsem od něj našel vzkaz. Nemohl by je k Watermeadům odvézt někdo jiný? Mám toho zrovna dost, překročil jsem hodiny a myslím, že na mne jde chřipka. Omlouvám se, Freddie. Podpis Lewis, čas 2.30, úterý.

Čert vem chřipku, vztekal jsem se, a vůbec, čert vem všechny neviditelné nepřátele.

Odemkl jsem kanceláře a šel do své místnosti pro rezervní klíče od Lewisova boxu. Rozhodl jsem se, že nejjednodušší bude, když k Michaelu Watermeadovi s hříbaty zajedu sám. Lepší než čekat, až bude po ruce volný řidič. Odemkl jsem tedy box, naložil naše trpělivé, klidné hosty ze stájí a zavezl je necelé dva kilometry k cíli.

Michael už čekal na dvoře. Významně se podíval na hodinky, na kterých se velké ručička blížila k sedmičce, místo aby ukazovala dohodnutých šest třicet.

Když jsem seskočil z kabiny, začal se Michael tvářit míň nemilostivě. Byl v neobvykle špatné náladě.

„Freddie! Kde je Lewis?“

„Dostal chřipku.“

„K sakru!“ Michael v duchu počítal. „Co uděláme s Doncasterem? Tyhle chřipky trvají dlouho.“

„Pošlu ti spolehlivého řidiče,“ sliboval jsem.

„To už nebude ono, Lewis nám pomáhá při sedlání a vůbec. Někteří z těch lenochů dojedou na závodistiště a spějí v kabině až do chvíle, kdy se jede domů. Patřil mezi ně ten tvůj Brett, toho jsem fakt nemohl vystát.“

Vydal jsem ze sebe neurčité sympatizující zvuky a šel sundat rampu, abychom se dostali k hříbatům.

Začal jsem odvazovat první.

„Zatraceně! Myslel jsem, že Francouzi s nimi někoho pošlou.“ Michael se zlobil, plavou hlavu zakloněnou, hlas naříkavý.

Kdokoli jiný – jako třeba prchlivý Jericho Rich – by v takovém rozladění řval vzteky.

„Lewis nás včera telefonicky informoval, že se francouzský stájník z Calais vrací,“ vysvětloval jsem.

„Zřejmě se bál, že bude mít přes Kanál mořskou nemoc. Lewis mě ujistil, že to sám zvládne, a tak jsme si řekli, že to bude rychlejší než shánět náhradníka. Kam chceš, abych to hříbě zavedl?“

Mladý kůň na konci provazu vesele přešlapoval. Vtom už k nám klusem mířil hlavní Michaelův stájník.

Převzal ode mne hříbě a odváděl je do nového domova.

Když jsme vyložili druhé hříbě, Michael už měl lepší náladu, až byl vlídný jako obvykle. Pozval mne před odjezdem na kávu. Šli jsme spolu do kuchyně, kde za dlouhým borovým stolem sedávali hosté a sami se

obsluhovali topinkami a pomerančovou šťávou.

Byla tam Maudie, v džínách a teplákové bundě, vlasy ještě po ránu rozcuchané, obličej nenalíčený. Když jsem ji na uvítanou políbil, tvářila se nepřítomně a ptala se po Lewisovi.

„Má chřipku,“ řekl Michael stručně.

„Pomáhá přece dětem s králíky! Zatraceně! Nejspíš to budu muset zvládnout sama.“

„Zvládnout co?“ zeptal jsem se neopatrně.

„Vyčistit králíkárný a výběh.“

„Dej si pozor,“ dobíral si mne Michael. „Jinak to těm králíkům budeš čistit ty. Maudie, ať to udělají děti, už jsou dost velké.“

„Jsou oblečené do školy,“ namítla Maudie, a skutečně, v tu chvíli děti přiběhly, hladové, oblečené v úpravné šedi, a běžely políbit tatínka na dobré jitro. Za dětmi, k mému úžasu, sešla dolů moje dcera Cinders.

Taky byla v šedém. Jak jsem potom pochopil z dětského švadronění, chodila s ostatními do stejné školy a tu noc u Watermeadových přespala. Hugo nemohl dost dobře tušit, že tam přijdu na snídani.

Pozdravila mě nedbale jako člověka, kterého viděla jen jednou a který se zná s jejími rodiči. Soustředila se na ostatní děti. S těmi se bez zábran bavila a smála.

Snažil jsem se na ni nedívat, ale nepřestával jsem její přítomnost vnímat, jako bych měl zvláštní čidla.

Seděla proti mně, hezky upravená, tmavovlasá, temperamentní, vyrovnaná, milovaná. Nebyla moje, nebude moje, nikdy. Jedl jsem topinky a litoval, že všechno není jinak.

Nejmladší Watermeadová se zeptala: „Kdo vyčistí králíkárný, když má Lewis chřipku?“

„Třeba Ed,“ Maudie nabídla služby staršího syna.

„Ale mami! Toho přece nikdo nedonutí, jako brácha je k nepotřebě. Lewis králíky miluje, hladí je a mazlí se s nima. Skáčou po něm. Nikdo to s nima neumí jako Lewis. Přála bych si, aby byl můj brácha.“

Michael povytáhl obočí. Ani on, ani Maudie si jistě nepřáli povýšit Lewise do role syna.

„Kdo je Lewis?“ zeptala se Cinders.

„Jeden z Freddieho řidičů,“ vysvětlovaly děti. Vyprávěly jí o flotile dopravních boxů a že jsou moje.

„Aha,“ nezajímalo ji to.

Michael prohlásil, že odpoledne pošle jednoho ze stájníků, aby králíkárný vyčistil, a Maudie pobízela děti jako hejno vrabců, aby už dojedly a běžely si sednout do auta, aby je mohla odvézt do školy na půl devátou.

Po jejich odchodu bylo najednou v kuchyni pusto a prázdno. Dopil jsem kávu a zdvihl se. Poděkoval jsem Michaelovi za pohostinství.

„Vždy vítán,“ řekl vlídně.

Zavadil jsem očima o jednu z všudypřítomných Tigwoodových pokladniček, ležící na okně.

„Abych nezapomněl... dnes jeden z mých boxů jede pro vysloužilé steeplery do Yorkshiru. John Tigwood mi řekl, že si dva z nich bereš do dolního výběhu. Mám sem přijet se všemi? Chci říct: o které dva stojíš?“

Nijak mne nepřekvapilo, když se zatvářil podrážděně. „Do toho mě zase dostala Lorna. Ať si je s tím hnusným malým chlapem rozeberou v tom jeho strašném podniku sami. Prosím tě, hlavně se postarej, ať dostanu takové, co nemají smrt na jazyku. Řekl jsem Tigwoodovi, aby ty poslední dva poslal na nucenou, ať mají konec trápení. Nutit takové stařečky, aby se za každou cenu drželi na nohách, je sentimentální nesmysl, to ovšem před dětmi nesmím vyslovit, ještě nechápou, že smrt může být vysvobození.“

Šel na dvůr a chystal se vyjet na pláně sledovat ranní práci. Zničehonic se mě zeptal, jestli se s ním nechci jet podívat, jak běží Irkab Alhawa při ostrých cvalech.

Okamžitě jsem pozvání přijal, udělalo mi radost, byla to nemalá poklona. Svým shogunem na vysokých kolech nás odvezl na výhodné stanoviště na konci cvičné dráhy. Bylo odtamtud výborně vidět na koně cválající do kopce, vždy tři a tři nás těsně míjeli a zastavovali kousek nad námi.

Za svůj život jsem jako jezdec při pracovních cvalech strávil nespočetná rána. Občas jsem cvaly jezdil i teď, pokud se mi naskytla příležitost. Aby mi jízdu nabídl Watermead, nepřicházelo v úvahu, protože překážkový jezdec mé výšky, ať aktivní nebo v penzi, je na mladé rovinové koně příliš těžký.

„Jak to vypadá s Irkabem?“ zeptal jsem se nezávazně.

„Výborně, výborně.“

Michael mluvil s velkou dávkou sebedůvěry, úzkost trenéra favorita Derby se zatím skrývala pod povrchem, rok teprve začínal. V červnu Michael začne trpět nespavostí.

Sledovali jsme dvě trojice koní, cválající kolem podle programu. Michael řekl: „V příští trojici běží Irkab, po naší straně. Poznáš ho podle bílé hvězdy.“

„Výborně.“

Tři koně se tryskem blížili. Pohybovali se lehce, jako stíny na tmavé dráze. Irbab Alhawa, kůň s obtížným arabským jménem, se jako dvouletý moc neproslavil, pozdě vyspěl a prokázal své velké možnosti teprve loni v říjnu při Middle Park Stakes. Lewis ho tehdy vezl do Newmarketu jako jednoho z mnoha Watermeadových svěřenců a vrátil se s objevem, který přilákal do Pixhillu zástupy lidí od tisku jako magnet.

O dva týdny později kůň potvrdil, že vzbuzené naděje byly oprávněné, když působivě o šest délek zvítězil v Dewhurst Stakes, ve vrcholném dostihu sezony pro dvouleté. Porazil všechny soupeře, které Newmarket proti němu dokázal na své vlastní dráze postavit. Tak se stalo, že se v průběhu tiché zimní nečinnosti z Irbab Alhawy stala legenda. Jméno koně přispívalo k jeho kultu. Tisk jméno překládal do angličtiny jako Let s větrem, což se lidem líbilo. Nicméně jsem se doslechl, že ten překlad správný není. Na tom ostatně nezáleží. Irbab Alhawa byl dar osudu pro Michaela, pro Pixhill, pro Lewise a samozřejmě i pro Freddieho Crofta.

Hnědý zážrak s úzkou bílou hvězdou rozeznatelnou na značnou dálku se k nám do kopce blížil s lehkostí. Díky daru přírody, jaký dostává do vínku jen několik šťastlivců ať už dvou – či čtyřnohých, šťastlivců, u kterých krása pohybu splývá s rychlostí, se vlnil v dokonalé souhře svalů a hmoty.

Pocítil jsem závist jako pokaždé, když se ocitnu poblíž velkých koní. Netoužil jsem po tom na nich jet, chtěl jsem být jedním z nich, letět s větrem. Samozřejmě to byl nesmysl, ale po tolika letech strávených mezi těmi nádhernými zvířaty jsem měl pocit, jako by v nich byla část mého já, moje pokračování.

Všichni se ovšem z Michaelova zázračného dítěte neradovali. Protože lidská povaha je taková, jaká je, část dostihového světa by se vůbec nezlobila, kdyby Michaelova koně potkalo nějaké neštěstí. Michael nad tím jen krčil rameny. „Vždycky bude závist a nenávisť. Jen se podívejte, jak to někteří politici podporují. Pokud mi někdo závidí, je to jeho problém, ne můj.“ Michael, klidný a civilizovaný, podceňoval sílu bezdůvodné nenávisti.

Irbab Alhawa procválal kolem nás, statný a majestátní. Michael se ke mně s úsměvem otočil, ale viděl, že není třeba slov. U tak nádherného zvířete byla slova věru zbytečná.

Odjeli jsme zpět do stájí. Poděkoval jsem. Přikývl. Zvláštní, ale ten pracovní cval nás jaksi sblížil, stali se z nás přátelé, ne jen známí.

Vrátil jsem se s Lewisovou super-šestkou k nám na dvůr a pohltila mne práce. Už jsem zase přistál nohama na pevné zemi. Aziz nastoupil do práce. Harva Azizův temperament a zářivé úsměvy zřejmě vyváděly z míry, vypadal jako omámený a uvítal můj návrat s úlevou. Hlásil, že se marně snaží vysvětlit Azizovi, kterému se nelíbí jeho první úkol, že práce je práce.

„Zařijete tu taky pestrost a lesk,“ ubezpečil jsem Azize, „ale stane se, že někdo musí odvézt kdysi slavné stařečky. Jindy možná povežete vítěze Derby. V každém případě jde o to dovézt náklad v pořádku a živý na místo určení.“

„OK.“

„Taky si pamatujte, že koně za jízdy podřimují, tedy když jedete plynule, stejnou rychlostí po dálnici. Když z dálnice sjedete a dostanete se na kruhový objezd, koně se vzbudí, nevědí kde jsou a začnou se potácet, jak chytají rovnováhu. Tak je to se všemi koňmi, jenže ti, co dnes povežete, těm se nohy třesou pořád, s těmi musíte zvlášť opatrně, jinak se vám budou válet po podlaze a mlátit nohama. I kdyby to přežili, zákazník by nám za jízdu nezaplatil.“

Aziz poslouchal moje kázání zpočátku s úsměvem, nebral mne vážně, ale pak se zamyslel. Správně se slušelo, aby během mého kázání zdvořile přikyvoval.

Zeptal jsem se zvolna: „Přece jste jezdil s přepravním boxem?“

„Jistě,“ odpověděl bez zaváhání. „Samozřejmě jezdil, ale jen v místě, po Newmarketu a do Yarmouthu. Po dálnici ne.“

Harve se zamračil, ale na nic se neptal. Mně v hlavě vyskočilo hned několik otázek, ale v tu chvíli se na scéně objevila Lorna Liptonová. Projela branou v drahém rudém range roveru, patřícím do šlechtické třídy safari vozů, vymyšlených pro drsnou Afriku a hladké pixhillské silnice.

Lorna, starostlivá a věci oddaná, seskočila z auta a běžela mne symbolicky políbit. Plavovlasá, modrooká, dlouhonohá, třicetiletá, bohatě rozvedená, krásná Lorna se mi přísně zadívala do očí a prohlásila, že jsem zvíře, protože chci za odvoz stařeček zaplatit.

„Aha. Copak John Tigwood tu jízdu majitelům neúčtuje?“ zeptal jsem se.

„To je něco úplně jiného.“

„Jo, to je výhodné, aspoň se snaží, aby to pro něj výhodné bylo.“

„Centaur Care potřebuje peníze.“

Neutrálně jsem se usmál a představil jí Azize jako řidiče. Zamžikala. Aziz jí potřásl rukou a zářivě se na ni

usmál. Lorna rázem zapomněla na moje lakomství a nadšeně začala Azizovi vysvětlovat, jak spolu pojedou na pouť milosrdenství a že to je pro člověka ctí smět se zapojit do pomoci životním přátelům.

„Ano, máte pravdu,“ přikyvoval Aziz.

Úkosem se na mne podíval a ušklíbl se, jako by chtěl říct, abych nevyzrazoval, co si o tom doopravdy myslí. Napadlo mne, že Aziz je trochu uličník, ale s uličníky bývá zábava, pokud to nepřeženou.

V tu chvíli nás svou přítomností poctil pan John Tigwood. Byl bych se bez něj rád obešel. Namyšlený cvok, věčně našťetěný, jak o něm říkal Harve, se vynořil z kávové hnědé dodávky, ozdobené ze všech stran nápisy Centaur Care – péče o přestálé koně v zářivě bílém provedení. Vykročil k nám důstojným, důležitým krokem. Měl šedé manšestrové kalhoty, rozhalenku a těžký vlněný svetr. Větrovku nesl v ruce.

„Dobré jitro, Freddie.“

Snažil se mluvit důležitě, ale člověk stejně poznal, že se pod tím nátěrem sebejistoty neskrývá zloha nic. Tigwood byl v jádře slabý, neúspěšný člověk, který si sám pro sebe vymyslel zvláštní roli. Je to celkem běžný úkaz, a možná ani není odsouzeníhodný. Co nakonec má takový člověk dělat? Jen tak živořit a lomit rukama?

Vždy jsem si myslel, že Centaur Care jako dobročinná organizace existuje odpradávná. V to úterní ráno mne však napadlo, že si to celé možná vymyslel sám Tigwood a že se možná přizívuje na tom, co vybere v kasičkách. Pokud by tomu tak bylo, neměl by se Pixhill vzbouřit? Je ovšem pravda, že člověk v okolí stále vídá staré koně, podřimující na slunci. Takovému dobrému cíli přece stojí zato sloužit, pokud si člověk váží soucitu.

„Dobré jitro, Lorna,“ pravil dobroděj.

„Johne, drahoušku!“ Lorna ho políbila kamsi mezi řídké vousy nad špičatou bradu. Dokonce ani ty jeho vousy nestojí za nic, pomyslel jsem si, jsou chabé jako jeho hubený krk s vystouplým ohryzkem. Za to všechno Tigwood samozřejmě nemohl.

„Co pro vás můžu udělat?“ zeptal jsem se po přivítání.

„Napadlo mne, že bych mohl jet s Lornou,“ prohlásil. „Sedm koní... dva páry rukou stihnou víc než jeden. Je tohle řidič?“

Lorna se ohlédla po Azizovi, vůbec si nebyla jistá, že si přeje, aby s ní John jel. Jenže ten namyšlený cvok se už jednou rozhodl a bude trvat na svém, to mi bylo jasné.

„To je od vás hezké,“ řekla Lorna neupřímně.

„Máte to daleko,“ ozval jsem se, „měli byste raději vyrazit.“

„Ano, ano,“ Tigwood se ujal velení. „Jedeme, řidiči.“

„Jmenuje se Aziz,“ dovolil jsem si poznamenat.

„Ano? Tak jedeme, Azizi.“

Díval jsem se, jak nastupují. Dva zcela rozdílní muži a jedna přívrženka dobrých skutků sedící mezi nimi. Aziz se na mě zasmušile zadíval z okna. Dobrá nálada ho načisto opustila a já se mu vůbec nedivil. Nebyl bych s ním měnil ani zanic.

Když elegantně vyjížděl z brány, uvědomil jsem si, že má pod svou devítkou magnet, ten objevený Joggerem. Doufal jsem, že dřevěná deska pobitá hřebíky dobře drží. Azize jsem nevaroval, ani jsem mu neřekl, aby si dával pozor na cizí lidi, pokud by se pokoušeli vlézt pod vůz, pod nádrž. Já si ale opravdu neuměl představit, že by někdo něco tak krkolomně převážel mezi Yorkshirem a Pixhillem, když stačilo tam či onam zajet osobním autem.

Harve vyjel asi pět minut po Azizovi tak, aby stačil dodat dva steeplery na pozdější dostihy do Cheltenhamu. Za stejným cílem vyjel už předtím ještě jeden box, dva jely na bristolské letiště pro irské koně přihlášené na Gold Cup a tři s chovnými klisnami. To vůbec nebylo špatné.

Šel jsem do kanceláře, kde se Isobel s Rose bezradně dívaly na němý počítač a ptaly se mne, co si dnes mají počít.

„Nejspíš psát dopisy na obyčejném psacím stroji,“ navrhl jsem.

„Asi nám nic jiného nezbude,“ řekla Rose znechuceně.

„Ten člověk slíbil, že přijde zítra,“ ujišťoval jsem ji.

„Taky je nejvyšší čas.“

Na Isobelině stole ležela Tigwoodova pokladnička. Vzal jsem ji a zaklepal s ní. Moc to v ní nezacinkalo. Mohly tam být tak asi tři, možná čtyři mince.

„Pan Tigwood si tu pokladničku minulý týden vybral, ale moc tam toho stejně nebylo. Prý se máme víc snažit,“ řekla Isobel.

Šel jsem k svému vozítku a odjel jsem do Newbury, abych si tam nechal vyvolat film snímků chudáka Joggera. Snímky měly být hotové do hodiny. Taky jsem si šel vyzvednout Pomocníka luštilitele. Skutečně

ho pro mne připravili. Nikdy předtím jsem takovou pomůcku neviděl, a tak jsem si sedl na parkovišti do vozu a knížkou listoval, aby mi hodina čekání uběhla. Místy mi to přišlo komické. Sarmat je Alan. Pás ke kimonu je obi. Atala, Abaka, Kakadu, Potomac, střídavě samohláska a souhláska. Věru srozumitelná a potřebná slova. To všechno ovšem bylo pro křížovkáře, rébusy jsem nepochopil vůbec a rýmované rébusy mi připadaly naprosto nemožné.

Tisíce synonym, tisíce rýmů, tisíce nesmyslů založených na zcela jiném základě než ty Joggerovy. Ne, co řekl Jogger, musím vidět, musím to mít před očima napsané, třeba mě něco napadne, třeba v té nesmyslné publikaci najdu inspiraci (vida, už je rým).

Zasmušile jsem si uvědomil, že Jogger byl opravdu příliš svérázný a Pomocníka luštitele určitě nečetl. Zavřel jsem knížku a došel si pro smutné, nicméně velmi ostré snímky mrtvého Joggera. Pak jsem odjel domů uklidit a připravit pokoj pro sestru. To znamenalo, že jí musím připravit postel a otevřít okna, ať už nám březnové počasí připraví cokoli.

Natrhal jsem další narcisy a dal je do vázy. Moje sestra dorazila přesně ve dvanáct.

Doslova přilétla, z výšky, helikoptérou.

6

Lizzie patřila třetina miniaturního Robinsonu 22. Dopřála si tak jediný přepych, do kterého investovala dědictví po rodičích. Svým způsobem to ale taky bylo gesto, protiváha Rogerových lodí a mých dostihů. Mají-li kluci hračky, můžou je mít i děvčata. Když jsme byli malí, naučila nás jak zacházet se složitým vláčkem, naučila nás nebát se při kriketu, a na stromy lezla jako kočka. Když jsme trochu odrostli, vodila nás „džunglí“, do tajuplných jeskyň, bránila nás, a když bylo třeba, lhala kvůli nám, aby zatloukla naše hříchy. Její zásluhou jsme se naučili chápat, že odvaha má mnoho tváří.

Vypnula motor, a jakmile se zastavila vrtule, seskočila ze své skleněné bubliny a šla mi klidným krokem naproti.

„Nazdar,“ řekla. Drobná, hubená, spokojená se životem.

Objal jsem ji.

„Máš něco k obědu?“ zeptala se.

„Ne.“

„To je dobře, přichystala jsem piknik.“

Vrátila se do vrtulníku pro tašku a vzala ji s sebou ke mně domů. Nikdy nepřijela s prázdnýma rukama, proto jsem se taky ani nenamáhal něco připravovat, jen jsem dal chladit šampaňské. Odzátkoval jsem láhev a hned jsem nám nalil. Usadila se ve velkém křesle. Zhluboka se napila bublinek a prohlížela si mne tak, jak si člověka prohlízejí starší sestry.

„Jaký jsi měla let?“ zeptal jsem se.

„Nad bažinami to házelo, ještě tam místy leží sníh. Tankovala jsem v Carlislu. Od domu k domu mi to trvalo čtyři hodiny.“

„Je to skoro šest set kilometrů.“

„Skoro.“

„Ohromné, že jsi tady.“

„Hm.“ Protáhla se a zapředla. „Tak povídej.“

Vyprávěl jsem dlouho. Nejdřív jsem vysvětlil, kdo je kdo: Sandy Smith, Bruce Farway, Watermeadovi, Jericho Rich, Brett, Dave, Kevin Keith Ogden a Jogger. Taky jsem jí řekl o Nině Youngové a o jejím převtělení.

Prohlédla si prázdnou špinavou kasu ležící na stole na novinách. Pak jsem jí ukázal Pomocníka luštitele a přehrál jí z pásky poslední Joggerovy vzkazy. Ale ať si namáhala chytrý mozek pod prošedivělými vlasy jak chtěla, rébus nerozluštila.

„Vrták,“ řekla. „Spadl tam, nebo do něj někdo strčil?“

„Shodit někoho do metr a půl hluboké jámy není nejjistější způsob, jak ho zabít.“

„Třeba do něho někdo strčil nechtě.“

„Nikdo se k tomu nehlásí.“

Váhavě jsem jí nabídl fotografie Joggera v montážní jámě.

„Nejsem citlivka, jen mi je klidně dej,“ řekla.

Dlouho si obrázky prohlížela. „Z toho člověk nic nepozná, nic to nepotvrzuje ani nevyvrací.“

„Ne,“ přikývl jsem a vrátil fotografie na místo.

Po chvíli se zeptala: „A co ty trubičky, které jsi našel v termosce?“

Vytáhl jsem dvě trubičky ze sejfu, kam jsem je na noc uložil, a podal jí je. Obě rozbalila a podívala se na ně proti světlu.

„Desetikubíkové zkumavky,“ řekla, „to znamená, že obsah odpovídá jedné polévkové lžici.“

„Tak málo?“ podivil jsem se. Skutečně jsem měl za to, že to je víc.

„Ano, jen jedné, na jedno spolknutí.“

„Vida.“

„No, tohle bych ale nepila, nebylo by to moudré.“ Znovu zabalila zkumavky do papíru a zastrčila je do kabelky, stejně jako předtím Nina. „Výsledky chceš asi pokud možno ještě včera?“

„To by se mi líbilo.“

„Pozítří,“ prohlásila věcně, „dřív to nejde.“

„Pokusím se být trpělivý.“

„To ti nikdy moc nešlo.“

Čichla k obsahu termosky a nalila trochu tekutiny do skleničky. Přičichla zblízka.

„Káva, káva s mlíkem a to mlíko se srazilo.“

„Je v té termosce od posledního čtvrtka.“

„Chceš to taky poslat na rozbor?“

„Co si o tom myslíš?“

„Myslím, že ta káva byla dobrá jen k tomu, aby to v něčem plavalo a nerozbilo se to.“

„Tak to nech plavat.“

Vypili jsme další šampaňské a rozbalili „piknik“, který nám věnovali majitelé nejlepší restaurace ve Skotsku, La Potiniere v Gullanu, ve Východním Lothianu. Skvělý dar. „Brownovi tě pozdravují, a kdy prý přijedeš.“

Brownovým to člověk musel vzkázat šest měsíců předem, a ani v tom případě neměl záruku, že ještě budou mít volný stůl. Stalo se, že si Lizzie, jejich blízká přítelkyně, před nimi doslova musela kleknout. Tentokrát poslali kuřecí prsíčka plněná smetanovou nádivkou s oříšky, calvados, zelený salát s nálevem v lahvičce a navíc lehký koláč s citronovou pěnou, rozplývající se na jazyku jako ambrózie.

Většinou mi bylo jedno, co jím, což Lizzie zlobilo, snažila se mne vzdělávat, kdykoli k tomu měla příležitost. Upřímně řečeno, docela ochotně bych maturoval v La Potiniere.

Ve svorné pohodě jsme se v televizi dívali na první Cheltenhamský dostih. Nemělo smysl litovat toho, co už není. Od chvíle, kdy jsem se v Champion Hurdles umístil jako druhý, už uplynuly tři roky. Tehdy to byla sladkohořká porážka.

„Buď rád, že už jsi z toho venku,“ utěšovala mne Lizzie a dívala se na mne, jak se dívám na žokeje. „Už si s tím nemusíš dělat starosti.“

„Jaké starosti?“

„Že tě někdo připraví o jízdy.“

Usmál jsem se. To byla vskutku největší starost všech žokejů. „Máš pravdu,“ řekl jsem, „je to úleva. Teď už se jen starám, aby mi jiné dopravní firmy nepřebrały zákazníky.“

„Což se většinou neděje.“

„Zaplať pámbůh zatím ne.“

V tu chvíli volala Isobel, hlásila stav věcí.

„Všechno v pořádku. Ten nový řidič, ten Aziz, volal z Yorkshiru, že po něm chtějí, aby zpátky vezl osm koní, ne sedm, a to osmé zvíře je prý staříčkový olýsalý poník, co se sotva udrží na nohou. Co prý má dělat?“

„Je u toho John Tigwood, pokud si vezme toho poníka na zodpovědnost, bude jeho věc, jestli zvíře transport nepřežije. Řekněte Azizovi, ať mu Tigwood podepíše revers a ať tam hezky napíše datum i hodinu.“

„Dobře.“

„V jaké byl Aziz náladě, když jste s ním mluvila?“ zeptal jsem se.

„V mizerné,“ řekla Isobel vesele. „Ani se mu nedivím.“

„O co šlo?“ zeptala se Lizzie líně, když jsem zavěsil. Vyprávěl jsem jí tedy o geriatrické expedici a stručně jí vylíčil, co je zač John Tigwood, úspěšný dobročinný podnikatel.

„Fanatik?“

„Jak jinak?“

Dívali jsme se na celé dostihové vysílání. Asi ve čtyři, uprostřed programu, zavolala Isobel znovu, že je všechno v pořádku a že jde domů. A jestli prý jsem si všiml, že jeden z koní, které do Cheltenhamu vezl Harve, zvítězil.

„Ano, je to skvělé.“

„V hospodě se jim budou hýbat kšefty,“ řekla moje chytrá pracovnice a připomněla mi tím, že nesmím

zapomenout na Joggerův memoriál.

Řekl jsem o tom Lizzie.

„Takže ty nevěříš, že to byla nešťastná náhoda!“

„Byl bych rád, kdyby byla.“

Když skončily dostihy, vypnuli jsme televizi a jen tak jsme si povídali. Pak mi zavolal Aziz, omlouval se, že volá domů, ale kancelář prý je zavřená a záznamník uvádí moje soukromé číslo.

„To je v pořádku, vůbec mi to nevadí. Kde teď jste?“

„U chieveleyské pumpy, severně od Newbury, v budce. Chtěl jsem s vámi mluvit tak, aby to neslyšeli.“

„Co se děje?“

„Jsem u vás první den, ale já...“ hledal slova, „nemohl byste mi prosím přijet naproti tam, kam ten box vezu?“

„Do Centaur Care...“

„Ano. Tihle koně nejsou schopní převozu. Řekl jsem to panu Tigwoodovi, ale ten trvá na tom, že je musíme odvézt. Paní Liptonová má strach, že koně uhynou, než je stačíme vyložit...“

„Dobře,“ řekl jsem rozhodně. „Až se budete blížit k Pixhillu, zavolejte mi z auta a já okamžitě vyjedu.“

Nesundávejte rampy, dokud tam nedorazím. Zůstaňte sedět v kabině a vypisujte zatím záznam. Prostě se nějak zaměstnejte. Jasně?“

„Děkuju.“ Jediné procítěné slovo.

Když jsem Lizzie řekl, o co jde, požádala mne, abych ji vzal s sebou. Vyjeli jsme společně, jakmile se Aziz ozval znovu.

Neúpravná pastvina Centaur Care byla tak důkladně spasená, že místy byla mezi chudými trsy trávy holá hlína. Na neudržované parkovací ploše rostla z trhlín v betonu tráva a stěny malé kancelářské budovy byly špinavé od rezavých potůčků. Prkenné stáje vypadaly, jako by je mohl pobořit i mírný větřík. Když jsme zastavili u zašlých zelených dveří, dívala se Lizzie na tento skvělý podnik s nevírou.

Sotva za minutu po nás zahrnul z hlavní silnice zvolna Aziz s devítkou. Velmi citlivě zastavil. Přešel jsem k jeho okénku v okamžiku, kdy Lorna s Tigwoodem vystupovali na druhé straně vozu.

Aziz otevřel okénko a řekl: „Jsou ještě naživu, aspoň doufám.“

Slyšel jsem, jak někdo sundává rampu na druhé straně, a rychle jsem se tam šel podívat. Obešel jsem to předem. Požádal jsem Tigwooda a Lornu, ať s vykládáním počkají.

„Nesmysl,“ řekl Tigwood, „samozřejmě je musíme vyložit.“

„Nejdřív bych je nicméně rád viděl,“ řekl jsem klidně.

„Proč?“

„Starým koním udělá chvíle klidu jedině dobře. Přece není žádný spěch, ne?“

„Bude brzy tma,“ namítl.

„Ať, napřed naše cestující podrbu po nose.“

Otevřel jsem zadní dvířka pro stájníky, aniž bych čekal na další námitky, a vyhoupl se ke koním. Dívaly se na mne tři páry starých, trpělivých očí zkalených únavou. Únava byla patrná i na svěšených hlavách zvířat a sklonu jejich uší. Před sebou, tam, kde bývali stájníci, měli koně nedotčené sítě se senem a nedotčená vědra s vodou.

Seskočil jsem ze zadního oddělení a prostředními dvířky nalezl do středního. Tam stálo ve třech stáních další roztřesené trio, hlavy svěšené únavou. Protáhl jsem se prázdnou částí předního oddělení, abych si prohlédl poslední dva cestující. Byl tam kůň tak slabý, že se na nohách udržel jenom tím, jak se opíral o stěny, a zubožený, vypelichaný pony se zavřenýma očima.

Seskočil jsem zase dolů a řekl Tigwoodovi a Lorně, že si přeju, aby se před vykládáním na zvířata přijel podívat veterinář. Chtěl jsem, aby někdo povolaný posoudil, jestli jsme koně dovezli bez úhony, pokud to vůbec bylo možné.

„Co se nám do toho pletete,“ vztekal se Tigwood, „urážíte Centaur Care.“

„Poslyšte, John,“ konejšil jsem ho. „Pokud majitelé mají k těm koním takový vztah, že nelitují výloh, aby jim dopřáli dobrý domov ve stáři, jistě rádi zaplatí i veterináře, aby měli jistotu, že koně cestou neutrpěli. Jsou to dobří koně, ale jsou opravdu vyčerpaní, a od vás bych očekával, že budete jedině rád, když se takhle postaráme o jejich zdraví.“

„John,“ řekla Lorna, „Freddie má pravdu, měli bychom to udělat. Vypadají unavenější, než jsem očekávala.“

„Napili se, než jste vyjeli?“ zeptal jsem se.

Lorna se na mne ustaraně zadívala. „Myslíte, že mají žízeň? Je fakt, že jsme jeli dlouho, Aziz jel hrozně pomalu.“

„Hm.“ Otevřenými dvířky pro spolujezdce jsem Azize požádal, ať mi podá telefon, a bez dalších okolků jsem zavolal místnímu veterináři. Vysvětlil jsem mu, co od něj chci. „Jen pět minut, jen aby ses na ně podíval, ale prosím tě teď hned, jestli můžeš.“

Slíbil že „teď hned“ a slovu dostál. Byli jsme staří přátelé a dobře věděl, že bych ho nevolal jen tak pronic zanic. Zběžně, jako předtím já, si koně prohlédl a významně se na mne zadíval.

„Tak co?“ zeptal se John Tigwood vyzývavě a zamračeně vyslechl soud.

„Jsou mírně dehydrovaní a mají hlad. Jsou taky hubení, i když o ně bylo zřejmě dobře postaráno.

Potřebují dobré seno, vodu a hlavně odpočinek. Radši tu počkám, než je vyložíte.“

Ještě než přijel, stačil jsem Lizzie představit Tigwoodovi a Lorně. Moc si jí pak nevšimli, soustředění na koně, a Lizzie se spokojila tím, že nás poslouchala a pozorovala.

Pak jsem konečně sundal zadní rampu. John Tigwood odvázel prvního z našich cestujících a vyvedl ho z vozu. Staré nohy nejistě klopýtaly po rampě, oči byly vyděšené. Když kuň stál konečně na zemi, třásl se.

„Lorno, jak jsou staří?“ zeptal jsem se.

Vytáhla seznam a mlčky mi ho podala. Jméno, stáří, majitel koně. Některá jména mi byla povědomá, zpozorněl jsem.

„Já dva z nich jezdil,“ vykřikl jsem překvapeně. „Tohle bývali skvělí koně!“

„To jste snad věděl, ne?“ odsekla Lorna.

„Ne, nevěděl. Který je který?“

„Mají jména na úvazku.“

Šel jsem ke koni, kterého Tigwood držel, zatímco si ho veterinář prohlížel, a podíval jsem se na jméno: Peterman. Pohladil jsem starý koňský nos a zavzpomínal na všechny dostihy, ve kterých jsme společně zvítězili nebo prohráli před víc než dvanácti lety. Tehdy ten rozřesený tvor byl statný, krásný princ hrdě pohazující hlavou, hvězda. Podle seznamu mu v tu chvíli bylo jedenadvacet, což zhruba odpovídá devadesáti rokům lidského věku.

„Je v pořádku,“ řekl veterinář, „je jenom unavený.“

Tigwood se na mne významně, vítězoslavně podíval, jako by chtěl říct: „Vždyť jsem vám to povídal.“ Pak mého starého přítele odvedl do stáje.

Zadíval jsem se do seznamu. „Je z nich nejmladší,“ poznamenal jsem.

Jak postupovalo vykládání, začalo se zvolna stmívat. Rozsvítil jsem v boxu co se dalo, abychom trochu viděli. Veterinář pustil všechny naše cestovatele, zarazil se jen u posledních dvou, nad těmi vrtěl hlavou. Nejhuř na tom byl starý pony. Chudák zvíře se sotva drželo na nohách, natož aby se odvážilo z rampy.

„Pokročilá laminitis,“ řekl veterinář, „bylo by nejlepší ho uspat.“

„Nepřichází v úvahu,“ rozčiloval se Tigwood pohoršeně. „To zvíře majitelka miluje. Slíbil jsem jí, že bude mít dobrý domov, a to také splním. Majitelce je patnáct a já jí to slíbit musel.“

Vzpomněl jsem si na Michaela Watermeada a co říkal o svých dětech: Nechápu ještě dobrodiní smrti. Tigwood ho jistě chápal, ale zachovat život za každou cenu byla jeho obživa, a jeho oddanost věci se rázem zdála pochybná.

„Ošetřím mu aspoň ty alopecie,“ veterinář si prohlížel velké lysiny.

Tigwood neochotně přikývl.

„Zítra,“ řekl, a pak ubohé zvíře doslova vystrkal po rampě z vozu. Poník musel jít, jinak by spadl.

„To je neslýchané,“ vydechla Lizzie.

Lorna ji slyšela a odsekla: „Neslýchané je, když lidi zabíjejí koně jen proto, že jsou staří.“ Viděl jsem na ní, že ji samotnou trápí pochybnosti. „Staří koně mají právo na život a Centaur Care je skvělá instituce.“

„Ano,“ řekla Lizzie suše.

Lorna se na ni nepřátelsky zadívala a pak se soustředila na mne.

„Nevážíte si Johnova úsilí,“ obvinila mne. „A ty nesmysly jak ušetřit koně trápení si klidně nechte.

Nemůžete vědět, jestli se trápí.“

Pomyslel jsem si, že to lehce poznám, ale nechtěl jsem se hádat. Ostatně byli koně, kteří se těšili dobrému zdraví, i když jim bylo přes dvacet. Můj otec, trenér, se o své oblíbené koně staral až do jejich přirozené smrti. Pásli se na poli, celou zimu dostávali dobrý oves, vypadali dobře a netřásli se zimou. Všichni určitě vypadali líp než naši cestující.

„Těší mě, že jsem se tu dnes setkal s Petermanem, a jsem si jistý, že jeho majitelé ocení vaši péči,“ řekl jsem Lorně.

„Taky Johnovu!“

„Ano, taky Johnovu.“

Všichni tři jsme přihlíželi, jak Tigwood ponyho vede k pastvině. Bolavá kopyta váhala při každém kroku,

hlava se kymácela bolestí. Patnáctiletá majitelka sice zná lásku, říkal jsem si, ale nezná milosrdenství. Kruté spojení.

Lorna pohodila plavými vlasy. Nepřipustila si nic. Veterinář potřásal hlavou, Lizzie se tvářila znechuceně a Aziz krčil rameny. Přivezl je živé, tím jeho úloha končila.

Tigwood vypustil ponyho a šel otevřít kancelář. Všichni jsme ho následovali, až jsme zaplnili celou místnost, jen asi pět čtverečných metrů velkou. Svítila tam zářivka a kolem stěn stály registratury. Na hnědé podlaze byly dva barevné koberce, na zdech fotografie starých koní pasoucích se na lukách zaplavených sluncem. Tigwood přešel k jednomu ze sousedících kovových psacích stolů. Na jednom byl počítač s tiskárnou, na druhém normální, běžné kancelářské nezbytnosti z dob před kybernetikou. Na jedné registratuře stála řada pokladniček, na jiné kávovar. V poličkách na knížky se skvěly na odiv vystavené lékařské publikace, pojednávající o péči o staré dostihové koně. V místnosti byla i tři pohodlně vyhlížející křesla s vlněnými potahy a na oknech visely docela obstojné modré záclony. Pokud by kdy na místo samé zabloudil některý z majitelů, získal by dojem, že instituce nevyhodí ani pětník zbůhdarma, že každé penny jde na dobrou věc, ale že o pohodlí majitelů je zároveň dobře postaráno.

Nedá se nic dělat, pomyslel jsem si, Tigwood to má dobře promyšlené.

Vyžádal si od veterináře písemnou zprávu, že šest koní (jména doplněna) bylo z Yorkshiru dopraveno bez úhony. Koně převzati v dobrém stavu. Jeden kůň (jméno doplněno) jevil známky vyčerpání a bude vyžadovat zvláštní péči. Jeden pony trpí laminitidou a vyžaduje veterinární léčbu. Všechna zvířata byla dopravena firmou Croft Raceways a předána do péče Centaur Care.

S tím byl Tigwood spokojený. Udělal fotokopii a s úšklebkem mi ji předal. „Zbytečně jste s tím nadělal, Freddie,“ řekl. „Teď si pěkně zaplatíte veterináře.“

Pokrčil jsem rameny. Já pomoc přivolal, já pomoc přijal, tak si to taky zaplatím. Zprávu jsem vítal, protože mne chránila před možným nařčením z nedbalosti. Až Tigwoodovi přijde účet, klidně by ho mohl napadnout mne obvinít. Prohlásil jsem, že jsem rád, že koně jsou v pořádku a že nikdy neškodí, když si to člověk důkladně ověří, že ano?

Vyšli jsme z kanceláře s nejrůznějšími pocity. Veterinář nám zamával a odjel, Tigwood a Lorna znovu nastoupili do kabiny boxu a vydali se na krátkou cestu na farmu, kde ráno nechali svá auta. S Lizzie jsme jeli za nimi. Lizzie se mne zeptala, jestli to tak trošku nebyla bouře ve sklenici vody.

„Nepřehnal to ten tvůj řidič?“

„Možná. Je tu dnes první den, ale zřejmě je dobrý řidič, když se mu žádný z těch koní cestou nesvalil.“

Lorna a Tigwood odjeli z farmy každý svým vozem, oba uražení.

Aziz rozpačitě řekl: „Omlouvám se.“ Tentokrát se mu bílé zuby neblýskaly. Oči měl sklopené.

„Nemáte se zač omlouvat, udělal jste dobře.“

Opustili jsme ho a odjeli domů, když doplňoval nádrž. Cestou jsme se rozhodli, že se půjdeme někam najíst. Doma jsme se zdrželi jen chvíli.

Na záznamníku jsem měl tři vzkazy, dva obchodní, jeden od Sandyho Smithe.

Nejdřív ze všeho jsem zavolal Sandymu. Oznámil mi, že už je po úředních hodinách a že náš rozhovor bude proto zcela neoficiální.

„Ano Sandy, děkuju.“

„Takže: včera na winchesterské patologii pitvali Joggera. Příčina smrti – zlomený vaz. Uhodil se do temene a dva první krční obratle měl dislokované, jako při oběšení, jenže oběšený nebyl, žádné známky po provaze se nenašly. No nic, koronerovo líčení bude zítra, ve Winchesteru. Chtějí zatím jen ověření totožnosti, což můžu dosvědčit já, protože Jogger neměl žádného blízkého příbuzného. Pak tam doktor Farway přečte ohledání a předloží se policejní fotografie. Potom koroner líčení odročí o tři týdny, aby se to dovyšetřilo. U všech smrtelných úrazů to takhle chodí. Tebe potřebovat nebudou.“

„Moc ti děkuju, Sandy.“

„Jo, a to líčení pokud jde o Ogdena bude ve čtvrtek na stejném místě, teda u koronerova soudu, což je jedna místnost v budově winchesterské policejní stanice. Určitě to uzavřou jako smrt z přirozených příčin, to se neodročí. Bude svědčit doktor Farway a paní Ogdenová, ta ověří totožnost svého muže. Zdá se, že Ogden měl často srdeční potíže a prášky bral nepořádně. Dave by tam měl jít taky, i když není jistý, že ho předvolají. Já tam samozřejmě budu.“

„Výborně Sandy, ještě jednou děkuju.“

„Včera jsme si v hospodě připili na Joggera, bylo tam hodně lidí, a spousta lidí podepsala ten pamětní list. Přijde ti velkej účet.“

„Šlo o dobrou věc.“

„Chudák starý Jogger.“

„Ano,“ přikývl jsem.

Šli jsme s Lizzie na večeři do jednoho starého hostince asi deset mil od Pixhillu, kde dělali jako specialitu kachnu s medem, s tmavou kůrčičkou a šťavnatou nádivkou. La Potiniere to sice nebyla, ale Lizzie tu hospodu měla ráda, líbily se jí tmavé silné stropní trámy, křivé zdi a tlumené osvětlení.

Protože do hostince často chodili na večeři lidé z Pixhillu, nijak mne nepřekvapilo, když jsem u stolku na druhé straně místnosti zahlédl Benjyho a Dot Usherovy. Jako obvykle se hádali a nevnímali okolí. Tváře měli napjaté a křičeli na sebe zblízka.

„Kdo to je?“ zeptala se Lizzie, když viděla, kam se dívám.

„Pixhillský milionář hrající si na trenéra a jeho nerozlučná žena.“

„Když se člověk ptá...“

„Tak se dozví.“

„Fakt?“

„Řekl bych, že kdyby se jednoho krásného dne přestali hádat, manželství by se jim nejspíš rozpadlo z pusté nudy.“

Vyprávěl jsem Lizzie, jak jsem s Usherovými strávil den na dostizích v Sandownu a jak se Benjy Usher štítí koní a nechce na ně sahat. „Říkals, že je trenér?“

„Částečně. Je taky můj zákazník a tím pádem mi nesmí vadit.“ Pátravě, se sesterskou shovívavostí se na mne zadívala. „Pamatuju si, žes jednou říkal, že kdybys jezdil jen pro lidi, co ti jsou sympatičtí, nevyhrál bys Zlatý pohár.“

„Hm. Stejný princip. Pronajmu své schopnosti a dovednosti každému, kdo mi zaplatí.“

„Zní to jako prostituce.“

„A co tak nezní?“

„Třeba pravá věda. Jsi nemožný, úplný Filištín.“

„Goliáš byl Filištín a byl obr.“

„Srazil ho k zemi prak.“

„To byl podraz.“

Lizzie se zasmála. „Chybíš mi.“

„Ty mně taky. Povídej o profesoru Quippovi.“

„Však já věděla, že jsem ti neměla říkat, jak všichni věděli kde mne najít, a jak mi vyřizovali tvoje vzkazy. Tobě neujde nic.“

„Tak povídej.“

„Je prima.“ Řekla to s láskou, ne jako na obranu, což bylo dobré znamení, když jsem si vzpomněl na některé z jejích bývalých vousáčů. „Je o pět let mladší než já a hrozně rád lyžuje. Byli jsme spolu týden ve Val d'Isere.“ Lizzie přímo předla. „Honili jsme se na lyžích z kopce dolů.“

„Hm... jaké má vousy?“

„Žádné. Jsi uličník. Nemá ani knír.“

To bylo vážné. „Co učí?“

„Organickou chemii.“

„Aha.“

Snědli jsme kachnu s kůrčičkou a když jsme se dostali ke kávě, Benjy Usher se na chvíli odvrátil od své ženy a zahlédl nás.

„Freddie!“ Křičel bez zábran, takže se po něm všichni hosté ohlédli. „Pojď sem k nám, ty darebáku.“

Nejjednodušší bylo poslechnout. Šel jsem k jejich stolu a pozdravil Dot.

„Přestěhujte se k nám,“ přikazoval Benjy. „Přiveďte si tu kočku.“

„To je moje sestra.“

„Jo jo, to známe.“

Benjy už měl dost upito a Dot se tvářila rozpačitě. Kvůli ní jsem se nakonec uvolil, že Lizzie přivedu. Přijali jsme nabídku kávy a odmítli velké sklenice portského. Benjy si objednal další a Dot jakoby nic poznamenala: „Ted dospěl k impotenci, pak nejspíš přijde paralýza.“

„Kurva jedna jedová,“ odsekl Benjy.

Lizzie jen koukala.

Dot dodala: „Pak zvrací a nakonec brečí, lituje se. A to si říká chlap.“

„Z ní mluví předmenstruační napětí,“ shazoval ji Benjy. „Je to chronický případ.“

Lizzie se zadívala na hezké obličej a pěkné oblečení obou manželů, na Dotin diamantový prsten a Benjyho zlaté hodinky. Komentář zbytečný. Ti dva se neradovali z peněz, ale ze zloby.

„Kdy mi přivezete z Itálie toho hřebečka?“ zeptal se Benjy.

„V pondělí, bude nám to trvat tři dny, takže byste ho měl mít ve středu večer.“

„Kdo pojede jako řidič? Toho Bretta nechci, Michael říká, že Bretta chtít nemáme.“

„Odešel od nás. Brett nepojede.“

„Pošlete Lewise, Michael na Lewise přísahá. Lewis už pro mne hodně jezdil a ten hřebeček má značnou cenu. Jo, a pošlete někoho s ním, ať se o něj cestou stará, pošlete toho Dava, ten to zvládne.“

„Je snad těžko k zvládnutí?“

„Znáte hříbata,“ řekl Benjy vyhybavě. „Pošlete Dava, to bude nejlepší.“

Dot řekla: „Nechápu, proč ho nenecháš v Itálii.“

„Neplet se, do čeho ti nic není,“ odsekl její muž.

Abych hádku přerušil, vyprávěl jsem, jak jsme ten den dovezli náklad starých koní z Yorkshiru a že se Usherovi pokud vím uvolili vzít dva z nich k sobě.

„Zase ty chciplotiny?“ křikla Dot. „Já už je nechci.“

„Vy už nějaké starce máte?“ zeptala se Lizzie.

„Měli jsme, ale zašli. Já to nesnáším, další nechci.“

„Tak se na ně nedívej,“ řekl Benjy.

„Přece je držíš přímo nám pod oknem.“

„Kdybys chtěla, vezmu je až do baráku, abych ti udělal radost.“

„Jsi infantilní.“

„Ty jsi idiotka.“

Lizzie sladce pronesla: „Jsem velmi ráda, že jsem se s vámi poznala.“ Zdvihla se k odchodu. Když jsme spolu nastupovali do mého jaguára, zeptala se: „Jsou vždycky takoví?“

„Můžu dosvědčit posledních patnáct let.“

„No nazdar.“ Zívla. Dobře najedená, uvolněná, ospalá. „Dnes krásně svítí měsíc, krásná noc na lítání.“

„Přece dnes nikam neletíš!“

„Ne, takhle člověk prostě uvažuje automaticky, na nebe se vždycky dívám z hlediska lítání, jako ty se díváš na zem, jestli není moc tvrdá nebo moc těžká pro koně.“

„Asi máš pravdu.“

Spokojeně si vzdychla. „Tohle je krásné auto.“

Jaguár tiše hučel nocí. Silný, pohodlný, nejlepší věc na kolech, kterou jsem kdy vlastnil. Žokejové v posledních letech už tak rychlé vozy nekupovali, spíš volili prostornější, praktické rodinné vozy, spolehlivé a nezajímavé. Můj osobní luxus, můj vůz, který jako by mi pod rukama ožíval, už nebyl v módě, v dostihových šatnách se změnila atmosféra, všichni byli jaksi vážnější. Jejich škoda, pomyslel jsem si. Když jsem zavzpomínal na minulost, uvědomil jsem si, že jsem se v těch dobách hodně bavil a smál. Taký jsem nadával, taky jsem byl všelijak bolavý, taky jsem se zlobil na lidskou nespravedlnost. Byly to krásné časy.

Na posledním úseku cesty od večere k posteli jsme míjeli farmu. Automaticky jsem zpomalil a zadíval se na řadu velkých vozů lesknoucích se ve svitu měsíce. Brána byla otevřená, z čehož jsem usoudil, že některý z boxů je ještě na cestě. Když jsem dojížděl domů, stále jsem myslel na to, který vůz to asi je. Sestřin Robinson 22 se leskl v měsíčním světle. Stál na betonové ploše tam, kde předtím stála devítka s mrtvým Kevinem Keithem Ogdenem.

„Odletím asi v devět ráno,“ řekla Lizzie, „tu tvoji analýzu spustím hned odpoledne.“

„Výborně.“ Asi jsem se ozval roztržitě. Otočila se a zadívala se na mne.

„Co je?“ zeptala se.

„Nic, jdi si lehnout, já se jdu ještě podívat na farmu, zavřít bránu. Všechny vozy už se vrátily, nebo se vrátit měly. Za chvíli jsem tady.“

Zívla. „Uvidíme se ráno.“

„Děkuju, žes přijela.“

„Mě to baví.“

Krátce jsme se objali. S úsměvem vešla do domu. Tiše jsem doufal, že ji profesor Quipp bude mít dlouho rád, protože jsem ji nikdy předtím neviděl tak spokojenou.

Zajel jsem s jaguárem zpět farmě a zastavil před branou. Někdo chodil po dvoře. Asi Harve, často chodíval podívat se, je-li všechno v pořádku. Šel jsem za tmavou, nezřetelnou postavou a zavolal jsem:

„Harve?“

Neslyšel jsem nic. Něco mě zezadu tvrdě uhodilo do hlavy.

Později jsem si spočítal, jak dlouho jsem nevěděl o světě: hodinu čtyřicet minut.

Když jsem se omámeně probral, první, co jsem ucítil, byla bolest hlavy, a pak to, že mne někdo nese.

Třetí vjem byl sluchový. Slyšel jsem, jak někdo říká něco nesmyslného:

„Po tomhle chytí chřipku zaručeně.“

To se mi určitě zdá.

Samozřejmě.

Za chvíli se vzbudím.

Cítil jsem, že padám. Neměl jsem rád sny, ve kterých se člověku zdá, že padá. Ve snu člověk vždy padá z velké výšky, z domů, ne z koní.

Spadl jsem do vody. Byla tak ledová, až se mi tajil dech.

Klesal jsem ke dnu. Nebránil jsem se tomu. Klesal jsem hloub a hloub.

Hrozný sen.

Zburcoval mne nejspíš pud sebezáchovy. Ne, není to sen, já, Freddie Croft, se topím.

Mou první reakcí bylo nadechnout se, ale podvědomí – spíš než rozum – mně v tom zabránilo.

Kopal jsem nohama, snažil se vyplavat, proud mne táhl stranou, pohrával si se mnou jako s hračkou.

Ve stoupající panice jsem znovu zapracoval nohama, konečně jsem se začal bránit a zapnul jsem všechny svaly. V hrudi i hlavě mi pulsovala bolest.

Koukej vyplavat, proboha.

Vyplav!

Plaval jsem k hladině zoufalými tempy, paže, nohy, věděl jsem, že plavu stranou, že mne táhne proud.

Myslím, že jsem pod vodou strávil jen minutu. Když jsem se konečně vynořil a hladovými plícemi lokál vzduch, přestal jsem na okamžik dělat tempa a vodou nasáklé šaty a boty mne ihned stáhly pod hladinu.

Jako jojo. Hrozný pocit.

Tonoucí lidé se vynoří dvakrát, potřetí už ne... to je smutná moudrost. Plaval jsem zbytkem sil v těžkých šatech k hladině a voda mne svírala svým vírem. Konečně jsem se vynořil a nadechl. Nikde žádné světlo.

Znovu mne to stáhlo pod vodu. Vůle mi kázala vyplavat, slané moře si mne chtělo ponechat.

Slané moře... polkl jsem. Dusil jsem se. Soustředil jsem všechny síly, abych se znovu dostal nad hladinu

a chvíli se tam udržel. Báł jsem se, že bojuju ztracenou bitvu, ale nebyl jsem ochotný se s tím smířit.

Pokud mne někdo hodil do vody z lodi, jsem daleko od břehu a nemám šanci, brzy ošklivě skončím.

Zoufale, vztekale jsem se vzpouzel, nechtěl jsem se nechat zavraždit.

Vtom jsem na hladině zahlédl odlesk světla. Proud mne k němu táhl.

Elektrické světlo!

Lampa... vysoko nad vodou byla lampa... pouliční lampa!

Teprve ve chvíli, kdy jsem si pomyslel, že pouliční lampy z moře nerostou, jsem si uvědomil, že jsem už ztrácel naději. Jako by mne někdo tou lampou praštil do hlavy a vzbudil. Pouliční lampy rostou na pobřeží, pobřeží znamená život. Žít znamená doplavat k pouliční lampě.

Jednoduché.

Kdepak jednoduché. Měl jsem co dělat, abych se udržel na hladině. Proud, který mne táhl ze tmy ke světlu, mne nesl dál, blíž k lampě, pomalu, lhostejně.

Byly tam dvě pouliční lampy.

Vysoko nade mnou, nad zdi. Konečně jsem se zdi dotkl. Na lampy už jsem nedohlédl, byly někde vysoko, ale když jsem se ohlédl, viděl jsem spoustu světla, jasných a nehybných, mnoho jiných pouličních lamp, celý les.

Zed' byla hladká, slizká, nebylo čeho se na ní chytit. Voda mne zvolna táhla podél zdi, svírala mne a já zoufale šlapal vodu, abych se udržel nad hladinou a mohl dýchat.

Snažil jsem se volat o pomoc, ale jak mnou vlny házely a smýkaly mnou o zed', nemohlo mne být slyšet.

Pokusil jsem se zhluboka nadechnout a křičet, ale slaná voda mi zaplavila ústa a já se začal dusit. Bylo by absurdní utopit se, když už se doslova dotýkám břehu. Příboj mnou smýkal dopředu a dozadu a jen kousek nade mnou byla suchá zem.

Život mi zachránila náhoda. Přežil jsem díky tomu, že stavitel zabudoval do pobřežní zdi schody. Jedna z vln mne vynesla do prohlubně ve zdi a jak ustupovala, málem mne zas vzala s sebou. Rychle jsem se rozmáchl, snažil se najít něco, čeho se na slizké betonové stěně chytím... čekal jsem, že mne proud zase odnese... čekal jsem, až mne nadzdvihne... byla to moje poslední šance, záchrana, pokud mi ještě vydrží zbytek síly.

Voda mne nadnesla a já se vtačil do škvíry ve zdi, na tvrdý stupeň. Cítil jsem, jak mne voda táhne zpět, ale vzepřel jsem se jí, pomohla mi váha mých těžkých šatů a bot. S příští vlnou jsem se nadnesl na další schod. Ležel jsem tam, napůl z vody, napůl ve vodě. Další vlna mne posunula ještě výš. Ležel jsem na schodech celým tělem, jako by mne tvrdě objímaly kameny, jako by říkaly: „Dobře, teď ještě ne.“

Schody byly zabudované v nábrežní zdi otevřené k volnému moři. Vylezl jsem o jeden schod výš a zůstal bez hnutí ležet. Byl jsem vyčerpaný, prochladlý, hlava mě bolela po otřesu mozku. Nesloužila mi. Nohy jsem měl ještě ve vodě a vlny mi je nadnášely. Když se mne další vlna pokusila vzít s sebou, mlhavě jsem si uvědomil, že je asi příliv a že jestli se neposunu výš, ocitnu se tam, odkud jsem vyplaval, a už nebudu mít sílu bojovat.

Vyplazil jsem se o dva schody výš. O tři schody. Když jsem se dostal ještě výš, vidím, že nade mnou je pouliční lampa.

Konečně jsem nasbíral trochu síly a lezl dál. Držel jsem se u zdi, bál jsem se, abych nespadol do moře. Kdepak, v nejhorších nočních můrách se nepadá z domů, ale ze schůdků, po jakých se nastupuje do lodi. Nekonečný výstup skončil. Vyplazil jsem se na tvrdý povrch, dolezl k lampě a zůstal u ní ležet tváří k zemi. Jednou paží jsem lampu objímal, jako bych se chtěl ujistit, že to není sen.

Neměl jsem tušení, kde jsem. Soustředil jsem se na přežití a vedlejší věci mne do té chvíle nezajímaly. V hlavě mi pulsovala bolest. Když jsem se snažil vybavit, čím to je, zamlžená paměť mne neposlouchala. Blížily se skřipavé kroky. Krátký mrazivý okamžik jsem se bál, že mne našli ti, kdo mě do vody hodili. V hlase, který se nade mnou ozval, však zněla zcela jiná výstraha, pohoršení a nelibost důležitého člověka v nižší úřední funkci.

„Tady ležet nemůžete, koukejte se klidit.“

Překulil jsem se na záda a díval se přímo do očí velkého psa. Pes táhl za vodítko statného člověka v modré uniformě s úřední čepicí a lesklým stříbrným odznakem. Pes měl košík, ale ten moc spolehlivě nevypadal.

„Slyšel jste, co říkám? Klidte se odtud!“

Pokusil jsem se promluvit, ale podařilo se mi vydat jenom nesrozumitelné zaskuhrání.

Úřední pán nebyl spokojený a pes, nevlídně působící rotvajler, se ke mně hladově natáhl.

Znovu jsem to zkusil: „Spadl jsem.“ Tentokrát slova dorazila k cíli, ale bez valného výsledku.

„Je mi úplně jedno, jestli jste třeba přeplaval Kanál, koukejte odtud zmizet.“

Snažil jsem se posadit. Podařilo se mi opřít o loket. Pes o krok ustoupil a vyčkával.

„Kde vlastně jsem?“

„V dokách samozřejmě.“

V docích... ale kde?

„V kterých docích? Který je to přístav?“

„Cože?“

„Já... nevím, kde jsem.“

Moje viditelná slabost a vyčerpaní ho nijak neuklidnily. Se psem po boku se na mne podezíravě díval.

„Tohle je přece Southampton.“

Southamptonské doky. Proč právě southamptonské doky? Měl jsem z toho čím dál větší zmatek.

„No tak jdeme, jdeme, tady se nesmí nikdo pohybovat, když je zavřeno. Nemám rád opilce.“

„Uhodil jsem se do hlavy.“

Už už chtěl říct, že by mu bylo jedno, kdybych si hlavu urazil, ale pak si to rozmyslel a nevrle se zeptal:

„Spad jste z lodi?“

„Já vlastně nevím.“

„Tady ale nemůžete zůstat ležet.“

Nebyl jsem si jistý, že se mi podaří vstát. Asi to pochopil, protože mi zničehonic podal ruku a energicky mi pomohl na nohy. Přidržel jsem se lampy a motala se mi hlava.

„Potřebujete doktora,“ řekl.

„Mějte se mnou chvilku trpělivost.“

„Tady ale zůstat nemůžete, to je proti předpisům.“

Teď už jsem na něho líp viděl. Bylo mu asi padesát, statný, nevrle se tvářící člověk s velkým nosem a přísnými úzkými rty s podezíravým výrazem. Pochopil jsem, že se mne trochu bojí.

Jeho chování se mne nijak nedotýkalo. Pracovat jako noční hlídač v docích znamená čelit všelijakému nebezpečí, zlodějům, dobrodruhům a podobným nekalým živlům. Jestliže se někdo povaluje v prostorách, kam se nesmí, zachází se s ním jako s nebezpečným živlem, dokud neprokáže, že je neškodný.

„Máte prosím telefon?“ zeptal jsem se.

„Máme, ve strážnici.“

Neřekl, že mi telefonovat nedovolí, což bylo dostatečně nadějně. Pustil jsem se lampy a udělal několik vratkých kroků. Nedařilo se mi jít rovně ani rovně myslet.

Chytil mne za paži. „Pozor, nebo sebou zase praštíte.“

„Děkuju.“

Přidržel mne za rukáv, nepodpíral mne, ale i to pomohlo. Nohy jako když mi nepatří. Zvolna jsme kráčeli přístavem, až jsme došli k větším budovám.

„Tudy,“ řekl můj průvodce a zatahal mne za rukáv.

Železnou branou ve vysokém drátěném plotě jsme prošli ven na dlážděnou plochu. Před námi bylo parkoviště, za ním nízká zídka a za tou už vedla veřejná silnice. Provoz žádný. Chtěl jsem se podívat na hodinky, ale zrada, neměl jsem je.

Zadíval jsem se oběma směry na silnici, zatímco strážný odmykal. Zahlédl jsem jeden objekt, který jsem znal. Byl jsem tady už v minulosti, věděl jsem tedy, kde jsem, jen jsem nevěděl proč.

„Pojďte dál,“ vyzval mne strážný. „Telefon je na zdi. Za hovor samozřejmě musíte zaplatit.“

„Hm,“ přikývl jsem na souhlas a hledal náprsní tašku a toboleku s drobnými. Nenašel jsem ani jedno, ani druhé. Strážný mne se zájmem pozoroval.

„Přepadli vás?“

„Už to tak vypadá.“

„Vy si to nepamatujete?“

„Ne.“ Zadíval jsem se na telefon. „Mohl bych zavolat na účet volaného?“

Souhlasně kývl. Ve chvíli, kdy jsem vzal sluchátko z telefonu na zdi, jsem si uvědomil, že vytočím-li své číslo, ozve se mi záznamník. Přepojení na záznamník sice bylo možné přerušit, ale jen přímo, ne hovorem na účet volaného. Povzdechl jsem si, vytočil své číslo a poslouchal svůj vlastní hlas ze záznamníku, jak mne nabádá, abych nechal vzkaz. Hlídač mě zasmušile sledoval.

„Zavolám ústřednu,“ vysvětlil jsem.

Z ústředny zavolali moje číslo, ale nikdo se jim nehlásil.

„Prosím vás, ještě to zkoušejte,“ prosil jsem úzkostlivě, „Vím, že někdo je doma, ale spí. Prosím, vzbudte ji.“

Lizzie spala v pokoji vedle mého, kde telefon vyzváněl. V duchu jsem ji zaklínal, ať se vzbudí, ať to zvonění neignoruje, ať vstane a jde to zvednout. No tak Lizzie... proboha vstaň.

Uplynula nekonečná doba, než se ozvala, ještě v polospánku. Slečna z ústředny se jí zeptala, jestli je ochotna přijmout hovor na účet volaného, že s ní chce mluvit její bratr, pan Croft, volá ze Southamptonu. Konečně jsme spolu hovořili přímo. „Rogere? Jsi to ty? Myslela jsem, že jsi v Karibském moři.“

„Tady je Freddie.“

„Ty přece nemůžeš být v Southamptonu. Do Southamptonu jezdí Rogerovy lodi.“

Bylo vyloučené všechno jí vysvětlovat, zvláště ne, když noční hlídač lačně poslouchal každé naše slovo.

„Lizzie,“ řekl jsem zoufale, „prosím tě přijď pro mne. Ukradli mi peníze, všechno, spadl jsem do vody, mrznu, praštil jsem se do hlavy, je mi mizerně. Přijď fourtrakem, stojí před domem. Klíč visí na skobě u dveří. Prosím přijď.“

„Probůh! Ale kam?“

„Jeď hlavní silnicí na Newbury, ale pak zahni na jih, na A 34, dostaneš se na winchesterský objezd. Jeď jako na Southampton, ale než tam dojedeš, zahni podle ukazatelů na silnici k dokům a k přívozu na ostrov Wight. Jsem u doků... přístav přívazu na ostrov Wight je odtud kousek. Budu tam na tebe čekat.“

Řekla: „Ty se třeseš...“

Rozkašlal jsem se. „Přivez mi něco na sebe. A peníze.“

Byla vyděšená a nejistá. „Freddie...“

„Já vím, je noc. Bude ti to trvat asi tři čtvrtě hodiny...“

„Prosím tě, co se stalo? Myslela jsem, že jsi v posteli, ale když jsi nebral telefon... Jak ses dostal do Southamptonu?“

„Nevím Lizzie. Prosím přijď.“

Došla k rozhodnutí. „Přívaz na ostrov Wight, u doků v Southamptonu. Za čtyřicet pět minut. Pět minut mi potrvá, než se obleču. Vydrž kamaráde, pomoc se blíží.“

„Za všechno může televize.“

„Aspoň že máš ještě smysl pro humor.“

„Jen tak tak.“

„Budu tam.“ Zavěsila.

Poděkoval jsem nočnímu hlídači a řekl mu, že pro mne přijede sestra. Prohlásil, že jsem to měl oznámit policii.

„Radši bych jel domů.“ Upřímně řečeno mě vůbec nenapadlo, že bych měl volat policii. Ostatně co bych jim řekl? Ptali by se na všechno možné a já bych stejně nevěděl co odpovédět. Taky jsem neměl dost

energie na to, abych si šel sednout na tvrdou židli na policejní stanici a nechal se vyslýchat a prohlížet. Zdroj mých těžkostí nebyl v Southamptonu, ale v Pixhillu, a co se událo mezi těmi dvěma místy, o tom jsem neměl ani potuchy. Pamatoval jsem si jen, jak jedu jaguárem na farmu a jak volám Harva. Zdroj mých těžkostí byl na mém vlatním prahu, v mém podniku, mezi koly mých vozů. Chtěl jsem domů, abych ten rébus rozluštil.

7

Lizzie, věrně a pevně, dorazila svému bratříčkovi na pomoc. Noční hlídač mi dovolil na ni počkat ve své špatně vytápěné místnosti. Dokonce mi uvařil čaj, abych se tolik netřásl. Jeho pes mne ani na chvíli nepřestal výstražně sledovat. Když ručičky nástěnných hodin ukazovaly druhou, řekl, že budu muset odejít, protože se musí vydat na obhlídku. Poděkoval jsem mu a šel – spíš klopýtal –po cestě k přívozu. Tam jsem si sedl ve stínu do kouta na zem, zády ke zdi, rukama jsem objímal kolena. Bylo mi už v životě hůř, ale o moc ne.

Kousek ode mne, za drátěným plotem, se leskla světla na vodě. Zamyšleně jsem se zadíval na břeh. Asi je hodně podobných míst, kde je možné za tmy hodit omámeného člověka do moře, aniž by to kdo zpozoroval. V southamptonských docích jsou celé míle podobných možností.

Přijel fourtrak, váhavě zpomalil, zajel na parkoviště a zastavil. Vstal jsem a opíral se o zeď. Pak jsem vykročil na světlo. Lizzie mne zahlédla, vyskočila z vozu a běžela ke mně. Několik kroků přede mnou se zastavila jako zkamenělá.

„Freddie!“

„Tak mizerně snad nevypadám.“

Nefekla mi, jak vypadám. Šla, vzala mne kolem ramen a odvedla do vozu.

„Svlékni to mokré sako,“ nařídila mi. „Umřeš na prochladnutí.“

Lepší než se utopit, pomyslel jsem si, ale nechal si to pro sebe.

Jakmile jsem byl v malém, praktickém autě, svlékl jsem ze sebe všechno mokré oblečení a převlékl se do suchého. Nazul jsem si vysoké boty s beránkem a oblékl nejteplejší prošívanou bundu, jakou jsem vlastnil. Lizzie nebyla žádný troškař, když se do něčeho dala, dělala to důkladně.

Poprosil jsem ji, aby zajela co nejbližší ke strážní budově. Hlídač i se psem už zase byli ve své místnosti a podezíravě se dívali, kdo jde. Když jsem hlídači nabídl peníze za telefon a za laskavé zacházení, rozhořčeně odmítl, přece existuje něco jako britská čest.

„Jen si to prosím vás vezměte, jsem vám opravdu zavázaný, byl bych rád, kdybyste si za to koupil něco k pití a připil mi na zdraví.“

Nakonec si bankovku vzal a měl z ní radost.

„Stejně si myslím, že dostanete zápal plic.“

Podle toho, jak jsem se cítil, mohl mít pravdu.

Lizzie jela domů stejnou cestou, kterou přijela. Co chvíli se na mne ohlížela. Pomalu jsem se přestával třást zimou, dokonce i uvnitř už jsem ze zahřál, ale jak mi začalo být teplo, dostavila se nepřekonatelná únava. Netoužil jsem po ničem, jen si lehnout a spát.

„Co se vlastně stalo?“ zeptala se Lizzie.

„Jel jsem na farmu.“

„Ano, říkals, že jdeš zavřít bránu,“ přikývla.

„To jsem řekl? No nic... někdo mě praštil do hlavy.“

„Freddie! Kdo?“

„To já nevím. Když jsem se probíral, právě mne házeli do vody. Klika, že jsem se vzbudil.“

Byla náležitě zděšená. „Chtěli tě utopit.“

„Tím si nejsem jistý.“ Vrtalo mi to v hlavě od chvíle, kdy jsem se probíral. „Kdyby chtěli, abych byl mrtvý, mohli mě jednoduše praštit víc. Proč mě vozili až do southamptonských doků? Kdyby mne chtěli utopit, mají na to v Pixhillu šikovný rybník.“

„To není žádná legrace.“

„Proč ne... Já si jen pamatuju, jak někdo řekl: Po tomhle chytí chřipku zaručeně.“

„To je absurdní!“

„Hm.“

„Kolik jich bylo?“

„Nejmíň dva, jinak by nemluvili.“

„Přísahal bys, že to takhle řekli?“

„Docela.“

„Jak mluvili? Poznal jsi toho člověka po hlase?“

„Ne,“ odpověděl jsem nejdřív na druhou otázku. „Nebyl to kultivovaný hlas, spíš hrubší.“

„Budeš to muset ohlásit na policii,“ řekla Lizzie.

Mlčel jsem. Dlouze se na mne zadívala, až nebezpečně dlouho, i když nebyl žádný provoz.

„Budeš muset.“

„Dívej se na silnici.“

„Jsi uličník.“

„Jo.“

Ale jela pak opatrněji, abychom se domů dostali bez úrazu. Přemýšlel jsem o tom, k čemu by bylo dobré, kdybych to skutečně policii ohlásil.

Sepsali by se mnou protokol. Možná by si chtěli u nočního hlídače v Southamptonu ověřit, že jsem skutečně vylezl z moře. Řekl bych jim nejspíš, že nemohlo jít o promyšlenou, předem připravenou past, protože jsem k rozhodnutí podívat se na farmu dospěl pět minut předtím, než jsem tam vyjel. Někdo nečekal, že tam přijdu, a ten někdo se postaral o to, abych nepoznal, kdo je a o co jde.

Že mne vzali právě do Southamptonu, bylo jistě taky náhodné, chvilkové rozhodnutí. Že mne hodili do vody živého, ale omámeného, znamenalo, že jim bylo lhostejné, zůstanu-li naživu či ne... skoro jako by to přenechávali osudu.

Jak Lizzie správně řekla, bylo to absurdní. Každý, policie zvláště, by se na to díval skepticky. Ostatně co by si s tím policie počala? Nemohli ani by nechtěli střežit mne ve dne v noci, aby mne chránili před naprosto nelogickým ohrožením života. Pokud se znovu nevydám nečekaně do tmy, proč by na mne kdo útočil?

Dobře možné, že tyhle zmatené úvahy pramenily z mého otřesu mozku, ale ještě spíš z mé obvyklé nechuti podstoupit nepřítelů přátelský výsledek, kdy oběť zločinu získá pocit, že si za všechno může sama.

Opatrně jsem si osahal pulsující bouli vzadu na hlavě, přivíral jsem přitom oči. Pokud rána krvácela, moře ji vymylo. Vlasy mi uschly. Nahmatal jsem jenom bouli, ránu jsem nenašel, ani škody na lebce.

Pokud člověk posuzuje úrazy z hlediska překážkových dostihů, patřilo mé poranění do kategorie „to bude zítra dobré“. Po prokazatelném otřesu mozku při dostizích doktoři člověku zakazují činnost až na tři týdny.

Já si zakázal činnost pro tu noc a zvažoval jsem, jestli do Cheltenhamu nepojedu až ve čtvrtek. To by možná bylo moudré.

Fourtrak nás s tichým mručením vzal nejkratší cestou domů. Nejbliž od Pixhillu bylo hluboké moře u southamptonských doků, nejbližší místo, kde odliv mohl odstranit mrtvé tělo před svítáním.

Už na to nemysli, opakoval jsem si. Jsi živý, v suchém, a noční můry počkají na jindy.

Lizzie zahnula na příjezdovou cestu a objela dům. Vzadu jsme zjistili, že v naší nepřítomnosti došlo k něčemu ošklivému.

S mým krásným Jaguárem XJS někdo najel plnou parou do jejího Robinsonu 22. Oba nádherné stroje byly zaklesnuté do sebe v ocelovém objetí, pokroucené, zmačkané, kapota jaguára až v kabině vrtulníku. Skleněná bublina roztříštěná. Podvozek vrtulníku rozdrčený, takže stroj svou vahou klesl na střeche auta. Listy vrtule byly nakřivo, jeden list odlomený na zemi.

Ještěže nic nechtylo a nevybuchlo, to byla snad jediná útěcha. Oba naše stroje, naše radost a potěšení, byly mrtvé.

Venkovní osvětlení jasně svítilo na oba vraky. Svým způsobem bylo to blýskavé spojení trosek imponující.

Lizzie prudce zastavila a s rukou na ústech němě, omráčeně koukala na tu spoušť. Zvolna jsem vystoupil a vykročil k vrakům. S tím jsem nemohl nic pořídít, aby se tohle objetí rozpojilo, musí přijet havárka. Vrátil jsem se k Lizzie. Stála na betonové ploše, opakovala „Ach můj bože, ach můj bože...“ a bránila se slzám.

Vzal jsem ji kolem pasu. Vzlykala mi na rameni. „Proč?“ zalykala se. „Proč?“

Nebylo co odpovědět. Oba jsme cítili bolest nad marností takového naprostého, zbytečného ničení.

Sestřin zármutek se velmi rychle změnil ve vztek a touhu po spravedlivé odplatě.

„Já toho hajzla zabiju! Zabiju! Zabiju ho!“ Došla k vrtulníku a bušila do něj pěstí. „Já tuhle mašinu milovala, miluju, a toho hajzla zabiju!“ Měl jsem podobné pocity. Jen jsem si připomínal, že můžeme být rádi, že jsme naživu, že jsem si život zachoval jen o vlásek a že by mi to mělo stačit.

„Lizzie, pojd' raději odsud, v nádržích je nafta.“

„Nic necítím,“ řekla, ale vrátila se ke mně. „Já snad prasknu vzteky.“

„Pojd' dovnitř, napijeme se.“

Trhavým krokem šla za mnou k zadním dveřím.

Jedna skleněná tabulka byla vyražená.

„Ach ne!“ vydechla.

Vzal jsem za kliku. Bylo otevřeno.

„Zamkla jsem,“ řekla.

„Hm.“

No co, nač to odkládat. Šel jsem do velkého pokoje a chtěl rozsvítit. Vypínač někdo vytrhl ze zdi. Spoušť v pokoji jsem viděl jen ve svitu měsíce.

Odhadl jsem, že tam asi někdo nepřítel rádil se sekerou. Věci nebyly jen rozbité, byly doslova rozštípané. I v chabém světle bylo vidět záseky v nábytku, rozbité servírovací stolky, lampy, televize, monitor počítače rozpolcený, záseky v křesle i v mém starožitném psacím stole.

Jak se zdálo, zničili všechno. Knihy a listiny se povalovaly roztrhané na zemi. Narcisy, které Lizzie natrhala, byly rozšlapané, starožitná váza na kusy.

Moje dostihové fotografie byly stržené ze zdi a zcela zničené. Vzácná sbírka porcelánu po mamince vzala zaskvě.

Ztráta porcelánových papoušků se asi Lizzie dotkla nejvíc. Seděla na zemi, polykala slzy a hýčkala v dlaních úlomky nenahraditelných pokladů, jako by je chtěla utěšit. Asi naříkala nad naším dětstvím, nad našimi rodiči, nad tím, jak kus našeho života neúprosně pominul.

Šel jsem ohlédnout dům. V ostatních místnostech nikdo neřádl, soustředili se jenom na to nejhlavnější, na srdce mého obydlí, na místo, kde jsem trávil většinu času.

Telefon na mém psacím stole už nikdy nezazvoní. Záznamník byl vedví. Vyšel jsem ven a zavolal z fourtraku Sandymu Smithovi.

„Omlouvám se,“ řekl jsem.

Přijel svým soukromým vozem s uniformou přes pyžamo, sako nedopnuté, chlupatá hrud' viditelná. Stál a ohromeně zíral na spojení helikoptéry s jaguárem. Dvnitř domu šel s baterkou.

Posvítíl si na Lizzie, na střeby a slzy. „Ten to tu zřídil,“ řekl uznale. Přikývl jsem. „Dobré jitro, slečno.“ Ten zdvořilý pozdrav byl dobře míněný, ale zněl absurdně. Pak se otočil ke mně. „Víš, kdo to udělal?“ zeptal se.

„Ne.“

„Šeredný vandalismus.“

V tu chvíli se mi sevřel žaludek. Požádal jsem Sandyho, jestli by se mnou nezajel na farmu.

Pochopil, čeho se bojím, a byl ochotný hned vyjet. Lizzie vstala, v ruce ulomené ptačí křídlo a hlavu.

Prohlásila, že jede s námi, že ji přece v domě nemůžeme nechat samotnou.

Jeli jsme Sandyho vozem. Majáky svítily, ale siréna mlčela. Dveře do dvora byly otevřené, ale vozy, k mé nesmírné úlevě, byly v pořádku.

Kancelář byla zamčená. Klíče jsem neměl, ale okny se všechno uvnitř zdálo nedotčené, stejně jako v kantýně, která byla odemčená.

Šel jsem do stodoly. Sklad s nářadím byl v pořádku, vypadalo to, že všechno je na svém místě. Vrátil jsem se k Sandymu a Lizzie a hlásil: „Stav dobrý, škody žádné, nikdo nikde.“

Sandy se na mne divně díval.

„Slečna Croftová říká, že tě někdo chtěl zabít.“

„Lizzie!“

„Konstábl Smith chtěl vědět, kde jsme byli, když se dělo tohle hrozné dílo zkázy. Nedalo se nic dělat, musela jsem mu to říct,“ bránila se Lizzie.

„Nejsem si jistý, že šlo o to mne zabít,“ namítl jsem. Pak jsem Sandymu stručně vyprávěl, jak jsem se vzbudil v Southamptonu. „Možná mne tam odvezli, aby měli dost času na to takhle zřítit můj dům.“

Sandy o tom chvíli uvažoval a přitom si roztržitě zapínal sako. Pak mi oznámil, že po řádné úvaze dospěl k závěru, že to musí nahlásit nahoru.

„Nepočkalo by to na ráno?“ zeptal jsem se. „Rád bych se vyspal.“

„Od minulého čtvrtka jsi měl ve svém podniku dva mrtvé,“ řekl Sandy. „A teď tohle. Měl bych průšvih, kdybych to hned neohlásil.“

„Ti dva mrtví byla náhoda.“

„Spoušť v tvém domě náhoda není.“

Pokrčil jsem rameny a opřel se o jeho vůz, zatímco telefonoval. Ne, říkal do sluchátka, nikdo není mrtvý ani poraněný, došlo ke škodě na majetku. Udal adresu mého domu, vyslechl pokyny a pak mi je sdělil. Prý se na místo posléze dostaví dva detektivové v civilu.

„Jak dlouho trvá posléze?“ zeptala se Lizzie.

„Mají ve Winchesteru něco většího,“ řekl Sandy, „takže přijedou, až to stihnou.“

„Jakto že jste řekl, že nikdo není poraněný?“ Lizzie byla pobouřená. „Freddie je přece poraněný.“

Sandy se na mne zadíval. Měl své zkušenosti. „Freddie považuje za úraz, jenom když má někdo zlomený obě nohy a z břicha mu visí střeva.“

„Vy chlapi!“ zlobila se Lizzie.

„Chceš, abych zavolał doktora Farway?“ zeptal se mne Sandy.

„Ne, nechci.“

S úsměvem vyslechl moji rozhodnou odpověď a zadíval se na Lizzie. „Co jsem říkal?“

„Kolik je hodin?“ zeptal jsem se.

Sandy i Lizzie se podívali na hodinky. „Tři hodiny a třicet dvě minuty,“ hlásil Sandy přesný čas. „Velitelství jsem to hlásil ve tři dvacet šest.“

Ještě stále jsem se opíral o Sandyho vůz. Rozhodoval jsem se co spíš chránit, jestli svůj podnik nebo domov. Možná že další škody už nebudou. Pokud si někdo počíná tak nesmyslně, že rozšlape kytky, těžko co předpovídat. Když lidé píšou po zdech, házejí kamení do oken, loupí, ničí jen tak sobě pro radost, je to vlastně přirozené, naopak civilizace a sociální svědomí jsou umělé a proti nezkrocené lidské přirozenosti.

Zadní dveře Harvova domu vedly přímo do dvora. Přispěchal v džínách a v běhu si oblékal bundu. Tvářil se vyděšeně.

„Freddie, Sandy,“ trochu se mu ulevilo. „Jedno z děcek se vzbudilo, šlo se vyčurat a že prej u boxů stojí policejní vůz. Co se děje?“

„Nějací vandalové se mi vloupali do domu,“ vysvětloval jsem. „Tak jsme se přišli podívat, jestli nebyli taky tady. Naštěstí ale ne.“

Harve byl ještě ustaranější.

„Procházel jsem to tu dost pozdě, ale všechno bylo v pořádku.“

„V kolik hodin?“

„No asi tak kolem desátý.“

„Poslyšte, nešel jste náhodou ven asi tak o hodinu později? Neslyšel jste nic?“

Potřásl hlavou. „Když jsem se vrátil domů, díval jsem se chvíli na video, na fotbal, a pak jsem si šel lehnout.“ Stále se tvářil ustaraně. „Proč?“

„Já sem přišel asi v půl jedenácté, brána byla otevřená a někdo tu chodil. Myslel jsem, že jste to vy.“

„Ne, takhle pozdě jsem venku nebyl. Bránu jsem zavřel v deset, protože už byli všichni zpátky.“

„Děkuju, Harve.“

„Kdo tu byl v půl jedenáctý?“

„To bych právě rád věděl. Nevím. Neviděl jsem toho člověka zblízka, nevím, jestli to byl někdo, koho znám.“

„Když tu ale nenadělali žádnou škodu...“ Harve se zamračil. „Co tu teda dělali?“

Věru dobrá otázka. Nechtělo se mi ještě vyslovit nahlas jediný důvod, který mne napadal. Byl příliš logický, možná až příliš logický na všeobecnou absurditu všeho, co se tu noc stalo.

Sandy a Lizzie vyprávěli Harvovi o mém plaveckém extempore. Byl čím dál víc zděšený.

„Moh jste se utopit!“

„Mohl, ale neutopil jsem se.“ Pak jsem poněkud opožděně Harva požádal, aby po zbytek noci na dvoře hlídal. „Zdřímnete si ve svém boxu,“ doporučil jsem mu. „Kdybyste zahlédl něco, co by se vám nezdálo, okamžitě zatelefonujte.“

Slíbil, že to tak udělá, jen co to řekne ženě a přinese si deku a něco horkého k pití. Vrátil jsem se s Lizzie a se Sandym domů. Opustil jsem ty dva nad teplým čajem v kuchyni, jak hovoří o životě, a unaveně jsem se vyšplhal nahoru. Chtěl jsem se vysprchovat, ale místo toho jsem sebou plácl na postel tak jak jsem byl, v teplých botách a bundě. Svět se se mnou na chvíli zatočil, ale pak už jsem o něm nevěděl. Upadl jsem do hlubokého spánku.

Vzbudil jsem se, teprve když se mnou Lizzie zatřásla.

„Freddie, Freddie, jsi v pořádku?“ hovořila naléhavě.

„Jo.“ Probral jsem se z mrákot. „Co se děje?“

„Je tu policie.“

Všechno se mi vybavilo nepříjemně přesně. Zaskočel jsem. Nebylo mi dobře. Vzpomněl jsem si na Alfréda, wessexského krále, který svou zemi ubránil před dánskými dobyvateli, přestože měl snad všechny tehdy známé nemoci. Tomu se říká statečnost! K tomu uměl latinsky, psát i překládat.

„Freddie, policie s tebou chce mluvit.“

„Někde jsem četl, že král Alfréd měl taky hemoroidy. S takovými starostmi není divu, že prý připálil koláče.“

„Freddie!“

„Řekni jim, že jsem za pět minut dole.“

Když odešla, vysvlékl jsem se z věcí, které jsem měl na sobě od večera, osprchoval se, oholil a oblékl si čisté věci. Pak jsem se pečlivě učesal. Konečně jsem už zase vypadal jako F. Croft Esquire, pán nad záležitostmi, do kterých jsem pořádně neviděl a skoro ani vidět nechtěl.

Obývací pokoj za svítání nevypadal o nic líp než v noci, a z pokroucené změti kovu, která zbyla z mého milovaného vozu, zmizela duše. Přecházel jsem s policisty od jedné pohromy k druhé. Byli to jiní dva, než kteří přišli kvůli Joggerovi. Byli starší, ostražití, zřejmě pracovití, a moje neštěstí je nijak nedojímalo. Spíš jako by naznačovali, že si za všechno můžu sám. Odpovídal jsem jednoslabičně, jednak že mi bylo mizerně, jednak že jsem skutečně nic nevěděl.

Ne, nevím, kdo to tak zpustošil.

Ne, nikdo mne nenapadá.

Ne, nevím o nikom, kdo by se mi chtěl mstít.

Jestli jsem někoho nepropustil? Ne. Jeden zaměstnanec odešel před krátkou dobou na vlastní žádost.

Jestli mám osobní nepřátele? O žádných nevím.

Nějaké přece mít musím, každý má nepřátele.

Vzpomněl jsem si na Huga Palmerstona. Ne, neměl jsem žádného nepřítele, který by věděl, že ve středu ve dvě ráno, v týdně cheltenhamských dostihů, u mne nikdo nebude doma. Ledaže by mě ten nepřítel praštil do hlavy...

Kdo mne tak nenáviděl? Kdybych to tušil, řekl bych to.

Došlo ke krádeži?

V tu chvíli jsem strnul. Vůbec jsem předtím o krádeži neuvažoval, když jsem viděl, jak je všechno na padrti. Přece mi mohli ukrást auto, mohli ukrást starožitnou vázu, porcelánové papoušky, televizi, počítač, samé cenné věci. Přiznal jsem se, že nevím, jak je to se sejfem.

Vrátili se se mnou do domu. Nechtělo se jim věřit, že jsem se nejdřív ze všeho nešel podívat na sejf.

„Já tam toho moc nemám,“ řekl jsem.

„Peníze?“

„Ano, peníze.“

Kolik to je, když to není moc? Necelých tisíc liber.

Bezpečnostní schránka byla v pokoji, v rohu za psacím stolem, nenápadně zabudovaná do skříně z leštěného dřeva. Dveře skříně byly nepoškozené a lehce se otevřely. Zámek sejfů byl rozmlácený sekерou. Sice se neotevřel, ale číselný mechanismus přestal fungovat.

„Nic nebylo ukradeno,“ hlásil jsem. „Sejf nejde otevřít.“

Fax, položený na skříně, už žádnou zprávu nevyšle. Kopírka na stole už nebude kopírovat. Stačila jedna rána sekерou a hotovo.

Měl jsem vztek, ale ne plamenný, výbušný a slzavý jako Lizzie, spíš pomalý a doutnající. Při pohledu na ty dva zničené přístroje vzplanul víc. Jistě, mohl jsem snadno získat přístroje nové, pojišťovna mi k nim dopomůže, o to však nešlo, rozlétla mne ta zbytečná krutost ničení. Ať už to udělal kdokoliv, ať už mne kdokoli hodil do vody, chtěl, abych trpěl, abych cítil to, co cítím. Ne, tu radost mu neudělám, rozhodl jsem se, nikdo mě neuslyší skučet. Najdu si toho, kdo to udělal, a srovnám se s ním sám.

Policisté se mne vyptávali na můj výlet do Southamptonu, ale já jim toho moc povědět nemohl. Jen jak mne hodili do vody, jak jsem plaval, jak jsem vylezl nahoru, jak jsem zavolał sestře, aby pro mne přijela.

Ne, neviděl jsem, kdo mne uhodil.

Ne, nebyl jsem u lékaře.

Jak jim tak vyprávím, že si z cesty do Southamptonu nepamatuju nic, uvědomil jsem si najednou, že jsem se někdy přece musel aspoň trochu probrat a otevřít oči. Vybavil se mi měsíční svit. Dokonce jsem promluvil. „Dokonalá noc na lítání.“ Mluvil jsem z cesty.

„Po tomhle chytí chřipku zaručeně...“

Když mne házeli do vody, věděli, že jsem částečně při vědomí.

Takový otřes mozku je nevypočitatelný, to už jsem dobře znal z minulosti. Člověku se útržky vzpomínek vybavují dlouho po úderu. Taky se stane, že se člověk chová, jako by byl při plném vědomí, chodí, mluví, ale pak má úplné okno. Prázdná místa se mu vybaví a zaplní někdy až za hodiny, za celé dny, týdny po úrazu, někdy se nezaplní nikdy. Pamatoval jsem si z jednoho pádu, jak se řítím do trávy. Z jiného jsem si pamatoval překážku, na které se to stalo, že to byl druhý dostih a kterého koně jsem jel. Vůbec se mi nevybavilo, jak jsem ráno jel na závodiště, ani jsem si nepamatoval první dostih, ve kterém jsem podle záznamů zvítězil o sedm délek. To se stalo půl hodiny před úrazem.

Vezli mne do Southamptonu v kufru osobního auta. Zničehonic se mi to vybavilo. Jak, to nevím, ale najednou jsem si tím byl jistý. Naprosto.

Policisté přivezli fotografa a odborníka na otisky prstů. Fotograf s bleskem pořídil několik snímků a odjel. Pán přes daktyloskopii se zdržel déle a nakonec stručně formuloval svůj závěr: „Rukavice.“

Lizzie obcházela svůj vrtulník a naříkala nad ním. Občas ubohý stroj pohládla a tiše mručela: „Hajzlové!“ Řekla mi, že do Edinburghu poletí linkou, protože odpoledne musí přednášet. Přisahal, že by spolumahajzlé helikoptéry zaručeně uškrtili toho, kdo ji zničil.

Nejdřív bys ho musela najít, pomyslel jsem si.

Celé dopoledne bylo jaksi zmatené. Policie sepsala protokol obsahující zjištěné skutečnosti i moji výpověď přeloženou do policejního jazyka. Podepsal jsem to v kuchyni. Sandy uvařil čaj. Policisté zvolna usrkávali a kývali hlavami. „Jo, jo.“

Taky jsem řekl: „Jo, jo.“ Hlavu jsem měl lehkou.

Jeden z policistů prohlásil, že útok na můj majetek byl určitě výrazem osobní msty. Prý ať se nad tím zamyslím. Prý toho, kdo mne napadl, možná znám. Varovali mne, ať neberu spravedlnost do svých rukou a nemstím se.

„Nevím, kdo to udělal,“ ubezpečoval jsem je podle pravdy. „Kdybych to věděl, řekl bych vám to.“

Nedůvěřivě se na mne zadívali. „No uvažujte o tom, pane.“

Snažil jsem se potlačit podráždění a poděkoval jim za to, že přišli. Lizzie vešla do kuchyně a řekla nahlas:

„Hajzlové!“ Málem jsem se dal do smíchu. Nalila si hrnek čaje a odešla.

Když jeho kolegové zmizeli, řekl Sandy: „To jsou náhodou dobrý kluci.“

„Věřím.“

„Už toho viděli moc, já už toho taky viděl moc. Věčně člověk soucit cítit nemůže. Víš, jak to myslím?“

„Ty jsi taky dobrý kluk.“

Zatvářil se polichoceně a na oplátku mne taky pochválil.

„V Pixhillu tě mají rádi, nikdy jsem neslyšel, že by o tobě někdo mluvil špatně. Skoro bych řekl, že kdybys měl nepřítele, věděl bych o tom.“

„Taky si myslím, že by se to ke mně doneslo.“

„Podle mého to tady někdo všechno rozmlátil, protože mu takové ničení dělá radost, prostě vandalismus.“

Povzdechl jsem si. „Asi ano.“

„Minulý týden někdo vzal vozík ze samoobsluhy a napálil to s ním do auta na parkovišti v Newbury. Bylo tam víc aut s nabouranou karoserií, odřeným lakem. To přece nemůže mít žádný účel, je to ryzí vandalismus. Lidi pak přijdou z krámu a maj bezmocnej vztek a pocit pokoření. A s tím stejně nic nepořídíš, kdybychom toho vandala nakrásně chytili při činu, dostane nanejvýš podmínku.“

„Nejspíš je to nějaký mladistvý.“

Sandy přikývl. „Jo, ty jsou nejhorší. Žháři zase na druhý straně bývají starší. Mimochodem, ten co ti rozmlátil barák, dorostenec nebyl.“

„Na kolik bys ho odhadl?“

Sandy našpulil rty. „Dvacet, třicet... možná. Určitě ne přes čtyřicet, po čtyřicítce už to s nima tak necloumá. Šedesátiletý chlapi tohle nedělají, ti se dostávají před soud za podvody.“

Chvilí jsem uvažoval o všem možném. „Víš o tom, že Joggerovi ukradli z auta náradí?“

„Jo, to jsem slyšel.“

„Měl ve voze taky sekeru.“

Sandy se na mne vytřeštěně zadíval. „Já myslel, že tam měl jen náradí do auta.“

„Měl tam taky plošinu k zajištění pod vozy a ve velké červené bedně hydraulický hever, kleště, francouzáky, montovací páky, klíče, šroubováky, kombinačky, hasák, všechno možné, hadry, drát, a taky sekeru, takovou hasičskou. Tu vozil s sebou od doby, kdy mu přes cestu spadl strom. To ještě než jsem koupil podnik.“

Sandy přikývl. „Jo, už si vzpomínám, tehdy tu byl skoro hurikán.“

„Možná neuškodí, když se po těch Joggerových věcech ve vesnici poohlédneš.“

„Já se určitě poptám,“ řekl vážně.

„Mohl bys na to vypsát odměnu, nic velkého, jen aby někomu stálo za to přijít s informací.“

„Jo, dobře.“

„Za chvíli bude líčení o Joggerovi,“ řekl jsem.

Sandy se polekaně podíval na hodinky. „Musím letět. Nejsem ani oholený, ani oblečený.“

„Zavoláš mi pak?“

Slíbil že ano a odjel. Lizzie přišla do kuchyně a zívala na celé kolo. Prý kdybych jí něco chtěl, tak bude nahoře, jde spát. Ale ať ji vzbudím v jedenáct a zavezu do Heathrow na pravidelnou leteckou linku. Před chvilí zavolala z mé ložnice do Skotska a sdělila jednomu ze svých partnerů zprávu o smrti Robinsonu 22.

Prý mu to nejdřív vzalo dech, ale že se určitě spojí s pojišťovnou, až se vzpamatuje, a pojišťovna se mi nepochybně ozve, protože za mnou pošlou likvidátora. Lizzie mne požádala, abych zatím nechal auto tam, kde je. Dobře, pokusím se.

Roztržitě mne políbila na tvář a poradila mi, ať si jdu lehnout.

„Jdu na farmu,“ řekl jsem. „Musím toho spoustu udělat.“

„V tom případě za sebou prosím tě zamkni.“

Zamkl jsem zadní vchod a odjel na farmu. Nina tam právě s Nigelem popíjela kávu v kantýně. Povídali si o tom, jak pojedou do Francie pro parkurového koně dcery Jericha Riche. Zdálo se, že Nina Nigelovy černé oči s dlouhými řasami a jeho smyslná ústa vůbec nevnímá.

Od Harva už věděli, co se tu noc odehrálo, a oba byli rádi, že jsem v provozu. Aspoň to říkali.

Nina si kávu odnesla ke mně do kanceláře.

„Jste opravdu v pořádku?“ zeptala se.

„Více méně ano.“

„Mám pro vás zprávu,“ začala, „ačkoli...“

„Jen spusťte. Jde o ty zkumavky?“

„Cože? Ne, o ty se nejedná, o těch zatím nic nevím. Ne, jde o ten inzerát v Horse and Hound.“

Chvilí jsem musel přemýšlet, než jsem si vzpomněl. Od neděle se toho stalo příliš mnoho. „Jo, už vím... ten inzerát na dopravní stránce... Vyřešíme všechno.“

„Správně. Patrick přemluvil lidi v tom časopise, aby mu řekli, kdo to tam dal. Je to docela zajímavé...“

„Povídejte.“

„Pan K. Ogden z Nottinghamu.“

Rázem jsem byl ve střehu. „Ne! To je tedy opravdu zajímavé.“

„Myslela jsem si, že vás to zaujme. V redakci řekli, že když tam dával ten inzerát poprvé, prověřili si ho, chtěli si být jistí, že se nechystá na nic protizákonného. Pak se upokojili, došli k závěru, že pan Ogden je neškodný, že skutečně jenom nabízí své služby jako poradce či kurýr nebo guvernantka. Telefon, který udal v inzerátu, je k němu domů, to si ověřili. Předpokládají, že díky tomu inzerátu nějakou práci sehnal, protože za inzerát pilně platí dál.“

„No nazdar, tak dobře na tom zase nebyl. Stíhali ho za nekryté šeky a všelijaké ubohé drobné podvody. Možná se zdál neškodný pánům z redakce, možná původně neškodný byl, ale řekl bych, že si úplně přestal lámat hlavu s tím, co je a co není v souladu se zákonem, hlavně když dostane zapláceno.“

„Tím si nemůžete být jistý,“ namítla přísně.

Pokrčil jsem rameny. „To se nabízí, ale dobře, řekněme, že nemám pravdu, možná nevěděl, že v té termosce je šest zkumavek. Možná. Ale krk bych za to nedal.“

„Jste cynik.“

„Po dnešní noci jsem skeptický.“

„Co si o tom myslí policie?“

„Moc jsem se toho od nich nedozvěděl. Řekli, že moudrý člověk má znát své nepřátele, něco v tom smyslu.“

Zamžikala. „Aha. Znáte vy je?“

„Já si myslím, že pravdu má Sandy Smith, že to byl obyčejný, ničivý amok, vandalismus, radost z ničení. Asi jsem přišel na farmu, když mne nečekali, a co pak následovalo, byla improvizace, infantilní zábava, dětinská snaha ublížit.“

„Pozdrav pánbůh, to muselo být pěkné dítě.“

„Tak tedy nezralý dospělý.“

„Nebo psychotik.“

„To zní ještě líp.“

Dopila kávu. „Myslím, že bychom se měli pohnout, když chceme chytit trajekt. Povězte mi teď doopravdy, vy si myslíte, že by na téhle cestě mohlo k něčemu dojít?“

„Já nevím. Řekl jsem vám vůbec pořádně, kde ta schránka pod vozem je?“

„Přesně ne.“

„Je to kovový válec připevněný na obou koncích v prostoru mezi podlázkou a nádrží. Ta prostora je při dlouhé ose šasi, zevně, zvenčí ji kryje karoserie, není tam vidět ani ze stran, ani když vlezete pod vůz, jenom pokud o ní víte, je snadno dostupná. Uzávěr schránky snadno sundáte a zase našroubujete, aspoň to tvrdil Jogger.“

„Asi tam vlezu a podívám se.“

Lepší když ona než já, pomyslel jsem si. „Nigel slíbil, že vyrobí plošinu na zájždění pod vůz,“ řekl jsem.

„Jo, už ji udělal, ukazoval ji Harvovi.“

„Pokud se chcete podívat pod vůz, vezměte si ji. Řekněte Harvovi a Nigelovi, že ode mne víte, že na přívodu nafty od nádrže k motoru je vložena skleněná baňka, na které si můžete ověřit, jestli nafta není znečištěná. Je-li čistá, je čistá i baňka. Pokud jsou v naftě nečistoty, napadají do baňky, vy ji pak můžete odšroubovat a vyčistit. Kdysi nám dodali špinavou naftu, ta baňka pak byla úplně černá. No nic, jednoduše řekněte Harvovi, že se na to chcete podívat.“

„Měla jsem takové zařízení na vlastním boxu.“

„Odpusťte, já si to neuvědomil.“

Usmála se. „Podívám se na to.“

Odešla to vykonat. Když se vrátila a oprašovala si šaty, řekla, že ji Harve i Nigel považovali za přehnaně svědomitou. „V té schránce by člověk propašoval kdeco,“ dodala. „Dám si na ni pozor.“ Zadívala se na telefon. „Můžu ještě krátce zavolat Patrickovi?“

„Jistě.“

Protože bylo příliš brzo, zavolala mu do bytu. Vyprávěla mu Harvovu verzi svých nočních dobrodružství. Sledovala mne přitom, jak se tvářím, jestli to říká správně. Několikrát jsem přikývl. V zásadě to byla pravda, a pokud tu a tam něco chybělo, bylo to tím, že jsem si to nechal pro sebe.

Otočila se ke mně. „Patrick se ptá, koho jste vlastně na farmě překvapil, co se dělo.“

„Až se to dozvím, tak mu to řeknu.“

„Říká, že máte být opatrný.“

„Hm.“

Harve zaklepal na okno a významně se podíval na hodinky.

„Už musím jít, na shledanou, Patricku. Na shledanou, Freddie. Už pojedeme.“

Nerad jsem ji viděl odjíždět. Kromě Sandyho a Lizzie byla jediná, komu jsem důvěřoval. Podezřavost je ošklivý, nepříjemný společník.

Když Nigel vyjížděl ze dvora, Nina mi ještě zamávala. Díval jsem se za ní z okna.

Usoudil jsem, že v tu dobu už musí být všichni slušní lidé od koní vzhůru, a zavolał jsem dceři Jericha Riche, že vůz, který si najala, už vyjel a že jí nového koně doveze zítra večer asi tak kolem osmé, pokud jí to vyhovuje.

„Tak brzy? To je vynikající. Posíláte s boxem toho stájníka... jmenuje se Dave, že? Toho, co radil otec.“

„Ne, Dava neposílám, ale posílám někoho skutečně dobrého.“

„Výborně. Moc děkuju.“

„Je mi potěšením.“ Myslel jsem to doopravdy, mne opravdu těší, když se práce daří a zákazník je spokojený.

V tu chvíli právě vjížděla na dvůr jiná víc než spokojená zákaznice. Přijela velmi opotřebovaným, uslouženým a usouzeným džípem. Marigold Englishová v pracovním oblečení s vlněnou pletenou čepicí. Vyskočila z vozu málem za jízdy a rozhlížela se po známkách života.

Šel jsem jí naproti.

„Dobré jitro, Marigold. Tak jak jste se usadila?“

„Dobrý den, Freddie, mám pocit, že tu jsem odjakživa.“ Krátce se usmála. Mluvila jako vždy hlasitě, jako s nahluchlými. „Jedu na planiny, tak jsem si řekla, že se zastavím na kus řeči. Volala jsem vám domů, ale vzala to nějaká ženská.“

„To byla moje sestra.“

„Nepovídejte! No nic. Poslyšte, povězte mi, co víte o tom Tigwoodovi a o tom jeho projektu se starožitnými koňmi a jejich umístěním.“

Taky na mne tlačí. Co mám dělat? Řekněte mi to po pravdě. Nikdo nás neposlouchá, tak spustěte.“

Mluvil jsem pravdu, ale po zralém zvážení. „Je to nadšenec, a tady už přemluvil spoustu lidí, aby přestárým koním poskytli dobrý domov. Michael Watermead si bere dva z těch, které jsme přivezli do Pixhillu včera. Benjy Usher taky, ledaže by si Dot postavila hlavu, což umí. Pokud máte dost místa a dost trávy, není na tom nic špatného.“

„Vy osobně byste mu taky vyhověl?“

„V Pixhillu už to je jako dobročinná akce zaběhnutá.“ Chvilí jsem uvažoval. „Pravdou je, že v téhle várce je kůň, kterého jsem kdysi dávno jezdil. Býval skvělý sportovec a kamarád. Nemohla byste říct Tigwoodovi právě o něj? Jmenuje se Peterman. Když bude mít dost ovsu, bude se mít dobře a bude v teple, rád za to zaplatím.“

„Pod tvrdou slupkou je měkké srdce...“

„No... když on se mnou vítězil...“

„Tak jo. Zavolám tomu vašemu Tigwoodovi a domluví se s ním. Říkal jste Peterman?“
Přikývl jsem. „O tom, kdo bude platit oves, se radši nezmiňujte.“ Pobaveně, úkosem se na mne podívala.
„Však on vás život jednou za ty vaše dobré skutky ztrestá.“
Běžela zpět k džípu, nastartovala a prudce vyjela, až jiskry odletovaly. Z dávno nezaskleného okénka na mne už v jízdě ještě křikla: „Moje sekretářka se spojí s vaší kvůli Doncasteru.“
Volal jsem za ní že děkuju, ale to už neslyšela, prastarý motor jejího vozidla mě hravě překřičel. Říkal jsem si, že její přítomnost Pixhillu určitě prospěje, a doufal jsem, že se jí bude dařit.
Řidiči přicházeli do práce a šli do kantýny. Když potom od Harva vyslechli, co se v noci odehrálo, vycházeli zase ven, hrnek s kávou v ruce, a vytřeštěně na mne civěli, jako bych byl z Marsu.
Byl tam taky Lewis, miláček rodiny Watermeadových, Lewis, milovník králíků, který měl správně ležet v posteli. „Kam jste dal chřipku?“ zeptal jsem se.
Popotáhl a chraptivě odpověděl: „Ona to je asi jen obyčejná rýma. Nemám vůbec horečku.“ Kýchl, zakašlal, a tak rozséval kolem sebe infekci.
„Myslím že bude lepší, když si bacily necháte pro sebe. Už tak jako tak máme příliš mnoho nemocných řidičů. Rád vám dám ještě jeden volný den.“
„Fakt?“
„Přijďte až v pátek, a budete mít i sobotu.“
„Prima,“ zasípěl. „Budu se doma dívat na Cheltenham. Děkuju.“
Phil, ochotný, bez představivosti, bez zvědavosti, ale naprosto spolehlivý, se zeptal: „Fakticky vám vybílili barák?“
„Obávám se, že ano.“
„A že ten jaguár je v háji?“
„Jo.“
„Toho chlapa bych zabil.“
„Jen ho najít.“
Ostatní s pochopením přikyvovali. Všichni sdíleli stejný morální kód, podle něhož kdo sáhne na cizí majetek, musí počítat s odplatou.
„Nejel náhodou někdo z vás kolem včera večer asi v jedenáct?“
Ne, nikdo.
Lewis se zeptal: „Vy ste neviděl, kdo vás praštil?“
„Já ho dokonce ani neslyšel. Trochu se poptejte, jestli budete moct.“
Slíbili že ano, sice skepticky, ale ochotně.
Řidiči se sobě zvláštním způsobem podobali, uvědomil jsem si to, jak jsem se na ně díval. Všem bylo pod čtyřicet, všichni měli sportovní postavu, dobré oči, byli statní, velcí. Byli si podobní fyzicky, pokud jde o povahu... to bylo něco jiného.
Lewis u nás nastoupil přede dvěma roky. Tehdy měl kudrlinky. Když mu ostatní řidiči začali říkat „slečinka“, nechal si narůst knír a oháněl se pěstmi, kdykoli zaslechl uštěpačné poznámky. Pak si opatřil plavovlasou kočku, boty na jehlách, a rozháněl se pěstmi, kdykoli si někdo dovolil poznámku na její účet. Loni v létě se nechal ostříhat, oholil si knír a jeho kočka mu porodila syna. Oba rodiče se nad dítětem rozplývali. Z Lewise byl náhle otec, jiný člověk.
„Nekýchejte na miminko,“ varoval jsem ho. Vylekal se a ujistil mě, že si dá pozor.
Dave se skřípotem projel branou na svém rezivém kole, drzý, veselý a nezodpovědný. Jak se věčně usmíval, obličej samá piha, budil dojem věčného mládí, celý Peter Pan. O Dava a jeho dvě sestry se starala maminka. Velkoryse snášela jeho věčné návštěvy v hospodě a sázení na chrtý.
Přijel taky Aziz, bílé zuby mu jen svítily. Harve rozdělil úkoly pro ten den a podle seznamu si zkontroloval, že všichni řidiči skutečně vědí kam jet a které koně vyzvednout.
Opustil jsem je v okamžiku, kdy všichni začali jeden přes druhého vyprávět Azizovi a Davovi o mých nočních příhodách. Ještě jsem zaslechl, jak se ve vyprávění objevují nepřesnosti, ale neměl jsem chuť přivádět je na pravou míru.
„V portsmouthským doku,“ tvrdil zcela nesprávně Phil a Dave přikyvoval. S koňmi jsme ze Southamptonu nikdy nejedli, ale z Portsmouthu jsme se občas převáželi do Le Havru. Moji řidiči znali Portsmouth dobře, i když sám jsem dával přednost trase Dover – Calais, protože tam je plavba kratší. Mnoho koní trpí při delších cestách mořskou nemocí, zkoušejí přitom o to víc, že neumějí zvracet. V jednom z mých vozů kdysi na mořskou nemoc kůň uhynul, proto jsem na takové nebezpečí stále pamatoval.
„Portsmouthský doku“ všichni odkývali. Portsmouth, kousek od Southamptonu, jim byl jasný. „Převálcovali mu jaguára buldozerem... Vymlátili mu všechny okna...“

Až budou mít trochu upito, budou vykládat, že mě někdo shodil do moře z portsmouthského trajektu a auto mi oknem mrští do obývacího pokoje.

Přišly Isobel a Rose a znovu bědovaly nad bídným stavem počítače. Vzpomněl jsem si na ještě bídňější stav počítače v mém vlastním domě. Pak jsem si uvědomil, že právě dnes má přijít opravář. Rose a Isobel sňaly kryty ze zastaralých psacích strojů a zasedly k nim s výrazem mučednic.

Zavolal jsem do ústřední agentury, kde vedli evidenci čísel mých úvěrových karet, a požádal je, aby okamžitě zastavili všechny platby z mých účtů. Pak jsem zavolal pojišťovně, kde mi slíbili poslat formulář. Zeptal jsem se, jestli se chystají poslat ke mně nějakého zaměstnance nebo zaměstnankyni ověřit si, že jaguár je skutečně odepsaný a jaké další škody u mě vznikly. Prohlásili, že jim bude pravděpodobně stačit policejní protokol.

Pak jsem jen tak seděl a poslouchal, jak mě bolí hlava, zatímco Harve dokončoval zajištění programu. Do kanceláře přišel Aziz se svojí obdivuhodnou dávkou vitality a zeptal se, jestli by pro mne osobně nemohl něco udělat. Přišlo mi, že to je od něj hezké, taky bylo příjemné, že se choval věcně a ani trochu se nevnucoval.

„Povídal Harve, že pro mne na dnešek nemáte žádnou jízdu,“ řekl, „prý se mám zeptat, jestli nechcete, abych dělal údržbu, když teď nemáte mechanika. Dva boxy údajně potřebují vyměnit olej.“

„Jo, to byste nám pomohl.“ Vzal jsem ze stolu klíče od skladu a podal mu je. „Najdete tam všechno co potřebujete. Vyzvedněte si od Isobel záznamy o údržbě a pak jí je zase vraťte, až to tam zapíšete.“

Podepište se.“

„Dobře.“

„A ještě –“ Z bolavé hlavy se mi zrodila dobře použitelná myšlenka. „Nebyl byste ochotný zajet s fourtrakem na Heathrow? Potřeboval bych, abyste tam hodil sestru, letí do Edinburghu.“

„Pojedu rád,“ řekl ochotně.

„Tak tedy v jedenáct u mne.“

„Budu tam.“

Aziz odjel s Lewisovým boxem na výměnu oleje, ostatní se postupně rozjeli za povinnostmi a já se vydal domů, abych se rozloučil s Lizzie a odprosil ji za to, že s ní posílám Azize.

„Ten otřes mozku máš horší, než tvrdíš,“ obvinila mne. „Měl by sis lehnout a odpočívat.“

„To určitě.“

Kriticky, sestersky potřásla hlavou a podrbala mne na zádech. To vždy býval projev její náklonnosti, když jsme byli malí kluci a považovali jsme líbání za zženštilé.

„Dávej na sebe pozor!“ řekla.

„Hm. Ty taky.“

Zazvonil telefon a ozvala se rozčilená Isobel: „Je tu ten člověk na počítač a tvrdí, že nám ho někdo zlikvidoval nějakým virem.“

8

Člověk na počítač byl asi dvacetiletý, dlouhé světlé vlasy si uměleckým gestem co chvíli prsty pročešával. Když jsem dojel do kanceláře, právě vzdal snahu o vzkříšení našeho hard disku.

Došel jsem k psacímu stolu Isobel a s pocitem, že toho všeho je na mne moc, jsem se zeptal: „Jaký virus?“ Měli jsme epidemii chřipky, Cizopasníky, mrtvoly, vandaly a otřes mozku. Virus v počítači, to už bylo trochu příliš.

„Všechny naše záznamy,“ bědovala Isobel. „Celá dokumentace!“

„A účetnictví,“ přidala se Rose.

„Je lepší dělat si kopie na floppy disku,“ poučil je mladík zasmušile a s despektem. „Vždycky koukejte mít kopie, dámy.“

„Jaký virus?“ zeptal jsem se znovu.

Pokrčil rameny a viditelně mne zařadil mezi negramotné. „Možná to byl Michelangelo... Michelangelo se aktivuje vždycky šestýho března a pořád ho tu všude je víc než dost.“

„Prosím o podrobnosti.“

„To přece jistě znáte!“

Pak mi to začal vykládat jako debilovi: „Šestýho března má Michelangelo narozeniny. Pokud máte ten virus v počítači, je němej, ale jak počítač zapnete šestýho března, aktivuje se.“

„Hm. Šestého března bylo minulou neděli. V neděli tu nikdo počítač nezapíná.“

Isobel vykulila oči. „To je vlastně fakt!“

„Michelangelo je náběhový virus,“ vysvětloval expert. Když viděl, jak tupě se tváříme, dodal: „Stačí fakt jen zapnout počítač, počkat tak jednu dvě minuty a zase ho vypnout. Když se počítač zapne, tak nabíhá.“

Michelangelo vymaže všechny informace na hard disku a počítač vám řekne jediné fatal disk error. To se vám přesně stalo. Záznamy jsou prostě pryč. Vzkřísit se nedají.“

Isobel se na mne dívala zděšeně, provinile a zoufale. „Já vím, vy jste nám pořád říkal, ať si to zkopírujeme na disketu, já vím. Pořád jste to říkal. Mně to hrozně mrzí, hrozně, fakt.“

„Měl jste nás k tomu donutit,“ řekla Rose, „měl jste na tom trvat.“

„Vy se tváříte, jako byste si z toho nic nedělali,“ vzdychla Isobel. Zeptal jsem se experta: „Aktivoval by se virus i na kopiích? Na disketách?“

„Pravděpodobně ano.“

„My ale skoro žádnou nemáme,“ kvílela Isobel. Ve skutečnosti jsme měli na disketách úplnou sadu kopií. Bylo na nich všechno, co naše sekretářky zaznamenaly až do minulého čtvrtka. Dávno jsem zjistil, že je otravuje den co den sjíždět kopie. Věděl jsem, že to často několik dní odkládají, ačkoli jsem oběma stále kladl na srdce, že kopie mít musí. Bohužel považovaly počítač za naprosto, neomezeně spolehlivý, to mi bylo jasné. Proto jsem kopie sjížděl sám, doma na svém terminálu v obývacím pokoji. Diskety jsem skladoval v sejfě. Maminka vždycky říkávala, že co si člověk sám neudělá, to nemá.

V tu chvíli tedy sice kopie existovaly, ale byly nedostupné vinou mechanismu na číselný kód, zničeného sekerou.

Mohl jsem děvčata snadno upokojit, a za běžných okolností bych to udělal, ale v tu chvíli mne umlčela nedůvěra. Nevím vlastně, čeho jsem se bál. Najednou mi prostě přišlo, že selhání počítače po všem předcházejícím je vskutku podezřelá náhoda.

„Nejste sami,“ řekl expert. „Doktoři, advokáti, všechny možný podniky přišly o dokumentaci. Jedna paní napsala knihu a přišla o ni beze zbytku. Nadělat si kopie na diskety přece nic nestojí.“

„To je hrozné,“ Isobel se málem rozplakala.

„Co je vlastně ten virus?“ zeptala se zasmušile Rose.

„Je to program, který počítači nakáže, aby všechno pomíchal nebo vymazal.“ Byl ve svém živlu. „Existuje nejmíň tři tisíce virů. Existuje třeba Jerusaleml II, ten se aktivuje vždycky v pátek třináctýho, ten je zvlášť zlej, ten už způsobil moc škod.“

„K čemu je to ale dobré?“ zeptal jsem se.

„Je to obyčejnej vandalismus,“ usmál se. „Samoučelný ničení.“ Prohrábl si vlasy. „Dokázal bych vymyslet krásnej, chytrej program, co by vám kompletně popletl účetnictví. Nebylo by to nic takovýho jako Michelangelo, nevymazalo by se všechno, jen by se to šikovně popletlo, takže byste se mohli upočítat a chybu byste nenašli, nic by vám nevycházelo a vy byste nevěděli proč.“ Ta myšlenka se mu zřejmě zalíbila. „Když člověk takovej program vymyslí, musí ho taky dostat do oběhu. Totiž ten virus se přenáší z počítače na počítač, to je právě ta krása. Stačí mít disketu s virem. Jak tu disketu strčíte do počítače a skrmíte mu informaci – což se běžně dělá – šup, a počítač má virus, tichej, mlčenlivej, připravenej v záloze.“

„Co se dělá proti?“ zeptal jsem se.

„Dnes už existuje spousta drahejších programů, co viry vyhledávají a likvidují. Současně spousta lidí vymýšlí viry, co se zlikvidovat nedají. Je to přímo průmyslový obor. Krásný. Teda vlastně spíš hrozný.“ On na virech vydělává, uvědomil jsem si.

„Jak člověk zjistí, že má virus?“ zeptal jsem se.

„Musíte projít všechny informace, co v počítači jsou, a skanovat. Mám program, který rozpozná víc jak dvě stě těch nejběžnějších virů. S ním zjistíte, jestli někde je kupříkladu Jerusaleml II nebo Michelangelo. Kdybyste mě zavolal minulej tejden, moh jsem vám to projít.“

„Minulý týden nám to ještě nedělalo starost. Ostatně... jestli se ten Michelangelo aktivuje vždycky šestého března, je jasné, že loni jsme ho tam šestého března neměli.“

Náš odborník nám milostivě poskytl další informace. „Michelangelu vynalezli šestýho března 1991. Působí jenom na IBM kompatibilních počítačích, jako je ten váš.“

„Tím jste mne neutěšil.“

„No... asi ne. No nic, můžu vám počítače vyčistit a pro příště vám tam dám antivirovou ochranu. Musíte si ale dát bacha, co do počítače strkáte, pozor na to, co je odjinud. Někdo vám může půjčit infikovaný disk. Kromě toho... máte někde nějaký terminál?“

„Mám doma terminál,“ řekl jsem. „Jenže ho někdo zničil.“

Odborník se zatvářil zděšeně. „Jiným virem?“

„Ne, to ne, sekerou.“

Viděl jsem na něm, že ho představa fyzické likvidace počítače bolí, zatímco zlomyslné naočkování vnitřní nemoci patřilo k jeho povolání.

„Počítačové viry jsou úmyslné poškozování,“ řekl jsem.

„Ale to je hra.“

„Když to někoho připraví o celoživotní práci, přestává to být hra,“ namítl jsem.

„Když si někdo nedělá kopie na diskety, může si za to sám.“

V tom jsem s ním souhlasil, ale viry jsem za hru nepovažoval. Připomínaly mi chemickou válku. Doslechl jsem se o jednom počítačovém viru, který vymazal rozsáhlý geologický průzkum. Tak se stalo, že studny, který měly být vyvrtány, nebyly vyvrtány včas a následkem toho na poušti zahynulo víc než tisíc lidí. Autor onoho viru se údajně radoval nad úspěchem svého výtvoru. Ti mrtví byla prostě smůla.

Zeptal jsem se: „Předpokládám, že se nedá zjistit, jestli se nám ten virus dostal do počítače náhodou nebo ze zlé vůle?“

Vážně se na mne zadíval a prohrábl si vlasy.

„To by nebylo hezký, kdyby to bylo naschvál.“

„Ne, to ne.“

„Většina virů se šíří náhodně, jako AIDS.“

„Jak dlouho může být takový virus němý?“

„Dost dlouho, dost dlouho o něm nemusíte vědět, dokud ho něco nenastartuje.“ V očích měl smutnou moudrost své generace. „Člověk se prostě musí chránit.“

Přiznal jsem se, že lituju, že jsme se nesetkali dřív, a řekl jsem mu jméno firmy, se kterou jsme v minulosti jednali.

Dal se do smíchu. „Polovička počítačů, co prodali, se prostě hemžila viry. Jednak používali diskety už infikované, jednak ty, co jim vrátili rozlícení zákazníci. Ta firma se vypařila ze dne na den, protože se blížil šestý březen a hrozilo jim, že se pak na ně rozběsněný zákazníci přiručí a budou je žalovat. Přestože šestýho března byla neděle, měli jsme pak spoustu práce s čištěním počítačů. Teda ne u našich zákazníků, u jejich samozřejmě.“

Isobel se tvářila pohoršené. „Ale oni se k nám vždycky chovali moc hezky.“

„Jo, a cpali vám takový programy, abyste se na ně museli věčně obracet,“ prohlásil expert s určitým obdivem.

„Kdybyste něco takového provedl vy mně, strávil byste zbytek života po soudech,“ řekl jsem vlídně.

Zamyšleně se na mne zadíval. „To bych neudělal,“ řekl, a pak, jako by se chtěl pojistit proti možnému budoucímu nespravedlivému obvinění, dodal: „Taky si pamatujte, že si nechtě můžete všechno vymazat sami. Teda vymazat hard disk, když zmáčknete delete a pak kterýkoliv ID z adresáře.“

Tupě jsme se na něho dívali.

Obrátil se k Isobel. „Kdybyste stiskla delete, hvězdičku, tečku, hvězdičku, je disk taky prázdný, to funguje jako Michelangelo. Všechno je definitivně pryč.“

„Ne!“ Tvářila se náležitě zděšeně.

„Jo. Jenže tohle lidi, co píšou viry, nebaví.“

„Ale proč?“ kvílela Isobel. „Proč lidi vymýšlejí viry, když můžou nadělat tolik škod!“

„Vytahují se.“

Expert se na mne překvapeně zadíval. Nebyl mým soudem nadšený. Zdálo se mi, že trochu příliš obdivuje chytrost škůdců, místo aby odsuzoval jejich zlou vůli.

„No,“ řekl pak. „Je pravda, že řada autorů vira se na ně podpisuje. Nějaký Eddie vymyslel několik virů.“

V tu chvíli už mne to přestalo bavit. Skočil jsem mu do řeči. „Mně bude stačit, když nám to zase zprovozníte a budete nám počítač udržovat v pořádku. Předpokládám pravidelné kontroly. Dohodneme se na servisních podmínkách.“

„To je skvělý,“ prohrabával si vlasy rukou zdvojeným tempem. „Zejtra jste v provozu.“

Opustil jsem ho a chystal se k odchodu, když sepisoval seznam (drahý seznam) věcí, které budeme potřebovat. Šel jsem k sobě do kanceláře zavolat výrobce svého seřfu.

„Sekerou?“ vykřikl zděšeně. „Jste si jistý?“

Ubezpečil jsem je že ano. „Potřebuju se do seřfu dostat. Co pro to můžete udělat a kdy?“

Dali mi číslo nejbližšího agenta. Prý ke mně určitě pošle zámečníka, aby se na to podíval.

Nejbližší agent nebyl nijak nadšený a mlhavě se zmínil, že by snad někdo mohl přijít následující týden.

„Ne, zítra,“ řekl jsem.

Bylo slyšet, jak zalapal po dechu, a já si živě představoval, jak povážlivě špulí rty a potřásá hlavou.

Nakonec řekl, že možná v pátek odpoledne, možná, jestli se to zvládne. Dělal mi velkou milost.

Položil jsem sluchátko a říkal jsem si, že kdybych na žádosti svých zákazníků reagoval s takovou liknavostí a neochotou, brzo bych už jenom točil palci. Nejenže jsem byl ochotný sám vyjet jako řidič

kdykoliv a kamkoli, když jiný nebyl po ruce, ale opakovaně jsem si pronajal box od konkurence, když jsem sám neměl žádný volný, jen abych nemusel zakázku odmítnout. Vlastně se nestalo, abych nedokázal přistavit vůz. Byla to samozřejmě věc profesionální cti, ale to je ten druh cti, díky které se koná dobré dílo.

Aziz si přišel do kanceláře pro klíče od fourtraku, aby mohl Lizzie odvézt na Heathrow. Podal jsem mu je a automaticky řekl, aby s ní jel opatrně.

„Pomalů na kruhových objezdech?“ řekl s jiskrou v oku. „Ne!“ Poprvé to dopoledne mi bylo do smíchu. „Jo. Hlavně ji dovezte včas na letiště.“

Když odešel, chvíli jsem uvažoval o všem možném a pak jsem znovu zavolaal našemu odborníkovi na počítače. Vzal to hned a s potěšením hlásil, že je u další Michelangelovy oběti. Ubezpečil mne, že se k nám zítra ráno zaručeně vrátí.

„Výborně,“ řekl jsem. „Ale... poslyšte, můžu se vás na něco zeptat?“

„Spusťte.“

Řekl jsem: „Dá se v počítači přeprogramovat datum? Mohl byste hodiny v počítači seřadit tak, že by tam šestý březen vůbec nebyl? Že by místo něj naskočil rovnou sedmý březen?“

„Jasně,“ odpověděl bez přemýšlení. „Je to jeden ze způsobů, jak se šestému březnu vyhnout. Hodiny se posunou na sedmýho března, a pak se za dva dny zase posunou zpátky. Je to snadný, když víte jak.“

„A... mohl by se šestý březen posunout, buď dopředu nebo dozadu, takže by k té aktivaci došlo třeba pátého nebo sedmého?“

„Ano.“ Chvilí bylo ticho. „To by ovšem byla už jasná zlá vůle, a ten někdo by musel vědět, že v počítači virus je.“

„V zásadě to ale možné je? Dá se taky změnit hodina?“

„Ano.“

„Jak dlouho by vám trvalo přeprogramovat hodiny?“

„Mně osobně? Nejdýl minutu.“

„A kdyby to dělal někdo jiný?“

„No...“ zamyslel se. „Kdyby mu někdo krok za krokem napsal jak postupovat nebo kdyby měl knížku s návodem a měl příležitost být u počítače v klidu, bez vyrušení, protože to přece jen chce soustředit se, tak možná pět minut.“ Znovu se odmlčel. „Vy si vážně myslíte, že ty hodiny někdo přeprogramoval? Protože vás můžu ujistit, že teď jsou nastaveny dobře.“

„Nevím, jen se tak ptám.“

„Dobrá, jsem k dispozici kdykoliv. Uvidíme se zítra.“

Bojuju se stíny a vidím padouchy za každým stromem. Je docela možné, že můj počítač jednoduše havaroval stejně jako všechny ostatní, prostě smůla. Jestli ne... pak se v záznamech někde schovává klíčová informace, která by mi pomohla vyloučit všechny záhady, a nepřítel o té informaci ví.

Nejsnadnější způsob jak záznamy vymazat je vyťukat DEL, hvězdičku, tečku, hvězdičku. Efekt okamžitý.

Jenže k tomu je třeba mít k počítači v příhodnou dobu volný přístup. Změnit čas na hodinách v počítači a tak načasovat aktivaci Michelangela znamenalo, že si ten někdo mohl zvolit kteroukoli hodinu. Bylo to jako odpálit časovanou bombu.

Na dvůr zajel policejním vozem Sandy Smith a zaparkoval před kanceláří. Přišel za mnou, sundal si čepici a posadil se. Přišel bez pozvání, ale byl vítán.

„Joggerovo líčení,“ řekl a setřel si pot z čela.

„Jak to šlo?“

Pokrčil rameny. „Zahájili to a hned odročili, jak jsem předpokládal. Já potvrdil totožnost, doktor Farway dosvědčil smrt. Koroner se podíval na fotografie a přečetl si pitevní nález. Pak věc odročil s tím, že se musí dovyšetřit.“ Sandy si zhluboka povzdechl. „Asi bych ti měl říct, že se mu to moc nelíbilo. Slyšel jsem, že prý Jogger umřel na roztříštění a dislokaci atlasu a že měl v ráně částečky rzi.“

„Rzi!“ Taky se mi to nelíbilo.

„Na kraji tý montážní jámy přece taky musí být rez, ne?“

„Tiše doufám že ano.“

Zadívali jsme se mlčky jeden na druhého. Ani jednomu z nás se nechtělo vyslovit, co se nabízelo.

Sandy řekl: „Podle pitvy nejspíš umřel kolem poledne.“

„Fakt?“

„Budou se hodně vyptávat.“

Přikývl jsem.

„Budou chtít vědět, cos v tu dobu dělal. Určitě se tě na to zeptají.“

Trhal jsem kytky a nesl je rodičům na hrob. Pak jsem jel na oběd k Watermeadovým. Nedá se říct, že by to bylo slavné alibi.

„Pojď se mnou do hospody,“ vybídl jsem Sandyho.

Zatvářil se pohoršené. „Nemůžu, mám službu.“

„Můžeme si dát kolu, já tam jít musím, musím zaplatit účet za Joggerův memoriál.“

Sandymu se ulevilo. „Tak to jo, dobře.“

„Mohl bych jet s tebou tvým autem? Nemám tu fourtrak.“

Do toho se mu moc nechtělo a bylo mu trapné mne odbýt.

„Nech to plavat, Sandy,“ unaveně jsem si ho dobíral. „Já tě nechci kompromitovat, pojedu Joggerovou dodávkou. Nemusíš se mnou chodit, jestli nechceš.“

Jenže Sandy chtěl. Jel jsem tedy za ním v závěsu až k Joggerově hospodě a vypsál jsem hostinskému tučný šek. Hostinský byl spokojený, že mu to zvýšilo obrát, a že prý dělal co mohl s tou pamětní listinou s podpisy. Měl jména na pěkném papíru, dvojnásobný formát než běžný kancelářský, a u toho byly povzbudivé poznámky jako: V máji bude Jogger v ráji nebo Při každé sklenici v té naší pivnici na tebe vzpomenu, pivo si nalejem.“

„Přejeme ti na oblacích bílý cadillac,“ četl hostinský. „To jsem tam napsal já.“

„Skvělé.“

Jak se zdálo, podepsala se na pamětní listinu polovina Pixhillu, ale bohužel křížem krážem a ne v úhledných sloupcích, jak jsem si představoval. Byla tam většina mých řidičů včetně Lewise, který byl tehdy v sobotu ve Francii, kam jel pro Michaelovy dvoutelé. Zmínil jsem se

O tom. Hostinský přiznal, že se na listinu podepsalo víc lidí, než jen ti, co tam skutečně ten poslední večer s Joggerem byli. „Chtěli mu vzdát čest,“ vysvětloval.

„A dát si pivo zdarma,“ dodal Sandy.

„No... starýho Joggera měli lidi rádi.“

„Hm...“ Přikývl jsem. „Kdo z těch lidí tu tehdy opravdu byl? Sandy, tys tu byl, ty to budeš vědět.“

„Já nebyl ve službě,“ bránil se Sandy.

„Proto tě neranila slepota.“

Sandy se zadíval na hustě napsaná jména a začal krátkým silným prstem ukazovat.

„Z tvých řidičů tu zaručeně byl Dave, ten tu skoro bydlí. Taky tu byl Phil se ženou, a Nigel, ten ji bavil a míchal tím Phila. Zaskočil i Harve. Jo, byl tu Brett, co přivez toho mrtvého, toho Ogdena, určitě tu byl, i když měl pokyn, že se nemá vzdalovat z Pixhillu. Mlel o tom, že se ho chceš zbavit.“

Zadíval se na podpisy.

„Bruce Farway! Ten to taky podepsal, ale já ho tu neviděl.“

„Doktor? Jo, ten sem chodí s těma učenejma lidma, sedávají tamhle u rohovýho stolu a vymýšlejí, jak by napravili svět. Pije Zdravou vodu.“ Hostinský se soustředil na pamětní listinu, i když se na ni díval hlavou dolů. „Byla tu skupina od Watermeadových a další lidi skoro z poloviny pixhillských stájí. Taky přišli stájníci od tý nový paní, od paní Englishové. Ty ještě neznáme, ale celkem se zdáli slušní. Pak tu byl John Tigwood, ten věčně courá dovnitř a ven s těma pokladničkama. Jo a byli tu syn a dcera Watermeadových, jo, v sobotu tu byli, ale od tý doby nejspíš ne, protože se nepodepsali.“

„Myslíte Tessu a Eda?“ zeptal jsem se překvapeně.

„Jo.“

„Ti dva jsou ale nezletilí,“ ozval se Sandy důležitě. „Není jim ještě osmnáct.“

Hostinský se zatvářil dotčeně. „Já jim naley vám jenom nealkoholický pití. Oba rádi dietní kolu.“ Potměšile se na mne ohlédl. „Jí se taky líbí ten váš řidič, ten Nigel.“

„Povzbuzuje ji?“ zeptal jsem se.

Hostinský se dal do smíchu. „Ten povzbuzuje každou, co ji má.“

„Budete mít nepříjemnosti, obsluhujete je. když tu jsou bez doprovodu dospělého,“ řekl Sandy.

„Tvrdila, že platí Nigel.“

„Stejně si dejte pozor, budete mít nepříjemnosti.“

„Oni se dlouho nezdrželi,“ bránil se hostinský, „když vy jste přišel, tak už myslím byli pryč.“ Popotáhl.

„Vsadil bych se, že některý stájníci taky ještě jsou pod osmnáct, když mám říct pravdu.“

„Povídám vám dejte si pozor, taky byste moh přijít o licenci.“

„V kolik asi Jogger začal být namazaný?“ zeptal jsem se.

„Opilejm já nenalejvám,“ prohlásil ctnostně hostinský. Sandy pochybovačně zamručel.

Zeptal jsem se tedy jinak: „Kdy tak asi začal Jogger mluvit o cizopasnících a princátkách?“

„Byl tady od šesti až do tý doby, co ho Sandy odvez,“ řekl.

„Kolik püllitrů vypil za hodinu?“

„Takový tři čtyři,“ odpověděl Sandy. „On si uměl přihnout.“

„Jo, ale opilej, to on nebyl,“ trval na svém hostinský. „Možná nemoh jet autem, ale opilej nebyl.“

„No, trochu se kymácel,“ poznamenal Sandy. „O cizopasnících už mlel, když jsem přišel, a to mohlo být tak osm. Tak vykládal celý hospodě, že jich Goliášův kuň měl taky loni v létě pět.“

„Cože?“ podívoval se hostinský, a obrátil se na mne: „Co to jako má znamenat?“

„Jo, co tím vlastně Jogger myslel?“ přidal se Sandy.

„Bozi vědí.“

„Ví to Jogger u Pána Boha,“ hostinský se radoval ze svého žertu. „Slyšíte? Ví to Jogger u Pána Boha.“

„Jo to se vám povedlo,“ řekl Sandy zasmušile.

„Co se tu ještě dělo?“ zeptal jsem se. „Nevíte, kdo mu ukradl nářadí z dodávky?“

O tom hostinský neměl ani tušení.

„Dave řekl Joggerovi, ať drží hubu,“ řekl Sandy.

„Cože?“

„Jogger už mu šel na nervy. Jogger se pořád chechtal, tak se po něm Dave ohnal.“

Hostinský přikyvoval. „Jo, převrhnul mu sklenici.“

Žasl jsem. „Dave Joggera praštil?“ Jogger, šikovný a hbitý, uměl vždycky včas uhnout.

„Netrefil se,“ řekl Sandy. „Jo, to není tak snadný, přijít si na Joggera.“

To prohlášení jsme vyslechli a strávili mlčky.

Sandy se zavrtěl. „No už je čas, abych šel. Musím se hlásit ve službě. Ty tu ještě zůstaneš, Freddie?“

„Ne.“

Vyšel jsem za ním a pamětní listinu jsem nechal hostinskému, aby ji dal zarámovat a pověsil ji na zeď.

Sandy si nasadil úřední čepici. „Ta Tessa, to je fakt divoká kočka, teda já si nemyslím, že by byla tak temperamentní, bojím se, že je tak na hranici trestního jednání. Vůbec bych se nedivil, kdyby se jednoho krásného dne octla před soudem.“

To snad přehání, říkal jsem si, ale bral jsem jeho soud vážně. Jako všichni venkovští policisté strávil celý život řešením drobných trestních činů. Jenže Sandy vynikal tím, že uměl špatnostem předcházet, nechtěl jen trestat. Zeptal se mne: „Poslyš, nemoh bys na to Michaela Watermeada upozornit?“

„Těžko.“

„Zkus to, ušetříš jeho paní slzy.“

Hovořil tak opravdově, až mne vylekal. „Dobře,“ řekl jsem.

„To jsem rád.“

„Sandy...“

Zastavil se uprostřed chůze. „Ano?“

„Jestli někdo Joggera zabil... jestli to nebyl jenom nešťastný pád... chyť toho darebáka.“

Dobře slyšel, jak vážně mluvím. „Toho darebáka, co tě odvez do southamptonského doku a co ti rozmlátí auto a barák a tvý sestře vrtulník, toho mám asi taky chytit, co?“

„Možná.“

„Když ale ty nedůvěřuješ kolegům, zatímco bys jim měl píchnout.“

„Kdyby se ke mně chovali jako ke spojenci a ne jako k podezřelému, líp bychom spolu vyšli.“

„To je prostě takovej jejich způsob.“

Klidně, smírně jsme se na sebe dívali. Byli jsme dlouholetí přátelé, ale naše přátelství mělo své meze.

Kdyby to bylo jenom na nás dvou, byli bychom při jakémkoli pátrání či vyšetřování spojenci. Jakmile se však velení ujali jeho kolegové, vznikla mezi námi zcela nemilosrdně profesionální bariéra. V nerozhodné situaci loajálně zůstane v protivníkově opevnění, ale čas od času mi pošle kouřovou zprávu. Budu se s tím muset spokojit a on taky.

Zajel jsem s Joggerovou starou dodávkou na farmu a zaparkoval ji zase vzadu u stodoly. Zadní vrata stodoly nebyla zamčená a uvnitř nebylo nic než červenavý prach. Hrál jsem rukou do toho prachu a pak si prohlédl prsty. Co jsem viděl, se mi pranic nelíbilo. V šedi obyčejného prachu byla roztroušená jemná červená drť. Pouhým okem nepříjemně připomínala rez.

Oprášil jsem si ruce, procházel stodolou a díval se na zem. Zvláště pečlivě jsem si prohlédl okraje montážní jámy. Byly černé od oleje a špíny. Jistě v té špíně byla i rez. Ocel ve vlhku oxiduje. Jistě tam je rez.

V duchu jsem si opakoval, co všechno bylo v Joggerově ukradeném nářadí. Plošina, ostrá sekera, šroubováky, drát... a montovací páky. Jedna velká stará montovací páka dlouhá jako paže. Železná, jistě i rezivá.

Vrátil jsem se do kanceláře. Rád bych věděl, jestli mám žaludek na vodě z toho, jak mne praštili do hlavy, nebo spíš z představy, jak někdo montovací pákou uhodil do týla Joggera.

Není tak snadné přijít si na Joggera...

Zemřel v poledne, za božího dne.

Ne, byl to jen nešťastný pád. Přece neumřel jen proto, že u mne pracoval. Když někdo napadá mne, dokážu se s tím vyrovnat. Nedokážu se vyrovnat s pocitem zodpovědnosti za něčí smrt.

Aziz se vrátil z Heathrow v jiskřivé náladě a s úsměvem. Usmíval se dokonce i v okamžiku, kdy mi projevoval účast nad koncem jaguára.

„Není vůbec lehké rozjet auto takovou rychlostí do vrtulníku, na rovině už vůbec ne, člověk musí riskovat krk.“

„Tím jste mne moc neutěšil,“ poznamenal jsem.

„Okoukl jsem ten vrak,“ řekl a oči mu stále zářily. „Řekl bych, že plynovou páku někdo zatížil cihlou.“

„Cihlou? Já žádné cihly nemám.“

„Kde se tedy vzala ta cihla v autě?“

Potrásl jsem hlavou.

„Ten člověk sebou musel mrsknout, měl jen několik vteřin na to, aby uskočil, když už auto nabralo rychlost.“

„Mám... totiž měl jsem automatickou převodovku. Auto se rozjíždí i bez plynu, samo, ale hodně pomalu.“

„Jo, není to jednoduché.“

„Jak vy byste si s tím poradil?“ zeptal jsem se.

Bylo mi jasné, že už o tom uvažoval, protože odpověděl bez zaváhání. „Stočil bych okýnko u řidiče, tím bych začal. Měl bych připravenou tyč, na jednom konci s přivázanou cihlou, druhý konec bych nechal koukat z okýnka. Pak bych si sedl za volant, nastartoval, zařadil nižší rychlost, auto by se pomalu rozjelo, já bych za jízdy vyskočil, zavřel dvířka a okýnkem bych tou cihlou stiskl plyn. Uskočil bych těsně před nárazem.“ Ušklíbl se. „Chce to nervy, to je fakt, a člověk by musel jet z dost velký vzdálenosti od helikoptéry, aby stačil nabrat takovou rychlost, aby se nadělalo tolik škod. A taky ještě by musel utíkat s autem.“

„Musí to jít jednodušeji,“ namítl jsem. „Přece by takhle nikdo neriskoval.“

„Jenže my nemáme co dělat s normálním člověkem,“ řekl Aziz, „vaše sestra mi ukázala tu spoušť u vás doma, to je práce prvotřídního ničitele. Copak ho neslyšíte, jak se napačuje? Křičí na vás... podívej se na mě, pořádně se podívej, jak jsem chytrý. Lidi toho typu riskují rádi, mají to v krvi, vzrušuje je to.“

„Jak to víte?“ zeptal jsem se suše.

„Ze života, koukám se kolem sebe.“ V očích mu zajiskřilo.

„Na koho?“

„Tak vůbec, na lidi.“ Máchl rukou.

Už jsem se ho dál nevyptával, nemělo to smysl, stejně by mi víc neřekl. Jeho soud mne však zajímal, protože se tolik podobal tomu, co ten počítačový expert řekl o autorech virů. Podívejte se, jak jsem chytrý. Vše zahlcující egocentrismus se snadno může zvrhnout v ničivou posedlost.

„Může takový ničitel nakazit jiné?“ zeptal jsem se váhavě.

Tvářil se zkušeně, jako by znal život i naruby. „Viděl jste někdy fotbalový fandý?“

Ano, ti jsou vražední, pomyslel jsem si.

Poděkoval jsem Azizovi, že Lizzie odvezl na letiště.

„Je to milá paní, tu odvezu vždycky rád.“

Přetřel jsem si dlaní obličej a řekl Azizovi, aby šel za Harvem zjistit, co má na příští den, a aby vyřídil Isobel a Rose, že ráno přijdu.

Cestou domů jsem si všiml, že soused má vedle branky malou hromadu cihel. Uvědomil jsem si, že tam ty cihly jsou už dlouho, ale že jsem je předtím nevšímal.

Zastavil jsem vedle vraku jaguára a šel se podívat škvírou, která bývala okénkem vedle řidiče. Skutečně tam byla cihla – zbytky cihly – v pokřiveném, sraženém prostoru. Cihla se rozpadla na tři kusy. Cihly jsou křehké. Prach z rozdrčené cihly je červený, jako rez.

Už se mi to v hlavě plete.

Otevřel jsem si klíči, které mi Aziz přinesl od Lizzie, a pustil si v ložnici televizi. Chtěl jsem se dívat na cheltenhamské dostihy.

Nejdřív jsem seděl v křesle, pak jsem si lehl na postel. Nakonec jsem nezadržitelně upadl do hlubokého spánku, jako do bezvědomí. Poslední kůň už v Cheltenhamu dávno proběhl kolem cílového sloupku.

Na den cheltenhamského Zlatého poháru, čtvrtek, jsem se kdysi těšil se zrychleným tepem. Tentokrát mě celý týden bolely ruce i nohy, byl jsem jako rozlámaný a nejrádši bych někam zalezl a nevěděl o světě. Místo toho jsem si spíš ze zvědavosti než z pocitu povinnosti oblékl košili, kravatu a odjel do Winchestera. Cestou jsem se na chvilku zastavil u Isobel a Rose. Řekl jsem jim, že než přijede náš spasitel počítačů, mohly by dát dohromady seznam všech, kdo přišli do kanceláře v uplynulém týdnu, na koho si vzpomenou.

Dívaly se na mne udiveně. Prý kanceláří projde spousta lidí, hlavně řidiči. Řekl jsem, že řidiče nepočítám, ať napíší všechny ostatní a u těch, kteří přišli v pátek, ať udělají hvězdičku. Prý si těžko vybaví, kdo přišel. Ať se aspoň pokusí.

Zašel jsem pro Dava do kantýny a vzal ho do Winchesteru s sebou, přestože se mu moc nechtělo. Cestou nepromluvil slovo, což u něj bylo zvláštní.

Koronerovo líčení ve věci úmrtí Kevina Keitha Ogdena bylo skutečně krátké a jednoduché, jak Sandy předpovídal. Koroner jednal věcně a stručně, bylo jasné, že si spis prostudoval, než zahájil řízení, a že považoval za zbytečné věci se dlouho zabývat.

Vlídne hovořil s hubenou, nešťastnou ženou v černém. Ta vypověděla že ano, že se jmenuje Lynn Melissa Ogdenová, a ano, potvrzuje, že mrtvého identifikovala jako svého manžela, Kevina Keitha Ogdena.

Bruce Farway na koronerův dotaz vypověděl, že byl minulý čtvrtek přivolán k domu Fredericka Crofta a konstatoval u Kevina Keitha smrt. Koroner přečetl nahlas pitevní nález, podle kterého smrt nastala následkem selhání srdce. Nález se hemžil nesrozumitelnými odbornými výrazy, jimž z přítomných rozuměl patrně jen doktor Farway. Ten přikyvoval.

Od lékaře Kevina Keitha Ogdena koroner obdržel zprávu, ve které se uváděla anamnéza i tehdejší stav pacienta, co měl ordinováno a co měl užívat. Koroner se zeptal vdovy, zda její muž pečlivě poslouchal rady lékaře a bral předepsanou medikaci. Prý ne pravidelně.

„Pan... Yates?“ Koroner se rozhlédl po přítomných.

„Zde prosím,“ ozval se Dave chraptivě.

„Vy jste vezl pana Ogdena v jednom z vozů pana Crofta. Je tomu tak? Prosím sdělte nám bližší okolnosti.“ Dave velmi stručně vyprávěl, jak se všechno sběhlo. Byl nespokojen a potil se.

„U Chieveley jsme ho nemohli vzbudit...“

Koroner se zeptal, zda na panu Ogdenovi byly předtím patrné nějaké známky zdravotních potíží.

„Ne, pane. Neřekl ani slovo. My mysleli, že spí.“

„Pan Croft?“ koroner mne znal a snadno si mne očima našel. „Poté, co jste viděl pana Ogdena, jste přivolal konstábla Smithe, je to tak?“

„Ano, pane.“

„A vy konstáble jste přivolal doktora Farwaye?“

„Ano, pane.“

Koroner sbalil listiny a rozhlédl se po přítomných. „Tento soud došel k závěru, že Kevin Keith Ogden zemřel z přirozených příčin.“ Po krátkém tichu, kdy se nikdo nepohnul, dodal: „To je vše, děkuji vám za účast při dnešním líčení. Pokud jde o tuto smutnou událost, lze říci, že všichni, kteří jí byli nějakým způsobem účastní, jednali promptně a zodpovědně, což je chvályhodné.“

Ještě jednou se soucitně usmál na paní Ogdenovou a tím to skončilo. Všichni jsme se zdvihli a šli ven.

Zaslechl jsem, jak se paní Ogdenová ptá, kde sežene taxík.

„Paní Ogdenová, mohu vás někam zavést?“ nabídl jsem se.

Zadívala se na mne unavenýma šedýma očima a bezradně mávla rukou. „Potřebuju se jenom dostat na nádraží...“

„Odvezu vás tam... pokud vám nevadí fourtrak?“

Tvářila se, jako by jaktěživa neslyšela, že něco jako fourtrak existuje, ale taky jsem měl dojem, že by brala třeba slona, kdyby neměla jinou možnost dopravy.

Přemluvil jsem Sandyho, aby vzal Dava s sebou do Pixhillu, sám jsem naložil paní Ogdenovou. Sice neplakala, ale byla v šoku.

„Netrvalo to vůbec dlouho, že?“ řekla sklesle. „Chci říct, moc s tím nenadělali. Přece jen... skončil jeden lidský život.“

„Ne, nic velkého to nebylo,“ přikývl jsem. „Vy ale asi budete mít zádušní mši, ne?“

Nepovzbudilo ji to. Zeptala se: „Vy jste Freddie Croft?“

„Ano.“ Zamyšleně jsem se na ni zadíval. „Kdy vám jede vlak?“

„Až za hroznou dobu.“

„Co kdybychom v tom případě šli na kávu?“

Unaveně prohlásila, že by to bylo milé. Pak se apaticky usadila v křesle prázdné haly neogotického hotelu. Trvalo hodnou chvíli, než nám kávu donesli, ale zato byla čerstvá a dobrá, ve francouzské konvici na stříbrném tácu, s hezkým porcelánem.

Paní Ogdenová, až do té chvíle zabalená do beztvareho černého pláště, začala trochu roztávat, dokonce si plášť rozeplula. Pod pláštěm měla černé šaty. Černé boty a černá kabelka, černé rukavice, černý šátek. S černou to přeháněla.

„Musela to pro vás být velká rána.“

„Ano.“

„Dcera vás snad potěší.“

„Nemáme dceru, muž si ji vymyslel, aby ho lidi svezli.“

„Opravdu?“

„Musel si vymýšlet.“ Polekaně se na mne podívala. Led praskal. „Víte, on přišel o místo.“

„Byl obchodní cestující?“

„Ne, byl ve vedení, zástupce vedoucího. Pak se firma položila, spolkla ji jiná, polovinu zaměstnanců propustili.“

„To je mi líto.“

„Pak už jiné místo nemohl sehnat. To víte, v pětapadesáti, s nemocným srdcem...“

„Život je tvrdý.“

„Byl čtyři roky bez zaměstnání. Utratili jsme už celé odstupné i úspory... stavební společnost nám zabavila dům... a... bylo toho už moc.“

Navíc psal nekryté šeky, neplatil v hotelích, pokoušel se vyžít z almužny, kterou si vydělal chudobnou, pokoutní transportní službou, cestoval zdarma, stopem, a každému vyprávěl dojemnou historku, že se mu vdává dcera.

Lynn Melissa Ogdenová vypadala stejně udolaně jako ptáček umořený kočkou. Prošedivělé vlasy měla černou stužkou svázané do uzlu. Nebyla vůbec nalíčená. Okolo úst trpký rys. Stářím vystouplé šlachy na krku.

Zeptal jsem se jí soucitně: „Vy jste zaměstnaná?“

„Bývala jsem.“ Tváře měla našedlé beznadějí. „Pracovala jsem v zelinářství, jenže Kev... no co, už nežije, už mu nic neublíží... Kev tam vzal nějaké peníze. Zachovali se k nám slušně, nezavolali policii, ale řekli, že musím dát výpověď.“

„Ano...“

„My jsme z těch peněz žili...“ třásla se pohoršením. „Z mého platu a z toho, co jsem donesla, co se neprodalo, nahnilé ovoce a zelenina... jak jen mohl!“

„Mohl prodat prsten,“ řekl jsem. „Ten zlatý s onyxem.“

„Ten byl falešný.“ řekla zasmušile. „Pravý prodal už dávno. Moc mu chyběl... plakal kvůli tomu... tak jsem mu koupila ten falešný... neměl žádnou cenu, ale Kev ho rád nosil.“

Nalil jsem jí další šálek kávy. Upíjela roztržitě a když odkládala šálek na talířek, třásla se jí ruka.

„Proč váš muž chtěl k chieveleyské čerpací stanici?“ zeptal jsem se.

„On musel...“ Zarazila se. Po krátké úvaze řekla: „Ono je to už asi jedno... už ho nic špatného potkat nemůže. Já mu pořád říkala, že už to nechci, že toho víc nesnesu, ale on si nedal říct. Byli jsme spolu třiatřicet let... Kdysi jsem do něho byla zamilovaná... potom... celá léta jsem ho litovala. Pochopte, přece jsem ho nemohla vyhodit na dlažbu! Co by si počal? Ke konci nebyl doma celé týdny, protože po něm šla policie... vlastně nevím, proč vám to vykládám...“

„Protože to někomu vyložit musíte.“

„Asi ano. Taky jde o pověst... přece se s tím nemůžu svěřit sousedům a přátelům nám nezbyli skoro žádní. Kev si od všech půjčoval...“

A nevracel, domyslel jsem si.

„Proč tedy chtěl do Chieveley?“ zeptal jsem se znovu.

„Volávali k nám lidi a chtěli, aby něco někam odvezl. Říkala jsem mu, že z toho jednou bude mít malér. Přece nevěděl, co veze, mohly to být součástky na bomby, nebo drogy, co jeden ví. Občas vozil kočky nebo psy... to dělal rád. Dal si oznámení do časopisu Horse and Hound. Lidi mu dali na vlak, když jim někam vzal zvíře, on si ty peníze nechal v kapse a jel stopem. Rozumějte, už neměl špetku hrdosti. Prostě se sesypal.“

„To je smutné.“

„Telefon jsme platili poctivě, to ano. Zaznamenávala jsem mu vzkazy a on se mi občas ozval, když měl

možnost si zatelefonovat zdarma. Takhle to už ale dál jít nemohlo...”

„Ne.“

„Pro něj byla smrt vysvobození.“

„Paní Ogdenová...”

„Je to tak. Víte, on se chudák sám za sebe styděl.“

Přemýšlel jsem o jejich ubohém životě a došel k závěru že Kevin Keith měl velké, nezasloužené štěstí – Lynn Melissu.

„Když jel v mém boxu, tak žádné zvíře nepřevážel.“

„Ne.“ Tvářila se váhavě. „Ale se zvířaty to něco společného mělo. Ozvali se mu na základě toho inzerátu v Horse and Hound. Volala nějaká paní. Chtěla, aby se Kev s někým setkal u pontefractské pumpy, odjel k South Mimms a od tamější pumpy měl jet vaším vozem do Chieveley.“

„Chápu.“

Nemohla tušit, kolik jsem toho pochopil.

„S kým se měl setkat v Chieveley, nevíte?“

„To ta paní neřekla. Řekla jen, že tam na něj někdo bude čekat, že bude čekat na váš vůz, že si od Kevina, až vystoupí, něco převezme, zaplatí mu, a tím celá věc skončí.“

„Vy jste na to postoupila?“

„Samozřejmě, nás to živilo.“

„S kým se měl setkat v Pontefractu?“

„To neřekla, řekla někdo a že tomu někomu má předat tašku s nějakými věcmi.“

„Řekla s jakými?“

„Ano, řekla, že v té tašce bude termoska a že ji nesmí otevřít.“

„Hm. Myslíte, že ji otevřel?“

„Určitě ne,“ řekla s určitostí. „Bál se, že by mu nezaplatili. Ostatně je lepší nic nevědět, nevědomost hříchu nečiní.“

Nejlepší cesta do neštěstí.

Podívala se na hodinky, poděkovala mi za kávu a řekla, že už by radši šla na nádraží, když prominu.

„Máte na vlak?“ zeptal jsem se.

„To... to je v pořádku, dali mi poukázku, buď policie nebo soud, já vlastně pořádně nevím. V sobotu, když jsem sem jela, abych ověřila jeho totožnost, tak mi taky dali poukázku na vlak.“ Zhluboka si povzddechla.

„Všichni na mě byli tak hodní...”

Chudák paní Ogdenová. Dovezl jsem ji k nádraží a počkal s ní až do odjezdu vlaku, přestože mě ubezpečovala, že nemusím. Byl bych jí rád dal peníze, než se dostane z nejhoršího, ale bál jsem se, že by je nevzala. Řekl jsem si, že požádám Sandyho o její adresu a prostě jí nějaké peníze pošlu jako v upomínku na Kevina Keitha Ogdena. Kevin Keith Ogden, její starý chudák mne vhnal do epicentra hurikánu.

9

Když jsem vyjížděl z Winchesteru, zazvonil v autě telefon. Ozvala se Isobel. „To jsem ráda, že jsem vás chytla. Je tu policie, kvůli Joggerovi.“

„Která policie?“

„Sandy Smith ne, dva cizí. Chtějí vědět, kdy se vrátíte.“

„Řekněte jim, že asi za dvacet minut. Přišel ten člověk na počítače?“

„Je tady. Říká, že mu to bude trvat ještě asi půl hodiny.“

„Výborně.“

„Taky volala Nina Youngová. Prý už naložili toho parkurového koně Jericha Riche a jsou na cestě domů. Prý všechno probíhá bez zvláštních příhod, mám vám to vyřídit.“

„Dobře.“

Dojel jsem na farmu a nechal jsem policisty čekat, než promluvím s mladým odborníkem na počítače v Isobelině kanceláři. Ano, přikývl, dovezl mi nový počítač, který jsem si objednal domů, prý mi ho tam hned může zavézt a instalovat.

Řek] jsem mu, že napřed musím vyřídit policii.

Zadíval se na hodinky a prohrábl si vlasy. „Mám jet do stájí Michaela Watermeada, stejná věc jako tady, takže bych mohl napřed zajet tam a potom k vám domů.“

„K Michaelovi?“ podivil jsem se.

„Povedený, co? Michael a Michelangelo. Jemu to ale žertovný nepřípadá,“ řekl s úsměvem. „To si umím představit.“

Zprávu o selhání počítače Watermeadových jsem zaznamenal jen okrajově a už vůbec jsem nedomyslel její význam. Sel jsem do své kanceláře za policisty.

Byli to ti dva, kteří mě svým chováním tak dopálili v pondělí. Kvůli Sandymu jsem se rozhodl, že se budu snažit spolupracovat. Odpovídal jsem na otázky podle pravdy, stručně a zdvořile. Z nich zato číselná naprosto neopodstatněná nedůvěra a podezřivost. Zopakovali skoro všechny otázky, které mi už položili v pondělí. Pak prohlásili, že chtějí odebrat vzorky nánosů špíny v montážní jámě a z jejího okolí.

Samozřejmě, řekl jsem. Taky mi sdělili, že vyslýchají mé zaměstnance a ptají se jich, co Jogger na farmě v neděli dělal. V pořádku.

Šel na farmu v neděli na můj pokyn? Ne.

Namítal jsem něco proti jeho přítomnosti na farmě v neděli? „Ne, jak už jsem řekl, všichni zaměstnanci přicházejí a odcházejí na farmu zcela bez omezení.“ Jak to?

„Máme to tak zavedené.“ Nemělo smysl jim vysvětlovat, že řidiči jsou na své vozy pyšní, že se snaží zkrášlit si je podle svého vkusu a že k tomu využívají neděle. Ze se v neděli věší záclonky, natahují potahy na sedadla a matrace, kladou se koberečky, a že při tom pomáhají ženy řidičů, že se leští co se dá, že se po nedělích rodí loajalita a spokojenost.

Chodil Jogger běžně v neděli na farmu?

Vysvětlil jsem, že transport koní probíhá i v neděli, byť v menší míře než ve všední den, a že pro Joggera bylo samozřejmé zajít v neděli na farmu.

Jak Sandy správně předpovídal, zeptali se, co jsem dělal v neděli dopoledne. Pověděl jsem jim to a oni to pochybovačně vyslechli a zapsali. Říkáte, že jste na zahradě trhal kytky? Pak jste je nesl na hrob svých rodičů? Ano, souhlasí. Děláte to často? Občas na hřbitov kytky nosívám. Jak často? Asi pětkrát nebo šestkrát do roka.

Z jejich chování jsem vytušil, že slavná policie ještě nedospěla k základnímu závěru, a sice zda se v případě Joggerovy smrti jednalo o nešťastnou náhodu nebo o něco horšího.

Všechno rozhodne rez, pomyslel jsem si.

Doprovodil jsem policisty a přihlížel, jak odebírají vzorky ze všech částí jámy a strkají je do igelitových sáček. Ty zavázali a nalepili na ně štítky s vyznačením místa odběru. Severní část dna jámy... východní, západní, jižní. Severní vnitřní stěna... východní, západní, jižní. Severní okraj jámy... východní, západní, jižní.

Počínali si důsledně a poctivě. Ať tak či onak, rez rozhodne. Konečně odjeli. Měl jsem velmi smíšené pocity a velmi rozčilené sekretářky.

Isobel si rozhořčeně stěžovala: „Ptali se nás, jak jste s Joggerem vycházel. Prosím vás, proč se na to ptají? Jogger přece do té jámy spadl nešťastnou náhodou!“

„To oni zjistí.“

„Ale... ale přece...“

„Doufejme, že to byla nešťastná náhoda,“ řekl jsem. „Přece to tvrdí všichni řidiči, říkají to už celý týden.“

Všichni si to namlouvají.

Odjel jsem domů, kde se ke mně brzy připojil počítačový génus. Stál rozkročený uprostřed mého devastovaného obývacího pokoje a nepřestával si prsty pročesávat vlasy.

Neřekl slovo. Promluvil jsem já: „Ano, vyžadovalo to fyzickou sílu a radost z ničení.“

„Radost?“ Chvilí o tom uvažoval. „Asi ano.“ Vzal trosku mého starého počítače, položil ji na volné místo na koberci, nový počítač postavil na místo starého a zapojil na linku vedoucí k Isobelině počítači v kanceláři. Přestože jsem se nehodlal vzdát svého tužkou psaného rozpisu na velké plachtě, byl jsem rád, když obrazovka ožila a já měl zase spojení s kanceláří.

„Ručím za to, že tenhle disk je čistý,“ řekl expert. „Taky pro vás mám ke koupi disketu, která vám zaručí, že čistý zůstane.“ Ukázal mi jak projet a skanovat disk. „Pokud byste narazil na vir, hned vzkažte.“

„Samozřejmě.“ Sledoval jsem jeho šikovné prsty a položil mu několik otázek. „Kdyby někdo naočkoval toho Michelangela do počítače v kanceláři, chytil by to taky tenhle?“

„Jasně že jo, jakmile byste najel na program, co máte v kanceláři, a naopak, kdyby někdo naprogramoval ten virus sem, počítač v kanceláři by ho okamžitě chytil. Měl byste nakaženou celou síť.“

„Taky u Rose?“

„Je Rose ta druhá sekretářka? Ta by to měla vmžiku.“

„A... kdybychom si nadělali kopie na disketu, byl by ten virus i tam?“

Velmi vážně řekl: „Pokud máte nějaký kopie na flopech, tak mi je dejte, já vám je projedu, než je použijete.“

„Dobře.“

„Ale ty vaše děvčata říkaly, že už celou věčnost žádný kopie nesjížděly.“

„Já vím.“ Odmlčel jsem se. „Dělala si kopie sekretářka Michaela Watermeada?“

Zaváhal. „Nevím, jestli vám to mám říct...“

„Služební tajemství?“

„Skoro.“

„Sekretářka to stejně vyslepičí Isobel.“

„Tak teda... jo, sjížděla si kopie a diskety, co teď používala, měly Michelangela. Musím jim všechno vyčistit.“

„Myslíte, že ty záznamy zachráníte?“

„Stoprocentně.“

Dokončil instalaci a s povzbudivým soucitem se na mne zadíval. „Potřebujete školení,“ řekl. „Měl byste se naučit používat antivirovou ochranu. Teda pro začátek. Dokázal bych vás to naučit, i když už jste dost starej.“

Takže pro začátek, hm.

„Kdy jste vy začal s počítači?“

„Než jsem se naučil držet v ruce tužku.“

Jako se já naučil jezdit.

„Přijdu na školení.“

„Fakt? To je ohromný, fakt ohromný.“

Když odešel, podařilo se mi neusnout a sledovat všechny dostihy v Cheltenhamu, takže jsem zažil hořkosladké uspokojení, když kůň, kterého jsem vyučil řemeslu, zvítězil ve Zlatém poháru.

Měl jsem ho jet... Mohl jsem ho jet... Ale co, musí mi stačit, že si pamatuju jeden z jeho prvních triumfů v proutěnkách na dvě míle, že si pamatuju jeho první steeple, ve kterém si vítězství vyskákával, i když ho pak málem zahodil, jak se posledních sto yardů potácel po dráze. Celkem jsme spolu zvítězili osmkrát, a vida, tu je jako devítiletý a letí do cheltenhamského stoupání rovně jako šíp, se vším elánem a odvahou, jaké si jen člověk může přát.

Zatraceně...

Setřásl jsem ze sebe zbytečnou, marnou sebelítost. Už mě to dávno mělo přejít, zlobil jsem se sám na sebe. Rozumné období truchlení je přijatelné, ale po třech letech nového života už bych se po tom starém ohlížet neměl. S nepříjemným pocitem jsem si uvědomil, že se toho pocitu lítosti možná nezbavím, dokud poslední z koní, se kterými jsem vítězil, neodjede do Centaur Care. Možná mne to nepřejde ani pak, pokud se některý z těch koní objeví přímo na mém prahu jako Peterman.

V okamžiku, kdy jsem vypnul televizor, zazvonil telefon. Volala Lizzie.

„Ty jsi doma?“ divila se. „Čekala jsem, že se mi ozve tvůj záznamník, že budeš v Cheltenhamu.“

„Já tam vůbec nejel.“

„To jsem pochopila. Proč vlastně ne? Jak to máš s hlavou?“

„Celkem v pořádku, jen se mi pořád chce spát.“

„To je normální. Jen hezky poslechni přírodu.“

„Prosím ano.“

„Děkuju ti, žeš mi půjčil Azize. To je velice zajímavý mladý muž.“

„Nepovídej.“

„Řekla bych, že je na řidiče až příliš inteligentní.“

„Proč myslíš? Potřebuju inteligentní řidiče.“

„Jenže většina řidičů by těžko diskutovala o soustavě prvků, natož ve franštině.“

Dal jsem se do smíchu.

„Být tebou, zamyslela bych se nad tím. No nic. Volám ti, protože pro tebe mám zprávu o tvých zkumavkách.“

Trvalo několik vteřin, než jsem si uvědomil, o jakých zkumavkách mluví. Mozek mi opravdu běžel na malé obrátky.

„Jo ty zkumavky! Výborně!“

„Bylo v nich deset kubíků virového transportního média.“

„Cože?“

„Abych byla přesná, tak obsahovaly bovinní albumin, kyselinu glutamovou, sacharózu a gentamycin, to je antibiotikum. A ještě sterilní vodu při pH 7,3.“

„Hm...“ sáhl jsem po tužce. „Prosím tě, přeříkej mi to ještě jednou a pomalu.“

Zasmála se a poslechla.

„K čemu je to dobré?“ zeptal jsem se.

„K transportu virů.“

„Jakých virů?“ Vybavil se mi Michelangelo, přestože jsem věděl, že to je nesmysl. Michelangelo se nepřeváží ve zkumavce.

„Jakýchkoliv,“ odpověděla Lizzie. „Viry jsou záhadné a nejsou pořádně vidět ani elektronickým mikroskopem, člověk se většinou setkává jen s tím, co způsobují. Taky můžeš prokázat obranné protilátky v napadeném organismu.“

„Ale...“ chvíli jsem se snažil urovnat myšlenky. „Byl v těch zkumavkách vůbec nějaký virus?“

„Těžko říct. Zdá se to pravděpodobné, protože byly dobře uzavřené, zalepené a přepravované ve tmě, v termosce. Mimochodem, v té termosce by měla být chladná tekutina, tak plus čtyři stupně Celsia, ne horká, ale ty jsi tu termosku měl dost dlouho doma, vid?“

„Dnes je to týden, co ji přivezl jeden z mých vozů.“

„To jsem předpokládala. Tak tedy viry přežívají mimo živý organismus jen velmi krátce. Transportní médium se používá k transportu virů od napadeného do laboratoře na testy nebo k infikování jiných organismů za účelem výzkumu. Viry nicméně v médiu nebo v kulturách dlouho nepřežijí.“

„Jak dlouho?“

„Přijde na to. Tady na univerzitě na to mají různí lidé různý názor, někdo tvrdí, že jen pět hodin, někdo že až čtyřicet osm hodin. Pak už jsou viry inaktivní.“

„Ale Lizzie...“

„Ano?“

„Já tomu dost dobře nerozumím.“

„Nejsi sám,“ řekla. „Víš se asi o šesti stech virech, ale existuje jich určitě nejmíň jednou tolik. Napohled se navzájem nedají rozlišit. Jsou to částičky desoxyribonukleové kyseliny nebo ribonukleové kyseliny obalené bílkovinami. Jsou cylindrické nebo polyedrické, ale nerozeznáš je od sebe. Nejsou jako bakterie, které rozpoznáš napohled. Viry jsou vesměs jeden jako druhý. Žijí v živých organismech, které napadají, a rozmnožují se v jejich buňkách, i v lidských. Chřipka, dětská obrna, příušnice, vzteklna, AIDS, je jich hodně a všichni víme, co způsobují. Nikdo neví, jak vznikly. Některé, jako chřipkový virus, se stále mění.“ Nastalo ticho. Přemýšlel jsem o tom, co jsem se od ní dozvěděl. Pak řekla: „Freddie? Jsi tam ještě?“

„Ano jsem. Poslyš, chceš říct, že bys někde mohla odebrat chřipkový virus, odvézt ho na míle daleko a pak infikovat někoho jiného, aniž by se ti dva postižení setkali?“

„Samozřejmě že to je možné. Ale proč by to kdo dělal?“

„Ze zlé vůle?“

„Freddie!“

„Teoreticky to možné je?“

„Pokud jsem to správně pochopila, musel bys mít dost velký odběrový vzorek v relativně malém množství média a příjemce by musel mít sníženou rezistenci.“

„To máš přímo od pana profesora Quippa?“

„Když to chceš vědět, tak ano,“ řekla suše.

„Lizzie,“ omlouval jsem se. „Já potřebuju, abys mi to přeložila do srozumitelné řeči.“

„Aha. Takže to znamená, že bys musel najít hodně aktivní virus a nasbírat ho co nejvíc v poměru k transportnímu médiu, a jedinec, kterého bys chtěl nakazit, by musel být nějak oslabený, aby infekci snadno chytil. Nemělo by třeba smysl snažit se chřipkou, která teď řádí, nakazit někoho, kdo by proti ní byl očkován. Nemohl bys taky nikoho nakazit dětskou obrnou, pokud je náležitě očkován, totéž platí pro příušnice a plané neštovice. Proti AIDS zatím žádné očkování není a z AIDS jde strach, protože se nejspíš průběžně mění jako chřipka, zatím to ale nikdo neprokázal.“

„Pokud v těch zkumavkách byl chřipkový virus, co by se s ním dělalo? Dala by se injekce?“

„Ne, to ne. Chřipka se šíří kapénkovou infekcí nebo slinami. Musel bys to médium nejspíš vstříknout příjemci do nosu, to by asi šlo.“

„Nebo mu to ráno nastříkat do snídaně?“

„To není spolehlivé. Virus napadající dýchací cesty musí vstoupit do organismu dýchacími cestami a ne zažívacím traktem. Z nosu nebo plic pak virus napadne celý organismus, ale kdybys ho do někoho vpravil nitrosvalovou nebo krevní cestou, nemusel by se vůbec projevit.“ Odmlčela se. „Ty máš ale černé nápady.“

„Mám za sebou černý týden.“

Souhlasila se mnou. „Poslyš, je můj milý zlatý vrtulník ještě pořád tam, kde byl?“

„Je. Co s ním mám udělat?“

„Moji společníci navrhli, aby se naložil na velký transportní vůz a převezl domů.“

„Ty myslíš, že by se dal ještě zachránit?“ zeptal jsem se překvapeně. Řekla, že některé části vypadají nepoškozené a použitelné. Prý to kupříkladu přežil zadní rotor a ukotvení hlavního rotoru, což jsou nejdražší části. Prý se vrtulník dá přestavět. Zatím vrak musí zůstat nedotčený tam, kde je, aby si ho mohl přijet prohlédnout někdo od letecké inspekce a napsat o tom zprávu. Prý musí proběhnout příslušný úřední postup, i když k havárii došlo na zemi.

„Když tak mluvíme o virech,“ řekl jsem, „měli jsme jeden zvlášť povedený v počítači.“

„Cože?“

„Vražedný virus, a neměli jsme proti němu očkování.“

„Prosím tě, o čem to mluvíš?“ Vyprávěl jsem jí, co se stalo.

„To je nepříjemné,“ řekla. „Dej mi vědět, kdybys ještě něco potřeboval.“

„Jistě. Mimochodem, Aziz říká, že jsi milá paní.“

„To bych prosila!“

Měl jsem ji opravdu rád. Zasmál jsem se, zavěsil a odešel do ložnice. Z okna jsem viděl, jak venku vedle objektu jaguára s robinsonem energicky zastavuje hezký malý vůz. K mému nemalému potěšení vystoupil z vozu vítaný host – Maudie Watermeadová. Plavovlasá, štíhlá, dlouhonohá, v modrých džínách. Otevřel jsem okno a křikl na ni. Zavolala na mne: „Můžu dál?“

„Už běžím dolů.“

Skutečně jsem ze schodů běžel a šel jí otevřít. Políbil jsem ji na tvář. „Nechceš se náhodou se mnou sprátelit na lůžku?“

„Ani náhodou.“

„Tak se aspoň pojď něčeho napít.“

Toto méně závažné pozvání považovala za samozřejmost. Šla za mnou. Když vešla do obývacího pokoje a spatřila, v jakém je stavu, ztratila na chvíli řeč,

„No nazdar!“ vydechla. „Celý Pixhill si o tom vypráví, ale já si nedovedla... prostě... chci říct...“

„Ano, ta důkladnost je přímo imponující,“ poznamenal jsem. „Ach Freddie!“ řekla s upřímným soucitem a objala mne. Nezávazně. „A tvoje krásné auto...“ Sehnula se a zdvihla ze země jednu z rozbitých fotografií. Z obrázku koně ve skoku nad židlí při Velké národní padaly střepy. „Jak se s tím dokážeš srovnat?“

„Bez slz.“

Úkosem se na mne podívala. „Vždycky jsi byl tvrdý.“ Byl jsem opravdu tvrdý? Bez citu? Ne, cit se ozýval.

„Mluvila jsem dnes s tím mladíkem od počítačů, vyprávěl mi, jak to tu vypadá. Říká, že udělat tohle někdo jemu, sám by na něho vzal sekeru.“

„Jo, to by ale musel vědět na koho, ale autor se tu nepodepsal.“ Così se mi ozvalo v mozku. Mělo to něco společného s podpisy. Zablikalo to, a zase zmizelo. „Co si dáš k pití?“ zeptal jsem se. „Mám v lednici šampaňské.“

„Jestli na ně máš opravdu chuť...“ tvářila se pochybovačně.

„Proč ne?“

Šli jsme do kuchyně, sedli si za stůl a popíjeli z mých nejlepších skleniček. Zůstaly celé, byly v kuchyňském příborníku.

„Michael zuřil kvůli tomu počítači. Ten mladý génius, co nám to dal do pořádku, tvrdí, že jsme tam ten virus měli nanejvýš měsíc, protože měsíc používá sekretářka na kopie nové diskety a na těch ten virus je, na starších ne. Proto ten génius tvrdí, že jsme předtím virus nemohli mít.“

Přemýšlel jsem o tom. „Betsy v poslední době ty staré diskety nepoužila?“

„Ne, nač? Kopie jsou přece dobré jen k tomu, aby je člověk měl, když se mu počítač zblázní.“

„Jo.“

„Ten expert říká, že virů jsou celé stovky. Michael málem uvažuje o pergamenech a husím brku.“

„Ani se mu nedivím.“

„Betsy slyšela od Isobel, že v kanceláři nedělala kopie na diskety.“

„Ano. Chybami se člověk učí.“

„Co si počneš?“

„Nic, asi se rozhodnu pro pergamen a husí brk. Totiž chci říct, my máme všechno v písemné formě, všechny záznamy i číselné údaje máme na papíře. Rose má kopie všech účtů, které rozesílá, i všech faktur, a všichni řidiči si vedou stazky.“

„To ale bude strašlivá práce.“

„Je to k vzteku,“ přikývl jsem.

„Proč neskučíš a neskřípeš zubama?“

„Protože by mi to nepomohlo.“

Povzddechla si. „Jsi neuvěřitelný, fakt Freddie.“

„Co chci, je stejně pořád nedosažitelné.“

Dobře věděla, o čem mluvím, a málem se začervenala. Pak velice přesvědčivě prohlásila: „Ano, je to nedosažitelné.“ Napila se šampaňského. „Já vlastně přišla, jestli pro tebe nemůžu něco udělat.“ Než jsem se stačil ozvat, dodala: „To co by sis představoval ovšem ne. Neblázni.“

„Škoda.“

„Michael vzkazuje, abys k nám v neděli přišel na oběd.“

„Že děkuju a že přijdu.“

Řekni Michaelovi, prosil mě Sandy, že jeho dcera Tessa má kriminální sklony. Zadíval jsem se na Maudie, na její široké lícní kosti, světlé obočí, hezká ústa. Byla rozumná a velkorysá. Copak člověk může takové matce, takovému otci říct, že jejich dcera je nebezpečná? Přísná teta by to možná svedla, já ne.

Jakým právem bych je varoval? Taky se mi vůbec nechtělo, stejně by mi nevěřili, a zbytečně bych ohrozil cenné přátelství. Tajně jsem si sice myslel, že Sandy má pravdu, ale hodlal jsem to tajit dál. Mohl jsem nicméně Maudie varovat v mnohem jednodušší věci.

Zeptal jsem se váhavě: „Znáš Nigela? Jednoho z mých řidičů?“

Povytáhla světlé obočí. „K nám většinou jezdí Lewis.“

„Ano... ale... Nigel je hodně přitažlivý... aspoň to tvrdí moje sekretářky... a...“

„Pokračuj,“ pobízela mne Maudie.

„Jen jsem si myslel... nebylo by zrovna nejlepší, kdyby se s Tessou vídali zbytečně často.“

„Probůh! A já si myslela, že letí na Lewise. Pořád si spolu šuškájí.“

„Říkal hostinský, že tam onehdy Nigel hostil Tessu a Eda kolou. Já jsem přesvědčený, že na tom nic není, jen jsem si myslel, že bys to měla vědět.“

„Ty děti jsou nemožné! Chodit na coca-colu do hospody!“ Tvářila se bezstarostně. „Za mých mladých let dělaly našim starosti jiné věci.“

Dolil jsem jí skleničku. Zamračila se, ne kvůli šampaňskému, na něco si vzpomněla. Pak řekla zamyšleně:

„Tys toho Nigela minulý týden poslal s koňmi toho zatraceného Jericha Riche do Newmarketu, že?“

„Ano, minulý pátek, ale už ho k vám posílat nebudu.“

„Říkala Betsy... Přijel nějak dřív nebo co, a Tessa se mu vnutila do kabiny a mermomocí chtěla jet s ním, ale viděl ji Michael a zakázal jí to.“

Tahle verze byla mnohem pravděpodobnější než ta, kterou mi horlivě vnucoval Nigel, jako že ji nevzal, protože jsem zakázal stopaře.

Maudie pokračovala: „Michael říkal, že nechápe, proč chtěla jet s Jerichovými koňmi, když tvrdí, že Jericha nesnáší. Ovšem jestli jí šlo o to jet s Nigelem, je to něco jiného. Opravdu si myslíš, že by z toho mohl být problém?“

„Není ženatý a prý má obrovské feromony.“

„To jsi řekl zajímavě,“ zatvářila se pobaveně. „Dám si na to pozor. A děkuju.“

„Nerad žaluju.“

„S Tessou někdy dovede být potíže,“ shovívavě se usmívala. „To víš sedmnáct, to je takový buřičský věk.“

„Ty ses taky bouřila?“

„Vlastně ne, myslím že ne. A ty?“

„Neměl jsem na to čas, jezdil jsem.“

„Vidíš, a pořád jsi tu, v rodičovském domě.“ Trochu si mne dobírala. „Z domova jsi nevytáhl paty.“

„Domov je tam, kde jsem já.“

„Nepovídej! To je věru bezpečná filozofie.“

„Nechtěla bys náhodou opustit Michaela?“

„A s ním čtyři děti, co? A dobrý, ustálený život. Stejně, jsem starší než ty.“

Tahle hra pro mne měla ten největší půvab, že jsem v ní nemohl vyhrát. Maudie spokojeně dopila. Moje marná touha jí byla stejně příjemná jako ty bublinky. Kdybychom se spolu vyspali jen tak, byla by to veliká chyba, zkazilo by to náš vztah pro budoucnost a Maudie si to velmi dobře uvědomovala. Taky byla příliš slušná. Odložila skleničku a s úsměvem vstala.

„Kdybys něco potřeboval, dej nám vědět.“

„Ano.“

„Uvidíme se v neděli.“

Doprovodil jsem ji k autu. Políbila mne s náklonností a bez vášně. Nastoupila, vycouvala a odjela. Není dobře žít dlouho v celibátu a já tak žil už rok, příliš dlouho. Čím jsem byl starší, tím víc jsem se díval do

budoucnosti a jak se za co platí. Stejně jako Maudie jsem nechtěl, aby kdokoli platil za moje chvilkové potěšení.

Někdy jsem se ohlížel na minulost se zděšením. Když jsem ztratil Susan, lehkomyšlně jsem navazoval krátké známosti a vůbec jsem nepomyslel na to, že třeba vzbudím silnější cit, než jsem chtěl. Když jsem uhýbal před letícím talířem, přišlo mi to k smíchu. K smíchu! Trvalo mi hodně dlouho, než jsem se přestal jen tak popásat.

Odešel jsem se podívat do obývacího pokoje, co by se z té spouště dalo zachránit. Díval jsem se na rozpolcený telefonní záznamník. Byl vedví a z jeho útroby visela roztočená magnetofonová páska.

Uvědomil jsem si, že na ní je Joggerův vzkaz.

Sice jsem si chtěl zapsat, co vlastně Jogger přesně řekl, ale pak jsem se k tomu nějak nedostal. Zhruba jsem si vzkaz pamatoval, ale přesně ne. Žádný Pomocník luštitelů mi nepomůže, když záhadná slova popletu. Kramářil jsem v kuchyni, až jsem našel správný šroubovák a další nářadí, s jehož pomocí se mi zdařilo kazetu ze záznamníku vyndat. Zjistil jsem, že sekera na několika místech pásku přetřela na krátké kousky. Zaklel jsem a vydal se hledat prázdnou kazetu. Když jsem ji našel, rozmontoval jsem ji a pásku odmotal. Pak jsem opatrně odmotal pásku z kazety ze záznamníku a natočil ji na prázdnou kazetu od začátku až k přetřatému konci, druhý konec jsem namotal na druhou stranu a zase kazetu složil dohromady.

Pak jsem šel hledat starý kapesní přehrávač, o kterém jsem věděl, že někde musí být. Když jsem ho konečně našel, měl vybité baterky. Nastala pauza, zatímco jsem pátral po něčem, v čem by byly stejné baterie. Konečně jsem uspěl a s tichou modlitbou stiskl tlačítko play a zadržel dech.

„Tuhle mašinu nesnáším,“ ozval se Joggerův hlas. „Kde ksakru jste, Freddie?“

Jasný, srozumitelný hlas. Sláva, aleluja.

Byl tam celý jeho vzkaz, i když trochu pošramocený, jak jsem pásku nenavinul dost dobře. Když jsem přehrávač pustil dopředu a dozadu asi dvakrát, páska se narovnala a zvuk zlepšil. Vzal jsem kus papíru a slovo od slova si zapsal, co Jogger řekl, vyznačil si i odmlky a tečky, ale stejně jsem nepochopil, o čem vlastně mluví. Princátka do kukátka... Ioni v létě, v jámě. Co to je za nesmysl! Kdyby se něco našlo v montážní jámě, někdo by mi to přece určitě řekl. Ačkoli, já byl valnou část léta ve Francii (v Deauville) a v Americe (v Saratoze) na dostizích.

Princátka – kukátka... co k tomu jde... holátko, robátko, prasátko... ne, to nehraje.

Třeba se to nemá rýmovat... princátka... princ... koruna... korunka...

Kde by se vzala „tuhá“ korunka v jámě? Jaká korunka? A co s tím kukátkem?

Ne. Dám celý ten vzkaz Nině, ať luští, ať si s tím láme hlavu celá bezpečnostní služba Jockey Clubu.

Odložil jsem ten rébus a uvědomil si, že i kdybychom ho nakrásně rozluštili, může se ukázat, že je zcela bezvýznamný. Jogger přece neměl tušení, že zemře, zpráva v záznamníku nebyla zoufalé volání ze strachu před koncem.

Zadíval jsem se pro změnu na nový počítač. Tiše jsem doufal, že se v něm nezableskne a že se znovu nevymaže hard disk. Sláva, expert pro mne skutečně vzkřísil výpočetní techniku, počítač fungoval úplně normálně. Napojil jsem se na kancelář k Isobel, abych se podíval, co s Rose dnes do počítače vložily, jestli vůbec něco.

Obě se činily. Byly pracovité, pilné, svědomité a rychlé, nelitovaly volného času. Řekl jsem jim předtím, ať začnou dneškem a postupně, jak budou mít chvíli, doplňují to, co se vymazalo, aspoň k začátku měsíce.

„Zatím nám to musí stačit na papíru,“ řekl jsem. „Ale rozpisy...“ namítla Rose. „Nechte je plavat.“

„Když myslíte...“ řekla pochybovačně. „Je to naše vina, že je všechno pryč,“ bědovala Isobel. „Už si z toho nic nedělejte.“ Ještě stále jsem se nevytasil s kopiemi na disketách. Nechával jsem si to pro sebe, protože jsem nemohl tušit, jestli diskety přežily zásah zámečnicka-kasaře a jestli nejsou zasažené Michelangelem a následně znehodnocené. Taky jsem si nepřál, aby někdo znovu zaútočil na mne nebo na můj majetek, kdyby se dozvěděl, že diskety mám a že se z nich cosi klíčového můžu dozvědět. Boule na hlavě se sice hojila, ale pohled na můj vůz a obývací pokoj byl dostatečně výmluvný a nepřestával mi připomínat drama odehrávající se v Pixhillu, drama, které pro mne možná ještě neskončilo.

Přečetl jsem si na obrazovce jízdy pro příští den. Vypadalo to docela dobře, steepleři do Wolverhamptonu a Lingfield Parku, březí irské klisny do tří hřebčínů, irské koně vracející se z Cheltenhamu odvézt na bristolské letiště.

Plány na sobotu vypadaly taky dobře.

Vyvolal jsem si adresář, abych se podíval, co tam Isobel a Rose stihly uložit, a našel jsem tam novinku: HOSTÉ.

Ukázalo se, že pod HOSTÉ je seznam osob, které v poslední době navštívily kancelář.

Holky zlaté, potěšily mne! Skutečně se snažily víc než musely. Seznam vypadal takhle:

Všichni řidiči až na Gerryho a Pat, ti mají chřipku

(prý nastoupí příští týden, jak jen to půjde)

Víc a jeho žena (teď mají chřipku)

Tessa Watermeadová (ptala se po Nigelovi nebo Lewisovi)

Jericho Rich (kvůli svým koním)

Konstábl Smith (kvůli mrtvému stopaři)

Doktor Farway (kvůli mrtvému stopaři)

Pan Tigwood (s pokladničkou)

Betsy (sekretářka pana Watermeada)

Pan William (uklízeč)

Lorna Liptonová (hledala F.C., když jezdil pendl)

Paul (bratr Isobel, přišel si půjčit peníze)

Člověk, který přivezl chemikálie na dezinfekci

Napsal jsem do počítače, že děkuju, a sjel jsem kopii nových záznamů na novou, nepoužitou disketu, i když mi bylo jasné, že v kanceláři se teď diskety začnou výrazně množit. Vypnul jsem počítač, uvařil si něco k jídlu, vypil zbytek šampaňského a intenzivně přemýšlel o virech jak organických, tak elektronických.

Nina volala asi v deset. Zívala.

„Kde jste?“ zeptal jsem se.

„Na dvoře na farmě, volám z kabiny. Už jsme natankovali a Nigel se zaplat' pánbůh ujal mytí vozu. Já už toho mám dnes dost.“

„Co se stalo?“

„Nic, neděste se, celá cesta probíhala podle plánu a toho parkurového koně jsme už předali. Otec majitelky byl u toho, když jsme ho vykládali, a na všechny křičel. Nemožný chlap, nejradši bych mu byla utrhla hlavu, ale kvůli vám jsem se ovládla. Ne, jinak se nic nedělo, já jen že tyhle dlouhé cesty jsou skutečně spíš pro mladé statné chlapy, to jste měl pravdu.“

„Jak jste vycházela s Nigelem?“

„Tedy, on je ale torpédo! Asi dvakrát koukám, že mi sahá na koleno, a to jsem dost stará, abych byla jeho matka. Jinak je s ním docela zábava. Nestěžuju si. Hodně jsme si vyprávěli. Nemohla bych vám to ale říct až zítra?“ Znovu zívla. „Už to má skoro ostríkané. Má neuvěřitelnou zásobu energie.“

„To je jeho hlavní klad.“

„Takže se uvidíme ráno.“

Ráno jsem jel na farmu brzy, protože jsem ještě chtěl promluvit s několika řidiči. Harve sám se chystal vyjet co nejdřív do Wolverhamptonu a já byl v jeho nepřítomnosti raději po ruce, kdyby se na poslední chvíli vyskytlo něco nejasného nebo došlo ke změnám.

Časné výjezdy jsou běžné, protože si řada trenérů přeje, aby jejich koně byli na závodišti aspoň tři hodiny před dostihem. V zimě, kdy dostihy začínají už v poledne, aby se program stihl za světla, vyjížděli řidiči často mezi šestou a sedmou, ještě za tmy, a vraceli se a koně vykládali taky za tmy, kolem sedmé večer. Před jarní rovnodenností jsme nakládali za svítání a vykládali před setměním a těšili se na dlouhé letní dny. Za ta tři léta, co jsem vedl podnik, jsem poznal, jak slunce umí dodat energii. Tíha práce byla možná v lednu stejná jako v červnu, ale míra únavy rozdílná.

Když jsem v onen pátek do podniku přijel, byla většina řidičů v kantýně. Nebe bylo krásně růžovooranžové, jasné, vysoké a chladné. Čaj v kantýně byl tmavý jak ořechová voda a tedy i náležitě silný. Bílé plastové lžičky stály zapíchnuté v cukru v cukřence.

„Dobré jitro vespolek.“

Harve vyrazil do Wolverhamptonu. Zkontroloval jsem všechno s ostatními řidiči podle rozpisu z počítače a zjistil, že všichni dostali od něj i Isobel správné instrukce. Uvědomil jsem si, že toho na těch dvou od úterní noci nechávám hodně. Mozkem mi to asi opravdu otřáslo víc, než jsem si chtěl přiznat.

Byli tam Phil, Dave a Lewis, který už nejevil žádné příznaky chřipky. Nigel, přestože se večer vrátil pozdě, vyzařoval nevyčerpatelnou živočišnou energii. Aziz se usmíval jako vždy. Řidiči popíjeli tanin, dívali se na hodinky, odcházeli na záchod a pak vypochoďovali, aby společnými silami dovezli většinu pixhillských koní na dostihy v Lingfield Parku.

Dave podle rozpisu vezl s Azizem devítkou březí klisny do Irska. Oba přišli hodně brzy, do odjezdu měli času dost. Požádal jsem Dava, aby se zastavil u mne v kanceláři, že se s ním potřebuju o něčem

domluvit. Přišel s hrnkem čaje v ruce, v dobré náladě, ničeho netuše.

Vybídl jsem ho, aby si sedl do křesla proti psacímu stolu, a zavřel jsem dveře.

„Dobře, Dave,“ šel jsem si sednout za psací stůl. Spíš jsem byl na něj dopálený, než abych ho doopravdy zavrhoval.

„Kdo si vymyslel ten průjem?“

„Cože?“ zamžikal. Nechtěl si připustit, že vím, co provedl. Dělal chybu.

„Přece ten průjem, kvůli kterému jste údajně museli stavět u South Mimms u pumpy, abyste si mohl koupit živočišné uhlí.“

„Já... jo to je fakt... to jsem musel.“

„Kdo si tu zastávku vymyslel?“

„Co? Přece nikdo, měl jsem prostě sračku.“

„Dave, prosím vás nechme toho,“ řekl jsem unaveně. „Vím, že jste Kevina Keithe Ogdena nesvezli jen tak náhodou.“

„Koho?“

„Toho stopaře. A teď už si přestaneme hrát, víte velice dobře, o čem mluvím, přece jste byl včera při koronerově líčení o jeho smrti. Vy jste s Brettem zastavili u čerpací stanice South Mimms, abyste tam vyzvedli stopaře a odvezli ho do Chieveley, ne kvůli vašemu záhadnému průjmu. Tohle všechno jste ovšem koronerovi neřekl.“

Dave pootevřel ústa a už už se chystal všechno zapřít. Pak se na mne podíval a rozmyslel si to.

„Tak kdo si to vymyslel?“ zeptal jsem se znovu.

Nevěděl co říct. Viděl jsem na něm, jak se mu v hlavě kolečka otáčejí, jak je bezradný. Cekal jsem. Díval se do hrníčku s čajem a pak hledal moudrost na čím dál jasnější obloze za oknem. Vypadal trochu jako malý kluk, protože měl pihy, proto taky vzbuzoval nevinný dojem. Ale když se pak na mě pátravě a neupřímně podíval, byl prostě provinilý dospělý.

„Nebylo na tom nic špatného,“ přesvědčoval mě vemlouvavě.

Pokoušel si mne koupit, pokorně se na mne usmál, ale proti tomu jsem už byl odolný. „Proč myslíte, že to bylo domluvený? Jak jsem říkal, ten chlápek tam prostě stál a chytil někoho, kdo by ho svez...“

„Už s tím přestaňte, Dave,“ řekl jsem ostře. „Pokud si chcete zachovat tohle místo, musíte mi vyklopit pravdu.“

To ho omráčilo. Takhle tvrdě jsem s ním nikdy předtím nejednal.

„Tak spustíte, a pravdu!“

„Freddie na mou duši, že jsem v tom neviděl nic špatného.“ Začal se tvářit ustaraně. „Co na tom mohlo bejt tak zlého?“

„Tak jak to vzniklo?“

„Poslyšte, přece nemohlo nikomu uškodit, že jsme někoho svezli.“

„Kdo vám zaplatil?“

Já... totiž...“

„Tak kdo?“ trval jsem na svém. „Povídejte, nebo nasedněte na kolo, jedte a už se sem nevracejte.“

„Nikdo nám nezaplatil,“ řekl nešťastně. „Ne, dobrý, dobrý. Měl jsem dostat prachy, ale pak k tomu nedošlo.“

Tvářil se upřímně znechuceně. „Totiž, jasně že jste se to neměl dovědět, ale když pak umřel...“ Ztichl, uvědomil si, že se vlastně přiznal. „Řekli, že v pátek hned ráno budu mít v kabině devítky obálku, jenže tenkrát stála devítka u vás před barákem a v pátek ráno tam samozřejmě žádná obálka nebyla. Pro jistotu jsem se po ní koukal, když jsem čistil vůz. Pak už se mi vůbec neozvali, není to fér.“

„Dobře vám tak,“ řekl jsem suše. „Kdo jsou oni?“

„Cože?“

„Co vám slíbili dát obálku do kabiny.“

„No...“

„Dave, já vás varuju, mluvte!“

„Jenže já to fakt nevím.“

Trpce jsem řekl: „Takže vy jste se rozhodl, že uděláte něco, co jsem výslovně zakázal, a přitom jste ani nevěděl, pro koho vlastně riskujete místo?“

„Jo, ale...“

„Žádné ale. Jak se ti oni s vámi spojili a kdo se vám ozval, muž, nebo žena?“

„Já...“

Nejspíš ho uškrtím, pomyslel jsem si.

„Dobrý, dobrý, už to bude.“ Zoufale se nadechl. „Byla to ženská, volala mi domů a vzala to moje žena. Moc se jí nelíbilo, že k nám volá někdo cizí, teda ani Isobel, ani Rose. No nic, ta cizí ženská manželce řekla, že když toho chlapa svezu, vydělám na tom, no a takovou nabídku přece člověk jen tak neodmítne, to dá rozum... Sou to prachy na pivo.“

„Poznal jste ji po hlase?“

Nešťastně potřásl hlavou.

„Jak mluvila?“

Nechápal dost dobře, nač se ptám. „Je Angličanka, není cizinka.“

„Co řekla?“

„Jak jsem povídal, abysme nabrali toho chlapa...“

„Podle čeho jste ho měli poznat?“

„Řekla, že bude stát u nafty a že až zastavíme a vystoupíme, sám se přihlásí... a to taky udělal.“

„Kdo z vás si vymyslel ten průjem?“

„To vona. Řekla, že si musím něco vymyslet, aby Brett u té pumpy zastavit musel. Tak jsem teda Brettovi řekl, že když u pumpy nezastaví, bude mít podělaný auto a bude to muset čistit.“ Nejistě se zasmál. „Brett povídal, že by mi v tom namočil čumák. Ale zastavil.“

„Takže Brett nevěděl, o co jde?“

„Brett je hajzl.“

„Proč?“

Davův pocit křivdy přehlušil moudrost. „Řek, že toho chlapa neveme, když nám nezaplatí. Tak jsem Ogdenovi řekl, jestli nám něco může dát, ale von tvrdil, že prachy nemá. Přece něco mít musel, ale von že prej to nebylo dohodnutý a že prachy dostanu pozdějš. Já mu zase řekl, že ho Brett zadarmo nevezme. Ten Ogden celej zrudnul, byl celej rozčilený, a nakonec přece jenom nějaký prachy našel, jenže to bylo málo a Brett říkal, že mu to nestačí. Tak jsem mu teda přidal ze svého a musel mu říct, že se mi to vrátí. Nato Brett řekl, že když jsem si předem domluvil, že vememe stopaře a nechci mu to vyklopit, bude pak chtít víc prachů z té moje odměny.“ Dave se začínal rozehřívat. „To ale není všechno... v sobotu přišel Brett do hospody a musel jsem za něj platit piva a von se jen škodolibě šklebil, zvlášť když jsem mu prozradil, že jsem nakonec žádnou obálku nedostal. Řek jen To máš smůlu, a dal si další pivo.“

„Pak jste se ohnal po Joggerovi,“ řekl jsem.

„Když on ne a ne držet hubu a já měl na Brettův vztek. No a Jogger pořád něco mlel vo cizopasnících v boxech a vo nějaký kase, co máte doma na stole, vo nějaký špinavý kase a co prej se vozí pod nákladákama...“

„Věděl jste, o čem mluví?“ zeptal jsem se překvapeně.

„Jasně.“

„O cizopasnících?“

„Jasně, cizí lidi.“

„A co princátka a kukátka?“

Tvářil se nechápavě. Princátka a kukátka mu nepřipomínala nic.

„Věděl Jogger o vašem soukromém podnikání?“ zeptal jsem se.

„Co? Jako jestli věděl o Ogdenovi? Jasně že věděl, přece nám umřel. Jen jsem mu neřekl, že to bylo předem domluvený. Nejsem přece cvok, Jogger by to hnedka rozkecal. Vždycky byl na vaší straně.“

„Myslel jsem, že vy taky,“ poznamenal jsem.

„Jo.“ Tvářil se zahanbeně. „Přece není nic špatného, když si člověk chce bokem přivydělat na pivo?“

„V tomhle případě to špatné bylo.“

„Jak jsem moh vědět, že nám umře?“ hájil se Dave dotčeně.

„Co vezl?“ zeptal jsem se.

„Co vez?“ Zamračil se. „Měl tašku. Jo, taky aktovku. Taky měl igelitku s termoskou a sendvičema. Podával jsem mu to nahoru do kabiny.“

„Co udělal s těmi sendviči?“

„Nevím, nejspíš je sněd.“

„Koupili jste si taky sendviče? Vy a Brett?“

Sice se divil, že se na to ptám, ale odpovídal ochotněji než na předchozí otázky. „Brett jo,“ řekl. „Chechtal se, když si je šel koupit za moje prachy, srab.“

„Brett tvrdil, že jste občas brali stopaře i předtím.“

„Je to hajzl.“

„Tak brali jste je nebo ne? Měli jste to víckrát domluvené předem?“

„Ne. My občas někoho vzali jen tak, Brett si rád přivydělal.“

„A co ostatní řidiči, taky berou stopaře?“

„Nežaluju,“ řekl uraženě.

„Znamená to že ano?“

„Ne.“ Doslova se kroutil.

Už jsem mu s tím dal pokoj. Zeptal jsem se raději: „Jak dlouho předem jste měl domluvené, že se cestou z Newmarketu stavíte u South Mimms?“

„Domluvilo se to večír předtím.“

„V kolik hodin?“

„Když jsem se vrátil z folkestoneckých dostihů.“

„To znamená pozdě.“

Přikývl. „Však se to ženě nelíbilo.“

„Nevolala ta osoba už předtím, než jste se vrátil?“

„To těžko, to bych vod své ženy slyšel mockrát.“

Jak se zdálo, byl pod pantoflem. Kupodivu ho vůbec nenapadlo uvažovat o tom, jak ta cizí žena věděla, že se ten den vrátí domů pozdě a jak věděla, že má jet druhý den do Newmarketu. Navíc věděla, že je úplatný a že bere stopaře.

Věděla toho příliš mnoho.

Od koho to probůh věděla?

10

Dave s Azizem odjeli do Irska. Dave se ani netvářil moc zkroutěně, asi byl přesvědčený, že ho nevyhodím. Nejspíš měl pravdu, protože nepřekročil žádný zákon, jenom ten můj, nepsaný. Kdybych mu dal výpověď, mohl by si případně stěžovat na odborové ústředně, že s ním byl bezdůvodně, neoprávněně ukončen pracovní poměr. Nebylo nic nového, že má zakrnělý smysl pro zodpovědnost. Uměl dobře zacházet s koňmi a byl docela slušný řidič. Jen jsem doufal, že si v budoucnosti rozmyslí brát stopaře za úplatu, ale ruku do ohně bych za něho v té věci nedal. Co se změnilo, byl můj vztah k němu. Shovívavou náklonnost vystřídal pocit podráždění a nechuti.

Venku na dvoře Lewis ukazoval Nině, která se dostavila pracovním vozem v pracovním oblečení, fotografie svého miminka.

„No není k sežráním?“ díval se zamilovaně na svého potomka. „Věřila byste, že se rád kouká na fotbal? V televizi civí na fotbal pořád.“

„Jak je starý?“ zeptala se Nina projevující náležitý obdiv.

„Osum měsíců. No, koukejte se... tady... jak je ve vaně a cucá kachničku...“

„Je krásný,“ přikývla Nina.

Lewis zářil. „Pro něj všechno. Co člověk ví, třeba ho pošleme do Etonu. Nakonec proč ne?“ Zastrčil fotografie do obálky. „No, už abychom vyrazili do Lingfieldu,“ řekl, „bereme dva koně od Benjyho Ushera. Když jsem byl u nich naposledy,“ vyprávěl Nině, „přivedli mi nesprávného koně, a to nebylo poprvé, to vás upozorňuju. Já ho naložím, už vyjždím z brány, a za mnou přes dvůr běží stájník, mává rukama a řve. No uznejte! Nesprávného koně! To už koukal z okna pan Usher a ječel na mě, jako bych za to mohl, když za to mohl ten idiot, jeho hlavní stájník.“

Nina fascinovaně poslouchala. „Stane se snadno, že se spletou koně?“ zeptala se.

„Naložíme, co nám přivedou,“ vysvětloval jsem. „Když přivedou nesprávného koně, není to naše chyba. Jak víte, řidiči mají rozpis jízdy, časový rozvrh kde koně vyzvednout, kam je zavézt, a jména koní. Není naše věc kontrolovat totožnost zvířat.“

„Loni jsme zavezli dva koně od pana Ushera na nesprávný dostih,“ hlásil pobaveně Lewis.

Dodal jsem podrobnosti. „Vezli jsme tehdy od Ushera dva koně, jednoho do Plumptonu a jednoho do Leicesteru. Jak Lewis, tak náš druhý řidič ohlásili zcela jasně a přesně, kam jejich box jede, ale hlavní stájník Benjyho Ushera je nakonec stejně popletl a vyměnil. Přišlo se na to, až když prvního koně vykládali, až na místě. Byl z toho pěkný průšvih.“

„Spíš průser,“ šklebil se Lewis.

„Radši se podívejte do novin a ověřte si jména Usherových koní,“ radil jsem Lewisovi, „ať zase není zmatek.“

„Dobře.“

Odešel do kantýny, tam si prohlížel dostihové programy, pak zamával, vydal se ke své super-šestce a vyjel.

„Když u nás nastoupil,“ vyprávěl jsem Nině, „měl kudrlinky. Teď má miminko. Umí se ohánět pěstmi,

kdybyste třeba někdy potřebovala ochranu. Na toho jeho kluka si myslím hned tak někdo netroufne.“

„Takže odborníci na šikanu ať si raději dají pozor.“

„Jakož i jejich otcové.“

„Jsou každý jiný, když je člověk blíž pozná,“ řekla Nina

„Řidiči? To máte pravdu.“ Šli jsme spolu ke mně do kanceláře. „Ted mi ale vyprávějte o Nigelovi.“

Uvelebila se v křesle a já si sedl na kraj stolu.

„Jel skoro celou cestu sám, tam i zpátky, ale stazku vyplnil, jako bychom se střídali pravidelně.“

„Ale, ale!“

Usmála se. „Řekl, ať se radši starám o koně, on sám je nemá moc rád. Věděl jste to? Taky říkal, že někteří stájníci, se kterými se setkává na závodištích, se jich vysloveně bojí.“

„Vím o tom.“

„Nigel říká, že nejste špatný šéf, trochu prý s věcmi naděláte, ale jinak to s vámi jde.“

„Vážně?“

„Je děsně pyšný na svoje tělo. Vylíčil mi podrobně, jak vypracované svaly má, bral to přímo po skupinách. Taky mne poučil, jak si vypracuju prsní svaly.“

„Neobyčejně užitečné.“

„Mám pro vás zprávu od Patricka Venablese,“ změnila zničeho nic téma hovoru.

„Jakou?“ zeptal jsem se.

„Týká se těch zkumavek, které jste poslal na rozbor.“ Chvilí váhala. „Bylo v nich prý cosi, čemu se říká virové transportní médium.“

Když jsem se neozval, pokračovala: „Je to tekutina, ve které je sterilní voda, sacharóza – já vím, že to zní podivně – a hovězí albumin, z toho prý viry žijí, kyselina glutamová a antibiotikum, jmenuje se geranium... ne, gentamycin. Ten vraždí bakterie, ale virům neublíží. Všechno se to používá k transportu virů z jednoho místa na druhé.“

„Zjistili v tom nějaké viry?“

„Ne, viry prý mimo živý organismus dlouho nevydrží. Taky se o nich neříká, že jsou nebo nejsou živé, protože viry se nemnoží a nedělají co dovedou – ať už je to co chce – pokud nejsou v živém organismu, v jeho buňkách. Připadá mi to všechno dost složité. No nic, Patrick chce vědět, odkud ty zkumavky jsou.“

„Od čerpací stanice u Pontefractu v Yorkshiru. Kde to putovalo předtím, nevím.“

Vyprávěl jsem jí, co jsem se dozvěděl od Lynn Melissy Ogdenové, od vdovy po zemřelém.

„Chudák paní, vedli dost mizerný život.“

„Hodně lidí vede ubohé životy. Jenže s tím nikdo na samém začátku žití nepočítá.“

Vyprávěl jsem jí taky o svém časně ranním střetu s Davem.

„Takže jste měl pravdu!“ zvolala. „Říkal jste, že to s tím stopařem nejspíš bylo domluvené předem.“

„Ano, ale naproti tomu Dave zůstal úplně klidný, když jsem se ho ptal, co Kevin Keith vezl. Jsem si jistý, že o tom nic nevěděl.“

„Tak to tedy nebyl on, ten maskovaný člověk, který prohledával kabinu.“

„To určitě ne, nemusel by se maskovat, mohl by prostě normálně přijít. Dave doufal, že v kabině najde obálku s penězi, ale ráno tam nebyla, což není divu. Člověk, který tam v noci přišel a kabinu prohledával, žádnou obálku nepřinesl.“

„Kdo to tedy byl?“

„To bych taky rád věděl.“ Chvilí jsem uvažoval. „V celé téhle věci jsou zapojené nejmíň dva mozky. Jeden uvažuje logicky a počíná si ničivě, druhý je naprosto nevypočitatelný.“

„Nejmíň dva? Chcete říct, že jich je víc?“

„Myslím, že mne v southamptonských docích hodili do vody dva muži. Jeden z těch dvou byl určitě mužský. Taky mne lehce unesli. Osoba, která dojednávala transport virového média, byla ženská.“

„Nebo mužský, který měnil hlas?“

„Proč by to dělal? Ostatně to není tak snadné.“ Odmlčel jsem se. „Co nevíme: nevíme, jestli si Kevin Keith Ogden měl virové médium vzít s sebou, až vystoupí v Chieveley, nebo je nechat v kabině, aby přicestovalo sem do Pixhillu, tedy sem, na farmu. Nevíme, jestli v těch zkumavkách vůbec kdy jaký virus byl. Třeba si médium někdo objednal pro budoucí potřebu.“

„No nazdar.“

Zalovil jsem v kapse a podal jí papírek s přepisem Joggerova telefonického vzkazu.

„Dejte to Patricku Venablesovi, ať to zadá nějakým luštitelům,“ řekl jsem.

„Vy myslíte, že někoho takového zná?“

„Musí znát všechny odrůdy lidí žijících v Londýně.“

„Hodně mu věříte. Dobře.“ Přečetla vzkaz nahlas. „Princátka do kukátka... páni.“

„Říká vám to něco?“

„Jak při korunovaci... Ioni v létě taky... je to celé nesmysl.“ Schovala papírek do kabelky. „Když jsme byli ve Francii, k boxu se nikdo ani nepřiblížil,“ řekla. „Natož aby někdo projevoval zájem o šasi. Nigel říkal, že s Philovou super-šestkou nerad jezdí, protože u ní jde ztuhla řízení. Rád jezdí sám a pro některé trenéry raději než pro jiné. Chtěl by jezdit častěji pro Watermeadovy, ale Lewis by na něho žárlil. Lewis taky jezdí pro Benjyho Ushera, ale toho Nigel nemá rád. Prý má začít jezdit pro tu novou trenérku, pro paní Englishovou, a že prý se o ní říká, že je dračice.“

Usmál jsem se. „Nigel s ní bude určitě dobře vycházet. Bude ji bavit, a taky je neúnavný, což ona ocení, i když je náročná. Spíš právě proto. Než bude po sezóně, nebude chtít nikoho jiného než Nigela.“

„Docela se vyznáte v praktické psychologii,“ poznamenala. „Vybíráte pro určitou práci určité řidiče a naopak.“

„Spokojený řidič líp pracuje, to je přece jasné, a spokojení zákazníci neutíkají ke konkurenci.“

„Takže jde jen o zisk?“

„No... když je víc lidí spokojených, tak to neškodí, že?“

„Teď už je mi jasné, proč vás všichni mají rádi.“ Trochu si mne dobírala.

Povzdechl jsem si. „Všichni ne, zdaleka ne.“ Odlepil jsem se od psacího stolu. Dobře se mi s ní povídalo, ale měl jsem práci. „Vy dnes nemáte žádnou jízdu, že? Mohla byste si po té Francii vzít den volna.“

„Já bych ani nechtěla, zůstanu tady, trochu se porozhlédnu a budu k dispozici, kdyby se vyskytla nějaká jízda na poslední chvíli.“

„Dobře, výborně. Vida, už je tu Isobel.“ Oba jsme ji z okna viděli přijíždět. „Pojďte se mnou a poslechněte si, kdo všechno věděl, že má Dave jet do Newmarketu v den, kdy svezl Kevina Keitha.“

Upřeně se na mne zadívala. „Je to jak jsem řekla, nepotřebujete mne tu.“

„Jsem rád, že tu jste.“

„Patrick tvrdí, že mne tu chcete jako svědka, jako pojistku. Řekl, že jste velký diplomat, a já mu to nechtěla věřit.“

„Asi chtěl říct, že jsem mazaný.“

„On vám rozuměl a souhlasil s vámi, proto jsem tady.“

Připadalo mi, že mluvím až příliš otevřeně, a bylo by mě zájímalo, co by tomu říkal její zaměstnavatel. Šli jsme pak oba za Isobel. Vyvolala na obrazovku seznam návštěvníků a já jí za něj poděkoval. Zároveň se na mne usmála, protože si už přečetla moje poděkování z předchozího večera. Když jsem se jí zeptal, jestli si pamatuje, kdy jednotliví lidé ze seznamu v kanceláři byli, potřásla hlavou.

„Nepamatujete si náhodou, kdo se tu zastavil den předtím, než Dave s Brettem vzali toho stopaře? Bylo to ve středu, před devíti dny.“

Zavrtěla hlavou. „Mohla bych se podívat na rozpis jízd na ten den.“ Automaticky se otočila k počítači a pak se zarazila. „Ach... vždyť my ten den máme vymazaný.“

„Nic si z toho nedělejte.“ Dal jsem dohromady načmárané poznámky, které jsem si psal tužkou do velké plachty na psacím stole, a sepsal jsem to. „Harve vezl první várku koní Jericha Riche od Michaela Watermeada do Newmarketu,“ řekl jsem. „Byl tady ten den někdo od Watermeadových? Nezastavil se tu Jericho Rich? Nebo někdo z Newmarketu? Kdo tu byl, kdo si mohl prohlédnout jízdy na další den? Většinou máte rozpis na obrazovce... kdo ho viděl?“

Zatvářila se zmateně. Asi jsem mluvil příliš rychle. Zeptal jsem se znovu a pomaleji.

„Ach tak, už rozumím. Samozřejmě rozpis viděli všichni řidiči, věděli, kdo kam jede. Chci říct, že se sem vždycky zajdou podívat.“

„A kromě řidičů?“

Potřásla hlavou. „Už je to moc dávno a sem chodí pořád spousta lidí.“ Zamyslela se. „Ani sem nemuseli chodit, pokud šlo o to, kdo má tuhle jízdu. Volala Betsy a já jí řekla, že jede Brett s Davem. Řekla, že jak pan Watermead, tak pan Rich nebudou z Bretta nadšení, protože je tak ufnukaný. Prosila jsem Betsy, ať jim to radši neříká, ale ona jim to jistě pověděla.“

Četl jsem si jména na obrazovce. „Co takhle doktor Farway?“

„Ne, ten tu byl až další den, to už byl ten stopař mrtvý, doktor tu byl v pátek.“

„A co John Tigwood?“

„Pořád otravuje s těma svýma kasičkama. Opuštěte, to se nesluší říkat.“

„Co by se neslušelo, když to je pravda. Kdy tady byl?“

„Taky v pátek, určitě. Jo, byl tady s ním Sandy Smith, vzpomínám si, že se bavili o tom mrtvém.“

„Dobře. A co Tessa Watermeadová?“

„Ta tu musela být dřív než v pátek, protože tu byla ten den, co chtěla jet s Nigelem do Newmarketu a co jí nevzal.“ Isobel se zamačila. „Tessa sem zajde každou chvíli, nejspíš se nudí. Chce, abych ji naučila, co umím. Nevadilo by vám, kdybych jí vyšla vstříc?“

„Pokud vám nepřekáží a pokud vás nebude zdržovat, proč ne.“

„Upřímně řečeno, trochu zdržuje. Zeptala jsem se, proč nejde do sekretářské školy a pořádně se nevyučí. Řekla, že o tom bude uvažovat.“

„Dobře. A co pan Rich?“

„V pátek, když jste jezdil pendl.“

„Jindy tu nebyl?“

„No... jo, samozřejmě, byl tu v úterý, chtěl vědět, jak to bude s tím jeho přesunem. Říkala jsem vám o tom, nevzpomínáte si?“

„Matně ano.“

„Vysvětlila jsem mu, že jste si to rozdělil na tři dny. Celé jsem to s ním prošla.“

„Hm. Co Lorna Liptonová, sestra paní Watermeadové?“

„Ta chodí kolem, když venčí psa, jak víte, a... někdy zajde, ale to hledá vás. Zastavila se tu ten pátek, když jste jezdil pendl.“

„Předtím tu nebyla?“

Isobel řekla nejistě: „Nevzpomínám si kdy.“

„Nevzpomínáte si, jestli se den předtím, než jel do Newmarketu, někdo po Davovi nesháněl?“

„Prosím?“

Opakoval jsem otázku. „Nechtěl s ním někdo mluvit?“

Zamačila se. „Nepamatuju se, že by se po něm někdo ptal, ale krk na to nedám. Totiž... ale ano, pan Rich chtěl vědět, jestli Dave pojede s jeho první várkou, a já mu řekla že ne, že máme málo řidičů, že řadí chřípka a že Dave musí vézt koně na dostihy ve Folkestonu. Bylo to do Folkestonu, že?“ Zoufale se zadívala na počítač, připadala si bez jeho paměti jako ztracená, i když sama si toho pamatovala hodně.

„Asi jsem mu řekla, že Dave poveze ve čtvrtek jeho dvouletá hříbata.“

Poděkoval jsem jí pohlazením a vyšel na dvůr, Nina za mnou.

„Je to hlavolam,“ řekla, „jak se v tom vyznáte?“

„Nevyznám. Kousky mi vypadávají z hlavy.“ Navíc se mi pořád chtělo spát, což nebylo dobré.

Flotila postupně vyjížděla a dvůr se vyprazdňoval, většina obrovitých vozidel už byla na cestě. Na dvoře stály na svých místech už jen tři dopravní boxy, tiché, čisté, lesknoucí se ve slunci, svým způsobem majestátní.

Nina se na mne dívala. „Vy jste na ně pyšný!“

„Neměl bych být, aby je nic špatného nepotkalo. Miloval jsem svého jaguára a... no nic.“

Ze dveří kanceláře vyšla Isobel a viditelně se jí ulevilo, že mne ještě zastihla. Prý má na telefonu sekretářku Benjyho Ushera a jestli prý bych ihned nemohl poslat další box, protože pan Usher zapomněl, že přihlásil dva koně do posledního dostihu v Lingfieldu, do proutěnek pro nováčky.

„Říká, že nadobro zapomněl, že potvrdil přihlášky,“ hlásila Isobel. „Ted prý najednou začal ječet, že musí okamžitě vyjet. Právě tam mají podkováře, dává koním dostihové podkovy a nadává. Co jí mám říct?“

Ceká u telefonu, pan Usher stojí vedle ní a huláká, slyšela jsem ho. Lewis už s těma jeho prvníma dvěma vyjel a pan Usher tvrdí, že už by se nestihl vrátit pro ty další. Co myslíte?“

„Pošleme okamžitě další box.“

„Ale... to chcete řídit sám? Všichni už jsou pryč.“

„Já pojedu,“ řekla Nina.

„Vlastně ano, promiňte... samozřejmě.“ Isobel odběhla do kanceláře a za chvíli se vrátila, aby potvrdila, že jízda je domluvená. „Pan Usher teď právě zoufale shání dalšího žokeje,“ řekla s uspokojením.

„Opatřte Nině pořádnou mapu prosím vás a vyznačte na ní závodistiště.“ Obrátil jsem se k Nině. „Pojedu před vámi až ke stájím Benjyho Ushera. Zvládnete to pak sama?“

„Samozřejmě. Který box si mám vzít?“

Zadívali jsme se na zbývající vozy. „Ten co s ním jezdí Pat,“ ukázal jsem. „Ten samý, se kterým jste jela první den, když jste sem přišla. Je pod ním cizopasník, nezapomeňte na to, i když je to v tomhle případě asi jedno.“

„Dám si pro jistotu pozor,“ usmála se. „Ten trenér je ale neuvěřitelný, zapomene, že mu mají běžet koně!“

„To není tak výjimečné, trenéři se občas dopouštějí katastrofálních chyb, stane se, že nahlásí nesprávného koně i do důležitých dostihů nebo na některého dočista zapomenou. Benjy je trochu výstřední, ale zdaleka není jediný z našich zákazníků, kdo napravuje věci na poslední chvíli. Někteří

trenéři mění rozhodnutí i v hodině dvanácté. Člověku to zpestřuje život.“

„Hlavně že vám to nevadí.“

Na mapě jsem s Ninou důkladně probral trasu, vyznačil ji, přesvědčil se, že je v pořádku dokumentace, a pak jsem jel před ní až k Benjymu Usherovi. Těžko by to hledala sama.

Když jsme dojeli, Benjy Usher už nás vyhlížel z okna v patře a hulákal nadávky a pokyny na své chudáky stájníky. Na mne křikl: „Ne aby váš řidič odjel bez dresů pro žokeje!“

Nina stájníkům pomohla naložit dva rozčilené, třesoucí se dvouleté hřebečky, na které se přenesla všeobecná nervozita, panující na dvoře. Nina jak jsem si všiml dokázala koně uklidnit, měla to v sobě jako Dave, takže nakonec nervózní zvířata vyšla po rampě jako ovečky, aniž se jim musely zakrývat oči a aniž bylo třeba použít násilí. Benjy přestal nadávat. Nina s hlavním stájníkem připevnili rampu, naložili dresy a dva stájníci rychle vyšplhali do kabiny na místa pro cestující, aby doprovodili své svěřence. Cirkus byl připravený k transportu.

Nina se na mne z okénka usmála. „Prvním boxem s Lewisem prý odjel nový hlavní cestovní stájník, který netuší, že pojedou i tihle koně, bude je muset nahlásit a sedlat. Je to věru skvělé.“

„Zavolejte z vozu Isobel, ať to Lewisovi řekne.“

„Ano, šéfe.“

Odjela v dobré náladě a já si najednou uvědomil, že mě mrzí, že je u mne jen dočasně. Nina Youngová byla schopná pracovnice a dobrá společnice.

Benjy vycouval z okna a zavřel je jako v grotesce. Čekal jsem, jestli se objeví dole ve dveřích, ale když se neukázal, jel jsem s fourtrakem domů.

Cestou jsem zpomalil, jak jsem míjel člověka, vedoucího koně. Copak to nebylo v Pixhillu nic neobvyklého, ale kůň se potácel ze strany na stranu a jeho průvodce tahal za řemen tak prudce, že kůň klopýtal a kymácel se ještě víc. Opatrně jsem dvojici předjel a zastavil kus dál na krajnici. Pak jsem vystoupil a šel těm dvěma naproti.

„Můžu vám nějak pomoci?“ zeptal jsem se.

„Ne, nemůžete,“ odpověděl stroze, skoro nezdvořile. Byl mladý, nesnášenlivý, hrubý.

V tu chvíli jsem si s úlekem uvědomil, že kůň je můj starý přítel Peterman, jak stálo na štítku na řemeni.

„Nechcete, já ho povedu, znám toho koně,“ nabídl jsem se.

„Ne, nechci. Neserte se, do čeho vám nic není.“

Pokrčil jsem rameny, vrátil se k vozu a díval se, jak kůň křivolace a nebezpečně kráčí po silnici. Když mne míjel, stájník na mne udělal nemravné gesto.

Pitomec, pomyslel jsem si a sledoval, jak ti dva zahýbají na cestu ke stájím Marigold Englishové. Jel jsem pomalu za nimi až k odbočce, tam jsem zastavil a díval se za nimi, až zahnuli do Marigoldiných vrat.

Peterman tedy dorazil bez úhony do svého nového domova. Abych Marigold zavola, jestli je všechno v pořádku.

Když jsem dojel domů, vidím, že mám plné parkoviště. Kolem jaguára a robinsona stála auta, jedno vedle druhého, všelijak neuspořádaně, a jejich řidiči si v hloučku vyprávěli. Jakmile jsem zastavil, všichni najednou se mnou chtěli mluvit.

„Tak moment,“ bránil jsem se. „Kdo tu byl první?“

Jednoduché pravidlo „kdo dřív přijde“ skupinku rozlišilo na: likvidátory z pojišťoven, inspektory leteckých nehod, transportní firmu, která měla vrtulník dopravit do Skotska, agenta doufajícího, že si koupím nového jaguára, a člověka, který přišel otevřít sejf.

Posledního z jmenovaných jsem okamžitě odvedl dovnitř do domu, přestože dorazil jako poslední. Podíval se na sekerou rozbitý zámek, podrbal se na hlavě, zeptal se, jestli mám uvnitř něco rozbitného, a já řekl že ano (měl jsem tam diskety). Prohlásil, že se to musí odvrát.

„Jen klidně vrtejte,“ vybídl jsem ho.

Venku mezitím ostatní pánové vytáhli notesy a probírali možnosti stlačení plynové páky cihlou na klacku.

Uznali, že to je teoreticky možné. Riskantní ano, ale vyloučit to nelze. Dopravce vrtulníků se zeptal, kolik je v nádržích benzínu. Řekl jsem mu že moc ne, že sestra se chystala natankovat v Oxfordu. Do nádrže a rezervy se celkem vešlo sto třicet litrů, jak sestra řekla, a ona na to uletěla cestu z Carlisle. Dopravce začal rozebírat možnosti demontáže rotoru, ale tomu jsem už nerozuměl.

Inspektor vyšetřující letecké nehody mi předložil dopis od Lizzie s žádostí, abych si ho přečetl a podepsal. Dopis obsahoval prohlášení, že jsme nehodu neviděli. Podepsal jsem se.

Pánové od pojišťovny, sestřiny i mé, řekli, že něco podobného jaktěživ neviděli, navíc aby k tomu došlo doslova před prahem majitele. Prostudovali si Sandyho protokol. Požádali mne, abych podepsal všelijaké formuláře. Podepsal jsem.

Člověk od jaguárů mi vyprávěl o typu Jaguar XJ 220. Vyrábějí se v Bloxhamu u Banbury, postavili jich jen tři sta padesát, jeden za čtyři sta osmdesát tisíc liber.

„Za jeden vůz?“ žasl jsem. „Čtyři sta osmdesát tisíc?“

Jestli si ho chci objednat.

„Ne, děkuju.“

„Nic se neděje, stejně už jsou prodané.“

Nebylo mi jasné, jestli jsem se zbláznil já, jestli se zbláznil svět nebo jestli to není tím otřesem mozku, třeba byl horší, než jsem myslel.

„Já vlastně přijel především proto,“ dodal agent, „abych se podíval, jestli se váš vůz nedá zachránit.“

„Šlo by to?“

Zavrtěl hlavou a smutně se zadíval na nepoškozený zadní konec mé radosti a pýchy. „Mohl bych vám ale sehnat stejný, stejný rok výroby, z druhé ruky, inzerovali bychom to. Nebo bych vám mohl zajistit nový, tenhle typ se ještě vyrábí.“

Potřásl jsem hlavou. „Dám vám vědět.“

Ne, dvojníka jsem nechtěl. Život se změnil, já se změnil. Koupím si jiné auto.

Pánové s notesy nastoupili do svých vozů a rozjeli se. Na parkovišti zůstala jen pracovně vyhlížející dodávka odborníka na sejfy. Šel jsem se podívat, jak mu to jde. Dveře sejfu už byly otevřené a odvrtný pokroucený zámek ležel na zemi.

Domlouvali jsme se, jestli by bylo možné sejf spravit, ale opravář mi radil, abych si nechal od pojišťovny vyplatit náhradu a opatřil si nový model, prý mi ho s radostí dodají. Ubezpečil mne, že zámek nového modelu nikdo sekerou nerozbije.

Zašel do dodávky pro propagační brožuru s ilustracemi a objednacím formulářem. Znovu jsem se podepsal. Potřásl jsme si rukou. Požádal mne, abych zkontroloval obsah sejfu a ověřil si, že nic nechybí. Když se tak stalo, předložil mi k podpisu svůj pracovní příkaz. Opět jsem se podepsal.

Když odešel, vzal jsem svazek bankovek a diskety a šel do kuchyně zavolat expertovi na počítače. Jasně, řekl, jen ty diskety přineste, můžete přijít kdy chcete, podíváme se na ně. Bude v obchodě celé odpoledne a s radostí mi vymyje z vlasů Michelangela, má na to „šampony“. Zvláštní jazyk, zajímalo by mne, jestli je u těchto lidí běžný.

„Výborně,“ řekl jsem.

Uvařil jsem si kávu, vypil ji, chvíli jsem přemýšlel a pak zavolał místní celnici.

Vysvětlil jsem, kdo volá. Prý mne znají z doslechu. Vysvětlil jsem dál, že moje vozy často jezdí přes Kanál a že bych si rád opatřil seznam věcí, které se nesmějí převážet, protože se evropské předpisy tak často mění a moji řidiči se v nich nevyznají.

Aha, řekli s pochopením. Oni ale s exportem a importem nemají nic společného, zabývají se jen poplatky. Jestli chci aktuální předpisy o pohybu zboží, měl bych se spojit s úředníkem, působícím jako spojka pro Evropské společenství. Ten prý je v oblastní úřadovně.

„Ve které?“ zeptal jsem se.

„V Southamptonu.“

Málem jsem se dal do smíchu. Pak mi sdělili další podrobnosti. Dozvěděl jsem se, že southamptonská oblastní úřadovna vlastně sídlí v Portsmouthu, že příslušný úředník jistě bude umět zodpovědět všechny moje otázky a dá mi kopii nejnovější zprávy EHS. Pokud s ním chci jednat osobně, musel bych se tam dostavit před čtvrtou hodinou, protože je pátek.

Poděkoval jsem, zavěsil a podíval se na hodinky. Času dost. Zajel jsem do Newbury, nakoupil si jídlo na celý týden a pak jsem dohnal mladého počítačového génia v jeho dílně. Byla to malá místnost, kde u stěn stály samé hnědé papírové krabice s nápisy Křehké! Sklo! nebo Neklopit!. Na zabydleném psacím stole byly hromady listin, dopisů, faktur, brožur, vše zatížené hospodskými popelníčky. Police na knihy, sahající až ke stropu, sloužily ke skladování nespočetných instrukčních knih a katalogů. U jedné zdi stál stůl, na stole klávesnice a asi dva nebo tři počítače. Měl tam taky tiskárnu, monitor, a na monitoru (barevném) byly rozložené karty. Pasiáns.

„Černého kluka na červenou královnu,“ poznamenal jsem.

„Jo,“ ušklíbl se, prohrábl si vlasy rukou a myší posunoval karty po obrazovce. „Nevychází to,“ poznamenal a vypnul počítač. „Přinesl jste ty diskety?“

Podal jsem mu je. „V té obálce jsou čtyři,“ řekl jsem. „Od začátku, co mám firmu, za každý kalendářní rok jedna.“

Přikývl. „Začnu s tou poslední.“ Strčil disketu do jednoho z počítačů na stole a vyvolal na obrazovce adresář celého obsahu pro příslušný rok.

Něco si pro sebe mumlal, hrál na klávesnici a na obrazovce se rychle střídala různá čísla a písmena, jak počítač prohledával disketu, jestli není nakažená vražedným cizopasníkem.

Cizopasníci jsou všude, kam se člověk podívá.

„Tak to by bylo,“ řekl, když obrazovka přestala blikat a ustálila se na jediné zprávě. „Je to projetý, virus žádný.“ Ušklíbl se na mne. „Žádný Michelangelo, máte to dobrý.“

„To je... možno říct... velice zajímavé.“

„Jak to myslíte?“

„Naposledy jsem na tu disketu něco z počítače přepisoval od včerejška před týdnem. To bylo třetího března!“

Došlo mu, co říkám.

„Takže třetího března jste v počítači v kanceláři Michelangela ještě neměli, je to tak?“

„Ano.“

„Takže jste ho museli chytit v pátek nebo v sobotu...“ Zamyslel se. „Zeptejte se sekretářek, jestli do počítače v těch dnech nestrčily cizí disketu. Někdo jim třeba mohl půjčit nějakou hru, kupříkladu pasiáns. Jasně že se to dělat nemá, je to narušení autorských práv, ale děje se to, a Michelangelo třeba byl právě v takový disketě s hrou a přeskočil na váš počítač.“

„V práci máme černobílou obrazovku.“

„Děcka hrajou pasiáns i na černobílý,“ namítl, „to klidně jde, žádný problém. Měli jste v kanceláři nějaký děcka?“

„Byl tam bratr Isobel, Paul.“ V duchu jsem si vybavil jména na seznamu. „Je mu patnáct a věčně ze sestry tahá peníze.“

„Tak se ho naschvál zeptejte, vsaďte se, že je to v tom.“

„Moc vám děkuju.“

„Já bych ale pro jistotu projel i ty ostatní.“ Skrmil počítači tři další diskety a projel je. Virus žádný. „Tak tady je máte, jsou čisté. Ale jak už jsem říkal, člověk se musí chránit předem, je to jistější.“

Poděkoval jsem mu, zaplatil a odnesl si čisté diskety do auta. Vyrazil jsem směrem na Portsmouth, Southamptonu jsem se vyhnul velkým obloukem.

Páni u celní a tarifní služby byli velice ochotní, měl jsem dojem, že je pro ně příjemná změna jednat přímo s občanem a ne jen s byrokratickým aparátem. Dostal jsem se až k jednomu z nejvyšších pánů. Představil se stručně jako Collins, nabídl mi křeslo, šálek čaje a vstřícnost. Kancelářské prostředí, zeLEN v květináčích, moderní severské zařízení,

„Co vaši řidiči smějí a co nesmějí vozit?“ opakoval moji otázku.

„Ano.“

„Aha. Jak jistě víte, tak se proti minulosti, kdy byly předpisy jasné, mnoho změnilo.“

„Ano.“

„Máme výslovně zakázáno kontrolovat cokoli, co přijíždí z Evropského společenství,“ řekl.

„Ano.“

„Ani kvůli drogám ne.“ Mávl bezbranně rukama, jako by ho to už dlouho zlobilo. „Smíme jednat – přistoupit k prohlídce – pouze na konkrétní udání. Vozí se to sem, o tom nepochybuju, a my s tím nemůžeme nic dělat. Celní kontroly se povolují výhradně na třech hraničních přechodech do Evropského společenství. Jakmile je někdo už uvnitř, může si dělat co chce.“

„Asi vám to ušetří hodně úřadování.“

„Celé tuny, stovky tun.“ Příznivá stránka věci mu zlepšila náladu. „Taky nám to ušetří spoustu času, celé dny, měsíce.“ Chvilí štrachal, až našel brožurku, kterou mi podal přes stůl.

„Tam najdete skoro všechny platné předpisy. Omezení na dovoz alkoholu, tabáku a osobních svršků jsou minimální, a přijde den, kdy nebudou už žádná omezení. Dál ovšem budou platit celní předpisy při vstupu na půdu Evropského společenství.“

Vzal jsem brožurku a poděkoval.

„Ztrácíme spoustu času tím, že se dohadujeme o tarifech,“ postěžoval si, „protože ty se v evropských zemích všelijak různí.“

„Chtěl jsem se zeptat...“ zaváhal jsem. „Co se teď vlastně nesmí z Evropy vozit? Nebo tedy, co se nesmí vyvážet?“

„Vyvážet?“ podivil se.

„Prostě, co podléhá omezení nebo zákazu?“

Našpulil rty. „Na určité věci je třeba licence. Máte dojem, že se vaši řidiči prohřešují proti zákonu?“

„Proto jsem tady, abych to zjistil.“

Najednou zpozorněl, jako by teprve v tu chvíli pochopil, že mě nepřivedla jen obyčejná zvědavost.

„Vaše vozy vyplouvají z Portsmouthu a taky se tamtudy vracejí, že?“

„Někdy.“

„Projíždějí bez prohlídky, že?“

„Ano.“

„Samozřejmě máte příslušné povolení k dovozu a vývozu živých zvířat?“

„To nám zařizuje specializovaná firma.“

Přikývl. Chvilí přemýšlel. „Kdyby vaše boxy vozily jiná zvířata než koně, nejspíš bychom na to nepřišli.

Vaši řidiči nejspíš vozí kočky a psy, ne?“ Najednou mluvil přísně a trochu polekaně. „Musíme dodržovat karanténní předpisy, pořád se musíme bránit vzteklině.“

Uklidnil jsem ho. „Nezaslechl jsem nic o tom, že by vozili psy nebo kočky, a v naší vesnici by se o tom vědělo, tam se všechno hned roznese.“

Trochu se upokojil. Čtyřicátník s vysokým čelem a pěstěnými rukama.

„Abych pravdu řekl, díky specifické vakcíně za posledních třicet let nikdo z Evropy na vzteklinu neumřel, ale my tu stejně tuhle nemoc nechceme.“

„Hm,“ přikývl jsem. „Na co je zapotřebí licence?“

„Na řadu věcí. Vás by mohly zajímat veterinární léky. Pokud jde o ty, pokaždé musíte mít zvláštní licenci na dovoz léčiv od ministerstva zemědělství a rybolovu, z ředitelství veterinární služby. Ovšem v Portsmouthu žádné pořádné kontroly nejsou. Dozor nad dodržováním licenční povinnosti provádí samo MZRP.“

MZRP? Ach tak, ministerstvo zemědělství, rybolovu a potravin.

„Co se ještě nesmí dovážet nebo vyvážet?“ zeptal jsem se.

„Zbraně,“ řekl. „Jsou samozřejmě kontroly na letištích při výjezdu, ale při vstupu nic. Mohl byste dovést celý koňský box plný zbraní a nikdo by se nic nedozvěděl. Klasické pašování s Evropským společenstvím zaniklo.“

„Zdá se že ano.“

„Existuje samozřejmě konvence o intelektuálním vlastnictví, ta se mezi členskými státy dodržuje.“

„Nemyslím, že by moji řidiči měli intelektuální vlastnictví.“ Krátce se usmál. „Obávám se, že jsem vám moc nepomohl.“

„Byl jste nesmírně laskavý,“ ujistil jsem ho a vstal k odchodu. „Negativní výsledky jsou někdy stejně důležité jako výsledky kladné.“ Na cestě zpět do Pixhillu, s brožurkou o EHS na sedadle, jsem přemýšlel o tom, že jsem ještě zdaleka nerozluštil záhadu, k čemu slouží schránky pod mými vozy. Jestliže pašování už není na místě, k čemu jsou?

Doma jsem si sedl do svého zuboženého koženého křesla, ze kterého ranami po sekeře vyhrézávalo čalounění, a přebral informace z jedné z prověřených disket do nového počítače. Připadal jsem si nešikovný, zarezlý a cítil jsem, že potřebuju školení od odborníka. Vytáhl jsem instrukční knížku k počítači, abych zjistil, jak všechny informace utřídit časově i věcně.

Prohlížel jsem záznamy každého z řidičů za poslední tři roky a nevěděl přitom, co vlastně hledám.

Stereotyp? Něco, co někomu stálo za to, aby mi vymazal počítač. Pokud se ovšem neukáže, že to bylo dílo Isobelina bratra. Ale to se mi moc nezdálo. Za prvé nebyl Paul nijak zvlášť chytrý a za druhé by mu Isobel určitě nedovolila, aby si v kanceláři přehrával hry.

Určité stereotypy jsem vskutku našel, ale nevyplyvalo z nich nic nového. Řidiči jezdili nejčastěji na ta závodiště, na která nejčastěji posílali koně trenéři, pro které nejčastěji jezdili. Lewis kupříkladu jezdil v létě pravidelně do Newbury, Sandownu, Goodwoodu, Epsomu, Salisbury a Newmarketu, Michael Watermead měl totiž raději vznešenější závodiště. Benjy Usher posílal své steeplery do Lingfieldu, Fontwellu, Chepstow, Cheltenhamu, Warwicku a Worcesteru. Přes vodu jezdil Lewis hlavně pro Michaela do Itálie, Irska nebo Francie.

Dostihy se běhají po celé Evropě, ale britští trenéři zřídka posílají koně jinam než do Itálie, Francie a Irska. Britští koně často cestují letadlem (v tom případě je vozíme na letiště), ale Michael kupříkladu radši posílá koně po zemi a po vodě. Tím líp pro mne.

Nejčastěji jezdil za hranice Nigel, ale to bylo z mého rozhodnutí, vysílal jsem ho na dlouhé cesty, protože měl tolik nevyčerpatelné energie. Občas jel za hranice Harve, buď že chtěl, nebo že jsem ho poslal. Dave často jezdil jako pomocný řidič a aby se staral o koně. Jezdil častěji s březími klisnami než s dostihovými koňmi.

Takové stereotypy sice byly zajímavé, ale jasno mi do věcí nijak nevnesly. Asi za hodinu jsem s pocitem

marnosti počítač vypnul.

Zavola jsem Nině, předpokládal jsem, že je s boxem na zpáteční cestě z Lingfieldu. Okamžitě to zvedla.

„Zatelefonujte mi, jakmile přijedete do Pixhillu,“ řekl jsem stručně.

„Provedu.“

Konec konverzace.

Zavola jsem Isobel domů. Ubezpečila mne, že během pracovní doby se nic zvláštního neodehrálo.

Vyrozuměla Lewise, že za ním jede Nina. Nakonec prý všichni Usherovi koně startovali v Lingfieldu

přesně jak měli. Dave s Azizem s klisnami dojeli v pořádku do Irska. Harve a Phil přivezli z

Wolverhamptonu každý po jednom vítězi, takže byla veliká radost. Nikdo z řidičů nenarazil na žádné nesnáze.

„Výborně,“ řekl jsem. „Poslyšte, váš bratr Paul...“

„Já mu pořád říkám, ať za mnou do práce nechodí,“ omlouvala se provinile.

„Dobře. Já jen jak je na tom s počítači?“

„S počítači?“

Řekl jsem jí o virové teorii našeho geniálního odborníka.

„To určitě ne,“ řekla rozhodně. „Přece bych Paula nikdy k počítači nepustila. Ostatně on by ani neuměl data do počítače přehrát.“

„Jste si tím jistá?“

„Stoprocentně.“

Další teorie u ďábla.

„Nemohl se minulý pátek dostat k počítači někdo jiný tak, aby do něj stačil dát disketu?“

„Já už se o tom napřemýšlela... ale proč zrovna v pátek?“

„Nebo v sobotu,“ řekl jsem. „Náš génus myslí, že jsme tu infekci chytli až v těch dvou dnech.“

„Páni...“

„Nic vás nenapadá?“

„Ne,“ zabědovala. „Bohužel ne.“

„Zůstal někdo z těch lidí na seznamu v kanceláři chvíli sám?“

„Ale... ale... ach bože! Já si prostě nevzpomínám. Je to možné. Klidně jsem mohla na chvíli odejít, připadalo by mi to normální, přece tam nebyli cizí lidé, aspoň ne u mne v kanceláři, nechce se mi věřit...“

„To je v pořádku. Už na to nemyslete.“

„Mně to nejde z hlavy.“

Právě jsem pokládal telefon, když na moje parkoviště zajížděl Sandy Smith. Šel k zadnímu vchodu, cestou si sundal úřední čepici a uhladil si vlasy rukou.

Šel jsem mu naproti. „Pojď dál. Dáš si whisky?“

„Jsem ve službě,“ řekl váhavě.

„No a? Copak tě tu někdo uvidí?“

Okřikl své svědomí a dal si whisky s vodou. Sedli jsme si v kuchyni proti sobě za stůl a Sandy do té míry ustoupil od formalit, že si rozepnul sako uniformy.

„Jde o Joggera,“ mračil se na svoji sklenici. „O tu rez.“

Jeho zasmušilost se na mne okamžitě přenesla. „Co se zjistilo?“ zeptal jsem se.

„Slyšel jsem...“ začal a já pochopil, že se opravdu snaží vyslat včas signál, „já... tedy... zcela neoficiálně jsem se dověděl, že se na krajích montážní jámy skutečně našla rez, jenže vždycky smíchaná s olejem. A v ráně na Joggerově hlavě žádný olej nebyl.“

„Zatraceně!“

„Berou to teď jako vraždu. Neříkej, že to víš ode mne.“

„Ne. Děkuju, Sandy.“

„Budou se tě vyptávat.“

„To už udělali.“

„Budou chtít vědět, kdo Joggera praštil.“

„Já bych to taky rád věděl.“

„Znal jsem starýho Joggera moc let, nepatřil mezi lidi, co mají nepřátele.“

„Skoro bych si myslel,“ řekl jsem klidně, „že se mu možná stalo totéž, co se v úterý v noci stalo mně, že prostě nečekaně do něčeho na farmě vletěl. Možná nás oba praštili, abychom neviděli, co jsme vidět neměli... ať už to je cokoli... jenže pro Joggera ta rána byla smrtelná, proto ho hodili do montážní jámy, aby to vypadalo jako nešťastná náhoda.“

Sandy se na mne zamyšleně díval.

„Co se tu vlastně děje?“ zeptal se.

„Sakra nevím, já to nevím, a leze mi to hrozně na nervy.“

„Věděl to Jogger?“

„Možná že na to přišel. Proto taky asi zemřel a já si tolik přál, aby to nebyla pravda! Skoro jsem se modlil, aby se prokázalo, že šlo o nešťastnou náhodu.“

Sandy se na mne zamyšleně díval.

„Tys od začátku tušil, že jde o vraždu, vid’?“ Roztržitě si třel krk. „Co tím Jogger myslel, když mluvil o cizopasníkách pod vozem? Moji kolegové to budou chtít vědět.“

„Pojď se mnou, ukážu ti to.“

Šli jsme spolu do devastovaného obývacího pokoje. Vedl jsem Sandyho k místu, kam jsem před týdnem položil schránku, kterou Jogger odmontoval od šasi boxu pro devět koní.

Když jsme tam došli, schránka nikde.

„To je zvláštní,“ řekl jsem, „určitě tu byla, podložená novinama...“

„Co tu bylo?“

Popsal jsem mu schránku: obyčejná plechová šedá pokladnička, uvnitř něčím voněla, byla prázdná, z vnějšku ji pokrýval nános špíny až na místo, kde přiléhala k magnetu, od kterého ji Jogger odtrhl.

Rozhlížel jsem se kolem a Sandy taky, prohrabávali jsme se v té všeobecné spoušti.

Schránka nikde.

„Kdys ji naposledy viděl?“ zeptal se Sandy.

„Asi v úterý. Ukazoval jsem ji sestře.“ Zamračil jsem se. „Když mi to tu takhle zřídili, nějak mne ani nenapadlo se po té věci dívat.“

Prohlásil, že to je celkem pochopitelné, a zeptal se, jestli nezmizelo ještě něco jiného.

„Myslím že ne.“

„Jogger mluvil o cizopasníkách, v množném čísle. Těch schránek muselo být víc.“

„Dva další boxy jezdily po světě se schránkami namontovanými na spodku, byly taky prázdné, jako ta kasa.“

Sandy řekl váhavě: „Všichni, co byli minulou sobotu v hospodě, slyšeli, jak o tom mluví. Chci říct, že ho nezavraždili proto, aby mlčel, protože už stejně všechno vyklopil.“

„A co víc,“ poznamenal jsem. „Kromě Joggera viděli tu schránku Dave, Harve a Brett. Viděli ji tady, v tomhle pokoji, hned poté, co ji Jogger sundal z šasi devítky, měl jsem ji tady na stole, každému na očích. Teprve později jsem ji přestěhoval na podlahu.“

„Přece musíš tušit, k čemu to nejspíš slouží,“ namítl Sandy. Mluvil s podtónem policejní podezřavosti, přestože jsme byli kamarádi.

„Napadly nás drogy, na ty asi taky myslíš. Mluvili jsme o tom s Harvem i s Joggerem. Jenže drogy se jen tak zničehonic neobjeví. Někdo by je musel dodávat. Harve i já jsme přesvědčení, že žádný z našich řidičů s drogami neobchoduje. Přece by se to nějak projevilo, nemyslíš? Někde by se objevily větší peníze, toho bychom si přece všimli.“

„Proč jsi mi tohle všechno neřekl už v úterý?“ Nepřestával hovořit nedůvěřivě. „Měls mi to říct.“

„Chtěl jsem napřed sám zjistit, o č jde. Pořád to ještě chci zjistit, jenže v okamžiku, kdy se začne vyšetřovat vraždu, nemám šanci.“

Uznej, tvoji kolegové si budou muset schránky na podvozcích boxů prohlédnout a následně už je nikdy nikdo nepoužije. Chtěl jsem ty schránky nechat tam, kde jsou, mlčet a čekat. Prosil jsem Joggera, ať o nich v hospodě nemluví, ale pivo ho přemohlo. Bojím se, že toho napovídal až moc. Bojím se, že to celé prolátl a našeho protivníka vyplašil. Doufal jsem že ne. Teď ovšem toho někoho tvoji kolegové zaplaší natrvalo a já se nikdy nedozvím... proto jsem ti to neřekl, protože jsi v první řadě policista a pak teprve kamarád a svědomí by ti nedovolilo mlčet.“

„V tom máš pravdu,“ řekl zvolna.

„Dnes je pátek, je večer... jak dlouho si to dokážeš nechat pro sebe?“

„Freddie...“ Byl nešťastný.

„Do pondělka?“

„Do háje! Co chceš do té doby dokázat?“

„Jenom najít odpovědi na nějaké otázky.“

„Pak musíš otázky správně položit.“

Neslibil mi dočasné mlčení a já na něho nechtěl naléhat. Udělá, co dokáže srovnat se svým svědomím, to mi bylo jasné.

Zapnul si sako a prohlásil, že je na čase, aby šel. Cestou ven si nasadil čepici, takže k vozu docházel už

jako vzorně upravený policista, nekompromisně oddaný svému povolání.

Vylil jsem zbytek whisky z jeho skleničky do dřezu a tiše jsem doufal, že s ní neodtéká i zbytek našeho přátelství.

11

Jakmile Nina zavolala, že se vrátila, zajel jsem na farmu. Právě tankovala a už zase zívala.

Lewis mezitím ostříkal vůz a zajížděl s ním na parkovací místo. Harve a Phil se z Wolverhamptonu ještě nevrátili, ale všichni z boxů s břežími klisnami už byli doma, kromě Azize, který jel do Irska.

Lewis vhodil vyplněnou stazku do schránky na dopisy a stručně mi ohlásil, že své dva koně v pořádku předal panu Usherovi. Na dostizích musel pomáhat hlavnímu cestovnímu stájníkovi při sedlání všech koní, protože ostatní stájníci nebyli k ničemu a Nina se omluvila, že na to není oblečená. Zřejmě se na Ninu díval svrchu, protože ho v tom nechala samotného. Marně ráno dělala co mohla a obdivovala fotografie jeho miminka, pomyslel jsem si s pobavením, nebylo jí to nic platné.

Nina zajela k mytí a začala stříkat tlakovou hadicí. Když jsem se zadíval na její staré džíny, obyčejný svetr, vlasy svázané nepořádně do uzlu, ani jsem se nedivil, že se jí nechtělo vystupovat na veřejnosti, nehledě na to, že by ji někdo mohl poznat, náležitě žasnout a klást nevhodné otázky.

Lewis odjel. Šel jsem za Ninou a nabídl se, že jí to ostříkám, když pro mne něco udělá. S úlevou přikývla.

„Co když se vrátí Harve?“

„Něco bych si vymyslel.“

„Dobře. Co mám udělat?“

„Zajděte si do stodoly pro tu novou plošinu a podívejte se pod všechny nádrže, jestli někde nenajdete další schránky.“

Zatvářila se překvapeně. „Já myslela, že se po nich díval Jogger a že našel jen ty tři.“

„Pokud si dobře vzpomínám, řekl mi o třech, ale nejsem si docela jistý, že se díval pod všechny vozy. Rád bych měl jistotu.“

„Dobře,“ přikývla. „Vy se nechcete přesvědčit sám?“

„Ani ne.“

Pátravě se na mne zadívala, ale nic neřekla. Šla si do stodoly pro plošinu a brala jeden vůz za druhým.

Dokončil jsem mytí boxu zvenčí i uvnitř, zajel s ním na určené místo a připojil se k Nině u dveří do kanceláře.

„Takže...“ oprašovala si lokty. „Je tam ještě jedna, pod Lewisovým boxem, prázdná jako ty ostatní. Lewis! To znamená, že jsme dnes do Lingfieldu jeli se dvěma schránkami. Já se ale od vozů celý den ani nehnula, což Lewise pěkně otrávil, jenže on to se stájníky klidně stačil, vlastně mne ani nepotřeboval, ale mám to teď u něj špatné.“ Moc si z toho nedělala. „Nikdo se k boxům ani nepřiblížil, to můžu odpřisáhnout, nikdo se taky nezajímal o spodek.“

Rozpomínal jsem se, co a jak bylo. „Lewisův vůz byl na cestě do Francie, když Jogger našel druhou a třetí schránku. Lewis odjel v pátek a vrátil se v úterý asi ve dvě ráno.“

„Takže to je jasné. Jogger o Lewisově schránce nevěděl, byl už mrtvý, když se Lewis vrátil.“

V houstnoucím šeru dvůr ozářila světla vjíždějícího Harvova vozu.

„Mám se podívat i pod tenhle?“ zeptala se Nina.

„Pokud to půjde tak ano. Taky se podívejte pod ty, které jsme zatím vynechali.“

Zívla. „Dobře. Mám zítra nějakou jízdu?“

„Isobel vás zase napsala do Lingfieldu.“

„Dobře... tam už aspoň trefím.“

Zeptal jsem se provinile: „Máte to daleko domů? Vždyť já ani nevím, kde bydlíte.“

„Blízko Stow-on-the-Wold. Jízda domů mi trvá hodinu.“

„To celkem jde. Hm... co kdybych vás pozval na večeři někam, kde byste to měla po cestě?“

„Obávám se, že na to nejsem oblečená.“

„Můžeme jít do hospody.“

„To ano, děkuju.“

Šel jsem za Harvem, který právě tankoval. Byl celý šťastný, že z Wolverhamptonu přivezl vítěze, na kterého si ještě ke všemu vsadil. Prý mu stájník řekl, že to je tutovka. „Výjimečně to byla pravda.“

Požádal jsem ho, aby za mnou přišel do kanceláře, jakmile dotankuje, že spolu probereme rozpis na další den. Samozřejmě přišel. Podíval jsem se z okna a vidím, že Nina využila příležitosti a zajíždí s plošinou pod vůz.

Prošel jsem s Harvem zdravě zaplněný rozpis. Sám měl jet do Chepstow, kam jezdil rád. „Výborně,“ řekl.

Vyprávěl jsem mu o tom, jak Benjy Usher zapomněl na své dva proutěnkáře. „Jak dokáže připravit vítěze,

to nepochopím," poznamenal Harve. „Fakt je, že má z pekla štěstí. Kdo jiný loni měl tři velký vítězství? Pamatujete si, jak tenkrát v Pixhillu řádila ta viróza? Už omezení věkem a váhou vždycky sníží počet startujících v každém klasickém dostihu na pět nebo šest, ale když kůň pana Ushera zvítězil loni v Chester Vase, běžel jen proti dvěma soupeřům. Víím to s jistotou, protože jsem s tím vítězem jel, jestli si vzpomínáte?“

Přikývl jsem. „Ano, vždycky se snaží posílat své koně tam, kde je málo startujících. Sám jsem několikrát s jeho koňmi zvítězil, když celkem startovali jenom dva nebo tři koně, většinou šlo o třímílové steeply.“

„Taky chudáky koně nechává běžet na tvrdý dráze," zlobil se Harve. „Asi je mu jedno, když pak zchromnou.“

„Od cíle si kulhají pro peníze.“

„Vy se tomu smějete, ale stejně je mizerný trenér.“

„Příští týden máme jet do Itálie pro jeho hřebečka," připomněl jsem. „Isobel chystá papíry a objednává trajekt na pondělí.“

„Pro zkrocenýho hřebečka..." zabručel Harve.

„Hm... ano.“

„Kdo pojede?“

„Koho byste myslel? Benjy si řekl o Lewise a Dava.“

Harve pokrčil rameny. „Proč mu nakonec nevýjít vstříc.“

„Jistě.“

Na dvoře se Nina vynořila zpod vozu a zuřivě vrtěla hlavou.

Zeptal jsem se Harva: „Pamatujete se na tu schránku, kterou Jogger našel pod devítkou? Nenapadlo vás, k čemu mohla sloužit?“

„Abych se přiznal, neuvažoval jsem o tom," řekl upřímně. „Jogger pak našel ještě dvě a všechny byly prázdný, že? Ať už v nich bylo co chtělo, je to pryč.“ Nedělalo mu to starosti. „Chudák Jogger.“

Nezmínil jsem se o tom, že se v Joggerově případě nejspíš jedná o vraždu, protože mi to Sandy řekl důvěrně. Však ono se to stejně brzy roznese. Šli jsme s Harvem zvolna k jeho boxu a zahlédli záda Niny, mizící ve stodole.

„Tahle práce pro ni není," poznamenal Harve shovívavě, „je určitě dobrá řidička, ale říká Nigel, že se snadno unaví.“

„Je u nás jenom na přechodnou dobu. Bude tu už jenom týden, pokud se nikdo další nesloží s chřipkou.“

Vrátil se další vůz z Wolverhamptonu. Přenechal jsem Harvovi, aby dohlédl na zakončení dne, a vyjel jsem za Ninou v jejím autíčku. Z brány ještě Harvovi zamávala. Asi po jednom kilometru zastavila a navrhla mi, ať za ní jedu k jedné hospodě, kterou denně míjí. O půl hodiny později jsme zastavili na zaplněném parkovišti restaurace, kde servírovali dobré jídlo a kde bar hrál jen podřadnou úlohu.

Rozpustila si a učesala vlasy, nalíčila si rty, takže Nina, se kterou jsem pak večeřel, vypadala mladší a blížila se svému skutečnému já. Restaurace byla plná, stolky byly malé, natěsnané jeden vedle druhého. Dali jsme si biftek se smaženou cibulí a objednali si láhev červeného a čedar. „Zdravé jídlo už mne přestává bavit," prohlásila Nina. „Musel jste hladovět, dokud jste ještě jezdil?“

„Jen grilovanou rybu se salátem," přikyvoval jsem.

„Dejte si máslo," s úsměvem mi je podala zabalené ve staniolu. „Hrozně ráda jím nezdravé jídlo, moje dcera to velmi odsuzuje.“

„Čokoládový dort?" navrhl jsem a podal jí jídelní lístek.

„Takový blázen zase nejsem.“

Svorně a spokojeně jsme popíjeli kávu, ani jeden, ani druhý jsme neměli naspěch.

Řekl jsem jí, že si policie myslí, že Jogger byl zavražděn a že nám proto zbývají jen hodiny na to, abychom něco objevili, než se to policisty bude všude hemžit.

„Nejste k policii fér," ohradila se.

„Možná.“

„Uznávám, že řešení se zdá být v nedohlednu.“

„Sandy Smith tvrdí, že jde jen o to položit správnou otázku.“

„Která to je?“

„To je právě, oč tu běží.“

„Tak se snažte na to přijít," řekla s úsměvem a napila se kávy.

„Dobře. Co si myslíte o Azizovi?“

„Prosím?" zatvářila se překvapeně, skoro jako by ji to vyvedlo z míry.

„Je zvláštní," poznamenal jsem. „Není mi jasné, jak by mohl mít něco společného s mými nesnázemi, ale

fakt je, že se na farmě objevil den po Joggerově smrti a že jsem ho na místo po Brettovi přijal, protože umí francouzsky a arabsky a protože pracoval jako mechanik u Mercedesů. Moje sestra tvrdí, že je na tuhle práci příliš inteligentní, a já si úsudku své sestry vážím. Proč u mne Aziz nastoupil?“

Zeptala se, jakto že moje sestra zná Azize, a já jí vyprávěl, jak jel Aziz pro staré koně a jak potom následující den vezl Lizzie na letiště.

„Úterní noc, když jsem skončil v southamptonských docích... chtěl bych vědět, jestli v té věci jel Aziz.“

Zatvářila se polekaně. „To ne, to určitě ne!“

„Proč jste si tak jistá?“

„Já jen... že je tak veselý a bezstarostný.“

„I usměvaví lidé mohou být padouši.“

„Aziz ne.“

Upřímně řečeno instinkt mi napovídal totéž, co řekla Nina. Aziz je možná uličník, ale není zločinec. Kolem mne se nicméně nějakí zločinci pohybovali a já se nutně chtěl dozvědět, kdo jsou.

„Kdo zabil Joggera?“ zeptala se.

„Na koho byste si vsadila vy?“

„Na Dava,“ řekla bez zaváhání. „Je násilník, i když se před vámi krotí.“

„To už jsem slyšel. Ale Dave to není. Ne, znám ho hodně dlouho.“ Uvědomil jsem si, že mluvím nepřesvědčivě, třebaže jsem o správnosti svého názoru přesvědčený byl. „Dave o těch schránkách nevěděl.“

„Lidé můžou mít odzbrojující chlapecký úsměv a přitom být padouši,“ namítla.

Zcela nelogicky jsem se rozesmál a najednou mi bylo veseleji.

„Policie Joggerova vraha najde,“ řekla Nina. „Tím skončí vaše trápení a já se vrátím domů.“

„Nechci, abyste se vracela domů.“

Řekl jsem to bez uvažování a překvapil jsem ji i sebe sama. Vážně se na mne zadívala. Dobře rozuměla tomu, co jsem vůbec vyslovit nechtěl.

„Mluví z vás osamělost.“

„Já mám samotu rád.“

„Ano, já taky.“

Dopila kávu a utřela si koutky úst servítkem na znamení, že je čas k odchodu.

„Budeme muset jít,“ řekla. „Děkuju za večeři.“

Zaplatil jsem a společně jsme vyšli ke svým pracovním vozům.

„Dobrou noc,“ řekla. „Uvidíme se ráno.“ Pak bez dalšího nastoupila do auta. Věděla, jak se nejlíp vyhne rozpačitému loučení. „Dobrou noc, Freddie.“

„Dobrou noc,“ přikývl jsem.

Odjela s přátelským úsměvem, nic víc. Nevěděl jsem, jestli mě to těší nebo ne.

V tu noc jsem se zničehonic vzbudil a jako když slyším Sandyho, jak říká: Pak musíš otázky správně položit.

Napadla mne otázka, kterou jsem položit měl a nepoložil. Myslelo mi to pomalu, neuvažoval jsem chytře.

Na tu otázku musím najít odpověď, hned jak ráno vstanu.

Ráno mne z hlubokého spánku vzbudil telefon a důrazný hlas Marigold Englishové, útočící na bubínky.

„Poslyšte, nelíbí se mi váš přítel Peterman,“ šla rovnou k věci. „Chtěla bych se s vámi poradit. Nemohl byste se tu zastavit? Řekněme tak v devět?“

„Hm...“ zvolna jsem se probíral. „Ano Marigold, přijedu v devět, dobře.“

„Nejste opilý?“

„Ne, ještě spím.“ Ležel jsem v posteli se zavřenýma očima.

„Přece už bude sedm,“ řekla přísně. „Den dávno začal.“

„V devět jsem u vás.“ Nešikovně jsem se snažil zavěsit. Ještě jsem slyšel, jak z dálky říká: „To je dobře.“

Spánek byl pokušení, spánek mne lákal jako droga. Z postele do koupelny mne vyhnalo pomyšlení na základní otázku, kterou jsem opomněl.

Sobotní ráno. Káva a ovesné vločky.

S hlavou zamlženou jsem se odpotácel z kuchyně do zničeného obývacího pokoje a zapnul počítač. Hard disk nevypověděl poslušnost. Vyvolal jsem si Isobeliny údaje o řidičích. Byly stručné a ve zkratkách.

Jméno, adresa, datum narození, nejbližší příbuzný, číslo řidičského průkazu, jízdy pro daný týden, hodiny za volantem.

Dopustil jsem se indiskrece a vyťukal Ninino jméno. Přečetl jsem si její adresu, Lauderhill Abbey, Stow-

on-the-Wold, a věk čtyřicet čtyři roky.

Je o devět let starší než já, přesně řečeno o osm a půl. Pil jsem druhý šálek kávy a uvažoval o tom, je-li takový věkový rozdíl na závalu.

V rychlém sledu jsem vyřídil asi čtyři telefonické hovory, zaznamenal změny v jízdách, odsouhlasil požadavky pro ten den a vložil je pro Isobel do počítače. Isobel většinou v sobotu držela v kanceláři službu od rána do oběda. Sama mi zavolala za deset minut osm, hlásila příchod do kanceláře, a já mohl s povděkem přepnout úřední telefon k ní na farmu.

Zajel jsem se tam podívat, jak se flotila rozjíždí, a vyřešit problémy vznikající na poslední chvíli. Isobel s Harvem ale zřejmě stačili všechno vyřídit sami.

Nina (stáří čtyřicet čtyři) se právě chystala do Lingfieldu. Na pozdrav se na mne usmála. Vypadala záměrně nepřitažlivě. Harve, Phil a ostatní vcházel a vycházel z kantýny, protahovali se, vyzvedávali si jízdni příkazy, dobírali si Isobel. Sobotní ráno jako každé jiné. Další dostihový den. Dvacet čtyři hodiny života.

V půl deváté už byly skoro všechny vozy na cestě. Šel jsem za Isobel, která právě na základě informací, které jsem tam vložil z domova, psala poslední, opravenou verzi denního rozpisu jízdy do počítače. „Jak je?“ zeptal jsem se neurčitě.

„Práce hodně,“ usmála se spokojeně.

„Chtěl jsem se vás zeptat, jestli se na něco nepamatujete.“

„Spustíte,“ řekla a dívala se přitom na obrazovku.

„Ano. Loni v srpnu...“ Odmlčel jsem se. Čekal jsem, až se na mne podívá.

„Co bylo loni v srpnu?“ zeptala se nesoustředěně, oči stále na obrazovce. „Vy tu v srpnu nebyváte.“

„Právě. Když jsem byl loni v srpnu pryč, nenašel náhodou Jogger něco v montážní jámě?“

Přestala psát a zmateně se na mne zadívala.

„Co prosím?“

„Jestli Jogger něco nenašel v montážní jámě? Něco mrtvého.“

„Joggera našli v jámě mrtvého.“

„Ano, minulou neděli ležel Jogger v jámě mrtvý, ano. Ale mně teď jde o minulý srpen, kdy tam Jogger něco našel... mrtvé princátka, tak to aspoň řekl, ale jaké princátka? Nevzpomínáte si, co vlastně našel? Neřekl vám to? Řekl to vůbec někomu?“

„Aha...“ mračila se, jak přemýšlela. „Něco mi to říká... ale to nebylo nic, co by vás zajímalo, s tím jsme vás nechtěli obtěžovat, o nic nešlo.“

„Co tedy našel?“

„Myslím, že to byl králík.“

„Králík?“

„Ano, byl to mrtvý králík. Jogger říkal, že je plný červů nebo čeho, a hodil ho do odpadků. To je vše.“

„Jste si jistá?“ zeptal jsem se váhavě.

Přikývla. „Ano, nevěděl co s ním, tak ho nakonec hodil do odpadků.“

„Chci říct... jste si jistá, že to byl králík?“

„Myslím že ano. Neviděla jsem ho. Jogger říkal, že asi odněkud přiskákal, dostal se do jámy a pak nemohl ven.“

„Nevzpomínáte si, kdy to přesně bylo?“

Zavrtěla rozhodně hlavou. „Pokud si to nepamatujete vy, muselo to být, když jste byl pryč.“ Podvědomě se otočila k počítači a pak se bezmocně zarazila. „Možná že to bylo v těch záznamech, o které jsme přišli, ale jistá si tím nejsem. Nevzpomínám si, že bychom zaznamenávali takové drobnosti.“

„Viděl ještě někdo jiný toho Joggerova králíka?“

„Já si vážně nevzpomínám.“ Viděl jsem na ní zcela jasně, že té příhodě nepřipisuje pražádnou důležitost.

„Tak nic. Děkuju vám.“

Bezelstně se usmála a dala se zase do práce.

Princátka. Králík. Princátka, robátka, holátka... ne, princ, král, princátka, králík!

Joggerova slova... vzkaz... princátka do kukátka... našel jsem jednoho tuhýho v jámě, a s tím teda hejbal... jak vo korunovaci...

Vybavili se mi jen králíci malých Watermeadových. Ale i kdyby jeden z nich utekl až k naší montážní jámě, nebyl by plný červů nebo čeho, ledaže by v jámě ležel dlouho, než ho Jogger našel. Zdálo se to být nedůležité... Ale Joggerovi se to důležité zdálo, když mi o tom podal zprávu, byť svérázně zakódovanou, sedm měsíců poté, co k příhodě došlo.

Zadíval jsem se na hodinky. Už bylo skoro devět. Kam že jsem to měl jet v devět? Slib daný v polospánku

Marigold Englishové se mi konečně vybavil.

Oznámil jsem Isobel, kam odjízďím, a dodal jsem, aby se se mnou spojila mobilním telefonem, kdyby bylo třeba. Vypravil jsem se k Marigold.

Čekala venku, na hlavě pletenou čepici, a běžela mi hned naproti, v ruce hrst pelet pro koně.

„Nevystupujte,“ volala na mne. „Zavezte mě k Petermanovi.“

Poslechl jsem a jel po hrbolaté travnaté cestě ke vzdálenému výběhu za domem. Pastvina se zvolna svažovala k potoku, k mohutným vrbám, které jistě skýtají starým koním blahodárný stín, jakmile se obalí listím.

Peterman stál kousek od branky a vypadal zuboženě. Přičichl k Marigoldině dlani, když mu nabízela pelety, ale hned se skoro uraženě odvrátil.

„Vidíte?“ řekla Marigold. „Nechce žrát.“

„Co je to za pelety?“ zeptal jsem se.

Zmínila se o dobrém a váženém výrobcí. „Všichni koně je žerou rádi.“

Nechápavě jsem se zadíval na Petermana. „Co mu je?“

Marigold váhala. „Zavolala jsem svému starému veterináři do Salisbury a on mi poradil, ať počkám, až se tu kůň usadí. Včera večer se tu ten doktor zastavil. Včera bylo přece krásně, že? Slunce zářilo, bylo takové šikmé žluté světlo, takže je na koni bylo vidět.“

„Co bylo vidět?“

„Klíšťata.“

Zůstal jsem na ni koukat.

„Myslím, že ho sužují klíšťata. Volala jsem Johnu Tigwoodovi a ten tvrdí, že to je nesmysl, že to vylučuje, že jste ostatně trval na tom, když koně přivezli, aby je prohlídnul místní veterinář, a že na Petermanovi nic nenašel, že to má od toho doktora písemně a že mi to ukáže, pokud budu chtít. Vůbec se mi nelíbilo, jak se mnou mluví, a málem jsem mu řekla, ať si koně odvede zpátky, ale mezitím jsem už poprosila vás, abyste se tu stavil, a taky jsem věděla, že vám na tom starém zvířeti záleží, aby bylo v dobrých rukách... Prostě jsem se rozhodla, že počkám až co vy.“ Došel jí dech. „Co si myslíte?“

„Hm... kde má ta klíšťata?“

„Na šíji.“

Podíval jsem se Petermanovi na krk, ale nic jsem tam neviděl, jen tmavou, hustou zimní srst. Až se oteplí, srst se vymění za nižší, letní.

„Jak vypadají?“ zeptal jsem se Marigold.

„Takové malinké hnědé kuličky, barvou splývají se srstí, nevšimla bych si jich, nebýt toho zvláštního světla, a taky se jedno z těch klíšťat pohnulo.“

„Kolik jich asi je?“

„Nevím... sedm nebo osm. Ono je opravdu není pořádně vidět.“

„Ale Marigold...“

„Vy si myslíte že jsem cvok? A co včely?“

„Já...“

Netrpělivě vysvětlovala: „Včely, přece včely. Varroa Jacobsoni.“

„Vemte to prosím od začátku.“

„Jsou to cizopasníci, žijou na včelách, nezabíjejí, jenom sajou krev, takže včely nemůžou létat.“

„Nevěděl jsem, že včely mají krev.“

Pohrdavě se na mne podívala. „Můj bratr se těch cizopasníků panicky bojí, pěstuje ovoce, a polovina stromů nemá plody, protože včely jsou příliš slabé, než aby opylily květy.“

„Ach tak.“

„Bratr je vykuřuje.“

„Probůh...“

„Tabákový kouř je asi to jediné, co varrou ochromí. Když fouknete do včelího úlu tabákový kouř, varroa zahyne.“

„To je vskutku zajímavé, ale jak to souvisí s Petermanem?“

„Vám to věru moc nemyslí. Klíšťata přece přenášejí nemoce, že? Nemůžu riskovat, že klíšťata z Petermana přeskáčí na moje dvouletý hříbata.“

„Ne, to skutečně ne,“ řekl jsem pomalu.

„Takže ať si John Tigwood říká co chce, toho staříka si tu nechat nemůžu. Je mi to líto, Freddie, ale budete mu muset najít domov jinde.“

„Ano, to udělám.“

„Kdy?“

Přemýšlel jsem o všech nadějných hvězdách v jejích stájích a jak rád je budu vozit na dostihy, k sedlání vítězů.

„Odvedu ho k sobě,“ řekl jsem. „Mám za domem malou zahrádku, tam může zatím být. Pak se vrátím pro auto. V pořádku?“

Souhlasně kývla. „Jste slušný člověk, Freddie.“

„Je mi líto, že jsem vám způsobil komplikace.“

„Doufám, že mne chápete.“

Ubezpečil jsem ji že ano. Zavezl jsem ji zpět na dvůr, kde mi na Petermana půjčila řemen, pak mne vzala za rukáv a zavedla mne podívat se na pýchu a chloubu své stáje, tříletého hřebce, který pokud všechno dobře půjde poběží proti hvězdě Michaela Watermeada, proti Irkab Alhawovi v Two Thousand Guineas a v Derby. Viděl jsem na ní stejně jako na Michaelovi vzrušení z tajných nadějí.

„Chápete, že to s Petermanem nejde.“

„Samozřejmě.“ Políbil jsem ji na tvář. Přikývla. Byl bych Johna Tigwooda nejraději zavraždil za to, že mi připravil tak nepříjemnou situaci. I když jsem si musel přiznat, že nenese vinu sám, protože jsem to byl já, kdo chtěl, aby Petermana přidělil Marigold.

Povzdechl jsem si nad vlastní hloupostí a zavedl svého starého přítele z idylické pastvy na svoji chudou zahrádku u domu.

„Ne abys mi sežral narcisy,“ varoval jsem ho.

Nevlídně se na mne zadíval. Vzal jsem řemen a chystal se odejít. Kůň se vůbec nezajímal ani o trávu. Vyzvedl jsem si u Marigold vůz a vrátil se domů. Kůň stál tam kde předtím, nehnul se z místa a vypadal zuboženě. Narcisy zůstaly nedotčené. Nebýt toho, že zvířatům nelze připisovat lidské city, řekl bych, že Peterman je v depresi. Donesl jsem mu kbelík vody, ale kůň se nenapil.

Hlavou se mi honilo všechno možné, najednou mi to začalo myslet, jako by naskočily dva válce, které předtím vynechávaly. Znovu jsem ve svém zpusťšeném pokoji usedl k počítači a studoval instrukční knížku, abych se dostal k starým údajům na nových disketách. Uvědomil jsem si, že jak jsem prohlížel záznamy jednotlivých řidičů, nevyvolal jsem si vůbec samotného Joggera. Když jsem ho vytáhl, moc jsem se toho nedozvěděl, protože Jogger měl málo jízdy. Loni vyjel jen dvanáctkrát, hlavně v pondělní svátky, kdy se běhají dostihy po celé zemi a kdy člověk s řidiči nevystačí.

Podrbal jsem se na nose, chvíli jsem přemýšlel a pak jsem si začal vyvolávat na obrazovku samotné vozy, jeden po druhém, podle registračních čísel.

Sloupce údajů vypadaly náhle zcela jinak, přestože přinášely stejné informace jako předtím, jen v jiném světle, v šikmém, jako ta jinak neviditelná klíšata, když se na ně dívala Marigold.

Pod registračním číslem bylo u každého vozu uvedeno, kdy a kam jel, za jakým účelem, s kterým řidičem, celkové hodiny jízdy, měření výfukových plynů, údržba, opravy, potvrzení o způsobilosti účasti na silničním provozu, váha nezátíženého vozidla, kapacita nádrže, spotřeba paliva den po dni.

Po usilovném přemýšlení a opakovaném studiu instrukcí se mi po několika nepodařených pokusech konečně zdařilo vyvolat podrobnosti o Joggerově údržbářské činnosti z minulého srpna. Tentokrát jsem na to šel chronologicky, volil jsem datum, registrační číslo boxu a požadovaný úkon automechanika.

Jeden den po druhém jsem probíral měsíc Joggerova života, až jsem na ně konečně narazil. Mrtvé princátko.

Desátého srpna. Registrační číslo Philova boxu. Výměna oleje nad montážní jámou. Kontrola brzd.

Mazání. Na konci záznamu byla zapomenutá poznámka, zanesená Isobel: „Jogger říká, že z boxu vypadl do jámy králík. Prý byl plný klíšat. Hodil králíka do odpadků.“

Seděl jsem a koukal do prázdna.

Po chvíli jsem začal od začátku. Vyvolal jsem si Philovy záznamy, abych si z obrazovky přečetl, kde byl osmého, devátého a desátého srpna.

Můj věrný pomocník mě poučil, že Phil tehdy s příslušným boxem nejezdil, jezdil s jiným, starším, který jsem později prodal, jak jsem si pamatoval.

Zpět k základním údajům, k registračním číslům, k šikmému osvětlení.

Sedmého srpna jel box, se kterým v současné době jezdil Phil, do Francie se dvěma dostihovými koňmi Benjyho Ushera. Běželi osmého v Cagnes-sur-Mer u Středozemního moře a vrátili se do Pixhillu devátého.

Box tehdy řídil Lewis.

Lewis jezdil s oním boxem skoro celý uplynulý rok, najednou se mi to zcela jasně vybavilo. Na podzim jsem pak Lewisovi přidělil zbrusu novou, lesklou super-šestku, aby vozil Usherovy a Watermeadovy koně

co možná nejlepším dopravním prostředkem. Lewis vezl koně Michaela Watermeada v září do Doncasteru a přivezl zpátky vítěze posledního klasického dostihu roku St. Leger.

Asi ve čtvrt na jedenáct jsem zavolał do Edinburghu.

Ozval se příjemný mužský hlas: „Tady Quipp.“ Angličan, ne Skot.

„Já... prosím odpusťte, že vás obtěžuju, ale nevíte, kde bych našel svoji sestru, Lizzie?“

Po krátkém tichu se zeptal: „Který jste prosím, Robin nebo Freddie?“

„Freddie.“

„Moment.“

Čekal jsem. Bylo slyšet, jak volá: „Lizzie, tvůj bratr Fred...“

Pak se ozvala ona: „Freddie, zlobí tě hlava?“

„Prosím? Ne, jen se ukázalo, že je pomalá a zabeďněná. Poslyš Lizzie, neznáš někoho, kdo se vyzná v klíšťatech?“

„V klíšťatech?“

„Ano, v těch, co se člověka drží jako klíšť.“

„Probůh...“

Řekla profesor Quippovi, co chci. Vzal si telefon. „Jaká klíšťata?“ zeptal se.

„To se právě snažím zjistit. Je to druh, který napadá koně a... králíky.“

„Máte nějaký exemplář?“

„Mám na zahradě koně, na kterém pravděpodobně jsou.“

Po chvíli ticha se znovu ozvala Lizzie. „Snažím se Quippovi vysvětlit, že máš otřes mozku.“

„Už ne, vůbec ne.“

„Tak jaký kůň je na zahradě?“

„Peterman. Je to jeden z těch stařečků z minulého úterka. Vážně Lizzie, popros toho svého profesora, ať mi sežene informace o klíšťatech. V Pixhillu je příliš mnoho koní za příliš mnoho milionů, než abychom mohli riskovat, že na ně klíšťata něco přenesou.“

„Panebože!“

Nastaly tři minuty ticha. Profesor Quipp se zeptal: „Jste tam?“

„Ano.“

„Mám přítele, který je na klíšťata odborník. Ptá se, jestli byste nemohl několik exemplářů přivést?“

„Chcete říct... to mám koně naložit a přivést do Edinburghu?“

„Bylo by to řešení.“

„Kůň už je hodně starý a ve špatném stavu, Lizzie vám to potvrdí, viděla ho, nemusel by tu cestu přežít.“

„My vám zavoláme za chvíli.“

Čekal jsem. Venku na parkovišti se můj jaguár objímal se sestřiným vrtulníkem. Dva rychlé dopravní prostředky k nepotřebě.

Quipp se ozval brzy.

„Lizzie tvrdí, že když řeknete, že to spěchá, tak to spěchá.“

„Spěchá to.“

„Dobře. V tom případě sem musíte přiletět, přijedeme vám naproti na letiště. Řekněme v jednu? Nebo později?“

„Já...“

„Samozřejmě koně s sebou vozit nemusíte,“ řekl Quipp, „stačí pár klíšťat.“

„Vždyť já je ani nerozeznám.“

„To není divu, jsou velmi malá. Vemte na ně mýdlo.“

Měl jsem pocit, že jsem se snad zbláznil.

„Namočte mýdlo tak, aby bylo mazlavé, a přejedte jím koni po srsti. Pokud na mýdle najdete tmavé tečky, máte klíšťata.“

„Nezajdou?“

„Můj přítel říká že snad ne, když se cestou nezdržíte, ostatně by to možná neškodilo. Ještě něco, přivezte prosím vzorek krve toho koně.“

Nadechl jsem se, abych řekl, že mi bude trvat nejmíň hodinu, než seženu veterináře, ale vtom se ozvala Lizzie.

„Jehlu a stříkačku najdeš v mé skříňce v koupelně, zůstala tam od té alergie, kterou jsem měla, když jsem ještě bydlela doma, viděla jsem to tam minule, tak tu stříkačku použij.“

„Ale Lizzie...“

„Dej se do toho,“ přikázala mi. Ozval se Quipp: „Uvidíme se v poledne na letišti. Kdybyste se zdržel,

zavolejte.“

„Ano,“ přikývl jsem omámeně. Slyšel jsem, jak to na druhém konci telefonu klaplo. Bane, tohle není roztržitý profesor, řekl jsem si, to je dobrý partner pro moji sestru.

Co tomu asi řekne Peterman, až ho budu píchat... radši na to nemyslet. Šel jsem nahoru do růžovozlaté koupelny a skutečně našel ve skříňce za zrcadlem stříkačku s jehlou na jedno použití. Stříkačka byla v poloprůhledné obálce a zdála se mi pro koně příliš malá. Lizzie mi nicméně nařídila, abych ji použil, tak jsem si ji tedy odnesl dolů. Taky jsem vzal s sebou navlhčené, mazlavé mýdlo. Šel jsem za svým přítelem do zahrady.

Zdál se být úplně apatický. Podržel jsem ho za hřív a přejel mu rukou po viditelné žíle na dolní čelisti. Pak jsem mu opatrně zavedl do žíly jehlu. Vůbec se nepohnul, jako by to necítil. Byl jsem nezkušený, neuměl jsem natáhnout krev do stříkačky jednou rukou, musel jsem použít obě. Kůň jako by spal. Malá stříkačka se rychle naplnila krví. Vytáhl jsem jehlu, stříkačku odložil, uchopil mýdlo a přejel jím Petermanovi po hlavě a šíji. Přestože jsem tomu moc nevěřil, když jsem mýdlem přetřel koni srst asi třikrát nebo čtyřikrát, objevily se na měkkém povrchu zřetelné, tmavě hnědé tečky.

Peterman si mne pranic nevšímal. Vzal jsem svou kořist, zabalil ji do hedvábného papíru, strčil do plastové dózy na jídlo a tu dobře uzavřel. Už už jsem chtěl ze zvyku starého kamaráda poplácat po šíji, ale v poslední chvíli jsem se zarazil. Co kdybych chytil klíště? Třeba už se stalo... Pokud ano, co bude? Vůbec mne předtím nenapadlo vzít si gumové rukavice.

Pokrčil jsem rameny a opustil svého starého přítele bez polaskání. V kuchyni jsem si umyl ruce a během pěti minut už jsem uháněl po silnici k letišti.

Cestou jsem zatelefonoval Isobel.

„Kam že jedete?“ zeptala se.

„Do Edinburghu. Buďte miláček a nechte telefon přepnutý k sobě, dokud se nevrátím. Samozřejmě za zvláštní odměnu.“

„Dobře. Jak dlouho budete pryč?“

„Asi jeden nebo dva dny. Já zavolám, budeme v kontaktu.“

Naštěstí mne cestou na letiště nic nezdrželo. Zaparkoval jsem a ukořistil poslední místo na polední letadlo díky tomu, že jsem z parkoviště běžel cvalem. Jako zavazadlo jsem měl jen tu kuchyňskou dózu a obálku s penězi ze sejfu. Oblečený jsem byl v tom, v čem jsem šel do práce, džíny a bunda. Ostatní cestující měli snad všichni kolem krku červenobílý šál a hlasitě zpívali nemravné a dvojsmyslné písně jako třeba Plesej a neklesej. Život byl čím dál víc absurdní. Držel jsem dózu na klíně a celou hodinu letu jsem prospal.

Lizzie na mne čekala v doprovodu mužského, připomínajícího spíš lyžařského instruktora než profesora organické chemie. Byl pohledný, bez vousů, a větrovka barvy duhové ještě zvýraznila celkový dojem člověka z hor, ba přímo ze sjezdovky.

„Quipp,“ představil se a podal mi ruku. „Vy jste jistě Freddie.“

Právě jsem líbal Lizzie, takže se to nabízelo.

„Ujišťovala jsem ho, že to stihneš,“ řekla Lizzie. „On si totiž spočítal, že to stihnout nemůžeš, ale já mu vysvětlila, že instinkt žokeje ti při zdolávání vzdáleností dává rychlost hurikánu.“

„Hurikány se náhodou pohybují dost pomalu,“ poznamenal jsem.

Quipp se zasmál. „To je pravda, přímým směrem postupují jen asi čtyřicetkilometrovou rychlostí. Je to tak?“

„Ano,“ přikývl jsem.

„Tak jdeme.“ Podíval se na kuchyňskou dózu. „Máte všechno? Pojedeme rovnou do laboratoře, nemáme moc času.“

Quipp řídil renaulta se sportovní vervou, odpovídající jeho sportovní větrovce. Zastavili jsme u zadního traktu soukromé nemocnice, u vchodu sloužícího asi pro dodavatele. Prošli jsme nezajímavou chodbou, pak za roh a do lítacích dveří s černým nápisem McPhersonova nadace na neprůhledném skle.

Quipp rozrazil dveře, jako by se tam cítil doma. Vešli jsme do většího předpokoje a odtud do místnosti osvětlené jen stropním oknem.

Quipp vzal z věšáků laboratorní pláště a každému jeden podal. Zapínaly se u krku a v pase byly přepásané. V laboratoři jsme se setkali s mužem ve stejném pracovním oblečení. Když jsme vstoupili, odvrátil se od mikroskopu a řekl Quippovi: „Koukej, aby to opravdu za něco stálo, ty uličníku, v tuhle chvíli jsem měl být na mezinárodním ragbyovém zápase v Murrayfieldu.“

Quipp si z něj nic nedělal. Představil mi ho jako Guggenheima, místního excentrika.

Pochopil jsem, že Guggenheim si stejně jako Quipp přeje být osloven příjmením. Podle řeči byl zcela

jednoznačně Američan, podle vzhledu velmi mladý, asi jako náš počítačový expert.

„Nevšímejte si jeho mládí,“ radil mi Quipp, „pamatujte si, že Isaacu Newtonovi bylo jen dvacet čtyři, když v roce 1666 objevil binomiální teorém.“

„Budu si pamatovat.“

„Mně je dvacet pět,“ oznámil nám Guggenheim. „Tak ukažte, co máte.“

Vzal mi z ruky plastovou dózu a odnesl ji na jeden z pultů stojících u bočních zdí. Rozhlédl jsem se kolem sebe a zjistil, že s výjimkou mikroskopu mi žádný z přístrojů v místnosti není povědomý a že nemám tušení, k čemu jsou. Guggenheim se v tom záhadném prostředí pohyboval se stejnou jistotou, s jakou asi Rubik otáčí svou kostkou.

Byl štíhlý, světle hnědé, kudrnaté vlasy a pozorné oči člověka ovládajícího umění soustředit se.

Přestěhoval jednu z hnědých teček na podložní sklíčko a podíval se na ně pod mikroskopem.

„Vida, vida, vida, máme tady klíště. Tak copak nám asi přenáší?“

„Já...“ Ukázalo se, že Guggenheimova otázka byla čistě řečnická.

„Jestliže je z koně, mohli bychom uvažovat o Ehrlichii rusticii, co říkáte? Nepomyslel jste taky na Ehrlichii rusticii?“

„Nepomyslel.“

Guggenheim, celý spokojený, vzhlédl od mikroskopu. „Jeví ten kůň známky onemocnění?“

„Stojí ani se nehne a tváří se nešťastně, pokud se vám to nezdá příliš básnické.“

„Deprese patří ke klinickým projevům. Co ještě? Má teplotu?“

„Teplotu jsem mu neměřil.“ Snažil jsem si vybavit, jak Peterman ráno vypadal. „Nežere.“

Guggenheim se zatvářil šťastně. „Deprese, anorexie a hypertermie,“ řekl, „to jsou klasické příznaky.“

Zadíval se na Lizzie, na Quippa i na mne. „Co kdybyste se vy tři šli projít? Potřebuju tak hodinu. Možná že pak budu chytřejší, ale nic vám neslibuju. Máme tu hodně chytré mikroskopy, ale ověřujeme si organismus na hranici viditelnosti. Prostě... hodinu.“

Odešli jsme podle rozkazu. Pláště jsme odložili v předpokoji. Quipp nás zavezl do svého bytu. Typický domov sečtělého mužského, nicméně nesoucí stopy po mé sestře Lizzie. Přísně mi pohledem přikázala, abych se zdržel komentáře. Uvařila kávu. Quipp si s poděkováním od ní šálek vzal, jako by to dělával často.

„Co dělá můj malý robinson? Je pořád tam, kde byl?“ zeptala se mne Lizzie.

„Přijedou si pro něj v pondělí a odvezou ho sem.“

„Řekni jim, ať s ním zacházejí šetrně.“

„Předají ti ho ve vatičce.“

„Musejí odmontovat převod rotoru...“

Pili jsme silnou černou kávu.

Zavolał jsem Isobel. Hlásila, že je vše v pořádku.

„Co vlastně je ta McPhersonova nadace?“ zeptal jsem se Quippa.

„McPherson byl skotský filantrop,“ řekl suše. „Taky je to malý univerzitní grant, skromně podporovaný veřejností. Mají nejnovější perfektní elektronové mikroskopy a dva geniální badatele na plný úvazek. Jednoho už znáte. Laboratoř rozšiřuje obzory vědy a přispívá k blahu trpícího lidstva.“ Napil se kávy.

„Guggenheim se specializuje na identifikaci vektoru ehrlichii.“

„Tehle jazyk neovládám,“ vzepřel jsem se

„Aha. V tom případě vám taky nebylo jasné, že když jsem se mu zmínil o klíšťatech u koně, okamžitě projevil zájem. Je teoreticky možné, že mu pomůžete rozluštit záhadu. Však by ho taky nic jiného od Murrayfieldu neodlákalo.“

„Co tedy jsou ty erlich... jak jste to říkal?“

„Ehrlichiae?“ zatvářil se skoro uličnicky. „Jsou to pleomorfní organismy symbiotické s arthropodními vektory, které je přenášejí.“

„Quippe!“ okřikla ho Lizzie.

Dal si říct. „Jsou to parazitující organismy přenášené klíšťaty. Nejvíc se ví o těch, které způsobují onemocnění psů a dobytka. Guggenheim studoval ehrlichie u koní v Americe. To vám poví nejlíp sám. Já jen vím, že hovoří o nějakém novém onemocnění, které se objevilo teprve v osmdesátých letech.“

„Nové onemocnění?“ vykřikl jsem.

„Příroda se neustále vyvíjí,“ řekl Quipp. „Život je v pohybu. Nemoci se objevují a zanikají. AIDS je nové. Co my víme, třeba na nás čeká za rohem něco mnohem horšího.“

„To zní děsivě,“ Lizzie se mračila.

„Milá Lizzie, víš dobře, že to je možné.“ Zadíval se na mne. „Guggenheim má teorii, že dinosauři

nevyhynuli následkem velkého, kataklyzmatického zvratu podnebí, ale že je vyhubily rickettsie přenášené klíšťaty, lépe řečeno patogeny příbuzné rickettsiím. Než se mne na to zeptáte, hned vám radši řeknu, že rickettsie jsou parazitické mikroorganismy způsobující zvláštní horečky. Guggenheim vychází z hypotézy, že klíšťata i jejich paraziti zahynuli s hostitelským organismem, proto po nich nezbylo ani stopy.“ Zamyslel jsem se. „Je možné ty... organismy... transponovat ve virovém médiu? V těch skleněných trubičkách?“

Zatvářil se polekaně, ale pak rozhodně zavrtěl hlavou. „Ne, to je vyloučené. Ehrlichie nejsou viry a pokud vím, nepřežijí na žádném médiu, ani v kulturách, proto se těžko studují. Ne, ať už bylo v tom vašem médiu cokoliv, určitě to nebylo z klíšťat.“

„To jste mi moc nepomohl.“

„Lizzie je astrofyzik a sleduje vlnění vesmíru od počátku světa, zatímco Guggenheim zkoumá nitro parazitujících organismů viditelných pouze v paprsku elektronů, nikoli v paprsku světla, a to při mnohonásobném, milionovém zvětšení. Hloubka světa, šíře a hloubka nitra, tam se snažíme svými chabými silami pronikat a poznávat dosud nepoznané.“ Usmál se s mírnou sebeironií. „Při všech našich objevech víme, jak málo toho víme, a učí nás to pokoře.“

„Ovšem z praktického hlediska nám přece úplně stačí, když víme, že syfilis se může vyléčit arzenem.“

„Nejste vědec!“ okřikl mne. „Někdo jako Guggenheim musí v první řadě dokázat, že arzen může vyléčit syfilis.“

Byl jsem patřičně pokořený. Lizzie mě s pochopením poplácala po rameni.

Quipp pokračoval: „Vy zřejmě nevíte, že ehrlichie se jmenují právě po Ehrlichovi, objeviteli léčebného účinku syntetického arzenu na syfilis.“

„Ne, já o Ehrlichovi v životě neslyšel,“ žasl jsem.

„Byl to německý vědec, nositel Nobelovy ceny, zakladatel imunologie a průkopník chemoterapie. Zemřel v roce 1915. Ted už si ho budete pamatovat.“

V roce 1915 zvítězil ve válečném Derby Pommern. Život člověku stále přináší překvapení.

Asi po hodině nás Quipp zavezl nazpět do laboratoře, kde na nás čekal bledý, třesoucí se, vzrušený Guggenheim.

„Odkud jsou ta klíšťata?“ zeptal se, sotva jsme vstoupili ve svém bílém převlečení. „Jsou z Ameriky?“

„Myslím, že z Francie.“

„Kdy se sem dostala?“

„Minulé pondělí, myslím že na králíkovi.“

Chvilí na mne koukal a zvažoval, co vyslechl. „Jo, jo. Mohli přicestovat s králíkem. Na mýdle by nepřežili... na králíkovi, proč ne... Králík je nejspíš rezistentní na koňské ehrlichie... ale přenést by je mohl snadno, bez rizika.“

„Je pak možné klíšťata přenést na jiného koně?“ zeptal jsem se.

„Je to možné, jistě, nevidím důvod, proč by to nebylo možné.“

„Já zase nechápu, proč by to kdo dělal,“ namítl Lizzie. „Vy to snad víte?“

„Z výzkumných důvodů,“ řekl Guggenheim bez zaváhání.

Lizzie se na mne tázavě zadívala, ale neřekla nic.

„Poslyšte,“ Guggenheim se obrátil ke mně. „Viděl jsem to onemocnění v Marylandu a Pensylvánii, ačkoli se objevilo teprve nedávno, je to sotva deset let. Vzácné onemocnění. Když je způsobí Ehrlichiae rusticii, říká se mu Potomacká horečka. Choroba se většinou vyskytuje poblíž velkých řek jako Potomac. Jak se to dostalo do Francie?“

„Francie dováží koně z hřebčinů ve Spojených státech, Británie ostatně taky,“ řekl jsem.

„Proč tedy ti králíci?“

„Připusťme, že člověk ví, kde najde klíšťata ve Francii, ale v Anglii o nich neví.“

Jeho vzrušení, i když se snažil nedávat je najevo, bylo nakažlivé. „Ano, ano! Poslyšte, víte vůbec, že ta klíšťata, co jste přivezl, nemají ještě jméno? Nikdo zatím ještě neidentifikoval přenašeče choroby... jsme na prahu brány k objevu přenosu Potomacké horečky.“ Zmlkl přemožený vzrušením.

„Jo, ale z praktického hlediska, mohl bych se vás na něco zeptat?“ ozval jsem se.

„Spusťte.“

„Co se stane, když se kůň nakazí tou Potomackou horečkou? Zajde?“

„Většinou ne, osmdesát procent koní přežívá. Ovšem když jde o plnokrevného dostihového koně, to je váš případ, je třeba říct, že postižený kůň s největší pravděpodobností už v žádných dostizích nezvítězí. Co jsem zatím viděl, nemoc postižené zvíře velice oslabuje.“

„Jak přesně?“

„Je to střevní infekce. Anorexii provázejí bouřlivé průjmy a kolikové bolesti v břiše. Kůň horečkou zeslábne.“

„Jak dlouho trvá ta horečka?“

„Čtyři nebo pět dní.“

„Tak krátce?“

„V koni vzniknou protilátky, takže ehrlichie přestanou působit. Jestliže je vektorem klíště, žije dál. O klíšťatech se toho vlastně ví málo. Kupříkladu jen dospělá klíšťata jsou hnědá. Na tom vašem mýdle byla spousta průhledných nymfet, mladých klíšťat.“ Na chvíli se odmlčel. „Nevadilo by vám, kdybych se tam k vám do Pixhillu přijel podívat? Mohl bych se podívat na toho králíka?“

„Obávám se, že ten králík je hypotetický.“

„Ach tak,“ řekl zklamaně.

„Přijďte,“ zval jsem ho, „můžete spát u mne.“

„Můžu brzy? Totiž nechci vám dělat těžkosti ani vás rmoutit, ale sám jste říkal, že ten kůň je starý, taky je pravda, že onemocní většinou staří koně na pastvě a čím jsou starší, tím větší je pravděpodobnost, že zajdou. Omlouvám se.“

„Můžou se nakazit i mladší koně?“

„Jde vám o dostihové koně ve stájích, že? Jenže ti se přece hřebelcují a hřebelcováním se klíšťat zbavují, aspoň teoreticky. V Americe většinou onemocněli koně na pastvě.“

„A... jde to léčit?“

„Tetracyklinem,“ odpověděl bez zaváhání. „Pro toho vašeho starého kamaráda nějaký přivezu. Třeba ještě zabere, těžko říct.“

„Ještě... je to přenosné na člověka?“

Přikývl. „Ano je. Většinou dochází k chybné diagnóze, onemocnění má zavádějící příznaky, plete se s Rocky Mountains spotted fever, ale to je jiná rickettsiáza, tu způsobuje Rickettsia Moseri. Tetracyklin na to zabírá.“

„Jak se to rozpozná?“

„Krevním testem,“ řekl, „ale té krve musí být víc, než kolik vy jste přivezl.“

12

Letěl jsem z Edinburghu do Londýna posledním letadlem, opět obklopený červenobílými šálami hlaholícími ještě smělejší písně. Zpívaly basy a barytony, halasně a harmonicky. Červenobílé šály v mezinárodním utkání v Murrayfieldu nepochybně zvítězily a pivo v nich mizelo jako v Joggerovi. Otevřený plamen by v letadle způsobil výbuch alkoholických výparů. Pánové štípali letušky do zadečků. Hladina blaženosti během hodinového letu ještě stoupala.

Seděl jsem a v hlavě se mi honilo všechno možné, hlavně krátké útržky toho, co jsem vyslechl od Guggenheima.

Guggenheim seděl jinde, někde mezi červenobílými šálami, už jsme nedostali místa vedle sebe. Vezl si s sebou nejnnutnější věci na přespání, velkou naději a brašnu plnou všelijakých vědeckých přístrojů do terénu. Ve sledování nepolapitelného vektoru Ehrlichiae rusticii se ničím nedal odradit. Spalovala ho vášeň a vztahoval po vědění citlivé prsty, jako Handel, když skládal pro Mesiáše Aleluja, jako Newton se svými výpočty, nejspíš i jako Ehrlich, chystající proti syfilidě arzenik. Touha génů po poznání a uznání.

„Na Potomackou horečku je letos ještě brzy,“ řekl předtím. „Té se daří v teple.“

„Ta klíšťata jsou z jižní Francie,“ podotkl jsem, „z údolí Rhóny.“

„Z povodí řeky! Ale většinou se onemocnění vyskytuje od května do října.“

„Loni v srpnu jsme odtamtud měli králíka plného klíšťat.“

„Ano, ano, v srpnu, to ano.“

„Loni v létě obcházela Pixhill nějaká infekce a spousta koní to vyřadilo na celou sezónu.“

Zaúpěl a mně se zdálo, že vzdychá blahem.

„Měli totéž neurčité onemocnění, jaké se vyskytlo i na několika místech ve Francii,“ řekl jsem. „Tehle týden o něm psali v novinách.“

„Najděte mi ty noviny!“

„Dobře.“

„Určitě nikdo neprovedl testy na ehrlichiozu... pořád patří mezi téměř neznámá onemocnění, vzácná, vyskytující se sporadicky, nanejvýš endemicky, ne epidemicky, těžko se hledá. Tohle je fantastické!“

„Pro majitele koní ne.“

„Tohle je přece historický okamžik...“

Spíš to bude historický průšvih, pokud se mi to nezdaří co nejrychleji rozmotat a zastavit. „Řidiči

dopravních boxů Freddieho Crofta přivezli do Velké Británie novou nemoc! Ale ale, možná bude lepší s Freddiem Croftem nejezdit. Je nám líto, Freddie, ale my si to riziko dovolit nemůžeme.“

Důvěra je věc křehká, loajalita nejistá. Že se sem vozí klíšťata na králících? Děkuju pěkně.

Freddie Croft zkrachuje.

Až jsem se zpotil.

Jeden z Watermeadových králíků se ztratil minulou neděli. Děti tvrdily, že králíků je čtrnáct a ne patnáct, jak má být. Co když Lewis, který se tak pěkně o králíky staral, jednoho z nich odvezl do Francie? Co když ho vezl v tajné schránce pod vozem, schované u nádrže? Loni v srpnu králíka zamořeného klíšťaty přivezl Lewis... Joggerovo princátko.

Klíšťata. Do ragbistických písní zazněla Joggerova slova: Goliášův kůň jich měl taky pět... Pět čeho?

Klíšťat, u koně, loni. Ale kdo byl Goliáš? Kdo je Goliáš? Goliáš, Matyáš, Tadeáš... ne, to nebude ono.

Jinak. Goliáš byl obr... David nebyl trpaslík, kdo byl v bibli malý... Benjamin, Benjy! Benjy měl loni na koni taky pět klíšťat... V duchu jsem slyšel, jak Dot říká: „Zase ty chciplotiny? Já už je nechci! Zašli... já to nesnáším... další nechci... přímo nám pod oknem...“

Dobře zeštípaná letuška se zeptala, jestli chce něco k pití. Mluvila hodně hlasitě, aby přehlušila rámus radovánek.

„Trojitou skotskou... vlastně jen jednu, musím se dostat domů autem.“

V duchu jsem si vybavoval kde co... jak se Benjy naklání z okna v patře, jak se odmítá dotýkat koní... jak ode mne chtěl, abych v Sandownu za něho sedlal.

Benjy přece nemohl tušit, že jeho koně-stařečci jsou pravděpodobně hostiteli ehrlichii... nebo mohl?

Benjy... možná že se bál, aby na něj ty drobné organismy nepřeskákaly.

Pokud se klíšťat bál, proč se nabídl, že k sobě vezme další dva důchodce? Tušil, že by taky mohli mít klíšťata?

Lewis pro něj často jezdil.

Letuška mi přinesla whisky.

Benjy přihlašoval své koně na menší dostihy na malých závodištích a měl z pekla štěstí na vítěze bez konkurence.

Ne, to musela být shoda okolností, Benjy je přece bohatý!

Co když mu nešlo o peníze, ale o samotné vítězství, vítězství, to jsou možná ta kola roztácející Benjyho ctižádost... a mezi koly...

Nesmysl. Ačkoli... z vítězství se radoval téměř smyslně.

Lewis pro Benjyho jezdil vskutku často...

Lewis si loni v létě nechal ostříhat kudrny.

Možná že se bál, že by se mu klíšťata dala do vlasů...

Vezl králíka plného klíšťat, který spadl do Joggerovy montážní jámy.

Jogger.

Benjy Joggera nezabil, hrál v době vraždy u Watermeadových tenis. Lewis Joggera nezabil, Lewis byl v tu dobu ve Francii.

Lewis se vrátil na farmu později, než se předpokládalo, až ve dvě ráno v noci z pondělí na úterý. Ustájil dvouleté hřebečky Michaela Watermeada u nás na farmě a nechal mi vzkaz, že má chřipku. Tehdy jsem se po snídani díval na Irbab Alhawu při pracovních cvalech. Se super-šestkou jel pak na dostihy jiný řidič.

Co když Lewis odvezl toho chybějícího králíka do Francie, aby ho tam náležitě osídlili choroboplodným nákladem? Co když králík byl ještě v tajné schránce pod super-šestkou, když jsem s ní jel do stájí

Michaela Watermeada? Co když tam ještě byl, plný klíšťat, když pak s boxem jel jeden z našich řidičů na dostihy? Co když tehdy v noci Lewis, přestože měl chřipku, šel na farmu, aby králíka vyzvedl... co když jsem tam – aniž by co tušil – právě v tu chvíli vešel?

Je v tom logika?

Stejně hodně nebo málo jako ve všem.

Do čeho v tom případě nakráčel Jogger?

Co se dělo na farmě ono nedělní dopoledne? Co Jogger uviděl? Viděl něco, co vidět neměl a o čem nesměl nic vyprávět.

Co se tehdy na farmě dělo?

„Musíš otázku správně položit,“ řekl Sandy.

Onu neděli bylo šestého března, byl to den, kdy někdo zapnul počítač v kanceláři, aby aktivoval Michelangela. Jogger se v počítačích nevyznal, takže nešlo o to, co uviděl, ale koho.

Kolem mne hlaholilo ragbyové veselí.

Náhle jsem se cítil ohrožený.

Cestou domů z letiště jsem zavolal Isobel. Omlouval jsem se, že volám tak pozdě.

To nic, řekla. Prý ten den šlo všechno dobře. Harve přivezl z Chepstow dva vítěze a Aziz a Dave se v pořádku vrátili z Irska, ale Aziz prý hlásil, že Dave není docela fit, asi na něho jde chřipka.

„To je k vzteku!“

Nina si přivezla z Lingfieldu vítěze, stejně jako Nigel. Lewis vezl steeplery Benjyho Ushera do Chepstow a dobře věděl, že si má v pondělí vzít věci na přespaní, protože pojede do Itálie. Michael Watermead a Marigold Englishová si objednali dva boxy na úterý na doncasterské dražby.

„Výborně.“ Ulevilo se mi. Marigold potíže s Petermanem ode mne neodradily. Zatím.

Isobel mi pak vyprávěla, že se Jericho Rich se svým novým trenérem už chytil, takže možná všechny jeho koně v blízké budoucnosti povezeme zase zpátky do Pixhillu.

„Ten člověk je blázen,“ povzdechl jsem si.

„Slyšela jsem, že se zítra chystáte k Watermeadovým na oběd,“ řekla Isobel. „Chcete, abych dál brala objednávky?“

„To byste byla moc hodná.“ Byl jsem jí vděčný. „Jak vůbec víte, že tam jdu?“

„Řekla mi to Tessa Watermeadová, zastavila se tu. Něco jsem ji snad naučila. Nevadí vám to?“

„Ovšem, že ne.“

„Tak dobrou noc.“

„Dobrou noc.“

Guggenheim, sedící ve voze vedle mne, zamítl můj návrh, abychom někde zastavili a najedli se.

Neobtěžoval jsem, měl jsem prostě hlad, jenže Guggenheim nelačnil po jídle, ale po poznání. Umlčel mne upozorněním, že Peterman by měl tetracyklin dostat co nejdřív.

Pro chudáka Petermana však už bylo stejně pozdě. Když jsme s Guggenheimem vstoupili na tmavou zahrádku, můj starý přítel a partner ležel ve tmě tam, kde stál, když jsem ho viděl naposledy. Oko měl zkalené a už byl ztuhlý. Byl mrtvý, to bylo jasné.

Já oplakával starého přítele, rychlost skvělého koně, Guggenheim své ambice.

Guggenheim neměl na klíšťata mýdlo, ale miniaturní bateriový ruční vysavač. Dělal co mohl, jezdil vysavačem po celém Petermanovi, ale když pak prohlížel drobnou drť z koňské kůže, byl zklamáný a zdrcený.

Seděl v kuchyni skloněný nad mikroskopem a tiše bědoval.

„Nic, vůbec nic,“ naříkal. „Nejspíš jste je všechny setřel tím mýdlem.“ Mluvil skoro vyčítavě, jako bych všechno zmařil záměrně. „Ale tak to chodí. Vektor Ehrlichiae rusticii je krutě prchavý. Klíšťata se živí krví, provrtávají se kůží hostitele a ehrlichie pak přecházejí z klíšťat do krve hostitele, kde vstupují do nitra určitých buněk. Nebudu vás tím unavovat, je to hodně složité... jenže ehrlichie si podržují aktivitu jen v živých buňkách, a tenhle kůň je mrtvý už několik hodin.“

„Nechcete se něčeho napít?“ zeptal jsem se.

„Alkohol je nepodstatný.“

Já si nicméně dal skleničku. Guggenheim mi po dvou minutách vzal láhev z ruky a taky si nalil.

„Lék na ztracené naděje,“ řekl. „Asi máte pravdu.“

„Když jsem byl ve vašem věku, taky jsem měl pocit, že bojuju s časem a že musím vyhrát.“

Zadíval se na mne přes okraj skleničky. „Chcete říct, že život jde dál? Nepochopil jste mne.“

„Ale ano, pochopil. Pokusím se vám sehnat další klíšťata.“

„Jak?“

„Vyspím se na to.“

Našli jsme si v ledničce něco k jídlu a Guggenheim pak pokojně prospal noc v sestřině posteli.

Ráno jsem zatelefonoval Johnu Tigwoodovi a oznámil mu, že Peterman zašel.

Tigwood, důležitý a neupřímně halasný jako vždy, byl současně v obraně i útoku.

„Marigold Englishová si stěžovala, že ten kůň byl nemocný a že měl klíšťata. To je nesmysl. Naprostý nesmysl. Řekl jsem jí to. Klíšťata mají psi a dobytek, koně ne. Nepřeji si, aby se roznášely takové zlomyslné drby.“

Pochopil jsem, že se bojí, aby se celé jeho podnikání nezhroutilo, protože už nikdo nebude ty jeho penzisty chtít. Už by nebyly kasičky na dobročinné účely, už by nebyl pan Důležitý, který všude šmejdí. Měl stejně pádný důvod jako já, aby celou věc co možná udržel pod pokličkou.

„Mám koně tady, u domu. Pokud byste chtěl, zavolám kafilerii, aby ho odvezli.“

Souhlasil.

„Jak se daří těm ostatním?“ zeptal jsem se.

„Výborně,“ vztekal se. „Za to, že jsme Petermana umístili u paní Englishové, můžete vy. Teď odmítá vzít jiného.“

Projevilo jsem účast a zavěsil.

Guggenheim sešel dolů. Tvářil se zasmušile a vypadal na šestnáct. Díval se z okna na mrtvého Petermana, jako by ho mohl silou vůle přivést k životu i s klíšťaty.

„Měl bych se vrátit do Edinburghu,“ řekl. „Pokud tu nejsou jiní nemocní koně.“

„To zjistím v poledne. Budu na obědě u Michaela Watermeada, a tou dobou už budou všechny pixhillské novinky a drby v oběhu.“

Dobře, řekl, počká, dokud se nevrátím, a pak odjede. Má v laboratoři rozdělanou práci a neměl by ji odkládat. Přikývl jsem a nabídl, že se ke mně může kdykoli vrátit, pokud by to situace vyžadovala.

Zasmušile přihlížel, jak chlapi od kafilerky přistavují k vrátkům do zahrádky vůz a jak rumpálem vytahují hubeného, starého, mrtvého koně. Zeptal se, co s ním bude. Řekl jsem, že skončí v továrně na klíh.

Litoval, že se ptal.

Řekl, že mu stav mého obývacího pokoje připadá neskutečný, stejně neskutečná mu připadala síla nárazu, která zničila auto a vrtulník. Nemohl pochopit duševní pochody pachatele. Ubezpečil jsem ho, že pachatel se pohybuje někde v blízkém okolí a že ještě stále má u sebe tu sekeru.

„A to vy se vůbec... vy se nebojíte?“

„Jsem opatrný, proto vás taky neberu s sebou na oběd. Nechci, aby se vědělo, že se znám s vědcem, navíc s takovým, co se vyzná v klíšťatech. Doufám, že se nezlobíte.“

„Jistěže ne.“ Zadíval se na místnost zpustošenou sekerou a otřásl se.

Odvezl jsem ho na farmu a ukázal mu dopravní boxy. Zaimponovaly mu svou velikostí. Vysvětlil jsem mu, kde jsou tajné schránky na podvozku tří z vozů a že si myslím, že ve schránkách cestovali králíci osídlení klíšťaty a že to byla cesta, jíž se infekce dostávala do Anglie.

„V těch schránkách by musely být ventilační otvory,“ řekl.

„Jistě.“

„Prohlédl jste si je?“

„Ne.“

Zatvářil se překvapeně, ale já mu nehodlal nic vysvětlovat.

Zavezl jsem ho zase domů a sám jsem odjel na oběd k Watermeadovým.

Maudie mne uvítala přátelsky a Michael vřele. Byla tam obvyklá společnost včetně Usherových a Bruce Farwaye. Tessa něco šeptala Benjymu do ucha a k ostatním se obracela zády. Menší děti tam nebyly, trávil víkend u Susan a Huga Palmerstonových. „Rozumějí si skvěle s Cinders,“ vysvětlovala Maudie. „Je to výborná holka.“ V tu chvíli jsem si uvědomil, že jsem ve skrytu duše doufal, že tady Cinders uvidím. Nemysli na ni! Marné.

Zeptal jsem se Michaela, jestli už vzal k sobě některé ze starých koní.

„Mám tu dva,“ řekl, „jsou přímo dovádívi. Pobíhají po dolním výběhu, jako by jim byly dva roky.“

Zeptal jsem se na totéž Dot, ale dočkal se zcela odlišné odpovědi.

„Benjy chce, abychom Tigwooda dali na čas k ledu. Nechápu, co to do toho starého všiváka vjelo, že na mne výjimečně dal.“

„Na co zašli ti koně minulý rok?“

„Stáří. Měli horečky. Přece je to jedno. Prostě je u nás nechci.“

Veterinář, který staré koně prohlížel a napsal potvrzení o jejich stavu, byl u Watermeadových taky. Bavil se s Bruce Farwayem.

„Jak je?“ zeptal jsem se obou doktorů. „Jak se mají pixhillští nemocní? Máte nějaké zajímavé případy?“

„Slyšel jsem, že u vás byla dnes ráno kafilerka,“ poznamenal veterinář.

„Zprávy se šíří rychle, zdá se,“ řekl jsem odevzdaně. „Zašel jeden z těch starých koní.“

„Že jste mne nezavolal...“

„Nevěděl jsem, že je na tom tak zle, jinak bych se s vámi spojil.“

Přikývl. „Jsou staří, umírají, to už tak v přírodě chodí.“

„Stůňou jiní? Ta infekce, co tu byla loni, se neukázala?“

„Zaplať pámbůh ne. Jen běžné případy, šlachy, zuby.“

„Jaká infekce tu byla loni?“ zeptal se Farway.

„Blíž neurčená viróza. Koně měli teplotu. Dával jsem jim antibiotika a ta zabrala.“ Zamračil se. „Dělalo mi to ale starosti, protože koně po tom onemocnění ztráceli rychlost a formu. Naštěstí se to moc nerozšířilo.“

„Zajímavé,“ řekl Farway.

Veterinář se zasmál. „Vidíte, než se nadějete, začnete se skutečně zajímat o pixhillské události.“

Lorna Liptonová se teď majetnický postavila vedle Farwaye. Chytila se ho pod paží a na mne hleděla přísně, ještě ji nepřešlo, že jsem odmítl přepravit koňské staré pány zadarmo. Že se na mne zlobí, mi vadilo podstatně míň, než když o mne projevovala přehnaný zájem. Farway se na ni s láskou zadíval. Kritický postoj vůči mně s ní sdílel.

Odpoutal jsem se od nich. Se všemi svými tajnými vědomostmi jsem si připadal osamělý. Marně jsem uvažoval, co ještě nevím, co bych vědět měl.

Ed, Tessin bratr, stál sám a tvářil se otráveně. Chvilí jsem se s ním bavil, abych mu zlepšil náladu.

„Pamatuješ se na ten trapas, cos tu minulou neděli uspořádal?“ zeptal jsem se. „Jak jsi řekl, že Jericho Rich obtěžoval Tessu?“

„Byla to pravda,“ hájil se.

„O tom nepochybuju.“

„Osahával ji, viděl jsem to. Dala mu facku.“

„Vážně?“

„Nevěříte mi? Nikdo mi nevěří, ani slovo.“ Podlehl sebelítosti. „Jericho Rich jí nadával, řekl, že od nás vezme koně, a Tessa řekla, že ho to bude mrzet, že si to s ním vyřídí. Copak si může něco vyřídít s chlapem, jako je on? Blbost. Táta se na ni nezlobí, zlobí se na mě, že jsem všem řekl, proč od nás Jericho ty koně vzal. To není fér.“

„Ne,“ přikývl jsem.

„S váma to jde,“ řekl milostivě.

U oběda jsem seděl vedle Maudie, ale už jsem se z toho zdaleka tak netěšil jako týden předtím. Maudie to vycítila, snažila se mne rozveselit, ale já hned po kávě odešel. Bez lítosti.

Ohlásil jsem Guggenheimovi, že v Pixhillu žádní horečnatí koně nejsou, a odvezl ho, celého zarmouceného, na letiště. Cestou domů jsem se zastavil natankovat a po krátké úvaze jsem zavolal Nině na její domácí číslo.

„Prosím vás, až zítra pojedete do práce, vezměte s sebou padák,“ řekl jsem jí.

„Cože?“

„Abyste mohla seskočit za nepřátelské linie v okupované Francii.“

„Mluví z vás otřes mozku?“

„Ne. Pokud nebudete chtít, nebudu vás nutit.“

„Prosila bych o vysvětlení.“

„Nemohli bychom se někde sejít? Máte čas?“

„Jsem tu sama... a nudím se.“

„Výborně. Ne, chtěl jsem říct, co kdybychom se sešli v Cotswolds Gateway? Mohl bych se tam dostat před šestou.“

„Dobře.“

Změnil jsem tedy směr a zamířil na severozápad. Za hodinu a půl už jsem parkoval u velkého, neosobního hotelu na silnici A 40, probíhající při horním okraji cotswoldského města Burford. Velká, starodávná, půvabná budova vévodící krajině. Projížděl jsem kolem ní nesčíslněkrát cestou na cheltenhamské dostihy.

Když jsem přijel, Nina už tam byla. Měla to mnohem blíž než já. Nina taková, jakou jsem ji viděl poprvé, zajímavá, přitažlivá, ne ta ve všední a nenalíčené pracovní verzi.

Seděla v hale v křesle s květovaným potahem u žhoucícího ohně v krbu. Na nízkém stolku měla úhledně připravený čaj.

Bylo po Cheltenhamu a turistická sezóna ještě nezačala, hotel byl skoro prázdný. Když jsem vstoupil, vstala a s potěšením zaznamenala, jak obdivně se na ni dívám. Tentokrát žádné džíny a starý svetr, ale černé punčochy, černá sukně, černý kabátek bez rukávů, bohatě nabíraná bílá košile s velkými zlatými knoflíky do manžet, na krku řetěz se zlatými mincemi. Mincí bylo tolik, že by zaplatily královské výkupné. Nevoněla koňmi, ale gardénii. Elegantní tvar obličeje vynikl lehkým pudrem, rty měla měkce rudé.

„Skoro si netroufám to od vás chtít...“ řekl jsem a políbil ji na tvář, jako by se to rozumělo samo sebou.

„Když vypadáte tak...“

„Měla jsem pocit, že to myslíte vážně.“

„Ano.“

Přisedli jsme si blízko sebe, abychom si mohli povídat, aniž by nás kdo mohl zaslechnout.

„Za prvé už vím, co se přepravovalo pod mými vozy. Není to zdaleka tak jednoduché jako drogy.“ Když jsem se odmlčel, trpělivě a napjatě čekala. „Zajel jsem za jedním velkým pánem na celnici do

Portsmouthu," vysvětloval jsem. „Chtěl jsem vědět, co se za stávajících předpisů společného evropského trhu do Anglie vozit nesmí. Předpokládám že víte, že celníci dnes už nikoho neprohledávají, pokud nedostanou výslovný pokyn na základě udání, že v určitém vozidle jsou drogy. Prakticky to znamená, že se sem může dovážet cokoli, zbraně, kokain, cokoli, co přichází z Evropy. Nicméně ten dotyčný bere velmi vážně předpisy týkající se psů, koček, králíků... karanténní omezení platí dál, dokonce je třeba zvláštní licence i na dovoz veterinárních léků. No nic. Moje vozy skutečně vozily živá, nedeklarovaná zvířata a nebyli to ani psi, ani kočky, aspoň si myslím, protože ti by nebyli zticha.“

„Zticha?“

„Jistě. Kdybyste v těch schránkách vezla psa nebo kočku, určitě by si hlasitě stěžovali a někdo by je uslyšel.“

„Ale k čemu to je? Já vás nějak nedokážu sledovat. Proč vozit zvířata v těch schránkách?“

„Aby to nevěděli stájníci, kteří doprovázejí koně. Kdyby kterýkoli box vezl něco mimořádného, dozvěděla by se to okamžitě polovina Pixhillu, mluvilo by se o tom v hospodě.“

„Kdo tedy vozil ta zvířata?“

„Jeden z mých řidičů.“

„Který?“

„Lewis.“

„Ach ne, Freddie, má to miminko!“

„Člověk může milovat své dítě a být přitom padouch.“

„Chcete říct...“

„Ano. Nelíbí se mi to.“

„Chcete říct... ne, to určitě ne, přece nechcete tvrdit, že Lewis úmyslně pašoval do Británie vzteklinu!“

„Ne, vzteklinu ne, zaplať pámbůh, ještě to tak. Ne, dovážel infekci, která se přenáší na koně. Koně onemocní jen nakrátko, ale ztrácejí rychlost a formu tak drasticky, že už nevítež.“

Vyprávěl jsem jí, jak se z Joggerova princátka vyklubal králík.

„Princátka – princ, král – králík.“ Povzdechla si. „Jak jste na to přišel?“

„Zeptal jsem se Isobel, co to vlastně Jogger našel loni v montážní jámě, a Isobel mi to řekla.“

„Jednoduché.“

„Pak jsem si na počítači vyhledal loňský srpen, to období, kdy jsem byl pryč, a bylo to jasné. Desátého srpna Jogger ohlásil, že z vozu, který měl nad jámou, vypadl králík den poté, co se s boxem Lewis vrátil z Francie.“

Zamračila se. „Já myslela, že máte záznamy vymazané.“

Vyprávěl jsem jí o kopiích na disketách schovaných v sejfu.

„To jste ale nikomu neřekl, ani mně jste to neřekl! Copak mi nedůvěřujete?“

„Většinou ano.“

Nepodívala se mi do očí. Vyprávěl jsem dál: „Jogger řekl Isobel, že králík měl klíšťata, a Isobel to dala do počítače. V počítači jsou taky záznamy podle boxů a z těch jsem vyčetl, že s tím, se kterým jezdila Pat a teď ho máte vy, a s tím, co teď má Phil, jezdil Lewis loni v létě do Francie. Letos jezdil nejnovější super-šestkou a pod tou, jak dobře víte, je taky tajná schránka. Minulý víkend se dětem u Watermeadových ztratil králík a my víme, že se Watermeadovým Lewis o králíky stará, čistí králíkárný a tak. Minulý víkend jel Lewis se super-šestkou do Francie, a teď o víkendu zašel v Pixhillu kůň na horečnaté onemocnění přenášené klíšťaty.“

Poslouchala mne s otevřenými ústy a žasnoucíma očima. Znovu jsem to všechno probral, vyprávěl o zvláštních zvycích Benjyho Ushera, o Lewisových ostříhaných kudrnách, o Petermanovi a nakonec o Guggenheimovi.

Vyprávěl jsem jí, že když kůň překoná horečnaté stadium nemoci, tráví s klíšťaty klidně a spokojeně léto. Představuje tak šikovný zdroj přenosu onemocnění na vybrané příjemce. Vysvětlil jsem, že tak vlastně vzniká farma na ehrlichie. Stačí po koni přejet mokřým mýdlem a do hodiny stejným mýdlem přejet po novém hostiteli. Hotovo, přenos proveden. Lze počítat s tím, že nějaké to klíště určitě přežije. Zasmušile jsem doznal, že přenos mohl uskutečnit sám Lewis, když nešťastné oběti vezl na dostihy mým boxem. Když se ochladí, klíšťata zajdou a je třeba přivést další zásobu na dalším mezipřijímání, odkud se klíšťata přenesou na svého přirozeného nosiče, koně. Peterman nepřežil.

Pokud měla zpočátku pochybnosti, ztratila je, než jsem stačil dovyprávět.

„Když jsme ty schránky poprvé objevili, prosil jsem Joggera, aby o tom nemluvil. Samozřejmě se neudržel, vyslepičil to v sobotu večer v hospodě. Asi o těch schránkách hodně uvažoval. Když o nich přemýšlel, vzpomněl si na toho králíka. Tehdy se nejspíš Joggerovi zdálo, že králík spadl z nebe, pak si ale spočítal,

že mohl vypadnout ze schránky pod Philovým boxem, protože u ní chyběl uzávěr. Nemám tušení, jestli někdo v té hospodě Joggerovi rozuměl. Možná, že ano. No nic, ráno mi nechal ten vzkaz... řekl mi... Jogger mi řekl o těch králících s klíšťaty i o koni Benjyho Ushera, o tom uhynulém.“

Po chvilce mlčení se zeptala: „Myslíte, že váš byt a auto zničil Lewis?“

„Nevím. Jsem si jistý, že byl jedním z těch dvou, kteří mě u Southamptonu hodili do vody. Ten, co řekl: Po tomhle chytí chřipku zaručeně. Chráptěl, protože byl nastydlý. Když si to vybavuju, slyším ten hlas, byl jsem jenom napůl při vědomí, ale ano, jsem si jistý, že to byl on. Jestli mne nenávidí natolik, aby... to ostatní... nevím.“

„To je příšerné!“

„Ano.“

„Co teď?“

„Zítra Lewis jede se super-šestkou do Milána, do Itálie, má přivést hřebečka Benjyho Ushera, toho se špatnou nohou. Cesta mu potrvá tři dny, většinou pojede Francií.“

Chvilí byla tiše. Pak řekla: „Pojedu. Od toho jsou padáky.“

„Já od vás nechci, abyste cokoli dělala,“ vysvětloval jsem. „Nechci, aby se vyplašil. Chci, aby měl co nejvíc příležitostí přivést dalšího králíka plného klíšťat, protože jeho poslední import byl na Petermanovi a s Petermanem zašel. Pokud skutečně žádný kůň neonemocněl, je teď šance přivést náhradní zásobu. Klíšťata snadno hynou a těžko se hledají. Podle mého někdo potřebuje nová klíšťata. Od vás chci jen dobře si pamatovat, kudy jedete. Lewis do Itálie nejspíš pojede údolím Rhóny, minulý týden tamtudy taky jel. Z Francie do Itálie použije tunel Mont Blanku. Pokud by jel jinudy, nevšímejte si toho, nekomentujte to. Kdekoli by chtěl zastavit, nechte ho. Na nic se neptejte, na všechno kývněte. Ničeho si nevšímejte, nepozorujte ho. Žívejte, spěte, dělejte hloupou.“

„Nebude chtít, abych s ním jela.“

„Říká, že se snadno unavíte. Tak buďte klidně unavená. Tentokrát to možná uvítá.“

„Předpokládám, že se pod vůz dívat nemám.“

„Ne, nemáte, i kdyby se všude válely listy salátu a králíčí bobky.“

Usmála se.

„Buďte opatrná,“ prosil jsem ji. „Jel bych sám, jenže v tom případě by k ničemu nedošlo. Chci jen vědět, kam Lewis pojede.“

„Dobře.“

„Nemusíte nic.“

„Maminka taky nemusela.“

„S Lewisem to možná bude stejně nebezpečné.“

„Slibuju, že budu dělat slepou a hluchou. Ovšem... jednu věc bych přece jen chtěla...“

„Ano?“

„Chtěla bych o tom říct Patricku Venablesovi.“

„Myslíte, že vás nepustí?“

„Spíš naopak.“

„Řekněte mu že prosím, aby nic nepodnikal,“ naléhal jsem na ni. „Ať ho nezastraší.“ Così mi říkalo, že by se toho Jockey Club neměl příliš brzy příliš mnoho dozvědět. Na druhé straně, pokud celá riskantní akce proběhne s Venablesovým vědomím, budu krytý.

„Nerada bych, aby mě zažalovali za to, že se chystám poškodit nejcennější hřebečky v Pixhillu,“ řekla napůl žertem.

„To se nestane. Já...“ V tu chvíli se mi v hlavě najednou rozbřeslo, až se mi zatajil dech. „Zatraceně!“

„Co je?“

„Nic. Až se ve středu vrátíte, budeme na vás čekat. Nedělejte si s ničím hlavu, hlavně abyste Lewise nevyplašila.“

Navečeřeli jsme se v jídelně hotelu, vyprávěli si o nadcházející cestě a pak o tom, jak žijeme, o životě obecně. Byl jsem s ní rád a začínal jsem být nevěrný Maudie Watermeadové. Legrační pomyšlení. Zeptal jsem se Niny, kolik je jejímu nejstaršímu dítěti.

„Dvacet čtyři,“ usmála se do talíře. „Je o hodně mladší než vy.“

„To do mne tak dobře vidíte?“

„Nejste playboy.“

„Vaše děti by si mohly myslet, že ano.“

„Vaše sestra je starší než ten její profesor, že?“

„Ano je,“ přikývl jsem překvapeně. „Jak to víte?“

„Od Azize.“

„Od Azize?“

„Tomu to řekla vaše sestra osobně a on to zase řekl mně. To víte, my řidiči spolu držíme.“

„Přestaňte se tak chytře usmívat.“

Usmívala se o to víc. Myslel jsem na prázdné hotelové pokoje. Myslel jsem na svůj roční celibát a byl bych ho rád přerušil. Určitě tušila, o čem přemýšlím. Vyčkávala.

Povzdechl jsem si. „Ne, že by se mi chtělo, ale musím domů.“

„Dobře,“ řekla klidně.

Přetřel jsem si oči. „Až tohle bude za námi...“

„Ano. Pak se uvidí.“

Vyšli jsme spolu a rozešli se každý ke svému vozu. Přijela mercedesem.

Políbil jsem ji na ústa, ne na tvář. Pak se trochu odtáhla. V očích se jí odtrážela světla na parkovišti. Viděl jsem na ní, že jí nejsem nepřijemný. Bylo tak lákavé... člověk by tak snadno...

„Freddie...“

Promluvila klidně, nenaléhala, ponechávala rozhodnutí na mně.

„Musím jet... opravdu musím,“ řekl jsem nešťastně, „nemůžu vás poslat do Francie jen tak, musím ledaco připravit. Přineste si ráno věci na spaní a vyžádejte si v kanceláři cestovní tašku. Vejdou se vám do ní peníze, telefonní čísla a nějaké to pojištění proti zlodějům. Lewis to taky vozí.“ Odmlčel jsem se. Byl bych rád mluvil o jiném, ne o cestovní výbavě. Ještě jednou jsem ji políbil. Začal jsem ztrácet pevnou vůli.

„Nepočkaly by ty přípravy na ráno?“ zeptala se.

„Ach bože...“

„Freddie...“

„Zítra vám řeknu, proč teď musím jet.“

Znovu jsem ji políbil, odvrátil se a šel k vozu. Připadal jsem si nemotorný a měl jsem na sebe vztek, protože jsem zašel tak daleko a nakonec ucouvl. Nezdálo se, že by se zlobila, usmívala se bez hořkosti, bez výčitky. Nastoupila do svého červeného vozu.

„Dobrou noc,“ zavolala na mne otevřeným okénkem a nastartovala.

„Dobrou noc.“

Zamávala a odjela. Ovládala se, jako vždy. Díval jsem se, jak její koncová světla mizí v dálce a čekal, až se mi zpomalí tep.

Je to až s podivem, jak silné jsou základní pudry přírody. A to jsem si myslel, že jsem je zvládl. Kdepak, ta elektrická bouře jen dřímala, jak spící sopka, stále v pohotovosti.

Osm a půl let. Je to na závadu? Těžko říct. Věděl jsem, že ona v tom taky nemá jasno. Věřil jsem, že jsem pro ni přitažlivý. Připadala mi zvláštním způsobem ostýchavá, jako by se bála, abych si nemyslel, že na mne naléhá. Rozhodnutí, jde-li o krátkodobé vzplanutí nebo o trvalý vztah, ponechávala zcela na mně.

Zapnul jsem si bezpečnostní pás a zamířil domů. Veškerá rozhodnutí jsem až na další odložil. Doma jsem se převlékl do co nejtmašího oblečení, jaké jsem našel, a obul si černé boty. Venku jsem počkal, až se trochu rozkoukám, a pak se vydal tmou k farmě. Odemkl jsem si bránu a zase ji za sebou zavřel.

Bylo po půlnoci. Nebe bylo jasné, chladné, hvězdy zářily. Vzdálená slunce, tajemná a nedostupná jako *Ehrlichiae rusticii*.

Všechny boxy stály na svých místech a matně se leskly ve světle nočního osvětlení nad kantýnou. Tichý nedělní večer, klidný po celodenním shonu. Tentokrát jsem nevkráčel do vražedné situace.

Harve už jistě skončil svou poslední obchůzku a nejspíš se dívá na fotbal. Odemkl jsem kancelář a bez rozsvícení šel do své místnosti. Světlo zvenku stačilo, abych v psacím stole našel baterku a zjistil, jestli nejsou vybité baterie. Pak jsem vyšel ven, zamkl a přeběhl dvůr k Joggerově staré dodávce. Z předního sedadla jsem aspoň částečně viděl na všechny své obry, na jednoho nebo dva z nich jsem viděl výborně. Jedním z těch dvou byla super-šestka, se kterou Lewis pojede do Milána. Usadil jsem se ve tmě v Joggerově voze s pevným odhodláním neusnout.

Hodinu se mi to dařilo.

Podřimoval jsem.

S trhnutím jsem se probudil. Byly dvě hodiny. Jestliže stráž ve službě usne, čeká vojáka vojenský soud.

Ale spánku se člověk neubrání, když se mozek rozhodne vypnout, jednoduše vypne.

Snažil jsem se v duchu recitovat básničky. Dětské rýmováčky. Komáři se ženili, bzum bzum ženili, kapku vína neměli, bzum bzum neměli.

Usnul jsem.

Tři hodiny. Čtyři. Půl noci minulo za mými zavřenými víčky. K ničemu, ztráta času, takhle to tam prosedět.

Když přišel, zarachotil řetěz u visacího zámku a já byl rázem zcela vzhůru.

Zatajil jsem dech a ani jsem se nehnul.

Zahlédl jsem Lewise jako tmavou siluetu proti světlu. Podle krátkých vlasů byl snadno k poznání. Nesl beztvářý vak a zamířil přímo k svému vozu. Lehl si na zem a zmizel z dohledu.

Zmizel na dost dlouho, už jsem si myslel, že odešel, aniž jsem ho viděl. Pak se najednou vynořil, postavil se a i se svým vakem vyšel branou ven. Zámek zamkl skoro neslyšně.

Byl pryč.

Seděl jsem ve voze ještě asi půl hodiny, ani ne proto, že bych se bál, jestli se nevrátí, spíš se mi nechtělo do další akce. Fobie jsou iracionální a hloupé. Fobie člověka ochromují, ničí a jsou velmi reálné. Pomalu jsem vystoupil z dodávky, vzal baterku, snažil se myslet na dostihy, na cokoli jiného... pak jsem se položil na zem u Lewisova boxu v úrovni nádrží.

Vzdáleným chladným hvězdám bylo zcela lhostejné, že se potím a že se moje odvaha zmenšila na velikost oříšku.

Ten vůz na mne přece spadnout nemůže. Určitě na mne nespadne.

Zatraceně, neboť idiot!

Posunoval jsem se na zádech, rameny a boky, až jsem se celý vsoukal pod tuny oceli. Samozřejmě se na mne neztřítily, klenuly se nade mnou tvrdé a lhostejné jako nenaplněná hrozba. Doplazil jsem se až pod nádrže. Cítil jsem, jak mi po obličejí stéká pot, a propadl jsem panice, když jsem si ho chtěl setřít a narazil rukou na kov.

Do prčic. Horší slovo by bylo ještě lepší. Většinou jsem neuvažoval s pomocí běžného dostihového slovníku, ale jsou okamžiky, kdy se jiné slovo vsutku nehodí.

Ležíš tu z vlastní volby, tak se sakra přestaň třást! Sám sis úkol uložil, sám ho dokonči.

Ano, Freddie.

Šmátral jsem, až jsem našmátral konec schránky nad zadním okrajem nádrže. Odšrouboval jsem uzávěr a položil ho vedle sebe na zem. Rozsvítil jsem baterku a nadzvilhl hlavu, abych se podíval dovnitř.

Vlasy jsem zavadil o podvozek. Tuny oceli. Tak už dost! Ruce se mi potily, lepily se mi, špatně se mi dýchalo a srdce bušilo. Riskoval jsem život nad překážkami tisíckrát v průběhu čtrnácti let a nic jsem si z toho nedělal... tohle však bylo něco docela jiného.

Uvnitř válce byl dlouhý podnos z překližky a na něm oválná dóza na jídlo podobná té, kterou jsem vezl do Skotska. Neměla víčko. Křečovitě jsem svíral baterku a zadíval se pořádně do válce.

V kuchyňské dóze byla voda.

Nad schránkou, na spodku podlážky boxu, se objevily jasné hvězdičky, jak světlo baterky uvnitř válce pronikalo malými otvory ve válci.

„Musely by tam být ventilační otvory,“ řekl Guggenheim.

Byly tam ventilační otvory.

Zadíval jsem se do válce, hlavu opřenou o železo, svíraný železem ze všech stran, ruce, nohy, nervy na hadry.

Hluboko ve válci se cosi pohnulo. Zasvítilo oko. Zdálo se, že králík se ve své plechové noře cítí docela dobře.

Zhasl jsem baterku, přišrouboval uzávěr schránky a vyplazil se na vzduch, do volné noci.

Ležel jsem na tvrdé zemi, snažil se sebrat, srdce mi tlouklo, styděl jsem se sám před sebou. Nikdy, nikdo, nic mne nedonutí, abych to prodělal znovu. Nikdy.

Ráno se život na farmě rozbíhal, jako by se nic nedělo.

Lewis byl dopálený, že jsem mu přidělil Ninu místo Dava. To se dalo čekat.

„Davovi nebylo v sobotu dobře,“ namítl jsem, „nemůžu riskovat, že se mi v Itálii složí s chřipkou.“

V tu chvíli Dave právě se skřípotem přijížděl na svém kole. Měl krásně zkalené oči a byl zardělý od horečky. Prý mu chřipka v jízdě nezabrání, prohlásil.

„Je mi líto, ale zabrání. Jděte domů, jděte si lehnout.“

Dostavila se Nina, ztělesnění ženské křehkosti. Umělecky zívala a protahovala se. Lewis se na ni zamyšleně díval a už nic nenamítal.

Lewis i Nina si v kanceláři vyzvedli cestovní výbavu a prošli s Isobel doprovodnou dokumentaci. Když si Lewis odskočil na záchod, rychle jsem toho využil.

Pošeptal jsem Nině do ucha: „Vezete princátko.“

Užasle se na mne podívala. „Jak to víte?“

„Viděl jsem, jak ho přinesl.“

„Kdy?“

„Dnes v pět ráno.“

„Tak proto...“

Vrátil se Lewis a prohlásil, že pokud chtějí stihnout trajekt, je na čase vyrazit.

„Zavolejte,“ řekl jsem.

„Jasně,“ přikývl klidně.

Bezstarostně vyjel branou. Tiše jsem doufal, že se Nina vrátí bez úhony.

Pokud jde o práci, nebyl den nijak zvlášť rušný. V devět hodin se však dostavili policisté v civilu, s pozornýma, ostrýma očima, a zabrali mi kancelář jako vyšetřovnu. Ukázal jsem jim všechno, co chtěli vidět, pozval je do kantýny a sám jsem si jako vyděděnec na chvíli sedl u Isobel a díval se, jak pracuje.

Dostavil se Sandy v uniformě. Pořád mu ještě nebylo jasné, s kým má držet.

Rychle ze sebe vychrlil: „Řekni jim o těch schránkách, já jim ještě neřek nic.“

„Děkuju Sandy.“

„Dověděl ses, cos chtěl?“

„Položil jsem několik otázek.“

Věděl, že si něco nechávám pro sebe, ale bylo mu to asi v tu chvíli milejší. Připojil se pak ke svým kolegům a plnil jejich pokyny po celý den..

Kolegové se o schránkách dozvěděli od hostinského.

„Cizopasníci? Ano, Jogger našel pod třemi vozy tři schránky,“ řekl jsem, když se mne na to ptali. „Všechny byly prázdné a nikdo neví, jak dlouho už tam jsou.“

Policisté si přáli schránky vidět. Zajisté, posлуžte si, na Philův box budete muset počkat, protože se vrátí až večer.

Isobel hlásila, že Lewis trajekt stihl včas a že už je ve Francii. Měl jsem chuť okusovat si nehty.

Policisté vyslechli každého, koho zastihli, a strávili hodně času zájžděním pod šasi vozů. Když se vrátil Phil, odmontovali schránku z jeho boxu (s mým souhlasem), aby si ji mohli pořádně prohlédnout. Byla víc jak metr dlouhá a dvacet centimetrů v průměru, prázdná, byl v ní jen prach a v plášti vyvrtné dírky.

Uzávěr chyběl.

Odnesli si schránku na prozkoumání a já byl zvědavý, jestli v ní najdou králičí chlupy.

Jel jsem domů. Malý vrtulník už tam nebyl a můj ubohý zmačkaný vůz smutně osamělý čekal na odtahovou službu, která pro něj má přijet zítra. Pohládl jsem auto. Hloupé, že? Byl to konec jedné etapy mého života. Loučil jsem se.

Šel jsem si brzy lehnout, ale v posteli jsem se jenom neklidně převracel.

Ráno Lewis hlásil Isobel, že už projel Mont Blankem a že hřebečka naloží před polednem.

Policie se vytrasila s dalšími otázkami. Polovina mé flotily vyjela s koňmi na doncasterské dražby. Nigel jel pro Marigold a já už si neokusoval nehty jen v duchu, ale doopravdy.

V poledne Lewis hlásil, že hřebeček Benjyho Ushera je k nezvládnutí.

Promluvil jsem s Lewisem sám.

„Tohle zvíře nevezu,“ řekl. „Je poblázněný a zničilo by box. Necháme ho tady.“

„Máte tam někde Ninu?“

„Snaží se ho zklidnit, ale je to marný.“

„Dejte mi ji k telefonu.“

Okamžitě se ozvala. „Ten kůň je vyděšený,“ přiznala. „Pokouší si lehnout a kope kolem sebe. Dejte mi ještě hodinu.“

„Pokud je opravdu k nezvládnutí, jedte bez něj.“

„Dobře.“

„Jinak nic?“

„Ne, nic.“

Seděl jsem a díval se na hodinky.

Asi po hodině se Lewis znovu ozval. „Nina si myslí, že to zvíře trpí klaustrofobií,“ řekl. „Šlílí, když se ho pokoušíme vtěsnat do stání pro jednoho koně nebo když ho uvážeme. Nina ho zklidnila, ale jde to s ním, jenom když je volný ve velkém stání, co máme pro klisny s hříbatama. Víte, co myslím. V těch je místo pro tři koně. Nina taky pootvírala všechna okna, z jednoho hřebeček právě teď vystrkuje nos. Co si vo tom myslíte?“

„Je to na vás. Pokud budete chtít, vysvětlím panu Usherovi, že koně přivést nemůžeme.“

„To ne,“ řekl nerozhodně. Nakonec prohlásil: „Dobře. Uvidíme, zkusím, jak to pude. Jestli se ale začne plašit, až vyjedem, vzdám to.“

„Dobře.“

Klaustrofobický kůň. Občas jsme na taková zvířata narazili a ať jsme dělali co dělali, nedostali jsme je po rampě do vozu po dobrém ani po zlém. Cítil jsem s nimi, zvlášť po předchozí noci, jenže tentokrát by se mi hodilo klidné, ochotné, snadno ovladatelné zvíře, které by Lewisovi nedělalo těžkosti.

Čekal jsem. Minula další nekonečná hodina.

„Teď už jsou určitě na cestě zpátky,“ řekla Isobel klidně.

„To doufám.“

Minula další hodina, zprávy žádné.

„Jdu k Michaelu Watermeadowi,“ ohlásil jsem Isobel. „Kdyby se ozval Lewis, zavolejte mne mobilem.“

Přikývla, soustředěná na další práci. Kráčel jsem k Michaelovi a cestou zvažoval, jak mu nejlíp sdělím, co nebude chtít slyšet.

Překvapilo ho, že jsem se u něj objevil v odpolední chvílce klidu před příchodem stájníků k večernímu napájení a krmení koní a před přípravami na noc.

„Buď vítán. Co pro tebe můžu udělat?“ zeptal se. „Pojď dál.“

Nezavedl mne do impozantního salonu, kde se při nedělních společenských obědech popíjelo šampaňské, ale do malého útulného obývacího pokoje. Předtím si četl noviny, byly rozházené po nízkém stolku i na křesle. Posbíral je, abych si měl kam sednout.

„Maudie není doma, ale já za chvíli postavím na čaj.“

Mávl na mne, abych se usadil. Pak čekal, až začnu. Jenže kde začít... o to právě šlo.

„Vzpomínáš si na toho člověka, který umřel v jednom z mých vozů?“ zeptal jsem se.

„Na toho mrtvého? Samozřejmě vzpomínám, bylo to na zpáteční cestě, když od nás odváželi dvouleté hřebce Jericha Riche, toho nemožného chlapa.“

„Ano. Poslyš...“ začal jsem rozpačitě. „Neotravoval bych tě, ale musím si v něčem udělat jasno.“

„Tak spust,“ řekl se zájmem, nebyl netrpělivý, spíš zvědavý.

Vyprávěl jsem mu, že Dave toho člověka nesvezl náhodou, že to bylo předem domluvené. Michael se mračil. Vyprávěl jsem o termosce v tašce, kterou jsem našel v devítce následující večer, a ukázal jsem mu poslední dvě zkumavky, které jsem našel v termosce a schoval v seřfu.

„Co je to?“ zeptal se zvědavě a podržel zkumavku proti světlu. „Co v tom je?“

„Virové transportní médium, v tom se vozí viry.“

„Viry?“ zatvářil se polekaně, „říkáš viry?“

Viróza pro všechny trenéry znamená obávanou infekci dýchacích cest, při které koním teče z nosu a kašlou. Taková viróza dokáže připravit stáj o vítěze na celou sezónu. Ničeho se trenéři nebojí tolik jako „virózy“.

Michael mi zkumavky rychle vrátil, jako kdyby ho pálily v ruce.

„Jsou z Pontefractu v Yorkshiru.“

Vyděšeně se na mne zadíval. „Tam to řádí,“ řekl, „mají to tam dvoje nebo troje stáje.“ Tvářil se ustaraně.

„Doufám, že jsi moje koně s těmi ze severu napomíchal. Kdyby ano...“

„Ne,“ řekl jsem důrazně. „Tvoji koně cestují vždycky samostatně, pokud mi nedáš jiné pokyny. Nikdy jsem při přepravě tvé koně infekcí neohrozil, to se spolehni.“

Trochu se upokojil. „To jsem předpokládal.“ Díval se na zkumavky, jako by šlo o jedovaté hady. „Proč mi to všechno vykládáš?“

„Protože si myslím, že... nebýt toho, že ten člověk zemřel, byl by obsah zkumavek nejspíš doputoval k poslední várce koní Jericha Riche, ke klisnám, ten den, kdy se vezly do Newmarketu.“

Zadíval se na mne a chvíli uvažoval. „Ale proč? Proč? To je přece přímo zločin.“

„Skoro.“

„Proč tedy?“

„Jako trest pro Jericha Riche.“

Prudce, rozčileně vstal a začal přecházet. Dostával vztek. „Tak to ne, to tedy ne! To bych v životě neudělal, nikdy! Nikdy, slyšíš?“

„Však tě z toho taky nepodezírám.“

Vztekle se po mně otočil.

„Koho tedy?“

„Já... snad se na to zeptej Tessy.“

„Tessy!“ Hněval se čím dál víc. Na mne samozřejmě, ne na ni. „Nesmysl, to by neudělala, ani by to nedokázala. To je naprostý nesmysl, Freddie. Tohle nehodlám poslouchat.“

„Dobře, odpusť.“ Vstal jsem s povzdechem k odchodu.

Vyšel jsem ven a zamířil k vozu. Michael za mnou váhavě kráčel až ke dveřím.

„Pojď zpátky,“ řekl.

Vrátil jsem se.

„Nemůžeš přece jen tak plácnout tak vážné obvinění a pak si odejít.“ Zlobil se. „Chceš nebo nechceš vozit moje koně i v budoucnosti?“

„Chci,“ doznal jsem.

„Tohle není nejlepší způsob, jak si to pojistíš.“

„Nemůžu dost dobře nečinně přihlížet, jak někdo využívá moji firmu k transportu virů z místa na místo.“

„Na tom jistě něco je... ale Tessa? To je přece pitomost! Ani by nevěděla, jak by na to měla jít.“

„Rád bych se jí na to aspoň zeptal. Je doma?“

Podíval se na hodinky. „Měla by se vrátit každou chvíli. Šla jen něco nakoupit.“

„Můžu se zastavit později.“

Chvilí váhal, pak kývl směrem do domu. „Můžeš tu počkat,“ řekl.

Šel jsem za ním do obývacího pokoje.

„Tessa! To je naprostý nesmysl, nevím, kdes to vzal.“

„Pokud se pletu, pokorně odprosím.“

Ostře se na mne podíval. „To bys musel.“

Cekali jsme. Michael se pokoušel číst noviny, ale nedokázal se soustředit, vzdal to.

„Nesmysl, absolutní nesmysl,“ mumlal.

Jeho dcera se vrátila. Nakoukla do pokoje, náruč plnou balíčků, nákupů z butiků. Hnědovlasá, se světlýma očima, věčně otrávená. Nemilostivě se na mne zadívala.

„Pojď sem, Tesso,“ vyzval ji otec. „Zavři za sebou.“

„Chci jít nahoru k sobě,“ řekla, „chci si zkusit tyhle šaty.“

„Říkám pojď sem,“ opakoval Michael ostře. Tessa zamračeně, mrzutě uposlechla.

„O co jde?“ zeptala se.

„Dobře Freddie,“ Michael se obrátil ke mně. „Ptej se.“

„Na co se má ptát?“ Netvářila se polekaně, jen otráveně.

„Já... nezařídila jste, aby byly do Pixhillu dopraveny zkumavky obsahující viry?“

Mluvil jsem záměrně klidně, takže chvíli trvalo, než jí to došlo. Když si uvědomila, na co se ptám, přestala si hrát s nákupy, ztuhla, ústa pootevřená, oči nejisté. I Michaelovi bylo v tu chvíli jasné, že Tessa ví, o čem mluvím.

„Tesso!“ řekl nešťastně.

„No a co má být?“ hájila se odbojně. „I kdyby, tak co? Stejně se to sem nedostalo, tak co.“

Vytáhl jsem znovu z kapsy obě zkumavky a položil je na stůl. Chvilí se na ně nejistě dívala, pak pochopila, co vlastně vidí. Nebylo jí to příjemné.

„Těch zkumavek bylo šest,“ řekl jsem. „Co jste s nimi hodlala dělat? Nalít je do nosu všem šesti Jerichovým klisnám?“

„Tati,“ prosebně se na Michaela zadívala. „Vyhod’ ho!“

„To nemůžu.“ Byl zarmoucený. „Chtěla jsi to opravdu udělat?“

„Neudělala jsem to,“ řekla spíš vítězoslavně než pokorně.

„Neudělala jste to, protože váš kurýr cestou zemřel na srdeční selhání a termosku vám nedodal.“

„To se jenom dohadujete, nic nevíte.“

„Chtěla jste potrestat Jericha Riche za to, že od vašeho otce odvezl koně vzápětí poté, co vás obtěžoval a vy jste mu dala pohlavek. Počítala jste s tím, že jeho koně onemocní a nebudou už vyhrávat. Myslela jste si, dobře mu tak. Viděla jste v časopise Horse and Hound ten inzerát, že kdosi dopraví cokoli kamkoli, zavolala jste na to číslo a domluvila s Kevinem Keithem Ogdenem – to je ten mrtvý člověk – že vyzvedne termosku u pontefractské pumpy a doveze ji po A 1 až na křižovatku s M 25 u South Mimms. Dohodla jste s mým řidičem Davem, že tam Ogdena vyzvedne a odveze do Chieveley. Zatelefonovala jste Davovi pozdě večer, když se vrátil z Folkestonu, protože jste věděla, že nemá smysl ho volat dřív, znala jste totiž jeho časový rozvrh. Co chvíli chodíte za Isobel a viděla jste denní rozpis. Ogden měl v Chieveley vystoupit a předat termosku, jenže Ogden zemřel a přivezli ho ke mně k domu. Asi jste se divila, že se Ogden v Chieveley neukázal, ale netrvalo dlouho a celá vesnice už věděla proč. Váš otec se to dozvěděl skoro hned.“ Na chvíli jsem se odmlčel. Otec ani dcera se nevzmohli na slovo.

„Jakmile jste se dozvěděla, že Ogden zemřel, bylo vám jasné, že termoska musí být ještě ve voze. Přišla jste ji hledat, Tesso, celá v černém, v černé kukle, abych vás nepoznal, kdybych vás zahlédl. Skutečně jsem vás v kabině zastihl a vy jste utekla.“

Michael vydechl: „Ne!“

„Nemohla jste termosku najít,“ vyprávěl jsem dál. „Zkusila jste to dvakrát. Pak už jste nemohla, protože jsem si do kabiny lehl.“

Michael řekl: „Tomu nevěřím!“ Věřil tomu.

„Poslyšte, nabízím vám dohodu. Neřeknu Jerichovi, co jste se chystala provést jeho klisnám, pokud mi zodpovíte několik otázek.“

„Nic mi nemůžete dokázat,“ dívala se na mne přivřenýma očima. „Navíc mě vydíráte.“

„Možná. Slíbím vám, že se o tom ode mne nikdo nedozví, ale za to bych chtěl několik odpovědí. To není špatná dohoda.“

„Kdo mi zaručí, že ji dodržíte?“

„To on dodrží,“ řekl její otec.

„Že mu tolik věříš!“

„Prostě mu věřím.“

Moc se jí to nelíbilo. Pohodila hlavou a sevřenými rty se zeptala: „Co vlastně chcete vědět?“

„Za prvé odkud je to virové médium?“

Nechápavě se na mne zadívala. Opakoval jsem otázku.

„V těch zkumavkách je zvláštní tekutina, ve které je možné transportovat viry mimo živý organismus.“

„Tomu nerozumím.“

„Pokud byste jenom nasbírala nosní sekret u koně trpícího vírózou, virus by za velmi krátkou dobu vymizel. Abyste po ose dopravila infekci z Yorkshiru do Pixhillu, potřebovala jste k tomu nosnímu sekretu zvláštní médium, ve kterém by viry přežily. A to je v těch zkumavkách. Ale i v těch může virus přežít nanejvýš dva dny. Ty zkumavky jsou teď už zcela neškodné. Odkud je máte?“

„Mlčela. Michael ji pobízel: „Tesso! Odkud?“

„Já nevím. Já vůbec nevím, o čem je řeč.“

„Ano, vy jen víte, že když koni podržíte hlavu nahoru a nalejete mu tohle do nozder, nakazí se.“

„Jen pravděpodobně... pravděpodobně se nakazí.“

„Kdo vám to řekl?“ zeptal jsem se. „Kdo to pro vás sehnal?“

Ticho.

„Tesso,“ ozval se důrazně Michael.

„Byl to Benjy Usher?“ zeptal jsem se.

Zatvářila se upřímně překvapeně. „Ne, samozřejmě ne.“

„Takže Benjy to nebyl,“ řekl Michael skoro pobaveně. „Kdo tedy?“

„Neřeknu.“

„Škoda,“ pokrčil jsem rameny.

Panovalo ticho. Slečna paličatá si to přebírala v hlavě.

Pak vyhrkla: „Tak teda dobře. Byl to Lewis.“

Michal byl překvapený, já ne. Byl bych se divil, kdyby jmenovala kohokoli jiného.

„Odkud on to vzal, to nevím,“ řekla rozčileně. „Vím jen to, že má nahoře na severu nějakýho kamaráda, od kterého může získat virem nakažený koňský smrk – takhle to fakt řekl, žádný nóbl výrazy jako že nosní sekret, smrk – a že mu to ten kamarád může poslat k pontefractský pumpě a že mám vymyslet, kdo to tam může vyzvednout. Ten kamarád s tím až sem jet nemohl a já zase nemohla až do Yorkshiru, těžko bych to zdůvodňovala. Pak jsem viděla ten inzerát a řekla jsem Lewisovi, že bychom mohli využít Dava, že by Dave toho chlapa vyzvednul. Dave měl přidělenou jízdu do Newmarketu a za libru by si nechal vrtat koleno. Toho chlapa by vzal do Chieveley, kam jsem mu já klidně mohla přijet naproti. Nemohla jsem přece tušit, že umře, to uznáte. Zavolala jsem potom Lewisovi, řekla mu, co se stalo a požádala ho, aby pro tu termosku došel. Jenže to on ne, jen mi dal klíčky od vozu. A jestli chcete něco vědět, vypadal jste pěkně trapně, když jste mě tam přistihl, jak prohledávám kabinu, když jste se pokoušel utíkat ve spodkách, v holínkách, kabát napůl svlečený. Fakt jste vypadal pitomě a trapně.“

„To je dobře možné,“ řekl jsem klidně. „Dívala jste se taky pod vůz?“ zeptal jsem se.

„Vy jste nějaké chytřej. Jo dívala.“

„Proč?“

„Protože mi Lewis jednou řekl, že pod autem člověk proveze co chce.“

„Proč vám to řekl?“

„Co já vím? Vždycky něco vykládal, aby člověka nějak pobavil. Taky říkal, že pod jedním vaším vozem převážel mejdlo, ale že toho nechal, protože to k ničemu nebylo.“

„Mýdlo?“ Michael nic nechápal. „Proč probůh mýdlo?“

„Já nevím. Jak to mám tušit? Lewis prostě říká divný věci, je už takovej.“

„Dobře... našla jste pod vozem mýdlo?“

„Jasně, že ne. Hledala jsem termosku. Pod boxem nebylo vůbec nic, jen odporná špína.“

„Když jste přemlouvala Nigela, aby vás vzal do Newmarketu, ještě jste si představovala, že byste ten kontejner s viry mohla najít a koně cestou nakazit?“

„A co kdyby?“

„Byl to jiný vůz.“

„Nebyl... vlastně vypadají všechny stejně.“

„Některé.“

Tvářila se otřeseně.

„Zaplatila jste Davovi?“

„Ne, nezaplatila. Přece mi ty věci nedodal.“

„Ogdenovi jste nezaplatila, protože zemřel. Zaplatila jste Lewisovi?“

Po krátkém tichu řekla vzdorně: „Chtěl zaplatit předem. Takže jo.“

Michael skoro zakvílel: „Tesso!“

„Přece jsem to dělala pro tebe, tati,“ řekla. „Já Jericha Riche nenávidím. Vzal ti své koně jen proto, že jsem mu dala facku. Dělala jsem to pro tebe.“

To Michaela zlomilo. Byl příliš shovívavý. Já Tesse nevěřil.

Michael jí nejspíš věřit chtěl.

13

Když jsem se vrátil na farmu, našel jsem Isobel ještě v kanceláři, přestože už bylo skoro pět hodin. Rose už odešla.

Isobel hlásila, že volal Lewis, prý jsem ten hovor proměškal jen o chvíli. Už s Ninou projeli Mont Blankem a teď se někde zastavili natankovat a na sendvič. Řídí teď Nina, a hříbě má po celou cestu hlavu vystrčenou z okna. Ale prý se už neplaší. Lewis pojedje přes noc, zastaví, jen aby načerpal čerstvou francouzskou vodu pro hříbě.

„Dobře,“ přikývl jsem.

Francouzská voda z čistých, průzračných pramenů dělá koním dobře. Zastávka pro vodu je přirozená.

„Aziz si řekl o volno na zítřek,“ řekla Isobel. „Nechce žádnou jízdu, prý to má něco společného s jeho náboženstvím.“

„S jeho náboženstvím?“

„Aspoň to říkal.“

„Je to uličník. Kde je teď?“

„Vezl koně do Doncasteru na dražby a teď už je na zpáteční cestě.“

Povzděchl jsem si. S náboženstvím se člověk těžko může hádat, ale stejně jsem měl pocit, že je Aziz uličník, ne-li co horšího. „Máte ještě něco?“

„Volal pan Usher, jestli mu vezeme toho hřebečka. Řekla jsem mu, že do Pixhillu přijede tak asi kolem šesté, když nebude žádné zdržení na trajektu.“

„Děkuju vám.“

„Držím palce.“

„Hm.“

„Vypadáte hrozně ustaraně,“ řekla.

„To ten Joggerův případ.“

S pochopením přikývla. Poznamenala, že se policisté zlobili, protože je tolik řidičů pryč, na cestě. „Myslí si, že jsme všichni měli složit zbraně. Vysvětlila jsem jim, že to dost dobře nejde.“

„Ještě jednou děkuju.“

„Koukejte se pořádně vyspat,“ vyhrkla. Byla mladá, ale hloupá nebyla.

„Hm.“

Pokusil jsem se vzít si její radu k srdci. Otřes mozku už nefungoval. Ležel jsem, nespál, myslel na Lewise, jak někde zastavuje pro francouzskou vodu. Doufal jsem, že se Nina bude držet stranou a bude mít oči zavřené, nebo aspoň přivřené.

Ve středu ráno jsem vypravil na cestu vozy do Doncasteru, kde měli ve čtvrtek zahájit rovinovou sezonu.

Březnovými doncasterskými dostihy a dražbami začínalo pro firmu Croft Raceways nejrušnější období.

Šest měsíců vytrvalé práce a zase práce, improvizací, spěchu, v atmosféře, na kterou jsem se většinou těšil. Musely se všelijak přehazovat vozy i řidiči, často se zdálo, že to nemůže vyjít, bývalo to vzrušující.

Tentokrát jsem se na to ani nedokázal pořádně soustředit.

„Zítra vyjíždí celá flotila,“ snažila se mne Isobel rozveselit.

Mně šlo jen o to, jak dojde Lewis.

V devět hodin zazvonil už bůhvípokolikáté telefon. Isobel to zamračeně zdvihla.

„Aziz? Moment prosím.“ Zakryla dlaní sluchátko. „Jak se řekne moment prosím francouzsky?“

„Ne quittez pas,“ řekl jsem.

Isobel po mně do telefonu opakovala: „Ne quittez pas,“ pak vstala. „Nějaký Francouz chce Azize.“

„Ten tu dnes není.“

Vykročila a ve dveřích ještě přes rameno řekla: „Je v kantýně.“

Přispěchal Aziz a zdvihl sluchátko ležící na Isobelině stole.

„Oui... Aziz... oui.“ Chvilí poslouchal, pak něco rychle povídal francouzsky. Při řeči sáhl po poznámkovém bloku a tužce. „Oui, oui, merci, monsieur, merci.“ Pečlivě si cosi psal a opakovaně děkoval volajícímu, až konečně zavěsil.

„Vzkaz z Francie,“ podotkl celkem zbytečně. Přistrčil mi poznámkový blok. „Nina toho člověka požádala, aby sem zavolał. Dala mu peníze na telefon a jednu adresu. Tuhle...“

Vzal jsem list papíru a četl stručný záznam: „Ecurie Bonne Chance, pres de Belley.“

„Stáje Bonne Chance u Belley,“ překládal Aziz.

Jako obvykle se na mne zářivě usmál a svižně odešel z místnosti.

„Já myslel, že má Aziz dnes volno.“

Pokrčila rameny. „Řekl, že dnes nechce žádnou jízdu. Když jsem přišla, byl už v kantýně, četl si a pil čaj.

Řekl: Dobré jitro, zlato.“

Isobel se trochu začervenala.

Zadíval jsem se na francouzskou adresu a zatelefonoval do Jockey Clubu. Patrik Venables tam zřejmě seděl a čekal.

„Nina nám po jednom Francouzi vzkázala adresu,“ řekl jsem. „Ecurie Bonne Chance u Belley. Mohl byste své protějšky ve Francii požádat o nějaké informace?“

„Prosím hláskujte to.“

Hláskoval jsem. „Aziz bral ten vzkaz ve franštině,“ dodal jsem.

„Dobře,“ řekl rozhodně. „Zeptám se svých francouzských kolegů a pak vám zavolám.“

Když zavěsil, chvíli jsem jen tak seděl a díval se na telefon. Pak jsem zašel do kantýny, vyhledal Azize a požádal ho, aby se mnou šel ven.

„Jaké máte náboženství?“ zeptal jsem se.

„Já...“ úkosem se na mne jasnými očima bezstarostně zadíval.

„Pracujete pro Jockey Club?“ zeptal jsem se.

Zeširoka se usmál.

Odvrátil jsem se od něho. Patrick Venables i Nina mi věru důvěřovali hodně málo, když mi podstrčili dalšího agenta, takového, o kterém bych nevěděl, aby zjistil, jestli sám nejsem padouch, jehož hledání předstírám. Aziz se u mne objevil den poté, co zemřel Jogger. Možná mně to vadit nemělo. Vadilo mi to.

„Freddie,“ Aziz za mnou vykročil a chytl mne za rukáv. „Poslyšte...“ Úsměv zmizel. „Patrick chtěl, aby tu Nina měla oporu. Asi jsme vám to měli říct, ale.

„Zůstaňte po ruce,“ řekl jsem stroze a vrátil se do kanceláře.

O hodinu později volal Patrick Venables.

„Zprvė vám dluřím omluvu,“ začal. „Přiznávám, že jsem zvědavý. Jak jste přišel na Azize? Volal mi, že jste si ho podal.“

„To byly maličkosti. Za prvé je na tuhle práci příliš chytrý. Vsadím se, že pro žádné dostihové stáje nikdy nejezdil. Ten člověk, který volal z Francie, chtěl mluvit výslovně s ním, což znamená, že se Nina s Azizem domluvila, aby tady byl po ruce. Ostatně ani vy sám, když jsem se o Azizovi zmínil, jste se neptal, kdo to je.“

„Ach ne!“

„Právě.“

„Ecurie Bonne Chance jsou malé stáje provozované jedním nevýznamným trenérem. Majitelem je Benjamin Usher.“

„Vida!“

„Stáje jsou na jih od Belley v údolí Rhône, kde řeka teče od východu k západu, než se u Lyonu stočí na jih.“

„Víc než dostačující informace.“

„Francouzi proti tomu podniku nic nemají, byly tam nemoci u koní, ale žádný úhyn.“

„Moc vám děkuju.“

„Nina na té cestě trvala,“ řekl Patrick Venables. „Taky trvala na tom, že vůz nesmíme na zpáteční cestě prohlížet.“

„Ano, to prosím opravdu nedělejte.“

„Doufám, že víte, co děláte.“

Taky jsem doufal.

Zatelefonoval jsem Guggenheimovi. „Nic vám neslibuju, ale zítra přiletíte a vezměte si taxíka na farmu.

Přineste si s sebou něco, v čem se dá převážet malé zvíře.“

„Králík?“ zeptal se s nadějí v hlase.

„Modlete se.“

Hodiny se vlekly.

Odpoledne se Lewis Isobel konečně ozval. Řekl, že už sjeli z trajektu a vyjíždějí z Doveru.

Po další nekonečné hodině odešly Isobel a Rose domů. Pozamykal jsem kanceláře, šel k vozu a nastartoval. Vtom se otevřela dvířka u spolujezdce. Stál v nich Aziz.

„Smím jet s vámi?“ zeptal se. Jasně oči, úsměv žádny.

Hned jsem neodpověděl.

„Bude to jistější,“ řekl. „Aspoň vás nikdo zezadu nepraští po hlavě.“

Mávl jsem rukou. Vklouzl na sedadlo vedle mne.

„Jedete naproti Nině, že?“

„Ano.“

„Co myslíte, že bude?“

Vyjel jsem z brány, zahrnul do vesnice a pak na kopec, odkud bylo dobře vidět na celý Pixhill.

„Lewis by se měl ukázat tamhle na tom vršku,“ ukázal jsem kde, „a pak by měl jet do stájí Benjyho Ushera. Pokud to takhle proběhne, pojedou jim tam naproti. Pokud zamíří jinam, uvidíme to odsud.“

„Kam jinam myslíte, že by mohl jet?“

„Nevím, kolik toho víte.“

„Nina říká, že to je složité, ale že v zásadě jde o to, dovézt pro koně v Pixhillu infekci.“

„Zhruba ano.“

„Ale proč?“

„Aby bylo snadnější získat vítězství v určitých dostizích tím, že se tou infekcí systematicky vyřadí koně, ke kterým je v pixhillské oblasti přístup.“ Odmlčel jsem se. „Je tu možné například vyřadit polovinu startujících v Chester Vase a tím zdvojnásobit šanci na vítězství.

V Chester Vase nebo v Dante Stakes zřídka kdy běží víc jak šest koní. Jsou to dobré, prestižní dostihy a vítězství v nich přináší trenérům uznání.“

Aziz chvíli uvažoval o možných souvislostech. „Selektivní nemoc?“

„Ano. Jednou se objeví tady, jednou tam. To není jako když někdo vyřadí favorita Derby.“

„Irkab Alhawa, leť se vzduchem,“ řekl.

„Leť s větrem.“

„Ne, se vzduchem, arabsky to tak je, tak jezdí žokejové, stojí ve třmenech, nesedí v sedle, sedí ve vzduchu.“

„Víte je lepší!“

„Vy si fakt myslíte, že někdo chce nakazit toho koně?“

„Lewis Joggera nezabil, jel tehdy do Francie,“ odpověděl jsem po krátké odmlce. „Taky si nemyslím, že mi rozbil auto, ani mi asi nerozsekal byt sekerou. Počítač vymazat nemohl, protože tu neděli byl ve Francii, jak už jsem řekl.“

„Ne, to nemohl,“ přikývl Aziz.

„Myslel jsem si, že mám co dělat se dvěma protivníky, s násilím a chtivostí peněz. On je tu ale ještě třetí.“

„Jaký?“

„Zlá vůle.“

„To bývá nejhorší.“

Kola, která člověka pohánějí, se vždy nakonec projeví, pomyslel jsem si. Hlavně pod tlakem.

Tak tedy zatlačím.

„Máte nějaký důvod myslet si, že někdo chce vyřadit Irkab Alhawu?“ zeptal se Aziz zamračeně.

„Ne, jen tu představu hodlám použít jako páku.“

„K čemu?“

„Počkejte a uvidíte. Hlídejte mi záda.“

Aziz se bokem opřel o dvířka a ze strany si mne prohlížel. Už se zase nezadržitelně usmíval.

„Nejste, jak vypadáte.“

„Jak vypadám?“

„Že máte především fyzickou sílu.“

„To vy taky,“ poznamenal jsem.

„Jenže... já takový jsem.“

Zvláštní spojenec, pomyslel jsem si, ale v tu chvíli jsem byl rád, že ho mám.

Přes vrchol protějščího kopce se přehoupl vůz firmy Croft Raceways. Vzal jsem dalekohled a zaostřil. Bylo vidět koňskou hlavu vykukující z okénka.

„Jsou to oni,“ řekl jsem, „Lewis a Nina.“

Vůz zahnul na silnici ke stájím Benjyho Ushera, hned vedle Watermeadových. Nastartoval jsem a sjel z kopce. Dojel jsem na dvůr, když Lewis vypínal motor.

Benjy se objevil nahoře v okně, vykukoval z něj skoro tak jako hřebeček z boxu. Hulákal jako obvykle na své stájníky dole na dvoře. Lewis s Ninou spouštěli rampu. Vystoupil jsem a díval se na ně.

Moji přítomnost brali všichni jako samozřejmou. Nina zahlédla ve fourtraku Azize a tázavě se na něho podívala. Zdvihl palec na znamení úspěchu.

Hřebeček pod Nininým vedením klopýtal s vyděšenými očima po rampě dolů a pak odkulhal s Benjyho hlavním stájníkem. Benjy křičel na Lewise, chtěl vědět, jaká byla cesta. Lewis šel blíž k domu a volal:

„Všechno v pořádku.“ Benjy s úlevou couvl od okna a zavřel je.

Zeptal jsem se Niny: „Stavěli jste někde cestou z Doveru?“

„Ne.“

„Výborně. Ted odjedete s Azizem, ano?“

Šel jsem za Azizem a chvíli jsem se s ním bavil okénkem.

„Prosím vás, naložte Ninu a odvezte ji na farmu. Patrně se tam bude potulovat jeden mladý člověk, ponese transportní klec na malá zvířata. Jmenuje se Guggenheim. Asi tak za čtvrt hodiny ho seberte a vezměte taky s sebou.“

„Kam?“

„K Centaur Care, vezl jste tam ty staré koně. Já pojedu boxem. Setkáme se tam.“

„Radši bych jel s vámi.“

„Ne, postaráte se o Ninu.“

„Jako by to potřebovala!“

„Všichni potřebujeme, aby nám někdo kryl záda.“

Odešel jsem od Azize k boxu ve chvíli, kdy Lewis zdvíhal rampu. Vyšplhal jsem se za volant.

Lewise to sice překvapilo, ale nic nenamítal, když jsem na něho mávl, aby si sedl na sedadlo pro spolujezdcu. Už u mne pracoval dva roky a byl zvyklý poslouchat moje pokyny.

Nastartoval jsem mohutný motor a opatrně vyjel z Benjyho dvora. Zamířil jsem dál, jako k Watermeadovým, a tam kde se silnice rozšiřovala, jsem zajel ke straně, přibrzdil a šetrně zastavil. Zatáhl jsem brzdy.

Lewis se trochu divil, ale zřejmě usoudil, že vrtochy šéfů je nutné snášet.

„Jak se má králík?“ zeptal jsem se jakoby nic.

Zatvářil se tak, že vypadal jako karikatura úžasu, a jako by se mu na okamžik zastavilo srdce. Otevřel ústa, ale nevydal zvuk.

Lewis, se svou sportovní minulostí cyklisty, se svými vytetovanými draky, silnými pěstmi, mladou ženou a s velkými plány pro malého syna, je nepoctivý chlap, kterému jde jen o peníze, pomyslel jsem si, ale herec není.

„Povím vám, co jste dělal,“ řekl jsem. „Benjymu Usherovi patří ve Francii jedny stáje. Loni náhodně zjistil, že se tam u koní objevuje blíž neurčené horečnaté onemocnění. Dozvěděl se, že to onemocnění patrně přenášejí klíšťata. Tak ho napadlo, že by byl dobrý tah nemoc přenést do Anglie a tady ji nainfikovat vybraným koním, aby měl snadnější cestu k vítězství, kterých by jinak nedocílil. Problém byl jak dostat klíšťata do Anglie. Nejdřív jste to zkoušeli na mýdle, vezl jste to mýdlo pod vozem, v plechové pokladně přimontované k šasi jedné z našich devítek, se kterou jste tehdy jezdil.“

Lewis byl úplně vyvedený z míry a na čele mu pulsovala žíla.

„Klíšťata cestu nepřežila. Jak teď už víte, na mýdle dlouho nevydrží. Museli jste vymyslet něco jiného.

Zvíře. Třeba křečka, nebo králíka. Tak co, jak nám to jde?“

Ticho.

„Staral jste se Watermeadovým o králíky. Výborně. Řekl jste si, že když jim jeden nebo dva ubydnou, ani si

toho nevšimnou. Omyl, všimli si. No nic. Loni jste jel se čtyřkou, co teď má Pat, do Francie, do Ecurie Bonne Chance, to je ta Usherova stáj u Belley, blízko Rhóny, a přenesl jste klíšťata na králíka. Králíka jste dovezl sem a klíšťata z něho přenesl na dva staré koně, co měl Benjy Usher ve výběhu u domu. Jeden z těch koní sice zašel, ale měli jste toho druhého, jen se hemžil klíšťaty, která jste mohli přenést na libovolného koně, na kterého Benjy ukázal a ke kterému jste měl snadný přístup, když jste ho vezl na dostihy.“

Bylo by mne zajímalo, jak se projevuje počínající srdeční záchvat.

„Jenže klíšťata jsou nevypočitatelná,“ pokračoval jsem. „Časem se nejspíš vytratila, takže jste v srpnu jel do Francie znovu, tentokrát boxem, se kterým teď jezdí Phil, ale se kterým jste tehdy jezdil vy. Jenže tehdy se vám nevedlo. Box měl naplánovanou údržbu a zavezli ho do dílny, hned jak jste se vrátil. Předtím se uvolnil uzávěr válcovité schránky, patrně vibracemi. Než jste stačil pro králíka dojít, vypadl do montážní jámy a zašel i s klíšťaty. Jogger ho vyhodil do odpadků.“

Stísněné ticho.

„Letos jste vyjel novou super-šestkou pro dvouleté hřebečky Michaela Watermeada a vzal jste s sebou dalšího králíka. Přivezl jste živá klíšťata a přenesl je na jednoho ze starých koní, na Petermana. Jenže Petermana si vyžádala Marigold Englishová, nešel k Benjymu Usherovi. Pak Peterman uhynul a klíšťata s ním. Teď už začne rovinová sezóna a všichni koně přihlášení na Dante Stakes a Chester Vase se těší dobrému zdraví a síle. Tak jste tedy znovu vyjel s králíkem, a sice pro Usherova hřebečka do Milána. Na zpáteční cestě jste se zastavil v Ecurie Bonne Chance. Vsadte se, že v tom válci nad nádrží je králík s klíšťaty!“

Ticho.

„Povězte mi, proč jste ta klíšťata jednoduše nepřenesl na toho hřebečka?“

„Usher ho chce nechat běhat, až se mu ta noha spraví.“

Doznání z něho vyklouzlo lehce a bezbolestně. Mluvil chraptivě a nesnažil se zapírat.

„Takže teď zavezeme králíka přímo k Centaur Care, kde už čekají dva staří koně určené do péče Benjyho Ushera. Tentokrát pro králíka nepolezete v jedenáct v noci, já vás při tom nevyruším a nebudete mne muset praštit po hlavě.“

„To já ne!“ hájil se rozčileně. „Já vás nepraštil!“

„Zato jste mne hodil do vody. Řekl jste: Po tomhle chytí chřipku zaručeně.“

Lewis už přestával žasnout. Propadl úzkosti a snažil se zachránit co se dá.

„Potřebuju prachy pro kluka, na školy.“

Stačí jediný další otřes, pomyslel jsem si, a vyklopí všechno.

„Kdybyste si musel vybrat, co byste volil, vézt Irkab Alhawu na Derby a pak se s ním možná vracet před televizními kamerami jako s vítězem, nebo na něho klíšťaty přenést infekci a úplně ho vyřadit?“

„To by nikdy neudělal!“ Byl upřímně zděšený.

„Je nepřející, mstivý a bezohledný násilník. Proč myslíte, že by to nedokázal?“

„To ne!“ Díval se na mne a začal přemýšlet. Trochu pozdě. „O kom to vlastně mluvíte?“

„O Johnu Tigwoodovi samozřejmě.“

Lewis přivřel oči.

„Benjymu jde o vítězství, vám o peníze. Tigwoodovi o to, aby zmařil úspěch druhým. Je to hřích, vyskytující se mnohem častěji, než by člověk očekával. Srážet lidi na kolena je skvělý sport.“

Vítězit podvodem. Mít ctižádostivé plány pro syna. Zlá vůle a tajné potěšení z vlastní ničivé síly, posilující sebevědomí slabé osobnosti. Každého pohánějí jiná kola.

A já? Co pohání mne? Copak člověk sám sobě rozumí?

Lewis vypadal, jako by se mu dělalo zle.

„Platí Benjy Usher Tigwooda?“ zeptal jsem se.

Lewis nevesele odpověděl: „Dává mu celý balíky prachů do těch jeho kasiček, docela veřejně.“

Po chvíli jsem se zeptal: „Povězte mi, jak to bylo tu noc, kdy jste mě hodili do vody.“

Skoro zaúpěl. „Nejsem práškač.“

„Jste svědek a svědek vždycky dopadne líp.“

„Auto jsem vám nenaboural.“

„Joggera jste nezabil, protože jste byl ve Francii. Ale pokud jde o to auto, udělat jste to mohl.“

„Já to nebyl, fakt ne, to on.“

„Dobře... proč?“

Díval se na mne zapadlými očima.

„Víte, byl jako pomínutej. Pořád mlel, že vám všechno vychází. Proč prej máte všechno a von nic. Že máte

barák, prachy, podnik, dobře vypadáte, byl jste tak dlouho eso jako žokej a všichni vás mají rádi, a co prej von, lidi nikdy nemají radost, když ho viděj, odtahují se od něho: Ať prej dělá co dělá, nikdy na vás nebude mít. Ten vás fakt nenávidí. Až se mi z něj dělalo nanic. Jenže jsem se bál mu odmlouvat, aby se nevrátil proti mně... měl s sebou v autě tu sekyru..."

„Praštil mě tou sekerou?“ divil jsem se.

„Ne, rezavou montpákou. Říkal, že má v autě spoustu náradí. Když vás praštil, tak jsme vás naložili do kufru mého auta, protože tam mám víc místa. Nařídil mi, ať jedu k dokům. Přitom se smál!“

„Myslel jste, že jsem mrtvý?“

„Já nevěděl, ale spíš jsem myslel že ne, protože jste něco povídal, jako v deliriu, když jsme tam dojeli. Já vás zabít nechtěl. Čestně!“

„Hm.“

„Říkal, že v tom jedeme spolu a že když ho nebudu poslouchat, zavaří mi, já přijdu o místo a už nebudu vozit nejlepší koně.“

Lewis se odmlčel. Zadíval se do budoucnosti, ve které se to všechno naplní.

„Zatraceně!“ ulevil si.

„Takže jste se vrátil ze Southamptonu,“ řekl jsem klidně, „vzal sekeru, rozsekal mi byt a zničil auto i vrtulník mé sestry.“

„To já ne, to on! Křičel, řval, smál se. U vás v pokoji všechno rozsekal. Má děsnou sílu. Řeknu vám, byl jsem z něj strachy bez sebe.“

„Díval jste se přitom na něj?“

„No... jo.“

„Bavil jste se dobře?“

„Vůbec!“

Jenže jeho to bavilo. Možná, že ho síla toho útoku vyděsila, ale tajně, s pocitem viny, cítil potěšení.

Zasmušile jsem nastartoval.

„Poslyšte,“ zeptal se Lewis, „jak jste přišel na ty moje jízdy?“

„Jsou v počítači.“

„Říkal, že v neděli počítač vymazal nějakým Michelangelem nebo čím, a že si nemám dělat hlavu.“

„Měl jsem kopie,“ řekl jsem stručně.

Onen večer, kdy všichni v hospodě vyslechli, jak Jogger našel tajné schránky pod vozy, tam byl i Tigwood. Z čiré zlomyslnosti ukradl asi Joggerovi náradí. Když ho pak v neděli Jogger přistihl, jak něco dělá s naším počítačem... dovedl jsem si živě představit, jak si Tigwood jde do auta pro Joggerovu montovací páku, jak za Joggerem jde do stodoly a jak ho jedinou ranou zabíjí. Jogger útok nečekal, neměl důvod se bát.

Odbrazil jsem a rozjel se.

„Předpokládám, že to je Tigwood se všemi svými lékařskými publikacemi, kdo se vyzná v klíšťatech.“

Tigwood taky nejspíš věděl, co je třeba dovézt pro Tessu Watermeadovou z Yorkshiru, aby Tessa mohla nakazit koně Jericha Riche. Klíšťovou infekci jste na ty koně přenést nemohli, protože jste teprve museli dojet pro letošní zásobu.“

Chyběla mu slova. Zadíval jsem se na něho.

„Nic dobrého vás nečeká, pokud se neodhodláte svědčit,“ řekl jsem. „Tessa přiznala svému otci i mně, co jste prováděl.“

Vytočil jsem číslo Sandyho Smithe a zastihl ho doma. Pozval jsem ho do Centaur Care a poradil mu:

„Vem si s sebou želízka.“

Trvalo dobře bolestné dva kilometry, než se Lewis konečně rozhodl. Jak jsme vjížděli do brány chátrajícího hlavního stanu zneuctěné dobročinné organizace, zamumlal: „Dobře. Budu svědčit.“

Na zanedbaném dvoře se to hemžilo lidmi.

Na vjezdové cestě stál vůz Lorny Liptonové. Lorna se bavila s Tigwoodem a kolem pobíhaly děti... Děti!

Byly tam dvě mladší Watermeadovy a... Cinders!

Aziz a Nina už vystoupili z fourtraku. Byl tam i Guggenheim. Tvářili se nerozhodně, nevěděli co očekávat. John Tigwood byl zmatený.

Zastavil jsem s boxem a seskočil dolů. V tu chvíli se k přítomným davům připojil Sandy Smith, s blikajícím majákem, bez sirény, v pečlivě zapnuté uniformě.

„Co se děje?“ zeptal se Tigwood.

Nebyl jsem si jistý, jak se zachová, ale vzpomínka na spoušť, kterou způsobil sekerou v mém pokoji, mne nabádala k co největší opatrnosti. Hlavní bylo postarat se o to, aby děti byly v bezpečí.

Řekl jsem rozdováděným mláďatům: „Seberte se a zalezte si pod box, hrajte si tam třeba na piráty v

jeskyni.“

Děti se chichotaly.

„Honem, zalezte tam,“ pobízel jsem je.

Zalezly pod vůz všechny tři. Lorna se na ně dívala a poznamenala: „Neušpiní se?“

„Tak se zas umyjí.“

Tigwood se zeptal: „Proč tu jste?“

Odpověděl jsem: „Přivezli jsme vám králíka.“

„Cože?“

„Lewis a já jsme vám přivezli králíka – s klíšťaty.“

Tigwood vykročil k dvířkům u sedadla pro spolujezdce a prudce je otevřel.

„Lewis!“ vyštěkl. Blahovolná dobrotivost ta tam.

Lewis před ním couval. „Všechno ví,“ hlesl zoufale. „Freddie ví všechno.“

Tigwood se natáhl do kabiny a Lewise vytáhl. Tigwoodova hubená, šlachovitá postava klamala. V tu chvíli bylo jasné, jakou má sílu, když člověka většího než byl sám lehce vytáhl z auta a s žuchnutím hodil na zem. Lewis dopadl na ramena a na hlavu. Pak teprve mu na zem dopadly nohy.

Lewis se kroutil bolestí a pokusil se po Tigwoodovi ohnat. Ten ho kopl do hlavy a pak se vrhl na mne.

„Hajzle!“ křikl, bílý vzteky. „Zabiju tě.“

Myslel to vážně. Pokusil se o to. Pouhou setrvačností mne přirazil na stěnu boxu.

Neměl ani sekeru, ani montovací páku, jen holé ruce, ale i s těmi by na mne nejspíš stačil, kdybychom spolu byli sami.

Aziz na něho skočil odzadu a odtrhl ho ode mne. Aziz taky ovládal velmi praktické umění, jak člověku zkroutit ruku za záda tak, až se málem zlomí.

Tigwood řval. Sandy důležitě vytáhl železku a Tigwoodovi vzadu spoutal zápěstí.

Sandy se mne koutkem úst zeptal: „Co se děje?“

„Myslím, že zjistíš, že mi byt rozsekal Tigwood.“

„Hajzle!“ syčel Tigwood.

Zeptal jsem se Sandyho: „Nemáš náhodou povolení k prohlídce?“

Zmateně zavrtěl hlavou.

„Já žádný nepotřebuju,“ prohlásil Aziz. „Co mám hledat?“

„Sekeru, rezavou montovací páku, plošinu na zajištění pod vozy a červenou plastovou bednu s náradím.

Taky možná najdete plechovou kasu obalenou špinou – kromě jediného okrouhlého čistého místa. Možná to má ve voze. Pokud něco z toho najdete, nesahejte na to.“

Zářivě, šťastně se usmál. „Jasný,“ řekl. Odpoutal se od Sandyho a Tigwooda a odběhl z dohledu.

Lorna zmateně zablekotala: „Co udělal?“

Nikdo ji nepoučil.

Tigwood se na mne díval s takovou nenávistí, až jsem z toho byl nesvůj. Pokřtil mne mnoha nelichotivými jmény, opakoval, že jsem hajzl, a pak mi dštil do tváře všechno, co předtím o mně řekl Lewisovi. Přestože jsem doma kolem sebe viděl výsledky jeho ničivé síly, nedovedl jsem si do té chvíle sílu té strašlivé, šířící zášti představit. Až mne mrazilo, měl jsem pocit, že jsem malý a slabý. I Sandy, který už v životě zažil ledaco, vypadal otřeseně.

Lorna na mne vyčítavě, nenávistně křikla: „Co jste mu provedl?“

„Nic.“

Nevěřila mi, nikdy mi neuvěří.

Aziz přiběhl od zchátralých stájí.

„Všechno to tam je,“ hlásil celý rozzářený, „v jednom stání, schovaný pod dekou.“

Sandy se na mne krátce usmál a tvrdě Tigwooda přitlačil ke stěně boxu.

„Počítám, že je na čase přivolat moje pány kolegy,“ řekl.

„Taky počítám,“ přikývl jsem. „Ted’ už je to na nich.“

K obecnému zmatku se přidružilo další auto. Kolegové to ještě nebyli, ale Susan a Hugo Palmerstonovi s Maudie. Dozvěděli se od Michaela, že děti jsou s Lornou v Centaur Care a přijeli si pro ně.

Tigwoodova pouta je vyděsila. Lorna jim řekla, že za všechno můžu já, a Hugo jí to ochotně uvěřil.

„Kde jsou děti?“ zeptala se Susan. „Kde je Cinders?“

„Jsou v bezpečí.“ Sklonil jsem se pod box. „Už můžete vylézt,“ řekl jsem.

Když jsem se narovnal, chytil mě za rukáv Guggenheim. „Máte... chci říct... je tam králík?“

„Myslím, že ano.“

Guggenheim se zatvářil šťastně. Aspoň někdo! Nesl s sebou bílou plastovou klec na převoz drobných

zvířat a na rukou měl rukavice.

Watermeadovy ratolesti se vyplazily zpod boxu, vstaly a oprašovaly se. Jedno z dětí mi slabým hláskem řeklo: „Cinders se tam nelíbí, brečí.“

„Vážně?“ Klekl jsem si a podíval se pod vůz. Cinders ležela na břiše, obličejem k zemi a celá se třásla.

„Polez ven,“ řekl jsem.

Ani se nepohnula.

Položil jsem se na záda a strčil hlavu pod vůz. Na patách, kyčlích a ramenech jsem se plazil dál, až jsem se dostal k Cinders. Zjistil jsem, že jsou okolnosti, za kterých člověk vlezle pod celé tuny oceli bez jediného zaváhání.

„Pojď, vylezeme spolu,“ řekl jsem.

Třásla se. „Já se bojím.“

„Hm. Není čeho se bát.“ Zadíval jsem se na kovové šasi těsně nad sebou. „Otoč se na záda, chyt' se mne za ruku a vypíďalkujeme spolu.“

„Spadne to na nás.“

„Ne... nespadne.“ Polkl jsem. „Otoč se, Cinders, po zádech to jde líp.“

„Já nemůžu.“

„Máš tu tatínka a maminku.“

„Nějaký pán tady křičel...“

„Už nekřičí. Všechno je v pořádku. Pojď zlato, chyt' se mne za ruku.“

Dotkl jsem se jí a ona se pevně přidržela mé dlaně.

„Teď se otoč.“

Pomalů se otočila a dívala se na špinavý spodek vozu.

„Je to tu hodně špinavé,“ řekl jsem věčně. „Nezdvíhej hlavu, jinak si umažeš vlasy. Tak, teď jsi nohama k rodičům, stačí, když se mnou budeš pídalkovat, a co nevidět jsme venku.“

Vrtěli jsme se a vrtěli. Cinders vedle mne popotahovala.

Bylo to jen o něco víc než metr a lidem stojícím venku se to jistě zdálo jako nic.

Když jsme vylezli, klekl jsem si vedle ní a snažil se jí oprášit vlasy a šaty. Tiskla se ke mně. Její drobný obličejíček, tak těsně vedle mého, velmi připomínal mne na fotografiích z dětství, když jsem byl v jejím věku. Něha, kterou jsem k ní cítil, mne skoro rdousila.

Zadívala se za mne, na své rodiče. Pustila se mě a utíkala k nim. Utíkala k Hugovi.

„Tati!“ Vzala ho kolem krku.

Otcovsky ji objal a na mne se vztekle zadíval zelenýma očima.

Neřekl jsem nic. Vstal jsem a sám jsem se taky oprášil. Čekal jsem.

Susan vzala Huga kolem pasu, druhou rukou objala Cinders. Ti tři byli rodina.

Hugo ženu a dceru rychle odváděl k autu. Ještě se po mně rozzuřeně ohlédl přes rameno. Zbytečně se mne bojí. Třeba ho to časem přejde. Přece tomu dítěti nikdy nezničím klid v duši.

Všiml jsem si, že Aziz s Guggenheimem lezou pod box. Guggenheim se vynořil s vizí nesmrtelnosti v očích. Laskal bílou klec, jako by v ní byl svatý grál.

„Byl tam králík,“ řekl blaženě. „A má klíšťata!“

„Výborně.“

Přešla ke mně Nina. Vzal jsem ji kolem ramen. Připadalo mi to docela přirozené. Rozdíl osmi a půl let je nepodstatný.

„Jste v pořádku?“ zeptala se.

„Ano.“

Dívali jsem se, jak Palmerstonovi odjíždějí.

„Freddie...“ začala Nina váhavě. „Ta malá holčička... když jste tak měli hlavy vedle sebe... zdálo se mi skoro...“

„Tiše, neříkej nic.“